

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.11.2013.
COM(2013) 760 final

2013/0370 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE UREDBE VIJEĆA

o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi za prijedlog i njegovi ciljevi

Ovaj prijedlog odnosi se na primjenu članka 10. Uredbe Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice.

Opći kontekst

Ovaj prijedlog donosi se u kontekstu provedbe Osnovne uredbe i rezultat je ispitnog postupka provedenog u skladu s bitnim i postupovnim zahtjevima utvrđenima u Osnovnoj uredbi.

Postojeće odredbe u području prijedloga

Privremene antidampinške mjere uvedene su za isti proizvod Uredbom Komisije (EU) br. 513/2013 (SL L 152, 5.6.2013., str.5.).

Paralelni prijedlog za uvođenje konačnih antidampinških mjera.

Usklađenost s ostalim politikama i ciljevima Unije

Nije primjenjivo.

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I PROCJENE UČINKA

Savjetovanje sa zainteresiranim stranama

Zainteresirane strane obuhvaćene postupkom imale su mogućnost braniti svoje interese tijekom ispitnog postupka, u skladu s odredbama Osnovne uredbe.

Prikupljanje stručnih mišljenja i njihova uporaba

Nije bilo potrebno obratiti se vanjskim stručnjacima.

Procjena učinka

Ovaj prijedlog rezultat je provedbe Osnovne uredbe.

Osnovnom uredbom ne predviđa se opća procjena učinka, ali se u njoj nalazi iscrpni popis uvjeta koje je potrebno procijeniti.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

Sažetak predloženog djelovanja

Komisija je 8. prosinca 2012. pokrenula postupak protiv subvencioniranog uvoza koji se odnosi na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija i pločica) podrijetlom iz Narodne Republike Kine.

U ispitnom postupku utvrđeno je subvencioniranje dotičnog proizvoda koje je prouzročilo štetu industriji Unije. U ispitnom postupku je isto tako utvrđeno da uvođenje antisubvencijskih mjera nije bilo protivno interesima Unije.

Stoga se predlaže da Vijeće donese priloženi prijedlog Uredbe radi uvođenja konačnih antisubvencijskih mjera na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom iz Narodne Republike Kine.

U opseg proizvoda koji podliježe mjerama nisu uključene pločice koje su na početku bile dio ispitnog postupka. Razlog tome je činjenica da pločice imaju posebna svojstva koja se razlikuju od dotičnog proizvoda.

Pravna osnova

Uredba Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice („Osnovna uredba”).

Načelo supsidijarnosti

Prijedlog je u isključivoj nadležnosti Unije. Načelo supsidijarnosti stoga se ne primjenjuje.

Načelo proporcionalnosti

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti iz sljedećih razloga:

Način poduzimanja mjera opisan je u prethodno navedenoj Osnovnoj uredbi i njime se ne dopušta mogućnost donošenja odluka na nacionalnoj razini.

Pokazatelj o načinu na koji se financijsko i administrativno opterećenje koje nastaje za Uniju, nacionalne vlade, regionalne i lokalne vlasti, gospodarske subjekte i građane svodi na minimum i o proporcionalnosti cilju prijedloga nije primjenjiv.

Izbor instrumenata

Predloženi instrument: Uredba.

Ostala sredstva ne bi bila primjerena jer se Osnovnom uredbom ne predviđaju druge mogućnosti.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema nikakav utjecaj na proračun EU-a.

Prijedlog

PROVEDBENE UREDBE VIJEĆA

o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 597/2009 o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice¹, a posebno njezin članak 17.,

uzimajući u obzir prijedlog koji je podnijela Europska komisija nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom,

budući da:

1. POSTUPAK

1.1. Pokretanje postupka

- (1) Europska je komisija („Komisija”) 8. studenoga 2012. objavom u *Službenom listu Europske unije*² („Obavijest o pokretanju postupka”) najavila pokretanje antisubvencijskog postupka u vezi s uvozom u Uniju kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija i pločica) podrijetlom iz Narodne Republike Kine („NRK” ili „dotična zemlja”).
- (2) Antisubvencijski postupak pokrenut je nakon što je EU ProSun („podnositelj pritužbe”) 26. rujna 2012. uložio pritužbu u ime proizvođača koji u ovom slučaju predstavljaju više od 25 % ukupne proizvodnje kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata u Uniji. Pritužba je sadržavala dokaz *prima facie* subvencioniranja navedenog proizvoda i materijalne štete koja je iz njega proizašla i koji se smatrao dostatnim za opravdanje pokretanja postupka.
- (3) Prije pokretanja postupka i u skladu s člankom 10. stavkom 7. Uredbe Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice („Osnovna uredba”)³, Komisija je obavijestila Vladu NRK-a („kineska vlada”) da je primila pravilno dokumentiranu pritužbu u kojoj se tvrdi da je subvencionirani uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata podrijetlom iz NRK-a prouzročio materijalnu štetu industriji Unije. Kineska vlada pozvana je na savjetovanja u cilju objašnjavanja situacije u vezi sa sadržajem pritužbe i postizanjem sporazumnog rješenja. Kineska vlada prihvatila je ponudena savjetovanja koja su kasnije održana. Tijekom savjetovanja nije bilo moguće postići zajedničko rješenje. Međutim, uzete su u obzir primjedbe kineske vlade o

¹ SL L 188, 18.7.2009, str. 93.

² SL C 340, 8.11.2012., str. 13.

³ SL L 188, 18.7.2009, str. 93.

nemogućnosti uvođenja kompenzacijskih mjera protiv programa navedenih u pritužbi. Nakon savjetovanja kineska vlada dostavila je svoja stajališta.

1.2. Usporedni antidampinški postupak

- (4) Komisija je 6. rujna 2012. objavom u *Službenom listu Europske unije*⁴ najavila pokretanje antidampinškog postupka u vezi s uvozom u Uniju kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija i pločica) podrijetlom iz Narodne Republike Kine.
- (5) Komisija je 6. lipnja 2013. Uredbom (EU) br. 513/2013⁵ uvela privremenu antidampinšku pristojbu na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija i pločica) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine („Privremena antidampinška uredba”).
- (6) Analize štete provedene u okviru tog antisubvencijskog i usporednog antidampinškog ispitnog postupka temelje se na istoj definiciji industrije Unije, predstavnika proizvođača Unije i razdoblju ispitnog postupka (RIP) i navele su na identične zaključke, osim ako je drugačije utvrđeno. To se smatralo primjerenim radi pojednostavljenja analize štete i postizanja dosljednosti nalaza za oba postupka. Zbog toga su primjedbe o aspektima štete koje su dostavljene u jednom od ta dva postupka uzete u obzir u oba postupka.

1.3. Evidentiranje

- (7) Nakon zahtjeva podnositelja pritužbe potkrijepljenog potrebnim dokazima, Komisija je 1. ožujka 2013. donijela Uredbu (EU) br. 182/2013 o uvjetovanju evidentiranjem uvoza kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija i pločica) podrijetlom ili poslanih iz Republike Kine od 6. ožujka 2013.
- (8) Neke zainteresirane strane tvrdile su da je odluka o evidentiranju uvoza neutemeljena jer nisu ispunjeni uvjeti iz članka 24. stavka 5. Osnovne uredbe. Međutim, te tvrdnje nisu potkrijepljene dokazima ili utemeljene na činjeničnim dokazima. U vrijeme donošenja odluke o obveznom evidentiranju uvoza Komisija je raspolagala dovoljnim dokazima *prima facie* koji opravdavaju potrebu za evidentiranjem uvoza, posebno nagli porast uvoza u apsolutnom iznosu i kao tržišnog udjela. Stoga su se tvrdnje u tom pogledu morale odbaciti.

1.4. Strane na koje se postupak odnosi

- (9) Komisija je o pokretanju ispitnog postupka službeno obavijestila podnositelje pritužbe, ostale poznate proizvođače iz Unije, poznate proizvođače izvoznike u NRK-u, tijela vlasti NRK-a i poznate uvoznike. Zainteresirane strane dobile su priliku iznijeti svoje stavove u pisanom obliku i zahtijevati saslušanje u roku određenom u Obavijesti o pokretanju postupka.
- (10) S obzirom na očito velik broj proizvođača izvoznika, proizvođača Unije i nepovezanih uvoznika, od svih se poznatih proizvođača izvoznika i nepovezanih uvoznika zatražilo da se jave Komisiji i dostave, kako je navedeno u Obavijesti o pokretanju postupka, osnovne podatke o svojim djelatnostima povezanim s dotičnim proizvodom tijekom razdoblja ispitnog postupka, kako je definirano u uvodnoj izjavi (38) u nastavku. Ti podaci zatraženi su u skladu s člankom 27. Osnovne uredbe kako bi se Komisiji omogućilo odlučivanje o tome je li odabir uzoraka potreban te, ako jest, sam odabir uzoraka. Zatraženo je mišljenje i od tijela vlasti NRK-a.

⁴ SL C 269, 6.9.2012., str. 5.

⁵ SL L 152, 5. 6.2013., str. 5.

(a) Odabir uzoraka proizvođača izvoznika

- (11) Na početku je 121 kineski proizvođač izvoznik/skupina proizvođača dostavio/dostavila zatražene informacije i pristao/pristala na uključivanje u uzorak. Trgovačka društva koja surađuju predstavljaju više od 80 % ukupnog obujma kineskog izvoza. Na temelju podataka primljenih od proizvođača izvoznika i u skladu s člankom 27. Osnovne uredbe Komisija je prvotno predložila uzorak od sedam proizvođača izvoznika/skupina proizvođača izvoznika.
- (12) Odabrani uzorak od sedam skupina trgovačkih društava sastoji se od tri izvoznika koji surađuju s najvećim obujmom izvoza modula, dva izvoznika koji surađuju s najvećim obujmom izvoza ćelija i dva izvoznika koji surađuju s najvećim obujmom izvoza pločica. Uzorak od tih sedam skupina proizvođača izvoznika poslužio je kao osnova za određivanje razine subvencioniranja tih skupina i razine subvencioniranja svih proizvođača izvoznika koji surađuju, a koji nisu uključeni u uzorak, kako je utvrđeno člankom 15. stavkom 2. i člankom 15. stavkom 3. Osnovne uredbe. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (46) u nastavku, Komisija je u konačnoj fazi ispitnog postupka isključila pločice iz opsega proizvoda. Određena trgovačka društva uključena su u uzorak na temelju njihova najvećeg obujma izvoza pločica. Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da je Komisija već ispitala ta trgovačka društva, provjerila podatke koje su ta društva dostavila te osim toga i činjenicu da su sva ta društva imala značajan izvoz modula i/ili ćelija, nije se smatralo potrebnim izmijeniti uzorak.
- (13) Uzorak proizvođača izvoznika uključivao je na kraju osam društava/skupina. Razlog je u tome što je utvrđeno da društva Jinko Solar Co. Ltd i Renesola Jiangsu Ltd nisu povezana iako je prvotno bilo navedeno da jesu.

(b) Odabir uzoraka proizvođača iz Unije

- (14) Komisija je u Obavijesti o pokretanju postupka objavila da je privremeno odabrala uzorak proizvođača iz Unije. Svi poznati proizvođači iz Unije i poznata udruženja proizvođača obaviještena su o odabiru privremenog uzorka proizvođača iz Unije. Privremeni uzorak činilo je devet proizvođača iz Unije od oko 215 proizvođača iz Unije koji su bili poznati prije pokretanja ispitnog postupka kao proizvođači istovjetnog proizvoda, odabranih na temelju najvećeg reprezentativnog obujma proizvodnje, uzimajući u obzir obujam prodaje i zemljopisni položaj koji su se razumno mogli ispitati u raspoloživom vremenu. Vodilo se računa da su uzorkom obuhvaćeni i vertikalno integrirani i neintegrirani proizvođači iz Unije. Zainteresirane strane također su pozvane da iznesu svoje stavove o privremenom uzorku.
- (15) Nekoliko zainteresiranih strana dostavilo je sljedeće prigovore o privremenom uzorku proizvođača iz Unije:
- i. neke strane tvrdile su da ograničene informacije dostavljene u pogledu privremeno odabranog uzorka nisu bile dostatne i onemogućile su im davanje smislenih primjedaba na predloženi uzorak. Posebno su kritizirale činjenicu da je identitet proizvođača iz Unije bio povjerljiv i zatražile su da se otkriju države članice u kojima se nalaze proizvođači iz Unije u uzorku, kao i udio proizvodnje odabranih proizvođača iz Unije u ukupnom obujmu proizvodnje fotonaponskih modula i ćelija te postotak proizvodnje i prodaje koji predstavljaju trgovačka društva u uzorku pojedinačno i prema uzorku u cjelini;
 - ii. metoda upotrijebljena za odabir uzoraka osporavana je jer „miješa tri različita koraka”, odnosno potporu pokretanju ispitnog postupka, definiciju industrije Unije i odabir uzoraka. Stoga se tvrdilo da je bilo nejasno je li industrija Unije

već bila definirana u trenutku odabira uzoraka te može li se stoga uzorak smatrati reprezentativnim. Bez definiranja industrije Unije u fazi odabira uzoraka, zainteresirane strane nisu mogle provjeriti je li privremeni uzorak bio reprezentativan i, stoga, može li se na temelju uzorka ispravno ocijeniti stanje industrije Unije tijekom razdoblja ispitnog postupka kako je definirano u uvodnoj izjavi 38. u nastavku. Nadalje, tvrdilo se da nije bilo primjereno odabrati privremeni uzorak na temelju odgovora proizvođača iz Unije na ispitivanje potpore pokretanju ispitnog postupka;

- iii. tvrdilo se i da je privremeni uzorak odabran samo na temelju trgovačkih društava koja su izrazila potporu ovom ispitnom postupku;
 - iv. jedna strana tvrdila je da se, s obzirom na to da su vertikalno integrirana trgovačka društva uključena u privremeni uzorak, obujam proizvodnje ćelija može izračunati dvostruko ili trostruko, što baca sumnju na ukupnu reprezentativnost uzorka. Zatražila je da bi se za vertikalno integrirane proizvođače trebao računati samo obujam proizvodnje modula, ali ne i obujam ćelija;
 - v. ista strana tvrdila je da su podaci na kojima se temeljio odabir uzorka barem djelomično bili nepouzdana, što bi moglo utjecati na reprezentativnost privremenog uzorka u cjelini;
 - vi. jedna strana dostavila je popis koji navodno sadrži oko 150 dodatnih proizvođača istovjetnog proizvoda iz Unije, tvrdeći da ih je trebalo uzeti u obzir za potrebe odabira uzorka proizvođača iz Unije.
- (16) Argumenti strana razmotreni su kako slijedi: proizvođači iz Unije zatražili su da njihovi nazivi budu povjerljivi zbog rizika od protumjera. Doista su postojale stvarne prijetnje da bi proizvođači iz Unije mogli ugroziti svoje poslovanje u Uniji i izvan nje. Komisija je smatrala da su ti zahtjevi bili dostatno potkrijepljeni te ih je odobrila. Objavom mjesta ili udjela proizvodnje i prodaje pojedinih proizvođača iz Unije odabranih u uzorak mogao bi se jednostavno otkriti identitet dotičnog proizvođača i zahtjevi se u tom pogledu moraju odbaciti.
- (17) Komisija nije „pomiješala” utvrđivanje potpore pokretanju ispitnog postupka, utvrđivanje industrije Unije i odabir privremenog uzorka jer su ti koraci bili neovisni jedan od drugog i o njima se odlučivalo zasebno. Nije se pokazalo u kojoj je mjeri korištenje podataka o proizvodnji i prodaji koje su dostavili proizvođači iz Unije u kontekstu ispitivanja potpore pokretanju ispitnog postupka utjecalo na reprezentativnost uzorka. Prilikom pokretanja postupka industrija Unije bila je privremeno definirana. Sve raspoložive informacije o proizvođačima iz Unije, uključujući informacije dane u pritužbi i podatke prikupljene od proizvođača iz Unije i ostalih strana prije pokretanja ispitnog postupka, upotrijebljene su kako bi se privremeno utvrdila ukupna proizvodnja Unije tijekom razdoblja ispitnog postupka, kako je definirano u uvodnoj izjavi (38) u nastavku.
- (18) Svi proizvođači iz Unije koji su odgovorili na upitnik o potpori pokretanju ispitnog postupka smatrali su se uzorkom, bez obzira na to jesu li podržali ispitni postupak, protivili mu se ili nisu izrazili mišljenje. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (19) Pitanje dvostrukog/trostrukog računanja razmatrano je prilikom odabira privremenog uzorka. Činilo se da se isključivanjem proizvodnje i prodaje ćelija vertikalno integriranih proizvođača iz Unije ne bi uzeo u obzir dio proizvodnje ćelija koji se prodaje na slobodnom tržištu. Stoga se smatralo da se isključivanjem prodaje ćelija iz

ukupnog obujma proizvodnje ne bi nužno došlo do reprezentativnijeg uzorka. Nadalje, reprezentativnost uzorka nije utvrđena samo na temelju obujma proizvodnje, već i na temelju zemljopisne rasprostranjenosti i jednake zastupljenosti vertikalno integriranih i neintegriranih proizvođača. Relativna reprezentativnost obujma proizvodnje izračunana je na razini svake vrste istovjetnog proizvoda. Na temelju toga smatralo se da je metodologija upotrijebljena za odabir privremenog uzorka razumna i stoga se u pogledu proizvoda iz ispitnog postupka u cjelini uzorak smatrao reprezentativnim za industriju Unije. Stoga je ta tvrdnja odbačena. Što se tiče pouzdanosti podataka, uzorak je odabran na temelju informacija dostupnih u trenutku odabira uzorka kako je predviđeno člankom 27. Osnovne uredbe. U pogledu pouzdanosti podataka upotrijebljenih u potporu pokretanju ispitnog postupka, tijekom ispitnog postupka nisu pronađeni dokazi da su podaci prikupljeni prije pokretanja postupka bili znatno manjkavi. Stoga se može razumno pretpostaviti da je temelj na kojem je odabran privremeni uzorak bio dostatno pouzdan. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

- (20) Kad je riječ o popisu oko 150 dodatnih proizvođača iz Unije, treba napomenuti da je ta informacija dostavljena daleko nakon roka određenog za primjedbe zainteresiranih strana o odabiru privremenog uzorka i javljanje proizvođača iz Unije te dostavljanje zahtjeva za uključivanje u uzorak. Štoviše, oko 30 proizvođača iz Unije navedenih na tom popisu bili su *de facto* poznati Komisiji u trenutku odabira uzorka. Nadalje, svi proizvođači iz Unije koji su se javili nakon objave Obavijesti o pokretanju postupka razmotreni su prilikom odabira uzorka. Stoga to nije utjecalo na reprezentativnost uzorka. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (21) Nakon primitka primjedaba preispitan je sastav uzorka jer su postojale naznake da jedno od odabranih trgovačkih društava nije moglo u potpunosti surađivati. Kako bi se zadržala razina reprezentativnosti uzorka, odabran je dodatan proizvođač iz Unije. Taj preispitani uzorak sastojao se stoga od deset trgovačkih društava odabranih na temelju najvećeg reprezentativnog obujma za svaku razinu proizvodnje, uzimajući u obzir obujam prodaje na tržištu Unije i zemljopisni položaj koji bi se objektivno mogli ispitati u raspoloživom roku. Nakon isključivanja pločica iz definicije dotičnog proizvoda te stoga iz opsega ovog ispitnog postupka (vidi uvodne izjave od (42) do (46) i (349) u nastavku) uzorak je činilo osam društava. Kao rezultat toga, preispitani uzorak proizvođača iz Unije predstavljao je, izraženo kao postotak ukupne proizvodnje Unije, između 18 i 21 % za module i između 17 i 24 % za ćelije te je obuhvatio vertikalno integrirana i neintegrirana trgovačka društva. S obzirom na to da bi točan postotak omogućio izračun obujma proizvodnje prethodno navedenog dodatnog proizvođača iz Unije i tako bi se mogao otkriti njegov identitet, nisu se mogli objaviti točni postotci.
- (22) Proizvođači iz Unije koji su Komisiji dostavili informacije potrebne za odabir uzorka u ovom antisubvencijskom postupku podudaraju se s proizvođačima iz Unije koji su dostavili mjerodavne informacije u usporednom antidampinškom ispitnom postupku koji je u tijeku. Nadalje, svi proizvođači iz Unije koji su uključeni u konačni uzorak u antidampinškom ispitnom postupku dostavili su u ovom antisubvencijskom postupku mjerodavne informacije na temelju kojih je Komisiji omogućen odabir uzorka. Stoga se smatralo primjerenim da u oba postupka konačni uzorci proizvođača iz Unije budu identični.
- (23) Kineska vlada ponovno je u svojim tvrdnjama naglasila da upotreba klauzule o povjerljivosti imena podnositelja pritužbi i proizvođača iz Unije u uzorku nije opravdana. Kao što je već navedeno u uvodnoj izjavi (9) Privremene uredbe, proizvođači iz Unije zatražili su da njihova imena budu povjerljiva zbog rizika od

protumjera. Komisija je smatrala da su ti zahtjevi bili dostatno potkrijepljeni te ih je odobrila. Informacije koje su dostavljene Komisiji kako bi se dokazao rizik od protumjera ne mogu se objaviti trećim stranama jer bi takva objava bila u suprotnosti sa svrhom zahtjeva za povjerljivošću. Nadalje, u slučaju ako je, kao što je priopćila kineska vlada, određeni proizvođač Unije ponovno procijenio svoj položaj i otkrio svoj identitet podnošenjem zahtjeva za pokretanje sudskog postupka protiv Privremene uredbe, nema razloga za objavljivanje informacija na temelju kojih je bila zajamčena anonimnost jer je identitet otkriven.

- (24) Nakon konačne objave Kineska gospodarska komora za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda (dalje u tekstu „CCCME”) ponovila je svoje argumente u vezi s metodom upotrijebljenom za odabir privremenog uzorka proizvođača iz Unije. Posebno je tvrdila da institucije nisu uzele u obzir 120 proizvođača. Komisija je na to pitanje već odgovorila u uvodnoj izjavi (9) Privremene uredbe. Nadalje, institucije su provjerile djelatnosti društava koja su se nalazila na tom popisu. Pokazalo se da se na popisu uglavnom nalaze ugraditelji, distributeri, povezani uvoznici i proizvođači izvoznici u Kini, Tajvanu i Indiji. Stoga nije bilo moguće dokazati da su institucije previdjele znatan broj proizvođača iz Unije. Osim toga, CCCME nije osporio ukupnu proizvodnju Unije dostavljanjem različitih podataka, a nije ni dostavio dokaze o tome da je reprezentativnost uzorka mogla biti narušena jer ni jedan navodni dodatni proizvođač iz Unije ne bi bio uključen u uzorak da je bio poznat Komisiji.

(c) Odabir uzoraka nepovezanih uvoznika

- (25) Od oko 250 nepovezanih uvoznika koje je prijavio podnositelj pritužbe i s kojima je Komisija stupila u kontakt, dvadeset strana odgovorilo je na obrazac o odabiru uzorka priložen uz Obavijest o pokretanju postupka: dvanaest u vezi s modulima, a jedna u vezi s ćelijama. Osim toga, javilo se sedam drugih strana, ali one nisu dostavile podatke o uvozu ni o ponovnoj prodaji dotičnog proizvoda. U skladu s člankom 27. Osnovne uredbe uzorak je odabran tako da obuhvaća najveći mogući reprezentativni obujam uvoza koji je bilo moguće razumno ispitati u raspoloživom roku. Na temelju toga odabran je uzorak nepovezanih uvoznika koji se sastojao od dva uvoznika modula i jednog uvoznika ćelija, što je predstavljalo od 2 do 5 % ukupnog uvoza iz dotične zemlje. Međutim, nakon primitka odgovora na upitnik postalo je jasno da su temeljna djelatnost jednoga od tri uvoznika *de facto* solarne instalacije, a ne trgovina dotičnim proizvodom. Kad je riječ o drugom uvozniku, njegova djelatnost bila je uvoz modula, a ne uvoz ćelija. Unatoč tome, kvaliteta dostavljenih informacija u njegovom odgovoru na upitnik nije bila zadovoljavajuća za njihovo uključivanje u analizu nepovezanih uvoznika. Osim toga, u ispitnom postupku pokazalo se da je većina uvoza dotičnog proizvoda ušla na tržište Unije preko trgovačkih društava povezanih s proizvođačima izvoznicima iz NRK-a ili preko društava za ugradnju ili razvoj projekata.
- (26) Nakon uvođenja privremenih antidampinških mjera u usporednom antidampinškom ispitnom postupku Komisija je stupila u kontakt s drugim uvoznicima koji su već surađivali u fazi pokretanja ispitnog postupka dostavljanjem osnovnih informacija o svojim djelatnostima povezanim s proizvodom iz ispitnog postupka tijekom razdoblja ispitnog postupka, što je navedeno u Obavijesti o pokretanju postupka. Svrha toga bila je utvrditi mogućnost povećanja uzorka nepovezanih uvoznika. Javilo se šest trgovačkih društava, koja se smatraju nepovezanim uvoznicima, a trguju dotičnim proizvodom (tj. proizvod kupuju i zatim ga preprodaju) i bila su spremna dalje surađivati u okviru ispitnog postupka. Od tih šest društava pet ih je odgovorilo u roku. Od pet primljenih odgovora samo tri su bila dostatno ispunjena i omogućila smislenu

ocjenu. Na temelju toga povećan je uzorak nepovezanih uvoznika i sada je obuhvaćao četiri uvoznika modula koji su činili 2 % do 5 % ukupnog uvoza iz dotične zemlje. S obzirom na strukturu nepovezanih uvoznika koji su većinom mala i srednje velika trgovačka društva te imajući u vidu ograničena sredstva kojima raspolažu institucije nije bilo moguće imati uzorak koji bi predstavljao veći udio.

(d) Odgovori na upitnik i provjere

- (27) Komisija je poslala upitnike predstavnicima NRK-a (uključujući posebne upitnike za Kinesku razvojnu banku, Kinesku izvozno-uvoznu banku, Kinesku banku, Šangajsku banku, Sinosure, ostale mjerodavne financijske institucije i proizvođače polisilicija, stakla i aluminijske u državnom vlasništvu koji su dotičnoj industriji tijekom razdoblja ispitnog postupka dobavljali te sirovine), osmorici proizvođača izvoznika iz NRK-a u uzorku, ostalim proizvođačima izvoznika iz NRK-a koji su to zatražili, kao i proizvođačima iz Unije u uzorku, nepovezanim uvoznika u uzorku te subjektima koji se nalaze više ili niže u poslovnom lancu i njihovim udruženjima koji su se javili u rokovima određenima u Obavijesti o pokretanju postupka. Komisija je, također, stupila u kontakt s reprezentativnim udruženjem potrošača.
- (28) Odgovori na upitnike primljeni su od kineske vlade, svih proizvođača izvoznika u uzorku i njihovih povezanih društava u NRK-u, pet proizvođača izvoznika koji su zatražili individualno ispitivanje, svih proizvođača iz Unije u uzorku, svih nepovezanih uvoznika iz Unije u uzorku i 21 subjekta koji se nalazi više ili niže u poslovnom lancu te tri njihova udruženja.
- (29) Komisija je tražila i provjerila sve informacije koje je smatrala neophodnima za utvrđivanje subvencioniranja, nastale štete i interesa Unije. Posjeti radi provjere obavljani su u poslovnim prostorima sljedećih državnih tijela vlasti i financijskih institucija, društava u uzorku, jednog nepovezanog uvoznika, dvaju subjekata koji se nalaze više u poslovnom lancu i četiri subjekata koji se nalaze niže u poslovnom lancu, udruženja i jednog nezavisnog savjetnika:
- (a) Vlada Narodne Republike Kine
- Ministarstvo trgovine Kine, Peking, Kina,
 - Banka Huaxia, Peking, Kina,
 - Kineska razvojna banka, Peking, Kina,
 - Kineska izvozno-uvozna banka, Peking, Kina,
 - Kineska izvozno-kreditna agencija (SINOSURE), Peking, Kina;
- (b) *proizvođači iz Unije*
- osam proizvođača iz Unije u uzorku;
- (c) *Skupine proizvođača izvoznika (i povezanih društava) u NRK-u*
- Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd., Kina,
 - Delsolar (Wujiang) Ltd. (Wujiang) Co. Ltd., Kina,
 - Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd., Kina,
 - JingAo Group, Kina,
 - Wuxi Suntech Power Co. Ltd, PRC Power Co. Ltd, Kina,
 - Yingli Green Energy Holding Company, Kina,

- Zhejiang Yuhui Solar Energy Source Co. Ltd i Renesola Jiangsu Ltd, Kina,
 - Jinko Solar Co Ltd, Kina;
- (d) *Nepovezani uvoznik u Uniji*
- IBC SOLAR AG, Bad Staffelstein, Njemačka;
- (e) *Subjekti koji se nalaze više u poslovnom lancu*
- Roth & Rau AG, Hohenstein-Ernstthal, Njemačka,
 - WACKER Chemie AG, Burghausen, Njemačka;
- (f) *Subjekti koji se nalaze niže u poslovnom lancu*
- Juwi Solar GmbH, Worrstadt, Njemačka,
 - ValSolar SL, Badajoz, Španjolska,
 - Jayme de la Costa, Pedroso, Portugal,
 - Sunedison Spain Construction, Madrid, Španjolska;
- (g) *Udruženja*
- Europsko udruženje fotonaponske industrije (EPIA), Bruxelles, Belgija;
- (h) *Nezavisni savjetnik*
- Europressedienst, Bonn, Njemačka.
- (30) Primjedbe koje su dostavile zainteresirane strane razmotrene su i prema potrebi uzete u obzir.
- (31) Savez za pristupačnu solarnu energiju („AFASE”), koji zastupa uvoznike te subjekte koji se nalaze niže ili više u poslovnom lancu doveo je u pitanje pravnu osnovu posjeta obavljenog u poslovnim prostorima Europressediensta, tvrdeći da u skladu s člankom 26. Osnovne uredbe nezavisni savjetnik nije zainteresirana strana. Međutim, nalazi bi se trebali, kad god je to moguće, temeljiti na pouzdanim i provjerljivim podacima. Europressedienst je na temelju ugovora dostavio informacije o makroekonomskim pokazateljima. Komisija je provela provjere na licu mjesta u svojim poslovnim prostorima zbog načela dobrog upravljanja kako bi se provjerila pouzdanost i točnost podataka na kojima je Komisija utemeljila svoje nalaze.
- (32) Kineska vlada tvrdila je da su povrijeđena njezina prava na obranu u vezi s pristupom otvorenom spisu koji je zainteresiranim stranama radi provjere stavljen na raspolaganje jer (i.) su bez opravdanog razloga nedostajale informacije iz spisa koji nije povjerljiv ili nisu dostavljeni dovoljno detaljni sažeci ili, iznimno, nisu navedeni razlozi nedostavljanja sažetka koji nije povjerljiv, (ii.) je nedostajala verzija koja nije povjerljiva cjelokupnih odgovora proizvođača iz Unije na upitnik i (iii.) se previše kasnilo u stavljanju na raspolaganje verzija koje nisu povjerljive odgovora proizvođača iz Unije na upitnik zainteresiranim stranama.
- (33) (i.) U pogledu tvrdnje da su iz otvorenog spisa nedostajale informacije zainteresirana strana nije navela na koju se informaciju poziva. (ii.) Bila je netočna njezina tvrdnja da nije stavljena na raspolaganje verzija koja nije povjerljiva svih odgovora proizvođača iz Unije na upitnik. (iii.) U pogledu kašnjenja prilikom stavljanja na raspolaganje verzija koje nisu povjerljive odgovora proizvođača iz Unije u uzorku na upitnik, dotičnoj strani objašnjeno je da su upitnici dodani spisu koji nije povjerljiv tek nakon

što je provjerena cjelovitost i smislenost njihovih sažetaka. Kako bi se osiguralo pravo proizvođača iz Unije na anonimnost, utvrđeno je i da verzije upitnika koje nisu povjerljive doista nisu otkrile identitet dotičnih proizvođača iz Unije. Stoga je u nekim slučajevima bilo potrebno da strane koje su dostavile verzije koje nisu povjerljive na odgovarajući način isprave te verzije prije njihova stavljanja na raspolaganje drugim zainteresiranim stranama.

- (34) U svakom slučaju smatra se da to ni na koji način nije utjecalo na pravo zainteresiranih strana na obranu. Komisija je svim zainteresiranim stranama na vrijeme dala mogućnost odgovora na informacije iz spisa otvorenog radi provjere kako bi se prije donošenja bilo kojih zaključaka u ispitnom postupku uzele u obzir njihove primjedbe ako su potkrijepljene i opravdane. Zainteresirane strane mogle su iznijeti primjedbe na upitnike proizvođača iz Unije u uzorku i nakon privremene i konačne objave. Stoga, iako se objave i pristup zainteresiranih strana otvorenom spisu radi provjere temelje na različitim zakonskim odredbama, treba napomenuti da su zainteresirane strane imale mnogobrojne mogućnosti iznošenja primjedaba na sve informacije koje je dostavila bilo koja od strana u ispitnom postupku. Stoga se ta tvrdnja morala odbaciti.
- (35) Sve zainteresirane strane obaviještene su o bitnim činjenicama i okolnostima na temelju kojih se namjeravalo preporučiti uvođenje kompenzacijskih pristojbi na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i njihovih ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine („konačna objava”). Svim je stranama odobreno razdoblje unutar kojeg su mogle podnijeti primjedbe na konačnu objavu.
- (36) Primjedbe koje su dostavile zainteresirane strane razmotrene su i prema potrebi uzete u obzir.

1.5. Prihvaćanje preuzimanja obveze s obzirom na konačne pristojbe

- (37) Nakon konačne objave Komisija je od proizvođača izvoznika i Kineske gospodarske komore za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda primila izmijenjenu ponudu za preuzimanje obveze kojom je obuhvaćen i usporedni antidampinški ispitni postupak. Odlukom Komisije 2013/XXX/EU od XX. studenoga 2013. Komisija je potvrdila da prihvaća navedeno preuzimanje obveze.

1.6. Razdoblje ispitnog postupka i razmatrano razdoblje

- (38) Ispitni postupak o subvencioniranju i šteti obuhvatio je razdoblje od 1. srpnja 2011. do 30. lipnja 2012. („razdoblje ispitnog postupka” ili „RIP”). Ispitivanje kretanja koja su važna za procjenu štete obuhvatilo je razdoblje od 1. siječnja 2009. do kraja RIP-a („razmatrano razdoblje”).

2. DOTIČNI PROIZVOD I ISTOVJETNI PROIZVOD

2.1. Dotični proizvod

- (39) Dotični proizvod definiran je u fazi pokretanja postupka kao kristalni silicijski fotonaponski moduli ili ploče te ćelije i pločice vrste koja se koristi u kristalnim silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama, podrijetlom ili poslani iz NRK-a. Debljina ćelija i pločica ne prelazi 400 mikrometara. Navedeni je proizvod trenutačno obuhvaćen oznakama KN ex 3818 00 10, ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90.
- (40) Sljedeće vrste proizvoda isključene su iz definicije dotičnog proizvoda:

- solarni punjači koji se sastoje od manje od šest ćelija, prijenosni su i opskrbljuju uređaje energijom ili pune baterije,
- tankoslojni fotonaponski proizvodi,
- kristalni silicijski fotonaponski proizvodi koji su trajno integrirani u električnu robu kada funkcija električne robe nije proizvodnja energije i kada navedena električna roba upotrebljava električnu energiju proizvedenu pomoću integrirane kristalne silicijske fotonaponske ćelije ili ćelija.

2.2. Istovjetni proizvod

- (41) U ispitnom postupku pokazalo se da dotični proizvod kao i proizvod koji proizvodi industrija Unije i koji se prodaje u Uniji imaju jednaka osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva te jednaku osnovnu krajnju upotrebu. Stoga se ti proizvodi smatraju istovjetnima u smislu članka 2. točke (c) Osnovne uredbe.

2.3. Tvrdnje u vezi s opsegom proizvoda

2.3.1. Izuzeće pločica

- (42) Zainteresirane strane tvrdile su da iz opsega proizvoda treba izuzeti pločice jer one nemaju jednaka osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva kao ćelije i moduli. Uz argumente iznesene prije objave Privremene antidampinške uredbe iznesena su u vezi s tim i dva dodatna argumenta.
- (43) Prvo, zainteresirane strane tvrdile su da se pločice mogu rabiti i za druge namjene osim za proizvodnju ćelija, posebno za proizvodnju integriranih sklopova i ostalih mikrouređaja. Napominje se s tim u vezi da nisu sve pločice obuhvaćene opsegom proizvoda u ovom ispitnom postupku, koji je ograničen na „*pločice vrste koja se rabi u kristalnim silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama*” te da „*debljina tih pločica ne prelazi 400 mikrometara*”. Iako se pločice rabe i za druge primjene, ispitni postupak nikad nije obuhvaćao pločice koje se rabe u proizvodnji drugih proizvoda poput integriranih sklopova. Osim toga, nije se javio ni jedan proizvođač, uvoznik ili korisnik na tržištu drugih vrsta pločica i tvrdio da će se na njegove pločice primjenjivati obvezno evidentiranje ili privremene antidampinške pristojbe. Stoga je zaključeno da navedene druge vrste pločica nisu obuhvaćene opsegom proizvoda iz ovog ispitnog postupka. Time se istovremeno pokazalo da krajnja upotreba pločica nije nužno ista kao krajnja upotreba ćelija i modula.
- (44) Drugo, tvrdi se da neprerađene pločice nemaju nijedno od bitnih električnih svojstava kojima se solarne ćelije i moduli razlikuju od ostalih proizvoda. Osobito, pločice nemaju sposobnost proizvodnje električne energije iz sunčeve svjetlosti, što je ključno svojstvo kristalnih fotonaponskih ćelija i modula.
- (45) U ispitnom postupku se doista pokazalo da pločica tek nakon prerade u ćeliju može proizvoditi električnu energiju iz sunčeve svjetlosti. Pretvorba se provodi pomoću ćelija koje apsorbiraju svjetlost i pretvaraju je u električnu energiju preko kristalnog silicija. Ćelije imaju pozitivno-negativne spojeve za prikupljanje i prijenos električne energije koju proizvede jedna ćelija. Moduli se sastavljaju tako da se ćelije spoje s plošnim žicama ili metalnim trakama u niz ćelija. Nizovi se laminiraju između ploča. Većinom se na vrhu koristi staklo, a na dnu polimerna potporna ploča. Obično se sastavljaju okviri tako da se omogući ugradnja (npr. na krovovima). Moduli mogu imati invertere.
- (46) Zaključeno je da bi se pločice zbog različitih osnovnih fizičkih i tehničkih svojstava, definiranih tijekom ispitnog postupka, među ostalim, kao mogućnost proizvodnje

električne energije iz sunčeve svjetlosti, morale isključiti iz definicije dotičnog proizvoda, a time i iz opsega ovog ispitnog postupka.

2.3.2. Fizička, kemijska i tehnička svojstva i krajnja upotreba

- (47) Nekoliko je zainteresiranih strana tvrdilo da se ispitnim postupkom ne mogu obuhvatiti dva proizvoda s različitim fizičkim, kemijskim i tehničkim svojstvima te bi stoga moduli i ćelije trebali biti predmetom dvaju zasebnih ispitnih postupaka. Štoviše, tvrdili su da nije jasno obuhvaća li ispitni postupak jedan jedinstveni proizvod ili dva zasebna proizvoda i da stoga ne mogu u potpunosti braniti svoje interese.
- (48) Proizvodnja ćelija i modula jest jedan jedinstveni proizvodni postupak s različitim koracima proizvodnje. Ćelije određuju svojstva gotovog proizvoda (tj. modulâ). U ispitnom postupku pokazalo se da je proizvodnja ćelija izravno i isključivo namijenjena proizvodnji modula; moduli i ćelije imaju jednaka fizička, kemijska i tehnička svojstva (određena rabljenom sirovinom) i jednake osnovne krajnje upotrebe, tj. prodaju se za ugradnju u fotonaponske solarne sustave. Djelovanje modula izravno je povezano s djelovanjem ćelija.
- (49) U Obavijesti o pokretanju postupka jasno je rečeno da moduli i ćelije čine proizvod obuhvaćen ispitnim postupkom. Zainteresirane strane su stoga u potpunosti mogle braniti svoje interese na temelju takve definicije dotičnog proizvoda. Na temelju toga argumenti se odbacuju.

2.3.3. Različita nomenklatura

- (50) Nadalje se tvrdilo da se moduli i ćelije ne mogu smatrati jedinstvenim proizvodom jer imaju nekoliko različitih osmeroznamenkastih oznaka KN, šesteroznamenkasti podbroj i četveroznamenkasti tarifni broj HS. U tom pogledu napominje se da se ćelije i moduli mogu uvrstiti pod carinski broj 8541 40 90, a carinski brojevi pod brojem 8501 namijenjeni su općenito za električne generatore, a ne posebno za solarne proizvode. Na temelju toga tvrdnja je odbačena.

2.3.4. Dodana vrijednost ćelija

- (51) Nekoliko strana tvrdilo je da dodana vrijednost u postupku pretvorbe u ćelije čini najveći dio vrijednosti modula i stoga se ćelije moraju smatrati zasebnim proizvodom.
- (52) U ispitnom postupku pokazalo se da je proizvodnja ćelija tehnološki najsofisticiraniji dio postupka proizvodnje. Međutim, pokazalo se i da su dva stupnja proizvodnje međusobno povezana i da dodana vrijednost nije sadržana u konkretnoj fazi proizvodnog postupka, nego je raširena na cijeli postupak proizvodnje. Na temelju toga tvrdnja je odbačena.

2.3.5. Zasebna prodajna tržišta

- (53) Neke zainteresirane strane tvrdile su da moduli i ćelije imaju zasebna prodajna tržišta i da bi se stoga trebali smatrati različitim proizvodima, što pokazuje i činjenica da veliki broj proizvođača nije vertikalno integriran.
- (54) Moduli i ćelije ne mogu se smatrati zasebnim proizvodima čije se cijene mijenjaju samo ovisno o tržišnim čimbenicima. Zapravo su njihove cijene usko povezane i pod utjecajem su cijene polisilicija. Isto tako, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (49), dotični proizvod proizvodi se u jedinstvenom postupku proizvodnje s različitim koracima. Činjenica da neki proizvođači nisu vertikalno integrirani posljedica je samo poslovne odluke i ekonomije razmjera te ne mijenja ovaj zaključak. Na temelju toga argument se morao odbaciti.

2.3.6. Krajnja upotreba i zamjenjivost

- (55) Nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo je da se moduli i ćelije moraju smatrati različitim proizvodima jer imaju drukčiju krajnju upotrebu i nisu međusobno zamjenjivi.
- (56) Kako je prethodno navedeno, u ispitnom postupku pokazalo se da je postupak proizvodnje ćelija i modula jedinstven proizvodni postupak i stoga pitanje zamjenjivosti različitih koraka jedinstvenog proizvodnog postupka nije primjenjivo. Štoviše, moduli i ćelije imaju jednaku krajnju upotrebu, odnosno pretvorbu sunčeve svjetlosti u električnu energiju, i stoga se ne mogu koristiti za druge primjene.

2.3.7. Distribucijski kanali

- (57) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da moduli i ćelije nemaju jednake distribucijske kanale i da se stoga ne mogu smatrati jedinstvenim proizvodom. U ispitnom postupku pokazalo se da se moduli i ćelije mogu distribuirati unutar različitih ili sličnih distribucijskih kanala. Međutim, glavni kriteriji za definiranje jedinstvenog proizvoda jesu jednaka fizička, kemijska i tehnička svojstva i krajnja upotreba. Uzimajući u obzir uvodne izjave od (47) do (49), zaključuje se da se stoga različiti distribucijski kanali ne smatraju odlučujućim elementom. Stoga bi se argument morao odbaciti.

2.3.8. Percepcija potrošača

- (58) Tvrdilo se da se moduli i ćelije bitno razlikuju u smislu percepcije potrošača i stoga se ne bi trebali smatrati jedinstvenim proizvodom.
- (59) Kako je prethodno navedeno, glavni kriteriji za definiranje jedinstvenog proizvoda jesu jednaka fizička, kemijska i tehnička svojstva i krajnja upotreba. Uzimajući u obzir uvodne izjave od (47) do (49), zaključuje se da se stoga različita percepcija potrošača ne smatra odlučujućim elementom. Stoga bi se argument morao odbaciti.

2.3.9. Razdvojeno ispitivanje za ćelije i module

- (60) Zainteresirane strane ponovile su da ćelije i moduli nisu jedinstven proizvod i da bi se stoga trebali procjenjivati razdvojeno. Za razliku od pločica, ćelije i moduli doista imaju jednako osnovno svojstvo, tj. sposobnost proizvodnje električne energije iz sunčeve svjetlosti. Stoga su te tvrdnje odbačene.
- (61) Nakon konačne objave jedan izvoznik tvrdio je da ćelije same po sebi ne mogu proizvoditi električnu energiju. Za to ih je navodno potrebno integrirati u module. Međutim, kapacitet za proizvodnju električne energije iz sunčeve svjetlosti koji ima svaka ćelija sama po sebi obično iznosi 4W. Iako bi ta snaga bila nedostatna za većinu primjena koje nalažu sklapanje višestrukih ćelija u module, to ne znači da ćelija sama po sebi već nema kapacitet za proizvodnju električne energije.
- (62) Nakon konačne objave jedan izvoznik tvrdio je i da ćelije nisu samo druga vrsta modula nego potpuno različiti proizvod. Ćelija je zapravo ključna komponenta modula. Jasno je da ćelija kao ključna komponenta nije „potpuno različiti proizvod” jer, kao što je navedeno u uvodnoj izjavi (60), moduli i ćelije imaju jednako osnovno svojstvo proizvodnje električne energije iz sunčeve svjetlosti.
- (63) Ista strana osim toga tvrdila je da je razlika između ćelija i modula uzeta u obzir kada su odabrani uzorci proizvođača iz Unije i kineskih izvoznika. Za module i ćelije je stoga trebalo utvrditi različite stope pristojba. U tom pogledu potvrđeno je da je razlika između modula i ćelija doista uzeta u obzir pri odabiru uzorka proizvođača iz Unije i kineskih izvoznika, kao što je navedeno u uvodnoj izjavi (10) i (14) Privremene

antidampinške uredbe. Međutim, to je učinjeno samo kako bi se osigurala reprezentativnost uzorka i samo po sebi ne znači da se ćelije i moduli ne bi trebali smatrati jedinstvenim dotičnim proizvodom ili da je potrebno utvrditi zasebne stope pristojba za ćelije i module. Doista, kako bi se osigurala reprezentativnost uzorka za sve vrste proizvoda pri odabiru uzorka bilo je važno razlikovati ćelije i module. Nadalje, s obzirom na to da je postojao određeni stupanj nesigurnosti u vezi s pitanjem trebaju li se ćelije i moduli smatrati jednim proizvodom ili dvama zasebnim proizvodima, bilo je potrebno osigurati reprezentativnost za oba moguća ishoda.

- (64) Proizvođači izvoznici tvrdili su da činjenica da se preuzimanjem obveze određuju različite najniže uvozne cijene i obujam uvoza za ćelije i module navodno potvrđuje da su to različiti proizvodi za koje su potrebna dva različita ispitna postupka. Međutim, različite najniže uvozne cijene samo su naznaka da su ćelije i moduli različite skupine vrsta proizvoda koji se prodaju po različitim cijenama. Stoga, kako bi najniže uvozne cijene imale značaj, potrebno je utvrditi različite cijene.
- (65) Osim toga, činjenica da su ćelije i moduli različite skupine vrsta proizvoda nije sama po sebi relevantna za definiciju dotičnog proizvoda. Za definiciju dotičnog proizvoda dovoljno je da proizvodi imaju jednaka osnovna svojstva i krajnju upotrebu, kao što je slučaj s modulima i ćelijama kako je opisano u uvodnoj izjavi (46) odnosno (71).
- (66) Kineska vlada tvrdila je da pri procjeni jesu li ćelije i moduli jedinstven dotični proizvod nije obuhvaćen izvjestan broj kriterija koje je utvrdilo Žalbena tijelo u predmetu *EZ – azbest*⁶. Ti kriteriji upotrebljavaju se za definiciju „istovjetnog proizvoda”, a ne dotičnog proizvoda. Drugim riječima, ti se kriteriji moraju upotrijebiti za definiciju istovjetnog proizvoda, na primjer istovjetnog proizvoda koji proizvodi industrija Unije i koji se potom uspoređuje s dotičnim proizvodom koji izvoze kineski proizvođači izvoznici. Ti kriteriji stoga nisu primjereni za definiciju dotičnog proizvoda. U svakom slučaju institucije smatraju da primjena kriterija upotrijebljenih u predmetu *EZ – azbest* na definiciju dotičnog proizvoda u ovom slučaju ne bi dovela do različitog ishoda. Prvi i drugi kriterij (svojstva, vrsta i kvaliteta odnosno krajnje upotrebe) istovjetni su kriterijima fizičkih, kemijskih i tehničkih svojstava i krajnjih upotreba iz prethodnih uvodnih izjava. Treći kriterij (ukus i navike potrošača) u ovom slučaju nije koristan jer su ćelije ključna komponenta modula; u pogledu četvrtog kriterija, razvrstavanja u carinsku tarifu, napominje se da se ćelije i moduli mogu uvrstiti pod carinski broj 8541 40 90, a carinski brojevi pod brojem 8501 namijenjeni su općenito za električne generatore, a ne posebno za solarne proizvode.
- (67) Ostale zainteresirane strane tvrdile su da objektivna primjena kriterija koje je u prijašnjim predmetima⁷ utvrdio Sud navodno dovodi do zaključka da su moduli i ćelije različiti proizvodi. S tim u vezi napominje se da je Sud naveo samo nekoliko kriterija koji se mogu uzeti u obzir, tj. nije obavezno upotrijebiti sve kriterije u svim slučajevima jer neki od njih možda nisu relevantni. Ti su se kriteriji procjenjivali u uvodnim izjavama od (27) do (39) Privremene antidampinške uredbe kojom je utvrđeno da određeni broj kriterija u ovom slučaju nije relevantan. U predmetu *Brosmann* procjena o tome pripadaju li različite vrste cipela „dotičnom proizvodu” izvršena je također na temelju samo tri kriterija za koje je utvrđeno da su relevantni. Budući da zainteresirane strane nisu dostavile obrazloženje svojeg mišljenja da

⁶ Izvješće Žalbenog tijela, *Europske zajednice – mjere koje utječu na azbest i proizvode koji sadržavaju azbest*, WT/DS135/AB/R, doneseno 5. travnja 2001.

⁷ Predmet T-401/06 *Brosmann Footwear (HK) Ltd i ostali protiv Vijeća*; Predmet T-314/06 *Whirlpool Europe protiv Vijeća*

objektivna primjena kriterija dovodi do zaključka da su moduli i ćelije različiti proizvodi, ta se tvrdnja ne može prihvatiti.

- (68) Osim toga, podsjeća se da su osnovne krajnje upotrebe ćelija i modula jednake, tj. prodaju se za uključivanje u fotonaponske solarne sustave. Djelovanje modula izravno je povezano s djelovanjem ćelija, kao što se navodi u uvodnoj izjavi (28) Privremene antidampinške uredbe.
- (69) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da se isključivanjem pločica iz opsega dotičnog proizvoda te zbog znatne obrade za dobivanje modula od ćelija odbacuje i argument da ćelije i moduli imaju jednake krajnje upotrebe. Tvrdi se i da se procjena da moduli i ćelije imaju jednake krajnje upotrebe temelji na pretpostavci da je postupak proizvodnje isti za pločice, module i ćelije.
- (70) Prvo, zaključak da se procjena da moduli i ćelije imaju jednake krajnje upotrebe temelji na postupku proizvodnje jest pogrešan. Iako su obje tvrdnje doista u istoj uvodnoj izjavi (36) Privremene antidampinške uredbe, to ne znači da se jedan zaključak temelji na drugoj pretpostavci. Riječ „štoviše” kojom su odvojene dvije tvrdnje jasno upućuje na to da se druga tvrdnja ne temelji na prvoj. Osim toga, te dvije tvrdnje odnose se na zasebna pitanja koja se razmatraju u dijelu pod naslovom „Krajnja upotreba i zamjenjivost”. Postupak proizvodnje spominje se u prvoj tvrdnji koja se odnosi na zamjenjivost, dok se druga tvrdnja odnosi na krajnju upotrebu. Temeljna pretpostavka da se procjena da moduli i ćelije imaju jednake krajnje upotrebe temelji na pretpostavci da je postupak proizvodnje isti za pločice, module i ćelije je stoga netočna.
- (71) Kad je riječ o stvarnoj krajnjoj upotrebi ćelija i modula, zainteresirane strane ne osporavaju da se moduli i ćelije prodaju za uključivanje u fotonaponske solarne sustave. Stoga se potvrđuje zaključak da moduli i ćelije imaju jednaku krajnju upotrebu.

2.3.10. Tankoslojni proizvodi

- (72) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da bi se tankoslojni fotonaponski proizvodi trebali uključiti u definiciju dotičnog proizvoda, tvrdeći da imaju jednaka osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva i jednake osnovne krajnje upotrebe.
- (73) Tankoslojni fotonaponski proizvodi jasno su isključeni iz definicije proizvoda (vidi uvodnu izjavu (40)). Naime, u usporedbi s dotičnim proizvodom tankoslojni fotonaponski proizvodi imaju različita fizička, kemijska i tehnička svojstva. Proizvode se u drugačijem postupku proizvodnje i to ne od kristalnog silicija koji je glavna sirovina za proizvodnju modula i ćelija. Imaju manju iskoristivost pretvorbe i manju izlaznu snagu te se stoga ne mogu koristiti za iste primjene kao dotični proizvod. Na temelju toga argumenti su se morali odbaciti.

2.3.11. Poluproizvodi

- (74) Nadalje se tvrdilo da bi se ćelije trebale smatrati poluproizvodima, dok su moduli gotovi proizvodi te da se stoga ćelije i moduli ne bi smjeli smatrati jedinstvenim proizvodom.
- (75) Kako je prethodno navedeno, glavni kriteriji za definiranje jedinstvenog proizvoda jesu ista fizička, kemijska i tehnička svojstva i iste krajnje upotrebe. Uzimajući u obzir uvodne izjave od (47) do (49), zaključuje se da se stoga razlika između poluproizvoda i gotovih proizvoda ne smatra odlučujućim elementom. Stoga bi se argument morao odbaciti.

2.3.12. Solarni punjači

- (76) Jedna zainteresirana strana zatražila je isključivanje solarnih ploča namijenjenih isključivo punjenju baterija od 12V jer imaju drugačiju krajnju upotrebu od modula za priključenje na mrežu zbog činjenice da proizvode puno manji napon i da se stoga ne mogu koristiti za priključenje na mrežu.
- (77) U skladu s Obavijesti o pokretanju postupka solarni punjači koji se sastoje od manje od šest ćelija, prijenosni su i opskrbljuju uređaje energijom ili pune baterije, isključeni su iz proizvoda obuhvaćenog ispitnim postupkom. Moduli s više od šest ćelija namijenjeni isključivo punjenju baterija imaju jednaka osnovna svojstva i djelovanje kao moduli za priključivanje na mrežu. Rabe otvoreni strujni krug koji ima niži napon od kruga koji se rabi za priključenje na mrežu u modulima. Unatoč toj razlici u ispitnom postupku pokazalo se da se navedena vrsta modula može priključiti na mrežu. Niži napon može se jednostavno nadoknaditi povećanjem dimenzije i/ili broja ćelija. Stoga su moduli namijenjeni punjenju baterija koji se sastoje od više od šest ćelija obuhvaćeni definicijom dotičnog proizvoda.
- (78) Zainteresirane strane tvrdile su i da je definicija „solarnih punjača koji se sastoje od manje od šest ćelija” preuska i da se treba proširiti na proizvode slične namjene koji nisu obuhvaćeni tom definicijom, primjerice proizvodi slične veličine koji se sastoje od većeg broja manjih ćelija.
- (79) Osim toga, zainteresirane strane tvrdile su da je definicija „silicijskih fotonaponskih proizvoda koji su trajno integrirani u električnu robu” preuska jer su isključeni samo završeni električni proizvodi, a solarni sastavni dijelovi za integriranje u električne proizvode nisu nužno isključeni.
- (80) Doista, analizom tvrdnji koje su iznijele razne zainteresirane strane pokazalo se da je primjerenije definirati isključenje takvih proizvoda na temelju tehničkih normi nego na temelju broja ćelija. Posebno je utvrđeno da se definicijama norme „IEC 61730-1 razreda C” primjerenije definiraju proizvodi koje bi trebalo isključiti iz opsega mjera.
- (81) Nakon konačne objave primljene su primjedbe u vezi s isključenjem koje se temelje na prethodno navedenoj međunarodnoj normi. Tvrdilo se da bi umjesto pozivanja na normu bilo primjerenije definirati isključenje na temelju izlaznog napona i izlazne snage kao „module ili ploče s izlaznim naponom koji ne prelazi 50 V istosmjerno i izlaznom snagom koja ne prelazi 50 W samo za izravnu uporabu kao punjači baterija u sustavima s istim svojstvima u pogledu napona i snage”. Ta se tvrdnja mogla prihvatiti i isključenje je na kraju određeno prema toj definiciji.

2.3.13. Integrirani krovni solarni moduli

- (82) Jedna druga zainteresirana strana tvrdila je da bi se u ovom ispitnom postupku integrirani krovni solarni moduli trebali isključiti iz opsega proizvoda jer objedinjuju funkcionalnost solarnog modula s funkcionalnošću crijepa ili škrljevca. Kao takvi nisu neposredno zamjenjivi sa standardnim solarnim modulom.
- (83) Međutim, u ispitnom postupku pokazalo se da kako standardni moduli tako i integrirani krovni solarni moduli moraju biti u skladu s istim normama za električne instalacije. Unatoč tome što se integrirani krovni solarni modul ne može jednostavno zamijeniti standardnim modulom, može se zamijeniti standardnim modulom i crijepovima ili škrljecom. Ti proizvodi stoga imaju jednako osnovno tehničko svojstvo, a to je proizvodnja električne energije iz sunčeve svjetlosti. Dodana funkcionalnost (koja se inače osigurava krovnim materijalom) ne smatra se bitnom i nije dovoljna za isključenje integriranih krovnih solarnih modula iz opsega proizvoda.

- (84) Nakon konačne objave ista zainteresirana strana, pozivajući se općenito na predmet u vezi s *obućom*⁸ te posebno na predmet o posebnoj sportskoj obući „STAF” (Special Technology Athletic Footwear), tvrdila je da je nepostojanje dvostruke zamjenjivosti između integriranih krovnih solarnih modula i standardnih solarnih modula naznaka da bi se integrirani krovni solarni moduli trebali isključiti iz opsega mjera. Međutim, razlozi za isključenje STAF-a bili su mnogobrojni, a u predmetu *Brosmann*⁹ Opći sud nije smatrao nepostojanje dvostruke zamjenjivosti samo po sebi dovoljnim razlogom, što potvrđuje da se vrlo različiti proizvodi kao što su cipele za nošenje po gradu i čizme za planinarenje, unatoč razlikama, mogu doista smatrati dotičnim proizvodom u zasebnom antidampinškom ispitnom postupku.
- (85) Osim toga, zainteresirana strana tvrdila je da nepostojanje proizvodnje u EU-u i činjenica da zainteresirana strana posjeduje prava intelektualnog vlasništva navodno potvrđuju da su integrirani krovni solarni moduli inovativni i različiti od bilo kojeg drugog proizvoda. Međutim, navodeći ponovno predmet o *obući* koji je spomenula zainteresirana strana, u predmetu *Brosmann* Opći sud smatrao je da „*nepostojanje proizvodnje te vrste obuće u Zajednici i postojanje patenta nisu presudni*”¹⁰. Kao posljedica toga obuća proizvedena patentiranom tehnologijom smatrala se u tom slučaju dotičnim proizvodom.
- (86) Zainteresirana strana tvrdila je i da bi se integrirani krovni solarni moduli trebali isključiti iz definicije dotičnog proizvoda jer se prodaju po znatno višim cijenama od cijena standardnih modula. Osim toga, u navedenom predmetu o *obući*, obuća STAF iznad određene cijene bila je isključena iz definicije dotičnog proizvoda. S tim u vezi napominje se da integrirani krovni solarni moduli doista objedinjuju funkcionalnost solarnog modula s funkcionalnošću crijepa ili škrljevca kao što je navedeno u uvodnoj izjavi (83). Izravna usporedba cijena stoga nije značajna jer se zbog dodatne funkcionalnosti cijene obično povećavaju.
- (87) Kao odgovor na tu tvrdnju, zainteresirana strana tvrdila je da bi na temelju tih argumenata bilo posve nemoguće pozivati se na razlike u cijeni kao na dodatni pokazatelj kojim se opravdava isključenje iz opsega proizvoda. Međutim, to je tumačenje preširoko. U prethodnoj uvodnoj izjavi navedeno je samo to da u ovom posebnom slučaju u kojem integrirani krovni solarni moduli objedinjuju funkcionalnost dotičnog proizvoda i nekog drugog proizvoda (u ovom slučaju crijepa ili škrljevca), cijena kao takva nije značajna. To nikako ne znači da u drugim slučajevima razlika u cijeni ne može biti koristan pokazatelj za utvrđivanje treba li se određeni proizvod isključiti iz definicije dotičnog proizvoda.
- (88) Naposljetku, zainteresirana strana tvrdila je da bi se njezinom dobavljaču integriranih krovnih solarnih modula trebalo odobriti preuzimanje obveze u vezi s najnižim cijenama. Međutim, čini se da kineski izvoznik u ispitnom postupku nije surađivao, a kao strana koja ne surađuje, nema pravo sudjelovanja u preuzimanju obveze. Stoga se ti zahtjevi ne mogu prihvatiti.

2.3.14. Monokristalne i multikristalne ćelije

- (89) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da u Uniji ne postoji proizvodnja monokristalnih ćelija te da njezin izvoz monokristalnih ćelija ne konkurira industriji EU-a. Međutim,

⁸ *Obuća s gornjištima od kože podrijetlom iz Narodne Republike Kine i Vijetnama*, Uredba Komisije (EZ) br. 553/2006 od 23. ožujka 2006. (privremena);

Uredba Vijeća (EZ) br. 1472/2006 od 5. listopada 2006. (konačna).

⁹ Predmet T-401/06, *Brosmann Footwear (HK) Ltd. protiv Vijeća Europske unije*, stavak 133.

¹⁰ Predmet T-401/06, *Brosmann Footwear (HK) Ltd. protiv Vijeća Europske unije*, stavak 135.

u ispitnom postupku pokazalo se da i u Uniji postoji proizvodnja monokristalnih ćelija. Ta je tvrdnja stoga odbačena. U svakom slučaju u predmetu *Brosmann* Opći sud smatrao je da nepostojanje proizvodnje određene vrste proizvoda u Zajednici nije odlučujuće.

2.3.15. Klauzula „mjesta otpreme”

- (90) Neke zainteresirane strane tvrdile su da je širenje opsega ispitnog postupka na proizvode „poslane iz” NRK-a neopravdano jer je ispitni postupak pokrenut samo protiv proizvoda podrijetlom iz NRK-a.
- (91) Međutim, roba poslana iz NRK-a obuhvaćena je već u fazi pokretanja postupka. U točki 5. Obavijesti o pokretanju postupka navedeno je da su „trgovačka društva koja isporučuju dotični proizvod iz Narodne Republike Kine, međutim smatraju da dio navedenog izvoza ili čak cijeli navedeni izvoz nema carinsko podrijetlo u Narodnoj Republici Kini, pozvana da se tijekom ispitnog postupka jave i dostave sve relevantne informacije”. Stoga je jasno da su sva trgovačka društva koja otpremaju robu iz NRK-a mogla surađivati u ovom ispitnom postupku. Nadalje, budući da proizvod iz ispitnog postupka često sadrži sastavne i ostale dijelove podrijetlom iz različitih zemalja, u točki 5. Obavijesti o pokretanju postupka najavljeno je da se za rješavanje tog pitanja „mogu donijeti posebne odredbe”.
- (92) Stoga se smatra da su svi gospodarski subjekti na koje se mjera odnosi propisno obaviješteni o mogućnosti da će se u vezi s robom poslanom iz NRK-a po potrebi donijeti posebne odredbe te su pozvani da surađuju u ispitnom postupku. Stoga opseg ispitnog postupka nije proširen na proizvode „poslane iz NRK-a” jer su oni obuhvaćeni od samog početka postupka.
- (93) Nakon objave zainteresirane strane tvrdile su da je bez obzira na odredbe iz Obavijesti o pokretanju postupka, navedene u uvodnoj izjavi (91), ispitni postupak ograničen na robu podrijetlom iz NRK-a te da nije procijenjen učinak robe poslana iz NRK-a.
- (94) S tim u vezi napominje se da su poduzeti sljedeći koraci kako bi se osiguralo da se tijekom ispitnog postupka procijeni sva roba poslana iz NRK-a, a ne samo roba podrijetlom iz NRK-a:
- Sva trgovačka društva koja isporučuju dotični proizvod iz NRK-a pozvana su da se jave tijekom ispitnog postupka bez obzira na podrijetlo robe.
 - U Prilogu A. Obavijesti o pokretanju postupka od trgovačkih društava izvoznika zatražilo se da dostave informacije o svim proizvodima koje proizvode. Te informacije nisu bile ograničene na robu podrijetlom iz NRK-a.
 - Na temelju tih informacija, koje su obuhvaćale sve izvoznike u EU bez obzira na podrijetlo robe, odabran je reprezentativan uzorak.
 - Proizvođači u uzorku primili su upitnik za „proizvođače koji izvoze u Europsku uniju” u kojem je Narodna Republika Kina navedena kao „dotična zemlja”, a ne zemlja podrijetla. Stoga je bilo jasno da je ispitnim postupkom obuhvaćena sva roba bez obzira na njezino podrijetlo.
- (95) Na temelju toga zaključuje se da je ispitnim postupkom obuhvaćena sva roba podrijetlom ili poslana iz NRK-a te da je nalazima ispitnog postupka, uključujući one u vezi sa subvencioniranjem i štetom, obuhvaćena sva roba podrijetlom ili poslana iz NRK-a.

- (96) Nakon konačne objave zainteresirane strane tvrdile su da je pritužba sadržavala samo *prima facie* dokaz u vezi s uvozom solarnih ploča podrijetlom iz NRK-a, ali ne u vezi s robom poslanom iz NRK-a. S tim u vezi potrebno je razjasniti da je pritužbom doista obuhvaćena roba „iz NRK-a”, što je vidljivo iz naslovne stranice s pečatom koju je dostavio podnositelj zahtjeva. Toj stranici u spisu prethodi druga stranica s tekstom u kojem se doista spominje izraz „podrijetlom iz Narodne Republike Kine”. Međutim, taj dio ne pripada dokumentu koji je dostavio podnositelj pritužbe, već su ga kao naslovnu stranicu dodale službe Komisije rabeći naziv ispitnog postupka umjesto ponavljanja naslova pritužbe. Stoga se smatralo da je pritužbom obuhvaćena sva roba iz NRK-a, bez obzira na to je li roba podrijetlom iz NRK-a.
- (97) Kineski proizvođači izvoznici tvrdili su i da se od proizvođača izvoznika u trećim zemljama nije razumno moglo očekivati da znaju da njihovi proizvodi mogu biti predmetom ispitnog postupka. S tim u vezi napominje se da se mjere ne primjenjuju na robu u provozu u smislu članka V. GATT-a. Stoga se mjere ne odnose na proizvođače izvoznike koji ne posluju u NRK-u. Nadalje, nije se javio ni jedan proizvođač izvoznik u trećim zemljama kako bi pokrenuo pitanje o tome kako proizvodi koje izvozi podliježu mjerama.
- (98) Isti proizvođači izvoznici tvrdili su da se od proizvođača izvoznika u trećim zemljama nije zatražilo da se jave te da nisu mogli dokazati da njihovi proizvodi nisu subvencionirani. Institucije smatraju da se mjere ne odnose na proizvođače izvoznike koji uopće ne posluju u NRK-u jer je njihova roba, ako je poslana iz NRK-a, bila u provozu. Svi ostali proizvođači izvoznici obaviješteni su u Obavijesti o pokretanju postupka da je njihovo poslovanje dio ispitnog postupka.

2.3.16. Zaključak

- (99) S obzirom na prethodno navedeno, opseg proizvoda konačno je definiran kao kristalni silicijski fotonaponski moduli ili ploče i ćelije vrste koja se koristi u kristalnim silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama, podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine, osim ako su u provozu u smislu članka V. GATT-a. Debljina ćelija ne prelazi 400 mikrometara. Navedeni proizvod trenutno je obuhvaćen oznakama KN ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90.
- (100) Sljedeće vrste proizvoda isključene su iz definicije dotičnog proizvoda:
- solarni punjači koji se sastoje od manje od šest ćelija, prijenosni su i opskrbljuju uređaje energijom ili pune baterije,
 - tankoslojni fotonaponski proizvodi,
 - kristalni silicijski fotonaponski proizvodi koji su trajno integrirani u električnu robu kada funkcija električne robe nije proizvodnja energije i kada navedena električna roba upotrebljava električnu energiju proizvedenu pomoću integrirane kristalne silicijske fotonaponske ćelije ili ćelija,
 - moduli ili ploče s izlaznim naponom koji ne prelazi 50 V istosmjerno i izlaznom snagom koja ne prelazi 50 W samo za izravnu uporabu kao punjači baterija u sustavima s istim svojstvima u pogledu napona i snage.

3. SUBVENCIONIRANJE

- (101) Podnositelj pritužbe tvrdio je da NRK intenzivno subvencionira svoju fotonaponsku industriju i naveo je brojne političke dokumente i planove te zakonodavstvo na kojima se temelji državna potpora u tom sektoru. Komisija je pregledala i analizirala

dokumente navedene u pritužbi te dodatne dokumente koje su tijekom ispitnog postupka dostavili kineska vlada i proizvođači izvoznici u uzorku te utvrdila da mnogi dokumenti zaista upućuju na povlašteno postupanje NRK-a prema fotonaponskoj industriji u mnogim područjima.

- (102) U 12. petogodišnjem planu kineska vlada uvrstila je fotonaponsku industriju među „strateške” industrije¹¹. Kineska vlada objavila je i poseban plan za solarnu fotonaponsku industriju (podređen glavnom 12. petogodišnjem planu), tj. 12. petogodišnji plan za solarnu fotonaponsku industriju. U tom planu kineska vlada izrazila je potporu „izuzetnim poduzećima”¹² i „ključnim poduzećima”¹³ te preuzela obvezu „promicanja provedbe različitih politika za potporu fotonaponskom sektoru”¹⁴ i „oblikovanja opće pripreme politika potpore za industriju, financiranje, poreze ...”¹⁵. U Odluci Državnog vijeća br. 40 upućuje se na to da će kineska vlada „aktivno podupirati razvoj industrije nove energije i pospješiti razvoj solarne energije”¹⁶, upućuju se sve financijske institucije da pruže kreditnu podršku samo poticanim projektima (kategorija kojoj pripadaju fotonaponski projekti) te se jamči provedba „ostalih povlaštenih politika za poticane projekte”¹⁷. U drugoj Odluci Državnog vijeća od 10. listopada 2010. navodi se jačanje „intenziteta fiskalne i financijske političke podrške”, potiču se financijske institucije da „povećaju kreditnu potporu” te se jamči „korištenje povlaštene fiskalne politike kao što je naknada rizika”¹⁸ za nove strateške industrije, kategoriju kojoj pripada i fotonaponska industrija. Nacionalnim planom za srednjoročni i dugoročni znanstveni i tehnički razvoj (2006. – 2020.) jamči se da će se „pridati najveća važnost financiranju politika”, „poticati financijske institucije da daju potporu u obliku povlaštenih kredita glavnim nacionalnim znanstvenim i tehnološkim industrijalizacijskim projektima”, „poticati financijske institucije na poboljšanje i jačanje financijskih usluga za visokotehnološka poduzeća” te da će se „provesti povlaštene porezne politike radi promicanja razvoja visokotehnoloških poduzeća”¹⁹. U Zakonu NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku navodi se niz mjera za potporu strateškim industrijama uključujući fotonaponsku industriju. Među ostalim, ukazuje se na to da država potiče financijske institucije i daje im smjernice da podupiru razvoj industrija visoke i nove tehnologije davanjem zajmova²⁰, politički usmjerene financijske institucije upućuju se da pri pružanju financijskih usluga daju prednost razvoju industrija visoke i nove tehnologije²¹, osigurava se „popust na kamate i jamstvo za zajmove” koje primaju neka poduzeća i „posebna pomoć” politički usmjerenih financijskih institucija

¹¹ Poglavlje 10. odjeljak 1., u 12. petogodišnjem planu: „U novoj energetskej industriji, usredotočenost na razvoj...uporabe solarne energije, fotonaponske i fototermalne proizvodnje energije”.

¹² Odjeljak III.ii.1. u 12. petogodišnjem planu za solarnu fotonaponsku industriju.

¹³ Odjeljak III.iii.1. u 12. petogodišnjem planu za solarnu fotonaponsku industriju.

¹⁴ Odjeljak III.ii.3. u 12. petogodišnjem planu za solarnu fotonaponsku industriju.

¹⁵ Odjeljak VI.i. u 12. petogodišnjem planu za solarnu fotonaponsku industriju.

¹⁶ Poglavlje Usmjerenje i prioriteti industrijskog restrukturiranja, članak 5. Odluke Državnog vijeća br. 40 o proglašavanju i provedbi privremenih odredaba o poticanju prilagodbe industrijske strukture.

¹⁷ Poglavlje III. članak 17. Odluke Državnog vijeća br. 40 o proglašavanju i provedbi privremenih odredaba o poticanju prilagodbe industrijske strukture.

¹⁸ Članak 7. stavci 1. i 3. Odluke Državnog vijeća od 10. listopada 2010. za poticanje razvoja 7 novih strateških industrija.

¹⁹ Odjeljak VII., poglavlje 1. i 5. Nacionalnog plana za srednjoročni i dugoročni znanstveni i tehnički razvoj (2006. – 2020.).

²⁰ Članak 18. Zakona NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku.

²¹ *Ibid.*

namijenjena projektima koje potiče država²². Praktična primjena tih mjera prikazana je u nastavku.

3.1. Uvodne napomene

- (103) Kineska vlada i kineski proizvođači izvoznici u uzorku dostavili su odgovore na upitnik i prihvatili posjete na licu mjesta²³ radi provjere odgovora.
- (104) Nakon analize odgovora na upitnik, Komisija je kineskoj vladi poslala pismo za dopunu podataka i pismo najave posjeta nakon čega je uslijedila korespondencija u vezi s programom posjeta radi provjere. Komisija je kineskoj vladi ostavila dovoljno vremena za pripremu i podnošenje zapažanja kad god je to zatraženo i bilo opravdano. Kineskoj su vladi odobrena doista značajna produljenja rokova, tj. produljenje od 30 dana za odgovor na upitnik, što je bio ukupni rok od 69 dana za podnošenje odgovora na upitnik, pri čemu je Komisija kineskoj vladi dala 25 dana za odgovor na pismo za dopunu podataka. Stoga je kineska vlada imala ukupno više od tri mjeseca za dostavljanje potrebnih informacija koje je zatražila Komisija.
- (105) Tijekom posjeta kineskom Ministarstvu trgovine u Pekingu i četirima financijskim institucijama (Kineska razvojna banka, Kineska izvozno-uvozna banka, Banka Huaxia i SINOSURE) radi provjere na licu mjesta Komisija je nastojala provjeriti informacije dane na temelju pratećih dokumenata, a koji su korišteni za pripremu odgovora kineske vlade, u skladu s odredbama članaka 11. i 26. Osnovne uredbe. Pritom je Komisija došla do privremenog zaključka da se zbog nedostavljanja informacija i pratećih dokumenata kineske vlade odgovori na upitnik nisu mogli primjereno provjeriti. Štoviše, određeni podaci nisu uopće dostavljeni iako su izričito zatraženi, a na određena pitanja jednostavno nije odgovoreno. Slijedom toga, kineskoj vladi ukazano je na posljedice nesuradnje u skladu s člankom 28. stavcima 1. i 6. Osnovne uredbe.
- (106) Kineska vlada tvrdila je i da joj je Komisija nametnula nerazumni teret tražeći nebitne i nepotrebne informacije u upitniku i naknadnom pismu za dopunu podataka.
- (107) S obzirom na zatražene informacije napominje se da je Komisija zatražila samo informacije koje se odnose na navode u pritužbi za koje se smatralo da su nužne za potrebe reprezentativnih nalaza i ostala je ustrajna u svojim zahtjevima tražeći iste podatke i informacije tijekom ispitnog postupka te zahtijevajući od kineske vlade razjašnjenje podnesenih informacija i njihovih posljedica na ispitane programe. Drugim riječima, Komisija je zatražila samo one informacije koje su bile potrebne za procjenu postojanja i razine subvencioniranja za dotični proizvod na temelju subvencijskih programa koji su navedeni u pritužbi.

3.2. Nesuradnja

- (108) Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi (106), Komisija je nakon posjeta radi provjere na licu mjesta 23. svibnja 2013. obavijestila kinesku vladu da razmatra mogućnost primjene dostupnih činjenica u skladu s člankom 28. Osnovne uredbe. Komisija je taj dopis poslala jer je došla do privremenog zaključka da se zbog nedostavljanja informacija i pratećih dokumenata kineske vlade odgovori na antisubvencijski upitnik, pismo za dopunu podataka i ostale podneske kineske vlade u predmetnom postupku nisu mogli primjereno provjeriti. Štoviše, na licu mjesta utvrđeno je da je u odgovoru na upitnik i naknadnim podnescima kineska vlada uskratila određene informacije iako

²² Članak 34. Zakona NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku.

²³ Uz iznimku nekih financijskih institucija u državnom vlasništvu.

ih je Komisija izričito zahtijevala. Osim toga, na određena pitanja jednostavno nije odgovoreno. Moguća primjena dostupnih činjenica odnosila se na vladine planove, projekte, razno zakonodavstvo i ostale dokumente; politiku davanja povlaštenih zajmova, ostalo financiranje, jamstva i osiguranje; okružnice Narodne banke Kine; provjere u bankama; osiguranja izvoznih kredita i provjere društva Sinosure; demonstracijski program *Golden Sun*; programe oslobađanja od izravnih poreza i snižavanja poreza; programe za neizravne poreze i uvozne tarife; opskrbu ulaznim materijalima za manju naknadu od primjerene: polisilicij, ekstrudirani aluminij i staklo; i ustupanje prava korištenja zemljištem.

- (109) Kineska vlada je u dopisu od 3. lipnja 2013. prigovorila prethodnoj namjeri Komisije da primijeni odredbe članka 28. Osnovne uredbe zbog toga što uvjeti potrebni za zanemarivanje dostavljenih informacija ili čak za „popunjavanje informacijskih praznina” u tom slučaju ne bi bili ispunjeni.
- (110) Kineska vlada tvrdila je da se zbog „sumnje” o točnosti dostavljenih informacija koja nastaje isključivo zbog činjenice što se nisu mogle provjeriti na „krajnje” zadovoljstvo Komisije takve informacije ne smiju zanemariti. Komisija se ne slaže s tom tvrdnjom jer ne odražava stvarno stanje. Komisija zaista nije „zanemarila” nikakve informacije samo iz razloga što ih nije mogla provjeriti tijekom posjeta radi provjere na licu mjesta. Međutim, ako je za informacije i objašnjenja koje je dostavila kineska vlada utvrđeno da su proturječne i/ili nepotpune u usporedbi s ostalim Komisiji dostupnim informacijama i da ih istovremeno nije bilo moguće provjeriti tijekom posjeta radi provjere na licu mjesta, takve informacije Komisija nije mogla uzeti u obzir u njihovoj nominalnoj vrijednosti. Svaka se informacija uzima u obzir na odgovarajući način i to ovisno o stupnju nesuradnje kineske vlade. Napominje se i da Komisija nije imala nedoumica u pogledu oblika u kojem se dostavljene informacije, kao što je tvrdila kineska vlada, već u pogledu njihove netočnosti ili nepotpunosti.
- (111) Kineska vlada tvrdila je i da su neke informacije koje je zatražila Komisija predstavljale takav teret da ih praktički nije mogla dostaviti. S tim u vezi napominje se da je Komisija zatražila samo informacije koje su bile potrebne za provjeru navoda podnositelja pritužbe (i potkrijepljene dokazima *prima facie*) i kineskoj vladi dala dovoljno vremena i mogućnosti za dostavljanje tih informacija. Osim toga, Komisija je u potpunosti svjesna da je zbog velikog broja detaljnih navoda podnositelja pritužbe u tom predmetu bila primorana zatražiti od kineske vlade znatnu količinu informacija. Međutim, kako je prethodno objašnjeno (uvodne izjave od (104) do (107)), količina zatraženih informacija nije bila prekomjerna i za njihovo dostavljanje dano je dovoljno vremena.
- (112) Nadalje, kineska vlada istaknula je razliku između zanemarivanja dostavljenih informacija i nadopunjavanja primljenih informacija sa stvarno evidentiranim činjenicama. Komisija je u potpunosti svjesna te razlike i djeluje u skladu s odgovarajućim odredbama članka 28. Osnovne uredbe, ali mora naglasiti da kada su dostavljene informacije u suprotnosti s ostalim dostupnim informacijama o istom predmetu te informacije nije moguće nadopuniti. U takvim slučajevima (npr. dostavljene informacije o vlasništvu banaka) Komisija je morala odlučiti koje su informacije pouzdanije. Pritom je osigurala da korištenje raspoloživih činjenica nije kažnjavajuće i da se temelji na stvarno raspoloživim činjenicama.
- (113) Kineska vlada tvrdila je da Komisija nije imala razloga smatrati da kineska vlada u ovom slučaju ne surađuje jer je Komisija zanemarila svoju obvezu uzimanja u obzir „stvarne sposobnosti” kineske vlade da ispuni njezine zahtjeve ili ju je krivo

razumjela. Prema mišljenju kineske vlade ispitni postupak u cjelini bio je nepotrebno opterećujući tako da je suradnja općenito onemogućena, a Komisija je kao ispitno tijelo neprestano odbijala suradnju s kineskom vladom kako bi se to opterećenje ublažilo. Jasno je da je ta tvrdnja pogrešno tumačenje činjenica. Kako bi ispunila pravne obveze nakon primitka pravilno dokumentirane pritužbe i istovremeno ispoštovala mjerodavnu sudsku praksu WTO-a, Komisija je od kineske vlade zatražila samo informacije potrebne za provjeru i procjenu navoda u pritužbi potkrijepljenih dostatnim dokazima. Komisija je kineskoj vladi ponudila pomoć u popratnom dopisu upitnika te u samom upitniku. Isto tako, u pismu za dopunu podataka kineska vlada pozvana je da se obrati Komisiji ako ima kakvih pitanja u pogledu zatraženih informacija. Komisija je odobrila i iznimno duge rokove koje je produžila za potrebno dostavljanje informacija (vidi uvodnu izjavu (104)). Nadalje, u ispitnom postupku Komisija je od kineske vlade zatražila informacije specifične za transakcije samo u vezi s izvoznicima u uzorku, a ne u vezi sa svim proizvođačima solarnih ploča u Kini, čime je uvelike umanjila potencijalnu količinu zatraženih informacija. Komisija napominje da izgleda da je kineska vlada pomiješala argumente u vezi sa svojom stvarnom sposobnošću dostavljanja podataka s drugim pitanjima. Primjerice, u raspravi o navodno prekomjernim zahtjevima Komisije za informacije o bankama i financijskim institucijama svoj je argument uglavnom temeljila na navodnoj nedostatnosti pritužbe koja je prema njezinim tvrdnjama osnovana na „nezakonitom utvrđivanju” iz predmeta o *premazanom finom papiru*. Stoga izgleda da se pritužba kineske vlade odnosi na kvalitetu dokaza za pokretanje ispitnog postupka, a ne na njezinu stvarnu sposobnost dostavljanja informacija. Doista, kineska vlada u dopisu od 3. lipnja 2013. ponovila je tvrdnju iz prijašnjih podnesaka da pokretanje mnogih programa nije ispunilo uvjet dokaznog praga iz članka 11.2. Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama te da je Komisija pokretanjem tih programa povrijedila članak 11.3. Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Komisija je na te tvrdnje već odgovorila u dopisu i memorandumu kineskoj vladi, a s obzirom na to da u dopisu od 3. lipnja 2013. nisu iznesene nikakve nove tvrdnje, nije potrebno u ovoj uredbi ponovno razmatrati te iste tvrdnje.

- (114) Kineska vlada tvrdila je i da joj Komisija nije dala dovoljno vremena za ispunjavanje upitnika. Ta tvrdnja jednostavno nije točna. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (104) Komisija je kineskoj vladi odobrila znatna produljenja rokova, dajući joj što je moguće više vremena, a da se pritom u osnovi ne utječe negativno na pravovremeno okončanje predmeta. Rok za ispunjavanje upitnika i dostavljanje odgovora na pismo za dopunu podataka bio je znatno duži od roka koji se zahtijeva u skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe.
- (115) Kineska vlada tvrdila je da Komisija nije uzela u obzir njezin zahtjev za pomoć pri utvrđivanju relativne nužnosti odgovora na upitnik kako bi na taj način izbjegla utvrđivanje na temelju raspoloživih činjenica. U svojem podnesku pozvala se na svoj zahtjev da Komisija objasni namjenu određenih zatraženih informacija te kojem utvrđivanju činjenica bi one vodile, kako bi „sukladno svojim stvarnim mogućnostima što bolje surađivala te istovremeno pružala najbitnije informacije”. Naravno, prije stvarnog dostavljanja informacija Komisija nije mogla znati do kojih će zaključaka doći. Kineska vlada tvrdi i da je Komisija oblikovala upitnik tako da ga je „funkcionalno nemoguće” ispuniti i da je „tražila na slijepo”. Komisija te navode kategorički odbacuje. Kako je već objašnjeno, u upitniku su zatražene samo informacije koje su bile potrebne za utvrđivanje.

- (116) Kineska vlada tvrdila je i da je Komisija inzistirala na dostavljanju dokumenata koje ona u skladu sa zakonom nije mogla dostaviti ili zahtijevati njihovo dostavljanje te se u tom kontekstu pozvala na mjerodavna zakonodavstva EU-a i WTO-a kojima je jasno utvrđeno da se ne smiju uzimati u obzir samo *lažne* ili *obmanjujuće* informacije, tvrdila je i da nije bila „*stvarno sposobna*” dostaviti određene informacije jer je njihovo odavanje, bilo da je riječ o državnoj tajni ili iz drugih razloga, u skladu s nacionalnim zakonima strogo zabranjeno. Kineska vlada tvrdila je i da odgovarajuće odredbe Protudampinškog sporazuma i Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama kojima su predviđeni načini dostavljanja povjerljivih informacija ispitnim tijelima i na temelju kojih se za te informacije može odobriti „povjerljivo postupanje” ne vrijede uvijek u slučaju kada ih mora dostaviti tijelo vlasti treće zemlje, a u ovom slučaju to je kineska vlada. Kineska vlada tvrdila je i da će Komisija povrijediti Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama ako ne prizna pravnu razliku između, s jedne strane, vladine stvarne sposobnosti dostavljanja informacija koje je zakonski zabranjeno razotkriti i, s druge strane, ostalih vrsta povjerljivih informacija za koje može zatražiti povjerljivo postupanje u uobičajenom tijeku ispitnog postupka.
- (117) Komisija nije zanemarila nikakve informacije koje kineska vlada iz bilo kojeg razloga nije dostavila jer jednostavno nije moguće zanemariti nešto što nije dostavljeno. S druge strane, u slučaju kada kineska vlada nije dostavila određene informacije ili ih stavila na raspolaganje za provjeru, a slične informacije Komisiji su bile dostupne iz drugih izvora (uglavnom javno raspoložive informacije, ali i informacije proizvođača izvoznika koji surađuju ili informacije koje su tijekom ispitivanja na licu mjesta dostavile određene banke); Komisija je te informacije uključila u predmetni spis i upotrijebila ih je za utvrđivanje. Komisija se ne slaže s tvrdnjom da odredbe Protudampinškog sporazuma i Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama kojima su predviđeni načini dostavljanja povjerljivih informacija ispitnim tijelima i na temelju kojih se za te informacije može odobriti „povjerljivo postupanje” ne vrijede za kinesku vladu. S tim u vezi kineska vlada tvrdi da bi za vlade trebao vrijediti drugačiji standard u pogledu suradnje od onoga koji vrijedi za izvoznike te da su vlade u položaju u kojem im je zajamčena „minimalna pravna kurtoazija” na koju izvoznici nemaju pravo. U pogledu provedbe ispitnog postupka za kompenzacijsku pristojbu Komisija se s time ne slaže. Kineska vlada jedna je od zainteresiranih strana u postupku za potrebe Osnovne uredbe, a NRK kao „zainteresiranu članicu” istovremeno obvezuju odredbe i sudska praksa WTO-a. U članku 28. stavku 1. Osnovne uredbe navodi se: „*U slučajevima u kojima zainteresirana strana odbija pristup ili na neki drugi način ne pruža potrebne podatke u rokovima iz ove Uredbe, ili ako znatno ometa ispitni postupak, privremeni ili konačni nalazi, pozitivni ili negativni, mogu se donijeti na temelju raspoloživih činjenica.*” U članku 12.7. Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama izričito se navode posljedice nesuradnje vlada („zainteresirana članica”): „*U slučajevima u kojima zainteresirana strana odbija pristup ili na neki drugi način ne pruža potrebne podatke u rokovima iz ove Uredbe, ili ako znatno ometa ispitni postupak, privremeni ili konačni nalazi, pozitivni ili negativni, mogu se donijeti na temelju raspoloživih činjenica.*” Stoga kada zemlja koja provodi ispitni postupak, u ovom slučaju EU, ostvaruje svoja prava koja propisuje WTO u ispitnom postupku za kompenzacijsku pristojbu i zatraži informacije koje smatra potrebnima za ispitni postupak, vlade i izvoznici imaju jednaku obvezu suradnje. Tijekom ispitnog postupka kineska vlada često je navodila pravila o povjerljivosti kao razlog nedostavljanja zatraženih informacija potrebnih radi provjere, na primjer okružnice Narodne banke Kine.

Napominje se da, iako je prema njezinim tvrdnjama kineskoj vladi bilo „zakonski zabranjeno razotkriti takve informacije”, odredbe WTO-a i dalje je obvezuju na dostavljanje informacija koje se smatraju potrebnima za ispitni postupak. U tom pogledu odredbe nacionalnih zakona ili unutarnja pravila članice WTO-a ne oslobađaju ju od poštovanja obveza WTO-a na suradnju u ispitnim postupcima; u takvim slučajevima sukoba kineska vlada mora predložiti način pristupa informacijama kako bi se one mogle primjereno provjeriti. Bez obzira na navedeno, kineska vlada zapravo nikada nije objasnila tu tvrdnju i u vezi s time nije dostavila nikakve dokaze (npr. pravna odredba u skladu s kojom joj je „zakonski zabranjeno” razotkriti takve informacije).

- (118) Nadalje, kineska vlada tvrdila je da pismo najave posjeta od 25. ožujka 2013. nije bilo dovoljno detaljno i nije sadržavalo posebna pitanja koja će se uzeti u obzir tijekom posjeta radi provjere na licu mjesta. S tim u vezi napominje se da, iako se od Komisije uopće ne zahtijeva da pošalje popis svih pitanja koja će biti postavljena tijekom provjere na licu mjesta (osim toga Komisija smatra da to nije primjereno), pismo najave posjeta od 25. ožujka 2013. sadržavalo je vrlo konkretan i detaljan popis problema i dokumenata koji će se provjeravati u skladu s člankom 26. stavkom 3. Osnove uredbe i zahtjevima WTO-a. Međutim, u pismu je objašnjeno da je popis nepotpun i da se, prema potrebi, mogu uzeti u obzir druga pitanja i dokazi. U tom pogledu napominje se da se prije provjere kineska vlada nije protivila sadržaju tog pisma, iako je s druge strane odbila raspravu o nekim točkama koje u pismu nisu izričito iznesene, kao što su informacije o najvećim bankama u NRK-u, uključenost Komunističke partije Kine („KPK”) u upravljanje nekim bankama ili pristup nekih banaka deviznim pričuvama Državne uprave za devizne pričuve, pri čemu je tvrdila da nije spremna odgovoriti na pitanja u vezi s tim.
- (119) Kineska vlada tvrdila je i da Komisija tijekom posjeta radi provjere na licu mjesta nije bila prilagodljiva te da je „*de facto postavila obvezujuća vremenska ograničenja u vezi s eventualnim zahtjevima za promjenu upućenima kineskoj vladi*”. Isto tako tvrdila je da Komisija nije prihvatila ni jedno „učinkovito” rješenje koje je kineska vlada predložila u vezi s provjerom u Državnom zavodu za statistiku (NBS) i da je Komisija odbila produljenje roka za provjeru u NBS-u do ponedjeljka, 22. travnja 2013. Nadalje, dužnosnici Komisije skoro svaki radni dan započinjali su obavljati provjeru sa zakašnjenjem jer su, kako je navela kineska vlada, dolazili kasno.
- (120) U pogledu navedenih tvrdnji Komisija naglašava da su njezini dužnosnici na licu mjesta bili potpuno i bezuvjetno prilagodljivi. Dužnosnici Komisije iznimno su u više navrata ponudili da izvan redovnog radnog vremena provjere dokumente i dokaze koje je kineska vlada nastojala dostaviti nakon što je zatvorena određena tema. To su napravili više puta, čak i ako su zbog toga morali odlaziti na druga mjesta provjere u kasne sate i/ili vraćati se na mjesta gdje su dužnosnici Komisije već bili i gdje im je omogućena provjera dokumenata. Nažalost, kineska vlada te ponude u dotičnim slučajevima nije prihvatila, što snažno upućuje na to da razlog zbog kojeg dokumenti koje je zatražila Komisija tijekom redovnog radnog vremena nisu dostavljeni nije bio njihovo vremensko ograničenje ili nespремnost Komisije da ih provjeri. U pogledu kašnjenja na početku posjeta radi provjere, Komisija napominje da su dužnosnici svaki dan dolazili na vrijeme, ali da su određena kašnjenja, nažalost, prouzročena dnevnim postupcima registracije za pristup raznim mjestima provjere, koje je zahtijevala kineska vlada, ili je do kašnjenja došlo naprosto zato što nije bilo predstavnika kineske vlade za pratnju dužnosnika koji su stigli na mjesta provjere zbog čega su bili prisiljeni dugo čekati prije nego započnu posao. Komisija napominje i da su posjeti radi

provjere svaki dan trajali znatno duže od uobičajenog radnog vremena te da je upravo kineska vlada prvi dan ukinula poslijepodnevnu smjenu posjeta radi provjere jer su predstavnici Ministarstva tehnologije odlučili u njemu ne sudjelovati (vidi uvodnu izjavu (122)). U stvari, da je kineska vlada prihvatila sve uzastopne ponude dužnosnika Komisije da provjere dokumente izvan redovnog radnog vremena, posjeti bi trajali duže, a to se nije dogodilo upravo zato što kineska vlada nije u potpunosti surađivala.

- (121) Kineska vlada dodatno je osporila praksu Komisije da ne prihvaća nove dokumente i dokaze koje je potrebno provjeravati po završetku postupka provjere, a koji se na taj postupak odnose. U tom pogledu potrebno je razjasniti da namjera Komisije nije i nije nikada bila u potpunosti zanemariti informacije koje se na taj način dostavljaju. Komisija je uzela u obzir sve dostavljene informacije, analizirala njihovu kvalitetu (npr. s ispisom revidiranih financijskih izvješća postupa se drugačije nego s jednostavnom tablicom u *Excelu* ili dokumentom u *Wordu* s podacima koji nisu potkrijepljeni nikakvim službenim izvorom) te im je pridala odgovarajuću važnost s obzirom na to da te informacije nije mogla provjeriti tijekom posjeta radi provjere na licu mjesta.
- (122) U pogledu šest dokumenata,²⁴ koje je kineska vlada dostavila tijekom ispitnog postupka i sadržaja o kojem nije željela raspravljati tijekom posjeta radi provjere na licu mjesta, kineska vlada tvrdila je da Komisija nema temelja za primjenu raspoloživih činjenica u skladu s člankom 28. Osnovne uredbe. Tvrdila je i da joj Komisija nije pomogla da razumije zahtjeve za dostavljanje tih dokumenata i da nije dokazala da su svi predmetni dokumenti važni te da je unatoč tome kineska vlada „prije početka provjere izričito pozvala Komisiju da kineskoj vladi pomogne da razumije zahtjeve za dostavljanje tih dokumenata te da dokaže da su svi predmetni dokumenti važni”. S tim u vezi potrebno je, kao prvo, napomenuti da se svi dokumenti izravno odnose na dotičnu industriju²⁵ te da je stoga njihovo uključanje u opseg provjere bilo vrlo važno. Kao drugo, formulacija koju je kineska vlada upotrijebila u dopisu Komisiji od 11. travnja 2013. razlikovala se od one na koju se pozvala u dopisu od 3. lipnja 2013. U stvari, kineska vlada u dopisu od 11. travnja 2013. navela je da se

²⁴ Nacionalni plan za srednjoročni i dugoročni znanstveni i tehnički razvoj (2006. – 2020.); Katalog kineskih visokotehnoloških proizvoda za izvoz; Popis izvoza proizvoda visoke i nove tehnologije; Zakon NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku (Uredba br. 82. Predsjednika NRK-a); privremene uredbe o upravljanju Nacionalnim planom za znanost i tehnologiju i Privremena mjera o upravljanju Projektom nacionalnog plana za znanost i tehnologiju.

²⁵ Npr. Nacionalni plan za srednjoročni i dugoročni znanstveni i tehnički razvoj (2006. – 2020.) određuje solarnu industriju kao ključno područje i predviđa da će „pridati najveću važnost financiranju politika” ili „poticati financijske institucije na davanje potpore u obliku povlaštenih kredita glavnim nacionalnim znanstvenim i tehnološkim industrijalizacijskim projektima” ili predložiti određene povlaštene porezne politike kojima su se proizvođači izvoznici u uzorku stvarno koristili. Katalog kineskih visokotehnoloških proizvoda za izvoz i Popis izvoza proizvoda visoke i nove tehnologije također su vrlo važni za fotonaponsku industriju jer su proizvođači izvoznici u uzorku uglavnom imatelji Potvrde o poduzeću visoke i nove tehnologije. U Zakonu NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku, među ostalim, upućuju se politički usmjerene financijske institucije da daju prednost industrijama visoke i nove tehnologije (kojima pripada i fotonaponska industrija). Privremene uredbe o upravljanju Nacionalnim planom za znanost i tehnologiju i Privremena mjera o upravljanju Projektom nacionalnog plana za znanost i tehnologiju također su izravno uključene u organizaciju i djelovanje nekih fotonaponskih projekata.

provjera navedenih dokumenata „obustavlja, osim ako Komisija može uvjerljivo dokazati u kojoj se mjeri ti dokumenti smatraju važnima u tekućem ispitnom postupku, posebno navodne subvencije”. S obzirom na to da se svi ti dokumenti izravno odnose na dotičnu industriju i čak na posebne subvencijske programe, kao što su povlašteni zajmovi ili povlašteni porezni programi, što je očito iz njihove formulacije, Komisija nije razumjela što bi se moglo dodati da se njihova važnost još bolje dokaže. Komisija je bila iznenađena što kineska vlada očigledno nije imala nedoumice u pogledu važnosti tih dokumenata kada su dostavljeni, nego samo kada je Komisija zatražila objašnjenja.

- (123) Komisija je u dopisu od 23. svibnja 2013. navela da je spriječena u provjeri većine dostavljenih informacija u prvotnoj dokumentaciji i u unakrsnoj provjeri tih informacija s pomoću izvornih podataka koji su upotrijebljeni u pripremi odgovora kineske vlade u vezi s informacijama o financijskom tržištu i financijskim institucijama u NRK-u. Kineska vlada prigovorila je da joj s obzirom na „vrlo opći i neodređeni navod” Komisija nije dala mogućnost za iznošenje smislenih primjedaba te stoga kineska vlada ne može na odgovarajući način zaštititi svoje pravo na obranu. Ta tvrdnja ne odražava stvarno stanje. Komisija je u upitniku postavila vrlo konkretna pitanja i u skladu s uobičajenom praksom mnogih ispitnih tijela pokušala je provjeriti odgovore kineske vlade tijekom posjeta radi provjere na licu mjesta.
- (124) Kineska vlada je u svom odgovoru na upitnik posebno navela da „zajmovi dotičnoj industriji čine vrlo mali dio u svim odobrenim zajmovima. Neke banke su, na primjer, u svojim dodacima upitniku opisale da su zajmovi odobreni dotičnoj industriji činili manje od 1 % ukupnih zajmova”. Kineska vlada tijekom provjere nije mogla potkrijepiti tu izjavu nikakvim dokazima i Komisiju je naprosto uputila bankama.
- (125) Komisija je zatražila i statističke podatke o zajmovima dotičnoj industriji. Kineska vlada tvrdila je da ne vodi takvu evidenciju. Kada je Komisija provjeravala je li kineska vlada pokušala prikupiti takve statističke podatke i zatražila te informacije od banaka, službenik CBRC-a (Bankarsko regulatorno tijelo u NRK-u) koji je bio nazočan tijekom provjere odgovorio je da nema te podatke jer je za statističke podatke nadležan drugi odjel CBRC-a. Kineska vlada nije dostavila nikakve statističke podatke koji su zatraženi u upitniku i u više navrata zatraženi u postupku dopune. Komisija je u svom pismu najave posjeta ponovno navela da će se ta tema uzeti u obzir.
- (126) U pogledu banaka Komisija je tijekom posjeta radi provjere ispitivala ocjenu rizika i kreditne sposobnosti, opće stanje djelatnosti, stanje upravljanja, razinu kredita, korištenje sredstava, sposobnost otplate, strukturu jamstava te poslovnu suradnju između banaka i zajmoprimaca jer je kineska vlada u odgovoru na upitnik navela tvrdnje u vezi s tim pitanjima. Ponovno, unatoč činjenici što su te teme bile navedene u pismu najave posjeta, kineska vlada nije mogla potkrijepiti svoje tvrdnje nikakvim dokazima te je Komisiju uputila bankama.
- (127) U svom odgovoru na pismo za dopunu podataka kineska vlada dostavila je neke informacije o postotku vladina vlasništva u nekim bankama. Napominje se da je kineska vlada u odgovoru na upitnik prvotno navela da nema takvih informacija te da je informacije u vezi s time podnijela tek nakon što je Komisija istaknula da članak 24. Zakona o poslovnim bankama u stvari obvezuje banke da te informacije dostave CBRC-u. Kada je Komisija tijekom posjeta radi provjere ispitivala koji je izvor tih informacija, nazočni službenik CBRC-a naveo je da nema taj podatak jer je za prikupljanje takvih podataka nadležan drugi odjel CBRC-a. U skladu s člankom 2. *Privremene uredbe o nadzornim odborima u važnim financijskim institucijama u*

vlasništvu države (koju je u odgovoru na pismo za dopunu podataka dostavila Banka EXIM) „*popis financijskih institucija u državnom vlasništvu kojima Državno vijeće upućuje nadzorne odbore preporučuje upravno tijelo za nadzorne odbore u financijskim institucijama u državnom vlasništvu*”. Budući da se ta odredba odnosi na upravno tijelo za nadzorne odbore u financijskim institucijama u državnom vlasništvu, izgleda da kineska vlada zna koje su financijske institucije u njezinom vlasništvu. Međutim, Komisija zbog izostanka suradnje kineske vlade te informacije nije mogla provjeriti, a nije mogla ni utvrditi njihov izvor. Javno dostupne informacije upućuju na to da pored banaka koje je kineska vlada navela u svojem odgovoru na pismo za dopunu podataka²⁶ postoje i druge banke u državnom vlasništvu (koje su davale zajmove proizvođačima izvoznicima u uzorku).

- (128) U svojem dopisu od 3. lipnja 2013. kineska vlada tvrdila je da Komisija ni u upitniku ni u pismu za dopunu podataka nije „zatražila dodatne dokaze ili izvor podataka” te da „sada iznenada tvrdi da nedostaju dodatni dokazi ili izvor podataka”. Kako bi razjasnila pitanja, Komisija, kao i sva ostala ispitna tijela, provjerava podatke koje su joj dostavile sve strane u postupku, a kineska vlada bila je s time upoznata jer je Komisija već u svojem upitniku i u popratnom dopisu upitnika naglasila da će se odgovori provjeravati. Štoviše, Komisija je u svojem pismu najave posjeta osim pitanja koja će se razmatrati tijekom provjere obuhvatila i tu posebnu temu²⁷. Stoga činjenica da Komisija zahtijeva dodatne dokaze za izjave kineske vlade za nju nikako nije bilo iznenađenje, već je to bio standardni postupak koji je Komisija slijedila u svakom pojedinačnom slučaju.
- (129) Kada je Komisija tijekom provjere zatražila od kineske vlade da dostavi popis 10 najvećih banaka u NRK-u i njihov tržišni udio, CBRC je odgovorio da može dostaviti takve informacije, ali da na taj zahtjev može odgovoriti tek nakon što se dostavi u pisanom obliku. Komisija je objasnila da pitanje postavljeno usmenim putem tijekom posjeta radi provjere ima jednaku vrijednost kao bilo koje pitanje dostavljeno u pisanom obliku te je istaknula činjenicu da za druga usmena pitanja kineska vlada nije zatražila da se prije odgovora dostave u pisanom obliku. Unatoč tom objašnjenju kineska vlada još uvijek nije dostavila informacije.
- (130) Komisija je u upitniku zatražila dokumente koji su bili temelj za osnivanje CBRC-a i utvrđivanja njegovog mandata. Kineska vlada dostavila je dokument Nacionalnog narodnog kongresa u kojem je navedeno samo da će se CBRC osnovati. Kada je Komisija provjeravala postoje li neki drugi dokumenti s detaljnim podacima o mandatu i svrsi CBRC-a, nazočni službenik CBRC-a naveo je da postoje brojni drugi zakoni koji se odnose na CBRC, ali da je, ako ih je Komisija željela dobiti, te dokumente trebala zatražiti prije provjere. Napominje se da je u upitniku Komisija od kineske vlade zatražila da „*dostavi dokumente koji su bili temelj za osnivanje tog tijela i utvrđivanje njegovih dužnosti*” i stoga je te dokumente zatražila prije provjere.
- (131) Kada je Komisija zatražila statističke podatke i izvješća banaka koje su tijekom RIP-a davale zajmove izvoznicima u uzorku, istaknula je članak 33. *Zakona NRK-a o uređenju i nadzoru bankarske industrije*²⁸ u kojem se navodi da CBRC prikuplja takve

²⁶ Npr. Banka China Bohai, Razvojna banka Guangdong, Banka Huishang, Šangajska banka i Razvojna banka Shenzhen.

²⁷ Komisijino pismo najave posjeta od 25. ožujka 2013., str. 7. „Komisija će zatražiti objašnjenja u pogledu informacija traženih u Dodatku A. upitniku. Pitanja koja će biti postavljena tijekom provjere obuhvatit će točke od (a) do (r) Dodatka A.” Točka (g) Dodatka A.: „Navedite sve dioničare banaka/financijskih institucija u čijem je vlasništvu bilo najmanje 1 % dionica ili vrijednosti društva i navedite djelatnosti tih dioničara u tablici u Excelu Dodatka A.-1”.

²⁸ **Članak 33. Zakona NRK-a o uređenju i nadzoru bankarske industrije:** „Bankarsko regulatorno tijelo s obzirom na potrebu izvršavanja dužnosti ovlašteno je da od financijskih institucija bankarske industrije

statističke podatke. Nazočni službenik CBRC-a naveo je da je najprije morao zatražiti dopuštenje pravne službe, ali, s tim u vezi prije kraja provjere nije dostavio nikakve informacije. Treba ponovno napomenuti da je Komisija zatražila te informacije u upitniku i pismu za dopunu podataka i da je u svojem pismu najave posjeta navela da će se provjeravati i statistički podaci.

- (132) Kineska vlada tvrdila je i da se navodi u pritužbi prema kojima su kineske banke javna tijela temelje samo na običnim tvrdnjama o državnom udjelu koje se pak temelje na „nezakonitom” utvrđivanju u predmetu o *premazanom finom papiru*. Kod te tvrdnje riječ je o pogrešnom tumačenju činjenica u pritužbi. U pritužbi se podnositelj pritužbe osim državnog vlasništva „među ostalim, poziva na zajmove koje daju banke na temelju političkih direktiva i na vladine agencije koje su financijskim institucijama naložile da povećaju kreditiranje poduzeća i davanje zajmova poduzećima radi promicanja novih tehnologija i proizvoda (uključujući fotonaponsku industriju). Nalazi u predmetu o *premazanom finom papiru* u pogledu kineskih banaka koje su javna tijela temeljili su se na više elemenata, a ne samo na vlasništvu (npr. uplitanje vlade i usmjeravanje banaka prema povlaštenom davanju zajmova industriji papira u skladu s vladinim planovima) te su potpuno u skladu sa zakonodavstvom EU-a i WTO-a. Nadalje, nalazi o statusu banaka u državnom vlasništvu kao javnim tijelima potvrđeni su i u predmetu o *čeliku s organskim premazom*.
- (133) Kineska vlada nastavila je tvrditi da nije bila stvarno sposobna dostaviti informacije o 3 800 banaka i financijskih institucija iz NRK-a te da CBRC ni u kom slučaju ne čuva evidenciju o postotku vladina vlasništva u bankama. Komisija ne razumije zašto se kineska vlada u više navrata poziva na sve banke u NRK-u u vezi sa svojim vlasništvom u njima ako su zatražene informacije bile izričito ograničene na one banke „čiji je kineska vlada neposredni ili posredni dioničar”²⁹. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (127), izgleda da je tvrdnja kineske vlade da CBRC (ili bilo koje drugo vladino tijelo) ne čuva evidenciju o njezinom vlasničkom udjelu u bankama u suprotnosti s mnogim kineskim pravnim odredbama.
- (134) U svojem dopisu od 3. lipnja 2013. kineska vlada ponovila je tvrdnje da nije ovlaštena od „nezavisnih banaka” zahtijevati da dostave povjerljive informacije i upozorila je na dopis koji je u vezi s time navodno poslan bankama. Točno je da je tijekom provjere kineska vlada pokazala izvornik dopisa namijenjenog bankama, ali, kada je Komisija od nje zatražila da dostavi dokaze o tome kojim je bankama i financijskim institucijama poslan taj dopis, kineska vlada takve dokaze nije mogla dostaviti. Kineska vlada tvrdila je i da neke institucije navedene u Prilogu 7. pismu za dopunu podataka nisu bile banke. U tom pogledu Komisija napominje da su proizvođači izvoznici u uzorku prijavili te institucije Komisiji kao institucije koje su im dale zajmove.
- (135) Kineska vlada tvrdila je da Komisija u svojem upitniku ili u pismima za dopunu podataka nije nikada uzela u obzir pitanje okružnica YinFa [2003] i [2004] Narodne banke Kine. Napominje se da je Komisija u pismu najave posjeta među teme koje će se obuhvatiti tijekom provjere uključila „uredbe/okružnice/unutarnju dokumentaciju NBK-a o uređenju kamatnih stopa u NRK-u”. Jasno je da obje okružnice pripadaju toj kategoriji. U svojem odgovoru na pismo za dopunu podataka kineska vlada pozvala se

zatraži da u skladu s odgovarajućim propisima dostave svoje bilance stanja, izvješća o dobiti, druga financijska računovodstvena izvješća, statistička izvješća i informacije o poslovanju i upravljanju te revizorska izvješća koja su pripremili ovlašteni javni računovođe”.

²⁹

Komisijino pismo za dopunu podataka od 30. siječnja 2013., pitanje C-III-A.A.

i na članak na internetskim stranicama NBK-a u kojem se spominjala jedna od okružnica. Međutim, kineska vlada nije uopće dostavila nikakve okružnice NBK-a, nego je dostavila samo informacije s internetskih stranica NBK-a koje su u vezi s upravljanjem kamatnim stopama za zajmove i depozite u Kini bile nepotpune u usporedbi s okružnicama YinFa [2003] i [2004], koje su dostupne na internetu. Napominje se i da kineska vlada nije odbila dostaviti navedene dokumente zbog toga što nije bila pripremljena za takvo pitanje, nego zbog navodne povjerljivosti okružnica. U tom pogledu treba napomenuti da tvrdnja kineske vlade o povjerljivosti okružnica NBK-a nije u skladu s njezinom vlastitom praksom u ovom postupku. U svojim primjedbama na konačnu objavu kineska vlada dostavila je potpunu verziju druge okružnice NBK-a kako bi potkrijepila svoju tvrdnju da su posebni zajmovi koje daju poslovne banke u državnom vlasništvu ukinuti te da izgleda da drugdje navedena povjerljivost ne predstavlja prepreku. U pogledu izvadaka s internetskih stranica NBK-a Komisija ih je primila na znanje i nije zanemarila njihov sadržaj. Međutim, kako bi se upotpunile informacije s tim u vezi bile su potrebne informacije iz obiju okružnica čime su dopunjene informacije koje je dostavila kineska vlada.

3.3. Individualno ispitivanje („II”)

(136) U skladu s člankom 27. stavkom 3. Osnovne uredbe zahtjevi za II primljeni su od 6 proizvođača izvoznika koji surađuju, tj. društava CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd., Jiangsu Runda PV Co. Ltd., Kinve Solar Power Co., Ltd. (Maanshan), Phono Solar Technology Co. Ltd., Shandong Linuo Photovoltaic Hi-Tech Co. Ltd. i Shandong Linuo Solar Power Holdings Co. Ltd. Tim trgovačkim društvima nije se mogao odobriti II zbog velikog broja navodnih subvencijskih programa i vremena potrebnog za ispitni postupak te bi to bilo bespotrebno teško i moglo bi spriječiti pravovremeni dovršetak ispitnog postupka.

3.4. Posebni programi

(137) Na temelju podataka sadržanih u pritužbi Komisija je zatražila informacije o sljedećim programima koji navodno uključuju dodjeljivanje subvencija državnog tijela:

- i. *politika davanja povlaštenih zajmova, ostalo financiranje, jamstva i osiguranje*
 - politika davanja povlaštenih zajmova,
 - davanje kreditnih linija,
 - subvencijski programi za izvozne kredite,
 - izvozna jamstva i osiguranja za zelene tehnologije,
 - koristi od odobravanja pristupa *offshore holding* društvima i otplata zajmova od strane države;
- ii. *programi bespovratnih sredstava*
 - Fond za razvoj istraživanja izvoznih proizvoda,
 - subvencije za razvoj „poznatih robnih marki” i kineski program najboljih svjetskih robnih marki,
 - fondovi za širenje industrija iz provincije Guandong prema van,
 - demonstracijski program *Golden Sun*;
- iii. *programi izravnog oslobađanja od poreza i snižavanja poreza*

- program „dvije godine oslobođeni/tri godine polovicu” za poduzeća sa stranim kapitalom,
 - olakšice za porez na dohodak za poduzeća sa stranim kapitalom koja su usmjerena izvozu,
 - olakšice za porez na dohodak za poduzeća sa stranim kapitalom prema zemljopisnom položaju,
 - sniženje poreza za poduzeća sa stranim kapitalom koja kupuju opremu proizvedenu u Kini,
 - porezni rabat za istraživanje i razvoj poduzeća sa stranim kapitalom,
 - povrat poreza za reinvestiranje dobiti poduzeća sa stranim kapitalom u poduzeća koja su usmjerena na izvoz,
 - povlašteni porezni programi za poduzeća sa stranim kapitalom koja su priznata kao poduzeća visoke ili nove tehnologije,
 - smanjenje poreza za poduzeća visoke i nove tehnologije uključena u odabrane projekte,
 - politika povlaštene stope poreza na dohodak u sjeveroistočnoj regiji,
 - porezni programi u provinciji Guandong;
- iv. *programi za neizravne poreze i uvozne tarife*
- oslobađanje od plaćanja PDV-a i rabat na uvozne tarife za uvezenu opremu,
 - rabati na plaćanje PDV-a za opremu proizvedenu u Kini koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom,
 - oslobađanje od plaćanja PDV-a i tarifa pri kupnji dugotrajne imovine u okviru programa razvojnih fondova za međunarodnu trgovinu;
- v. *roba ili usluge koje daje vlada uz naknadu manju od primjerene*
- polisilicij koji osigurava Vlada uz naknadu manju od primjerene,
 - ekstrudirani aluminij koji osigurava Vlada uz naknadu manju od primjerene,
 - staklo koje osigurava Vlada uz naknadu manju od primjerene,
 - energija koju osigurava Vlada,
 - zemljište ili prava korištenja zemljištem koje daje vlada uz naknadu manju od primjerene.

3.4.1. Politika davanja povlaštenih zajmova, ostalo financiranje, jamstva i osiguranje

(a) Izostanak suradnje i korištenje raspoloživih činjenica

- *Financijsko tržište i institucije u Kini*

(138) Komisija je od kineske vlade zatražila informacije o udjelu zajmova banaka u kojima je kineska vlada većinski ili jedini dioničar, banaka u kojima kineska vlada ima udio, ali nije najveći dioničar, banaka u kojima kineska vlada nema udio i banaka koje su u stranom vlasništvu, koji su dani industriji u cjelini i industriji obuhvaćenoj ovim postupkom. Kineska vlada odgovorila je da ne čuva evidenciju o iznosima i postocima zajmova koje su dale banke u državnom vlasništvu i da ne čuva evidenciju o

zajmovima danima fotonaponskoj industriji. Kineska vlada nije predložila neke druge izvore ovih informacija.

- (139) Komisija je prvotnom antisubvencijskom upitniku priložila poseban upitnik (Dodatak A.) namijenjen bankama/financijskim institucijama te je zatražila od kineske vlade da ga proslijedi bankama/financijskim institucijama koje su dotičnoj industriji davale zajmove. Svrha Dodatka A. bila je provjera navoda u pritužbi prema kojima su kineske banke u državnom vlasništvu javna tijela. Među ostalim, Komisija je zatražila informacije o strukturi državne kontrole u tim kineskim bankama i provedbi državnih politika ili interesa u odnosu na fotonaponsku industriju (tj. upravni odbor i odbor dioničara, zapisnici sa sastanaka dioničara/direktora, državljanstvo dioničara/direktora, davanje zajmova i procjena rizika u odnosu na zajmove proizvođačima izvozniciima koji surađuju). Kineska vlada je u Dodatku A. upitniku dostavila odgovore samo za pet banaka (Kineska razvojna banka (CDB), Banka EXIM, Šangajska banka, Kineska banka³⁰ i Banka HuaXia). U pismu za dopunu podataka Komisija je ponovila svoj početni zahtjev za informacije. Kako bi potaknula suradnju kineske vlade, dostavila je popis banaka/financijskih institucija koje su davale zajmove društvima u uzorku i ponovno od kineske vlade zatražila da tim subjektima proslijedi Dodatak A. U odgovoru na pismo za dopunu podataka nije bilo nikakvih dodatnih odgovora na Dodatak A.
- (140) Komisija je zatražila i informacije o državnom vlasništvu nad bankama i financijskim institucijama. U svojem odgovoru na upitnik kineska vlada navela je da ne čuva nikakvu evidenciju o vlasničkom udjelu, ali nije predložila kako bi se te informacije mogle pribaviti. Kada je Komisija u pismu za dopunu podataka istaknula da se te informacije moraju uključiti u statute banaka te da su dostupne kineskoj vladi kao dioničaru, kineska vlada dostavila je informacije o udjelu koje se odnose na 16 banaka. Međutim, osim za pet banaka, u pogledu kojih se pozivala na godišnja izvješća kao izvor informacija, kineska vlada nije dostavila nikakve dodatne dokaze za te informacije i nije otkrila podatke o njihovom izvoru. U pogledu ostalih banaka koje su dotičnoj industriji davale zajmove kineska vlada nije dostavila nikakve informacije o svojem vlasničkom udjelu. Komisija stoga nije mogla provjeriti točnost i ispravnost prijavljenih podataka o državnom vlasničkom udjelu u bankama i drugim financijskim institucijama.
- (141) Kineska vlada tvrdila je da je primjena BB rejtinga (kao referentne vrijednosti za davanje zajmova) na proizvođače izvoznike u uzorku „*izuzetno nepovoljan*” te da Komisija „u svjetlu stvarnih činjenica u predmetu nije objasnila kako je došla do zaključka da je to točno ili najsmislenije”. Kineska vlada tvrdila je i da ta metodologija odražava „*nedopustive nepovoljne zaključke*”. Iako je ta tvrdnja iznesena u vezi s tvrdnjom iz prijašnjih predmeta (tj. predmeta o premazanom finom papiru) i to prije objave informacija u vezi s rejtingom primijenjenom na proizvođače izvoznike u uzorku u tom postupku, treba napomenuti da Komisija u tom predmetu ni bilo kojem drugom predmetu na koje se pozivala kineska vlada u svojem podnesku nije upotrijebila „negativne raspoložive činjenice”. Komisija je samo donijela odgovarajuće zaključke na temelju evidentiranih činjenica koje su upućivale na odsutnost ispravne procjene kreditnog rizika (vidi uvodne izjave od (175) do (178)). Treba naglasiti da je tijekom RIP-a kineska fotonaponska industrija imala velike gubitke i bilo je jasno da je njezino financijsko stanje izuzetno teško. Nekoliko procjena kreditnog rizika koje su dostavila društva u uzorku pokazalo je da BB

³⁰

Nije ispunila Kineska banka, nego u njezino ime kineska vlada.

procjena za RIP u cjelini nije bila nerazumna. U stvari, neke procjene kreditnog rizika jasno pokazuju da je više skupina bilo više ili manje nesolventno.

– *Provjere u bankama*

- (142) Komisija je u svojem pismu najave posjeta predvidjela provjeru banaka koje su dostavile ispunjen Dodatak A. upitniku i osigurale velik udio zajmova proizvođačima izvozniciima u uzorku, tj. Kineske razvojne banke, Kineske izvozno-uvozne banke, Šangajske banke, Banke Huaxia, i uključila detaljan popis tema koje će se razmatrati tijekom provjere. Komisija je već u početnom upitniku namijenjenom kineskoj vladi jasno navela da će se informacije dostavljene u odgovorima na upitnik možda provjeravati tijekom provjere na licu mjesta. Komisija je u pismu najave posjeta navela i da se od kineske vlade „*zahtijevaju svi prateći dokumenti koji su upotrijebljeni pri pripremi sadržajnog odgovora, uključujući i polazne izvorne dokumente i zahtjeve*”. Druga dva glavna davatelja povlaštenog financiranja proizvođačima izvozniciima u uzorku nisu uopće dostavili zatražene informacije (Poljoprivredna banka Kine) ili su informacije dostavljene u njihovo ime bez mogućnosti provjere tih informacija (Kineska banka).

– *Šangajska banka*

- (143) Komisija je u pismu najave posjeta od 25. ožujka 2013. obavijestila kinesku vladu o svojoj namjeri provjere Šangajske banke i, kako bi kineskoj vladi olakšala posjet radi provjere, ponudila da taj posjet prema potrebi produlji do 22. travnja 2013³¹. U svojem početnom odgovoru na pismo najave posjeta od 5. travnja kineska vlada nije potvrdila hoće li se provesti provjera Šangajske banke, ali je upitala je li Komisija voljna provesti provjeru Šangajske banke na različitoj lokaciji od ostalih provjera (tj. u Šangaju umjesto u Pekingu). Kako bi olakšala posjet radi provjere, Komisija se iznimno složila s time; međutim, pozvala je kinesku vladu da provjeru u Šangaju potvrdi najkasnije do 9. travnja (tj. tri radna dana prije početka provjere u Pekingu) kako bi skupina za provjeru mogla urediti praktične aspekte povezane s takvom promjenom u planiranju provjera. Kineska vlada je tek 11. travnja (jedan radni dan prije početka provjere) potvrdila da je Šangajska banka na raspolaganju za provjeru 23. ili 24. travnja 2013. Komisija je isti dan priopćila kineskoj vladi da zbog tako kasnog potvrđivanja nije više bilo moguće promijeniti plan posjeta. Osim toga, datumi koje je predložila kineska vlada (23. ili 24. travanj) bili su kasniji od razdoblja dogovorenog između kineske vlade i Komisije u kojem se provjera trebala provesti te kasniji čak i od produljenog roka koji je ponudila Komisija. Komisija zato nije mogla provjeriti odgovore u Dodatku A. koje je dostavila Šangajska banka i informacije u vezi sa zajmovima koje je ta banka davala proizvođačima izvozniciima u uzorku. Stoga je Komisija u svojem dopisu od 23. svibnja 2013. obavijestila kinesku vladu da u vezi s neprovjerenim informacijama koje je dostavila Šangajska banka razmatra primjenu članka 28. Uredbe (EZ) br. 597/2009.
- (144) Kineska vlada je u svojem dopisu od 3. lipnja 2013. tvrdila da provjera Šangajske banke nije provedena zbog neprilagodljivosti Komisije, da Komisija nije predložila neke druge datume za provjeru te da je jednostavno „*odbila razmotriti mogućnost provjere Šangajske banke*”. Te tvrdnje jednostavno nisu točne. Komisija je u svojem pismu najave posjeta jasno navela da je prvotno predloženo da se provjera banaka provede 17. i 18. travnja 2013. s mogućnošću produljenja za dodatni dan, tj. 22. travnja te da je kineskoj vladi prepustila da predloži odgovarajuće vrijeme za posjet bankama tijekom cijelog razdoblja provjere (tj. puni radni tjedan i dodatni dan).

³¹ Posjet radi provjere prvotno je planiran za razdoblje od 15. do 19. travnja 2013.

Međutim, kineska vlada je za provjeru Šangajske banke predložila datume koji su bili izvan tog okvira i to je učinila samo jedan radni dan prije početka posjeta radi provjere. Komisija smatra da je bila više nego dovoljno prilagodljiva i da je, suprotno tvrdnjama kineske vlade, za provjeru Šangajske banke ponudila ukupno šest alternativnih dana.

– *Banka Hua Xia*

- (145) Komisija je u dopisu od 23. svibnja 2013. objasnila kineskoj vladi da nije mogla provjeriti odgovore u određenim dijelovima Dodatka A. koji je ispunila Banka Huaxia („Huaxia”), i to vlasničku strukturu, ocjenu kreditne sposobnosti proizvođača izvoznika u uzorku i premije rizika koje se naplaćuju raznim industrijama te posebno dotičnoj industriji.
- (146) Kineska vlada u svojem odgovoru od 3. lipnja 2013. tvrdila je da je Huaxia objasnila vlasničku strukturu i Komisiji dostavila dodatne podatke i objašnjenja o svojim dioničarima te da je procjena kreditne sposobnosti klijenata obuhvaćena zakonima o bankarskoj tajni i ugovornim dogovorima između banaka i njihovih klijenata.
- (147) U pogledu vlasničke strukture napominje se da je u odgovorima u Dodatku A. Huaxia tvrdila da je osnovana „*bez ikakvih vladinih dionica*” te da nije razotkrila nikakve informacije o vlasništvu vlade iako je to Komisija izričito zatražila u Dodatku A. Komisija je istaknula da je to u suprotnosti s ostalim informacijama koje je dostavila kineska vlada te da je Huaxia priznala da su neki dioničari u državnom vlasništvu i dostavila dokument s informacijama o nekima od njih na kineskom jeziku. Iz informacija koje je dostavila Huaxia još uvijek nije jasno koliki je udio državnog vlasništva banke.
- (148) U pogledu procjene kreditne sposobnosti Komisija napominje da je banka dostavila takav dokument za jedno od društava (s nekim promjenama u dokumentu radi zaštite identiteta društva), dok je za ostale zatražene dokumente tvrdila da su obuhvaćeni zakonima o bankarskoj tajni i ugovornim dogovorima između banaka i njihovih klijenata. Ta razlika u postupanju teško je razumljiva.

– *Kineska izvozno-uvozna banka*

- (149) Komisija je u svojem dopisu od 23. svibnja 2013. obavijestila kinesku vladu da su odgovori Kineske izvozno-uvozne banke („EXIM”) u Dodatku A. i pismima za dopunu podataka nepotpuni te da Banka EXIM nije dostavila određene dokumente koji su izričito zatraženi, tj. statut, *Obavijest o osnivanju Kineske izvozno-uvozne banke koju je izdalo Državno vijeće ili mjere za upravljanje kreditom prodavača izvoznika za visokotehnološke proizvode Kineske izvozno-uvozne banke*. U pogledu statuta kineska vlada je u svojem dopisu od 3. lipnja 2013. tvrdila da Banka EXIM zbog svoje unutarnje politike nije mogla dostaviti statut (koji je dokument o unutarnjem upravljanju), ali da je uputila na elektroničku verziju koja je navodno bila dostupna na prijenosnom računalu koje je tijekom provjere osigurala Banka EXIM. Komisija ne razumije to objašnjenje jer je besmisleno. Ako je dokument tijekom provjere bio dostupan u elektroničkom obliku, Komisija ne vidi nikakav razlog zašto ga nije bilo moguće dostaviti kao što je već više puta zatražila u upitniku, pismu za dopunu podataka i ponovno tijekom provjere. Tvrdnja da je Banka EXIM tijekom provjere taj dokument stavila na raspolaganje na prijenosnom računalu u stvari nije točna. Banka EXIM navela je da bi Komisija trebala pregledati elektroničku verziju dokumenta, ali, dužnosnik Komisije objasnio je da u prostorima gdje se provodi

provjera nije imao pristup internetu. Uz to Banka EXIM nije dostavila ni poveznicu na elektroničku verziju statuta.

- (150) U pogledu drugih dvaju dokumenata Banka EXIM objasnila je da ih nije mogla dostaviti zbog njihove povjerljive prirode i unutarnjih pravila. Sama Banka EXIM navela je u svojem odgovoru na pismo za dopunu podataka da je „*Banka EXIM osnovana i djeluje u skladu s Obaviješću o osnivanju Kineske izvozno-uvozne banke koju je izdalo Državno vijeće i Statutom Kineske izvozno-uvozne banke*”. Stoga se navedeno smatralo temeljnim dokumentom za provjeru navoda u pritužbi prema kojima bi Banka EXIM bila javno tijelo, ali, Komisiji nije dopušten pristup tom dokumentu. U tom kontekstu napominje se da je druga banka za provedbu državne politike, tj. Kineska razvojna banka, dostavila sličan dokument o svojem osnivanju i da je tijekom ovog ispitnog postupka dostavljeno nekoliko drugih obavijesti Državnog vijeća. Osim toga, Banka EXIM nikakvim dokazima nije potkrijepila svoje tvrdnje o povjerljivosti. Nadalje, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (117), vlade se ne mogu jednostavno pozivati na unutarnja pravila kako bi izbjegle obveze iz Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama i Osnovne uredbe. Isto vrijedi za *mjere za upravljanje kreditom prodavača izvoznika za visokotehnološke proizvode Kineske izvozno-uvozne banke*, pri čemu je Banka EXIM ustrajala na povjerljivosti bez ikakvih dokaza, a o namjeni tog dokumenta nije ni htjela raspravljati.
- (151) Banka EXIM nije dostavila ni informacije o sastavu Upravnog i Nadzornog odbora, koje su u više navrata zatražene, pri čemu je objasnila da se „*sastav Upravnog odbora mijenja*” te da su pitanja Komisije u vezi s članstvom članova odbora u KPK-u „*invazivna i neprimjerena pitanja u kontekstu antisubvencijskog postupka*”. Činjenica da se sastav Upravnog odbora mijenja za potrebe ovog ispitnog postupka nije važna. Važno je to kako je država zastupljena u odborima Banke EXIM; međutim, kineska vlada i Banka EXIM odbili su dostaviti te informacije. Komisija smatra i da je članstvo višeg rukovodstva Banke EXIM (i svih banaka u ovom predmetu) u KPK-u bitno kako bi se ustanovio doseg utjecaja države na rukovodstvo banaka. U Ustavu KPK-a utvrđeno je da „*Partija mora podupirati i poboljšavati osnovni gospodarski sustav, pri čemu državno vlasništvo ima vodeću ulogu, a različiti se gospodarski sektori razvijaju jedan uz drugoga...*”³², stoga se za potrebe ovog ispitnog postupka, a posebno za procjenu razine državne kontrole u bankama trebao ispitati utjecaj KPK-a u Banci EXIM.
- (152) U pogledu statističkih podataka o izvozu različitih kategorija proizvoda koji su već zatraženi u upitniku i koje je Banka EXIM zakonski obvezna dostaviti CBRC-u kineska vlada u svojem dopisu od 3. lipnja 2013. tvrdila je da joj je potrebno više vremena za pripremu takvih informacija. U tom pogledu napominje se da je, s obzirom na to da je Komisija te informacije zatražila već u početnom upitniku, kineska vlada imala više od tri i pol mjeseca da ih pripremi, no to nije učinila. Banka EXIM tvrdila je da se „*te vrste informacija mogu pronaći u godišnjim izvješćima*”; međutim, to nije točno. Informacije u godišnjim izvješćima koje je navela kineska vlada obuhvaćaju različita razdoblja od informacija koje je zatražila Komisija u upitniku i tijekom posjeta radi provjere.
- (153) Kineska vlada s pravom je tvrdila da je u svojem odgovoru na upitnik, među ostalim, navela iznose izvoznih kredita za izvoz mehaničkih i električnih proizvoda i novih visokotehnoloških proizvoda. Napominje se da Komisija nikada nije osporila podnošenje tih podataka. Komisija je osporila činjenicu da, kada je tijekom posjeta

³²

Preambula Ustava Komunističke partije Kine.

radi provjere pokušala provjeriti te podatke, Banka EXIM nije mogla dostaviti nikakve dokaze niti objasniti koji je izvor tih podataka. Isto tako, Komisiji nije bilo dopušteno provjeriti podatke o udjelu izvoznih kredita za fotonaponsku industriju koje je kineska vlada navela u odgovoru na upitnik. Zanimljivo je napomenuti da Banka EXIM te podatke nije smatrala povjerljivima, ali kada je Komisija zatražila podatke o izvoru tih podataka radi njihove provjere, Banka EXIM nije dopustila pristup pozivajući se na povjerljivost. Banka EXIM upotrijebila je isto obrazloženje o iznosima izvoznih kredita za proizvođače u uzorku i proizvođače koji surađuju. Podatke je navela u odgovoru na pismo za dopunu podataka, ali Komisiji nije dopustila da ih provjeri zbog povjerljivosti. Stoga nije bilo moguće provjeriti veliku većinu statističkih podataka koje je dostavila Banka EXIM.

- (154) Banka EXIM odbila je i objasniti i s relevantnim dokazima potkrijepiti kreditne rejtinge proizvođača izvoznika u uzorku i analize na kojima su se ti rejtingi temeljili.
- *Kineska razvojna banka („CDB”)*
- (155) Kineska vlada u svojem dopisu od 3. lipnja 2013. izrazila je zabrinutost zbog toga što je Komisija postavljala „*osobna pitanja u vezi s članstvom članova odbora i višeg rukovodstva u političkoj stranci*”. To nije točno. Pitanja u vezi s članstvom članova odbora i višeg rukovodstva u KPK-u bila su isključivo tehničke naravi i, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (151), s pomoću njih se trebala utvrditi uloga KPK-a u kineskom gospodarstvu.
- (156) Tijekom provjere Komisija je pokušala provjeriti procjenu kreditne sposobnosti proizvođača izvoznika u uzorku. Banka CDB dostavila je neke opće informacije, ali nije htjela razotkriti informacije u vezi s procjenom kreditne sposobnosti proizvođača izvoznika u uzorku ni dostaviti izvješća fotonaponske industrije o ocjenama i procjeni rizika.
- (157) U odgovoru na pismo za dopunu podataka Banka CDB navela je podatak u vezi s premijom rizika koja se naplaćuje dotičnoj industriji. Tijekom provjere Banka CDB ispravila je svoj odgovor u tom pogledu, ali, unatoč tome što je Komisija tijekom posjeta radi provjere to više puta zahtijevala, nije dostavila nikakve dokaze za taj podatak ili objasnila na čemu se temeljio.
- (b) Kineske banke u državnom vlasništvu su javna tijela
- (158) Podnositelj pritužbe tvrdi da su poslovne banke u državnom vlasništvu u NRK-u javna tijela u smislu članka 2. točke (b) Osnovne uredbe.
- (159) Žalbeno tijelo WTO-a (ŽT) u svojem izvješću u predmetu *SAD – konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe za određene proizvode iz Kine*³³ (izvješće ŽT-a) definiralo je javno tijelo kao subjekt koji „ima i izvršava vladinu ovlast ili kojemu je ona povjerena”. Prema navodima ŽT-a dokaz da vlada provodi smisleni nadzor nad subjektom i njegovim postupanjem može poslužiti kao dokaz da odgovarajući subjekt ima vladinu ovlast i tu ovlast izvršava pri obnašanju vladinih funkcija. Kada dokazi upućuju na to da su formalni pokazatelji vladina nadzora višestruki te pritom postoje dokazi da se takav nadzor provodio smisleno, tada se na temelju tih dokaza može zaključiti da dotični subjekt izvršava vladinu ovlast³⁴. Žalbeno tijelo smatralo je da je obilježje javnih tijela također „obnašanje vladinih

³³ Dokument WT/DS379/AB/R, 11. ožujak 2011.

³⁴ Stavak 317. izvješća ŽT-a.

funkcija”³⁵ koje bi se „u pravnom poretku odgovarajućeg člana obično smatrale funkcijama u okviru djelovanja vlade”³⁶.

- (160) Sljedeća analiza usmjerena je na pitanja obnašaju li dotične poslovne banke u državnom vlasništvu funkcije koje se obično smatraju funkcijama u okviru djelovanja vlade u Kini i, ako je tako, izvršavaju li pritom vladine ovlasti. U ispitnom postupku utvrđeno je da je za kinesko financijsko tržište karakteristično uplitanje vlade jer je većina velikih banaka u državnom vlasništvu. Kineska tijela vlasti dostavila su samo vrlo ograničene informacije o udjelu u bankama ili vlasništvu nad bankama u NRK-u. Međutim, kao što je navedeno u nastavku, Komisija je prikupila sve dostupne informacije kako bi došla do reprezentativnih nalaza. Pri provedbi analize jesu li banke subjekti s vladinim ovlastima, je li im povjerena vladina ovlast ili izvršavaju vladine ovlasti (javna tijela), Komisija je osim informacija o državnom vlasništvu banaka zatražila i informacije o drugim obilježjima, kao što su prisutnost vlade u upravnim odborima, vladin nadzor nad njihovim djelatnostima, provedba državnih politika ili interesa i jesu li subjekti osnovani statutom.
- (161) Iz dostupnih informacija zaključuje se da banke u državnom vlasništvu u NRK-u raspolažu najvećim tržišnim udjelom i zauzimaju prevladavajući položaj na kineskom financijskom tržištu. Prema istraživanju banke Deutsche Bank o bankarskom sektoru u NRK-u iz 2006.³⁷ udio banaka u državnom vlasništvu na kineskom tržištu mogao bi biti veći od 2/3. S tim u vezi u WTO-ovom Pregledu trgovinske politike Kine navodi se da „je visoki stupanj državnog vlasništva još jedno obilježje financijskog sektora u Kini”³⁸ te da „je bilo vrlo malo promjena u tržišnoj strukturi kineskog bankarskog sektora u kojem prevladavaju banke u državnom vlasništvu”³⁹. Primjereno je napomenuti da pet najvećih poslovnih banaka u državnom vlasništvu (Poljoprivredna banka, Kineska banka, Kineska banka za izgradnju, Komunikacijska banka te Industrijska i poslovna banka) navodno predstavljaju više od polovice kineskog bankarskog sektora⁴⁰. Vlasništvo vlade nad pet najvećih banaka u državnom vlasništvu potvrdila je i kineska vlada u svojem odgovoru na pismo za dopunu podataka.
- (162) Komisija je također zatražila informacije o strukturi državne kontrole u tim kineskim bankama i provedbi državnih politika ili interesa u odnosu na fotonaponsku industriju (tj. upravni odbor i odbor dioničara, zapisnici sa sastanaka dioničara/direktora, nacionalnost dioničara/direktora, kreditne politike i procjenu rizika u odnosu na zajmove proizvođačima izvozniciima koji surađuju). Unatoč tome, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (139), kineska vlada dostavila je samo vrlo šture informacije u pogledu toga i nije dopustila provjeru velikog dijela dostavljenih informacija. Komisija se stoga morala služiti raspoloživim činjenicama. Na osnovi raspoloživih podataka zaključila je da te banke kontrolira država s pomoću vlasništva, administrativne kontrole njihovog „poslovnog” ponašanja, uključujući ograničenja na kamatne stope za depozite i zajmove (vidi uvodne izjave od (164) do (167)), te u nekim slučajevima čak i s pomoću statutarnih dokumenata⁴¹. Odgovarajući podaci s pomoću kojih se

³⁵ Stavak 290. izvješća ŽT-a.

³⁶ Stavak 297. izvješća ŽT-a.

³⁷ http://www.dbresearch.com/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD000000000204417.PDF.

³⁸ Dokument WT/TPR/S/230 str. 79., travanj 2010.

³⁹ Dokument WT/TPR/S/264 str. 122., srpanj 2012.

⁴⁰ *Ibid.*

⁴¹ U članku 15. statuta Kineske razvojne banke (CDB) navodi se da je poslovna svrha CDB-a, među ostalim, „služenje srednjoročnoj i dugoročnoj razvojnoj strategiji nacionalnog gospodarstva”. Nadalje u financijskom izvještaju CDB-a za financijsku godinu 2011. stoji: „Banka i njezine podružnice (zajednički „Grupacija”) predana je cilju jačanja konkurentnosti Kine i poboljšanja životnog

došlo do navedenih nalaza dobiveni su iz informacija koje je dostavila kineska vlada, godišnjih izvješća kineskih banaka koje je dostavila kineska vlada ili su javno dostupni, informacija iz Istraživanja banke *Deutsche Bank* o kineskom bankarskom sektoru iz 2006.⁴², pregleda politika WTO-a o Kini (2012.)⁴³, izvješća Svjetske banke Kina 2030.⁴⁴ ili ekonomskog pregleda OECD-a za Kinu za 2010.⁴⁵, informacija koje su dostavili proizvođači izvoznici koji surađuju i informacija sadržanih u pritužbi. U pogledu stranih banaka, neovisni izvori procjenjuju da one predstavljaju mali udio u kineskom bankarskom sektoru te posljedično imaju beznačajnu ulogu u politici zajmova; odgovarajuće informacije ukazuju na to da bi one mogle predstavljati svega 2 % kineskog tržišta⁴⁶. Odgovarajuće javno raspoložive informacije također potvrđuju da se kineske banke, posebno velike poslovne banke, još uvijek oslanjaju na dioničare u državnom vlasništvu i vladu za obnavljanje kapitala kada postoji nedostatak adekvatnosti kapitala kao posljedica kreditne ekspanzije⁴⁷.

- (163) U pogledu banaka koje su dale zajmove proizvođačima izvoznici koji surađuju, većina njih su banke u državnom vlasništvu. Doista, na temelju raspoloživih informacija⁴⁸ utvrđeno je da su banke u državnom vlasništvu, i drugi subjekti u državnom vlasništvu dali većinu zajmova proizvođačima izvoznici koji surađuju. To uključuje glavne poslovne banke i banke za provedbu državne politike u NRK-u kao što su Kineska razvojna banka, Banka EXIM, Poljoprivredna banka Kine, Kineska banka, Kineska banka za izgradnju te Industrijska i poslovna banke Kine. U pogledu preostalih banaka u državnom vlasništvu, Komisija je ponovno zatražila iste prethodno spomenute informacije o državnoj kontroli i provedbi vladinih politika ili interesa u odnosu na fotonaponsku industriju. Takve detaljne informacije nisu dostavljene. Stoga se zaključuje da vlada kontrolira banke. Takvu znatnu kontrolu dokazuje među ostalim i državna politika podupiranja dotične industrije koja usmjerava banke na pružanje osobite podrške (vidi uvodnu napomenu (102)). Iz tih razloga poslovne banke u državnom vlasništvu i banke za provedbu državne politike u NRK-u treba smatrati javnim tijelima.
- (164) Daljnji znak da je kineska vlada uključena u kinesko financijsko tržište je uloga koju NBK ima u postavljanju posebnih ograničenja kod određivanja i promjene kamatnih stopa. Doista, ispitnim postupkom je utvrđeno da NBK ima posebna pravila kojima se

standarda njezinih građana i podržava ključne srednjoročne i dugoročne strategije i politike države s pomoću srednjoročnih i dugoročnih zajmova, investicija, vrijednosnica i aktivnosti leasinga” i „u odgovoru na poziv države na poticanje domaćih poduzeća da se prošire na međunarodno tržište” grupacija također sudjeluje u širokom području aktivnosti koje su usmjerene na međunarodnu suradnju”.

⁴² Istraživanje banke *Deutsche Bank*, Kineski bankarski sektor: spreman za iduću fazu, 7. prosinca 2006.

⁴³ WTO-ov pregled trgovinske politike Kine WT/TPR/S/264, str. 122, uvodna izjava 98.

⁴⁴ Kina 2030. izgradnja modernog, harmoničnog i kreativnog društva, Svjetska banka i Razvojno-istraživački centar Državnog vijeća NRK-a, str. 28. – 29., 125.

⁴⁵ Ekonomska istraživanja OECD-a: Kina 2010., str. 55. „primarna svrha donje granice kamatne stope na zajmove i gornje granice kamatne stope na depozite Narodne banke Kine je zaštita profitabilnosti bankarskog sektora koji je pretežito u državnom vlasništvu. Postupnim širenjem granice između referentnih kamatnih stopa na zajmove i depozite Narodna banke Kine učinkovito je prebacila dio troškova za restrukturiranje banaka na kineske zajmoprimce i štediše iako je smanjila tu razliku u razdoblju 2008. – 2009. Međutim, referentne kamatne stope nisu poticaj poslovnim banakama da primjereno vrjednuju rizik već guše tržišno natjecanje u bankarskom sektoru”.

⁴⁶ Informacije iz Istraživanja *Deutsche Bank* o kineskom bankarskom sektoru iz 2006., str. 3. – 4.

⁴⁷ Informacije iz Kineskog monetarnog izvješća za drugo tromjesečje 2010. od Skupine za analizu monetarne politike Narodne banke Kine od 5. kolovoza 2010., str. 10.

⁴⁸ Informacije koje je dostavila kineska vlada, informacije dobivene iz statuta i godišnjih izvješća pojedinih banaka i informacije s interneta (npr. <http://www.fas.org/sgp/crs/row/R42380.pdf>).

uređuje način na koji se mijenjaju kamatne stope u NRK-u. Prema raspoloživim informacijama ta su pravila određena u Okružnici NBK-a o pitanjima prilagodbe kamatnih stopa na depozite i zajmove – Yinfa (2004.) br. 251 („Okružnica 251”). Od financijskih institucija zahtijeva se određivanje kamatnih stopa za zajmove u određenom rasponu u odnosu na referentnu kamatnu stopu NBK-a za zajmove. Za zajmove poslovnih banaka i zajmove banaka za provedbu državne politike kojima se komercijalno upravlja ne postoji gornja granica raspona, nego samo donja granica. Za gradske kreditne zadruge i ruralne kreditne zadruge postoje i gornja i donja granica raspona. Za povlaštene zajmove i zajmove za koje Državno vijeće ima posebne propise kamatne stope ne mijenjaju se prema gore. Komisija je od kineske vlade tražila objašnjenja definicije i teksta koji su navedeni u Okružnici 251, kao i objašnjenja u odnosu na prethodno zakonodavstvo (Okružnica NBK-a o proširenju raspona promjena kamatnih stopa zajmova financijskih institucija – YinFa [2003.] br. 250). Međutim, kako je opisano u uvodnoj izjavi (135), kineska vlada odbila je dostaviti te okružnice i time Komisiji onemogućila provjeru njihova sadržaja i traženje objašnjenja. Budući da kineska vlada u tom pogledu nije dostavila nikakve odgovarajuće informacije koje bi ukazale na to da se stanje promijenilo od ožujka 2013. kada je Komisija zaključila svoj antisubvencijski ispitni postupak u vezi s čelikom s organskim premazom⁴⁹, utvrđeno je da je NBK uključena i utječe na određivanje kamatnih stopa poslovnih banaka u državnom vlasništvu. Kineska vlada nije dala nikakve dokaze da se stanje koje je utvrđeno tijekom ispitnog postupka u vezi s premazanim finim papirom i čelikom s organskim premazom promijenilo. Stoga je na temelju raspoloživih činjenica i ostalih prethodno navedenih dokaza zaključeno da je stanje u pogledu metodologije određivanja kamatnih stopa bilo jednako tijekom cijelog RIP-a.

- (165) Granice kamatnih stopa na zajmove zajedno s gornjim granicama na kamatne stope za depozite stvaraju stanje u kojem banke imaju zajamčen pristup jeftinom kapitalu (zbog reguliranja kamatne stope za depozite) i mogućnost davanja zajmova određenim industrijama po povoljnim kamatama.
- (166) Banke su podložne pravnim propisima kojima se od njih zahtijeva da među ostalim svoje poslovanje sa zajmovima provode u skladu s potrebama nacionalnog gospodarstva⁵⁰, da pruže kreditnu potporu poticanim projektima⁵¹ ili daju prvenstvo razvoju industrija visoke i nove tehnologije⁵². Banke imaju obvezu slijediti ova pravila. Proizvođači izvoznici u uzorku pripadaju kategorijama poticanih projekata i kategoriji industrija visoke i nove tehnologije.
- (167) Različiti neovisni izvori informacija ukazuju na to da je uključenost vlade u kineski financijski sektor značajna i stalna. Primjerice, (i.) nalaz radnog dokumenta MMF-a iz 2006. ukazuje na to da je liberalizacija banaka u NRK-u nedovršena i da se kreditni rizik ne odražava na odgovarajući način⁵³; (ii.) u izvješću MMF-a za 2009. istaknut je nedostatak liberalizacije kamatnih stopa u Kini⁵⁴; (iii.) u izvješću MMF-a po zemljama za 2010. navodi se da je trošak kapitala u Kini relativno nizak, dodjela kredita je

⁴⁹ Uvodna izjava (169) Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 215/2013 od 11. ožujka 2013.

⁵⁰ Zakon NRK-a o poslovnim bankama (članak 34.).

⁵¹ Odluka br. 40 Državnog vijeća o proglašavanju i provedbi privremenih odredaba o poticanju prilagodbe industrijske strukture.

⁵² Zakon NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku (Nalog br. 82).

⁵³ Radni dokument MMF-a, „Razvoj reforme kineskog bankarskog sektora: je li se ponašanje banaka promijenilo?”, WP/06/71, ožujak 2006., (vidi stranice 3. – 4., 13., 18. – 20.).

⁵⁴ Radni dokument MMF-a, „Liberalizacija kamatnih stopa u Kini”, WP/09/171, kolovoz 2009., (vidi stranice 3. – 4., 21. – 23.).

ponekad određena necjenovnim kriterijima i velika štednja pravnih osoba dijelom je povezana s niskim troškom različitih ulaznih čimbenika (uključujući kapital i zemljište)⁵⁵; (iv.) u Ekonomskom pregledu OECD-a za Kinu za 2010.⁵⁶ i Radnom dokumentu gospodarskog odjela OECD-a br. 747 o reformama kineskog financijskog sektora⁵⁷ navedeno je da je u vlasništvu financijskih institucija i dalje dominantna država zbog čega se javljaju pitanja o tome u kojoj mjeri su odluke banaka o zajmovima temeljene isključivo na poslovnim razmatranjima, dok se za tradicionalnu ulogu banaka čini kao da su vladine agencije povezane s vladom.

(168) Na temelju prethodno navedenih dokaza zaključuje se da poslovne banke u državnom vlasništvu i banke za provedbu državne politike provode vladine funkcije u ime kineske vlade, naime obvezno promoviraju određene sektore u gospodarstvu u skladu s dokumentima državnog planiranja i državne politike. Znatno vlasništvo vlade nad bankama u državnom vlasništvu i druge informacije o poveznicama između banaka u državnom vlasništvu i vlade (uključujući nesuradnju kineske vlade u tom pogledu) potvrđuju da su banke pod kontrolom vlade u izvršavanju svojih javnih funkcija. Kineska vlada vrši znatnu kontrolu nad poslovnim bankama u državnom vlasništvu i bankama za provedbu državne politike s pomoću prodornog uključivanja vlade u financijski sektor i zahtjeva da banke u državnom vlasništvu slijede vladine politike. Poslovne banke u državnom vlasništvu i banke za provedbu državne politike smatraju se stoga javnim tijelima jer su im povjerene, imaju i provode vladine ovlasti.

(c) Kineska vlada povjerava ovlasti i nalaže privatnim bankama u NRK-u

(169) Komisija je također analizirala povjerava li i nalaže li kineska vlada poslovnim bankama u privatnom vlasništvu u NRK-u davanje povlaštenih (subvencioniranih) zajmova proizvođačima fotonaponskih proizvoda u smislu članka 3 stavka 1. točke (a) podtočke iv. Osnovne uredbe.

– *Postojanje politike kineske vlade*

(170) Iz prethodnog odjeljka koji se odnosi na uključenost države u fotonaponski sektor (uvodna izjava (101)) i nalaza opisanih u nastavku jasno je da kineska vlada provodi politiku davanja povlaštenih zajmova fotonaponskom sektoru jer su javna tijela (poslovne banke u državnom vlasništvu)⁵⁸ uključena u takvo davanje i imaju prevladavajući položaj na tržištu što im omogućuje da nude niže kamatne stope od tržišnih kamatnih stopa.

– *Proširenje politike na privatne banke*

(171) Zakon o poslovnim bankama [2003.] primjenjuje se jednako na poslovne banke u državnom vlasništvu i poslovne banke u privatnom vlasništvu. Na primjer, članak 38. ovog zakona upućuje sve poslovne banke (tj. i banke koje su u privatnom vlasništvu) da „*utvrde stopu na zajam u skladu s gornjom i donjom granicom stope na zajam koju je odredila NBK*”. Članak 34. Zakona o poslovnim bankama upućuje poslovne banke da „*svoje poslovanje sa zajmovima provode u skladu s potrebama nacionalnog gospodarstva i društvenog razvoja te u duhu državnih politika za industriju*”.

⁵⁵ Izvješće MMF-a po zemljama, NRK: 2010., članak IV., savjetovanje, br. 10/238, srpanj 2010., (vidi stranice 22., 24. i 28. – 29.).

⁵⁶ Ekonomski pregled OECD-a za Kinu za 2010., veljača 2010., (vidi Poglavlje 3., stranice 71., 73. – 81., 97.).

⁵⁷ OECD, Reforme kineskog financijskog sektora, Radni dokument gospodarskog odjela, br. 747, ECO/WKP (2010.) 3, 1. veljače 2010., (vidi stranice 2., 8. – 15., 36.).

⁵⁸ Vidi nalaz o javnim tijelima u odlomku uvodne izjave 53.

- (172) Nekoliko vladinih političkih dokumenata o planiranju te zakoni upućuju na povlašteno davanje zajmova fotonaponskoj industriji. Primjerice, *Odlukom Državnog vijeća od 10. listopada 2010. o poticanju razvoja 7 novih strateških industrija* jamči se jačanje intenziteta fiskalne i financijske političke potpore strateškim industrijama⁵⁹ (fotonaponska industrija navedena je među njima) i njome se financijske institucije potiču da „*prošire kreditnu potporu*” tim industrijama i da „*iskoriste povlaštene fiskalne politike kao što su naknada rizika*”. *Nacionalnim planom za srednjoročni i dugoročni znanstveni i tehnički razvoj (2006. – 2020.)* u kojem se solarna energija i fotonaponske ćelije određuju kao ključna područja i prioritetne teme⁶⁰ jamči se „*poticanje financijskih institucija na davanje potpore u obliku povlaštenih zajmova glavnim nacionalnim znanstvenim i tehnološkim industrijalizacijskim projektima*” i nalaže se vladi da „*usmjerava različite financijske institucije i privatni kapital na sudjelovanje u znanstvenom i tehničkom napretku*”. *Zakonom NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku (Nalog br. 82. Predsjednika NRK-a)* određuje se da država potiče i daje smjernice financijskim institucijama da podupiru razvoj industrija visoke i nove tehnologije davanjem zajmova te da financijske institucije koje su politički usmjerene prednost daju razvoju industrija visoke i nove tehnologije⁶¹. Prema istom zakonu financijske institucije koje su politički usmjerene u okviru svojeg poslovanja daju posebnu pomoć projektima poduzeća u području neovisnih inovacija koje potiče država⁶².
- (173) Nadalje, prethodno navedeno ograničenje u vezi s određivanjem kamatnih stopa NBK-a (uvodne izjave (164) – (165)) obvezujuće je i za poslovne banke u privatnom vlasništvu.
- (174) Prethodno navedeni citati iz zakona i propisa koji se odnose na bankarski sektor pokazuju da se politika kineske vlade za davanje povlaštenih zajmova fotonaponskoj industriji odnosi i na poslovne banke u privatnom vlasništvu i kineska ih vlada zapravo upućuje da „*svoje poslovanje sa zajmovima provode u skladu s potrebama nacionalnog gospodarstva i društvenog razvoja te u duhu državnih politika za industriju*”⁶³.
- *Procjena kreditnog rizika*
- (175) Komisija je od kineske vlada zatražila odgovarajuće informacije kako bi ocijenila kako banke u NRK-u provode procjenu kreditnog rizika trgovačkih društava u području fotonaponske industrije prije donošenja odluke hoće li im odobriti zajmove ili ne te odluke o uvjetima dodjeljenih zajmova. U Dodatku A upitniku Komisija je zatražila informacije o tome kako banke uzimaju u obzir rizik pri dodjeljivanju zajmova, ocjenjuju kreditnu sposobnost korisnika kredita, koje premije rizika banka naplaćuje za različita trgovačka društva/industrije u NRK-u, koje čimbenike banka uzima u obzir kod ocjene kreditnog zahtjeva, opisa kreditnog zahtjeva i postupka odobrenja itd. Međutim, niti kineska vlada niti pojedinačne banke navedene u upitniku nisu dostavile nikakve dokaze u tom pogledu (uz jednu iznimku navedenu u uvodnoj izjavi (176)). Kineska vlada dostavila je samo općenite odgovore bez ikakvih dokaza da se stvarno provodi bilo kakva procjena kreditnog rizika.

⁵⁹ Članak VII. *Odluke Državnog vijeća od 10. listopada 2010. o poticanju razvoja 7 novih strateških industrija.*

⁶⁰ *Nacionalni plan za srednjoročni i dugoročni znanstveni i tehnički razvoj (2006. – 2020.)*, odjeljak III., poglavlje 1.

⁶¹ *Zakon NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku (Nalog br. 82 Predsjednika NRK-a)*, članak 18.

⁶² *Zakon NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku (Nalog br. 82 Predsjednika NRK-a)*, članak 34.

⁶³ Članak 34. Zakona o poslovnim bankama.

- (176) Tijekom provjera jedne od banaka Komisija je izvršila pregled jedne procjene rizika. Dio te procjene kreditnog rizika odnosila se na vladinu potporu trgovačkim društvima u području solarne energije i na državne planove poticanja fotonaponske industrije općenito i ta činjenica odrazila se pozitivno na kreditni rejting koji je dodijeljen ovom trgovačkom društvu. Ovo je primjer kako vladina politika (i subvencije koje su namijenjene određenom sektoru) utječu na donošenje odluka banaka kada odlučuju o uvjetima financiranja trgovačkih društava u području solarne energije.
- (177) Komisija je također zatražila slične informacije od proizvođača izvoznika koji surađuju i pokušala ih je provjeriti tijekom posjeta radi provjere proizvođača izvoznika u uzorku na licu mjesta. Većina proizvođača izvoznika odgovorila je da banke zahtijevaju određene dokumente i provode neku vrstu analize kreditnog rizika prije dodjeljivanja zajmova. Međutim, svoje tvrdnje nisu mogli potkrijepiti nikakvim dokazima. Komisija je tijekom provjere na licu mjesta zatražila dokaze da banke zahtijevaju takve dokumente ili da ih trgovačka društva dostavljaju bankama ili bilo kakvo izvješće banaka kojim se dokazuje da su takve analize kreditnog rizika provedene. Međutim, skupine proizvođača izvoznika u uzorku nisu mogle dostaviti takve dokaze niti bilo koje druge dokaze koji potvrđuju njihove tvrdnje.
- (178) Informacije o procjeni kreditnog rizika više su puta zatražene od zainteresiranih strana jer se smatraju ključnima uzimajući u obzir među ostalim informacije iz uvodne izjave (167).
- (179) S obzirom na prethodno navedeno, nalazi u vezi s procjenom kreditnog rizika u NRK-u odnose se na poslovne banke u državnom vlasništvu, poslovne banke u privatnom vlasništvu kao i na banke za provedbu državne politike. Doista, prethodno navedeni dokazi dovode do zaključka da privatne banke u NRK-u moraju slijediti vladine politike u pogledu davanja zajmova, posebice fotonaponskom sektoru i postupati na jednak način kao i banke u državnom vlasništvu za koje je u uvodnoj izjavi (168) utvrđeno da su javna tijela. Stoga se zaključuje da su privatne banke povjerene vladi i da im ona nalaže da izvršavaju funkcije koje su obično dane vladi, u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. Osnovne uredbe.
- (180) K tome prethodno navedeni dokazi pokazuju da čak i kada se banke u državnom vlasništvu ne bi smatrale javnim tijelima, one bi se također smatrale bankama koje su povjerene kineskoj vladi i kojima ona nalaže izvršavanje funkcija koje su obično dane vladi u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. Osnovne uredbe.
- (d) Poremećaji kineskog financijskog tržišta
- (181) Prema informacijama koje su prikupljene tijekom ovog ispitnog postupka može se zaključiti da udio banaka u državnom vlasništvu predstavlja više od 2/3 kineskog tržišta. Pet najvećih poslovnih banaka u državnom vlasništvu (Poljoprivredna banka, Kineska banka, Kineska banka za izgradnju, Komunikacijska banka te Industrijska i poslovna banka) predstavljaju više od polovice kineskog bankarskog sektora⁶⁴. Pored toga, Kineska razvojna banka i Kineska izvozno-uvozna banka u potpunosti su u državnom vlasništvu. Tih sedam banaka dalo je većinu zajmova osmorici proizvođača izvoznika u uzorku u predmetu o solarnim pločama. Snažno prisutno državno vlasništvo u kombinaciji s poremećajima na kineskom financijskom tržištu i politikom kineske vlade da usmjeri jeftin kapital prema odabranim industrijama ugrožava ravnopravno tržišno natjecanje u međunarodnoj trgovini i daje nepoštenu prednost kineskim proizvođačima.

⁶⁴ Dokument WT/TPR/S/264 str. 122, srpanj 2012.

- (182) Banke u NRK-u nemaju potpunu slobodu odlučivanja o uvjetima zajmova. U pogledu kamatnih stopa one su obvezne pridržavati se ograničenja koja određuje Narodna banka Kine (NBK). Ta ograničenja i gornje granice na kamatne stope za depozite stvaraju stanje u kojem banke imaju zajamčen pristup jeftinom kapitalu (zbog reguliranja kamatne stope za depozite) i mogućnost davanja zajmova određenim industrijama po povoljnim kamatnim stopama.
- (183) Banke su također podložne pravnim propisima kojima se od njih među ostalim zahtijeva da svoje poslovanje sa zajmovima provode u skladu s potrebama nacionalnog gospodarstva⁶⁵, da pružaju kreditnu potporu poticanim projektima⁶⁶ ili daju prvenstvo razvoju industrija visoke i nove tehnologije⁶⁷. Banke su obvezne slijediti ta pravila.
- (184) Prema nedavnim nalazima neke velike poslovne banke u NRK-u dobile su pristup državnim deviznim pričuvama⁶⁸. To značajno smanjuje njihovu cijenu kapitala i taj „jeftini novac” koristi se za zajmove u USD i EUR valuti za odabrana trgovačka društva i projekte u skladu s politikom „izlaska prema van”. Stoga su u mogućnosti ponuditi uvjete kojima obične poslovne banke ne mogu konkurirati.
- (185) Daljnji veliki poremećaj u financiranju fotonaponske industrije je poseban povlaštenu položaj Kineske razvojne banke („CDB”) koja je glavni davatelj zajmova toj industriji i koja je dala većinu zajmova i kreditnih linija proizvođačima izvoznima u uzorku. Kineska razvojna banka financira se gotovo u potpunosti od prodaje obveznica, a ne od depozita i nakon Ministarstva financija ona je drugi najveći izdavač obveznica u državi. S pomoću tog posebnog mehanizma Kineska razvojna banka sposobna je financirati se jeftino i potom nuditi zajmove odabranim industrijama po povlaštenim uvjetima⁶⁹.

3.4.1.1. Povlaštenu zajmovi

(a) *Uvod*

- (186) Podnositelj pritužbe naveo je da kineska vlada subencionira svoju fotonaponsku industriju povlaštenim zajmovima i ciljanim kreditima.

(b) *Pravna osnova*

- (187) Sljedeće pravne odredbe omogućuju povlašteno davanje zajmova u Kini: Zakon NRK-a o poslovnim bankama, Opća pravila o zajmovima (provedena od NBK-a), Odluka br. 40 Državnog vijeća o proglašavanju i provedbi privremenih odredaba o poticanju prilagodbe industrijske strukture.

⁶⁵ Zakon NRK-a o poslovnim bankama (članak 34.)

⁶⁶ Odluka br. 40 Državnog vijeća o proglašavanju i provedbi privremenih odredaba o poticanju prilagodbe industrijske strukture.

⁶⁷ Zakon NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku (Nalog br. 82).

⁶⁸ <http://english.caixin.com/2012-04-19/100381773.html>.

⁶⁹ Kineski bankarsko regulatorno tijelo donijelo je odluku da poslovne banke u Kini mogu kupovati obveznice Kineske razvojne banke (to vrijedi samo za obveznice Kineske razvojne banke) i dodjeljivati ocjenu nultog rizika toj imovinskoj vrijednosti. To u stvarnosti znači da banke ne moraju odrediti nikakav kapital za tu imovinsku vrijednost kao mjeru opreza od rizika kada posjeduju te obveznice što utječe na pristup banke kapitalu i osigurava pristup jeftinom novcu. Prinosi na obveznice Kineske razvojne banke obično su veći od referentnih kamatnih stopa na depozite ali manji od kamatnih stopa na zajmove što rezultira time da kineske poslovne banke mogu zarađivati kupnjom obveznica Kineske razvojne banke koje ne donose rizik. S pomoću tog stalnog izvora prihoda banke si mogu priuštiti davanje zajmova određenim industrijama po povlaštenim kamatnim stopama jer će opisanim mehanizmom nadoknaditi izgublenu dobit.

(c) *Nalazi ispitnog postupka*

- (188) Uzimajući u obzir ukupne dokaze zaključuje se da banke u državnom vlasništvu za koje je u uvodnoj izjavi (168) utvrđeno da su javna tijela daju veliku većinu zajmova skupini proizvođača izvoznika u uzorku jer su im povjerene vladine ovlasti i izvršavaju vladine funkcije. Postoje dodatni dokazi da te banke stvarno izvršavaju vladine ovlasti jer, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (164), postoji jasno uplitanje države (tj. Narodne banke Kine) u donošenje odluka poslovnih banaka o kamatnim stopama za zajmove koji se odobravaju kineskim trgovačkim društvima. Pod tim okolnostima praksa davanja zajmova tih subjekata izravno se pripisuje vladi. Činjenica da banke izvršavaju ovlasti vlade potvrđeno je člancima 7. i 15. *Općih pravila o zajmovima* (koje provodi NBK), *Odlukom 40. i člankom 34. Zakona o poslovnim bankama* u odnosu na ispunjavanje vladinih industrijskih politika. Također postoji i mnoštvo dokaza na temelju indicija, koje potkrepljuju objektivne studije i izvješća, da se vlada još uvijek u velikoj mjeri upliće u kineski financijski sustav, kako je već objašnjeno u uvodnim izjavama (172) i (178). Zaključno, kineska vlada nije dostavila informacije kojima bi se omogućilo bolje razumijevanje odnosa banaka u državnom vlasništvu i vlade, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama (139) i (140). Komisija stoga u slučaju zajmova koje daju banke u državnom vlasništvu u NRK-u zaključuje da postoji financijski doprinos proizvođačima fotonaponskih proizvoda u obliku izravnog prijenosa sredstava vlade u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. Osnovne uredbe. Osim toga, isti dokazi pokazuju da su poslovne banke u državnom vlasništvu (kao i privatne banke) povjerene vladi i da ih ona usmjerava što posljedično znači da postoji financijski doprinos u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iv. Osnovne uredbe.
- (189) S obzirom na analize iz uvodnih izjava od (169) do (178) također se utvrđuje da su banke u privatnom vlasništvu povjerene kineskoj vladi i da im ona nalaže da daju zajmove proizvođačima fotonaponskih proizvoda te da postoji financijski doprinos u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. i člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom iv. Osnovne uredbe.
- (190) Korist postoji u smislu članka 3. stavka 2. i članka 6. točke (b) Osnovne uredbe u onoj mjeri u kojoj se vladini zajmovi ili zajmovi privatnih tijela koja su povjerena vladi ili koje ona usmjerava odobravaju uz povoljnije uvjete nego što bi ih zajmoprimac mogao stvarno ostvariti na tržištu. Nevladini zajmovi u NRK-u ne pružaju odgovarajuću tržišnu referentnu vrijednost jer je utvrđeno da su banke u privatnom vlasništvu povjerene kineskoj vladi ili ih ona usmjerava i stoga se pretpostavlja da slijede praksu davanja zajmova banaka u državnom vlasništvu. Stoga su izrađene referentne vrijednosti korištenjem metode koja je opisana u uvodnim izjavama od (198) do (200). Korištenje ovih referentnih vrijednosti dokazuje da se zajmovi fotonaponskom sektoru odobravaju prema odredbama i uvjetima koji su niži od onih na tržištu.
- (191) U skladu s Odlukom br. 40 fotonaponska industrija pripada poticanoj kategoriji. Odluka br. 40 nalog je Državnog vijeća koje je najviše administrativno tijelo u NRK-u te je u tom smislu odluka pravno obvezujuća za ostala javna tijela i gospodarske subjekte. Tom odlukom industrijski sektori razvrstani su u „poticane, ograničene i isključene projekte”. Ovaj akt predstavlja smjernicu industrijske politike koja zajedno s kataloškim popisom pokazuje kako kineska vlada provodi politiku poticanja i potpore skupina poduzeća ili industrija, kao što su fotonaponska industrija / industrija za novu energiju koje su u kataloškom popisu razvrstane kao „poticana industrija”. U pogledu određenih industrija navedenih kao „poticane”, napominje se da one predstavljaju samo dio kineskog gospodarstva. Nadalje, samo određene aktivnosti

unutar tih poticanih sektora označene su kao „poticane”. U članku 17. Odluke br. 40 također se određuje da „poticani projekti ulaganja” ostvaruju određene povlastice i poticaje te, među ostalim, financijsku potporu. S druge strane, u odnosu na „ograničene i isključene projekte”, Odlukom br. 40 državna tijela ovlašćuju se da provode izravne intervencije radi uređenja tržišta. Člancima 18. i 19. *de facto* se određuje da odgovarajuće tijelo zabranjuje financijskim institucijama da takvim „ograničenim i isključenim projektima” osiguraju zajmove. Iz prethodno navedenog jasno je da Odluka br. 40 sadržava obvezujuća pravila za sve gospodarske institucije u obliku uputa o promociji i potpori poticanih industrija, a fotonaponska industrija jedna je od njih.

- (192) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (172), kineska vlada usmjerava povlaštene zajmove ograničenom broju industrija, a fotonaponska industrija jedna je od njih. Uzimajući u obzir prethodna razmatranja, postaje jasno da nadležna tijela dopuštaju financijskim institucijama dodjeljivanje povlaštenih zajmova samo ograničenom broju industrija / trgovačkih društava koje postupaju u skladu s odgovarajućim politikama kineske vlade. Na temelju dokaza u spisu i zbog izostanka suradnje kineske vlade u ovom pitanju, zaključuje se da subvencije u obliku povlaštenih zajmova nisu općenito dostupne te su stoga specifične u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe. Štoviše, ni jedna zainteresirana strana nije podnijela dokaze koji ukazuju na to da se subvencija temelji na objektivnim kriterijima ili uvjetima iz članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe.

(d) Zaključak

- (193) Ispitnim postupkom pokazalo se da su tijekom razdoblja ispitnog postupka svi proizvođači izvoznici u uzorku ostvarili korist od povlaštenih zajmova.
- (194) U skladu s tim, financiranje fotonaponske industrije trebalo bi se smatrati subvencijom.
- (195) S obzirom na postojanje financijskog doprinosa, koristi za proizvođače izvoznike i specifičnosti, ova bi se subvencija trebala smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(e) Izračun iznosa subvencije

- (196) Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u smislu koristi za primatelje za koju je utvrđeno da je postojala tijekom RIP-a. Prema članku 6. točki (b) Osnovne uredbe kao korist za primatelje smatra se razlika između iznosa kojeg trgovačko društvo plaća za vladin zajam i iznosa kojeg bi trgovačko društvo platilo za usporedivi komercijalni zajam dostupan na tržištu.
- (197) Kako je prethodno objašnjeno (uvodna izjava (190)), budući da zajmovi koje daju kineske banke odražavaju značajno uplitanje vlade u bankarski sektor i ne odražavaju kamatne stope kakve se mogu naći na funkcionirajućem tržištu, određena je odgovarajuća referentna vrijednost s pomoću metode koja je opisana u nastavku. Nadalje, zbog nedostatka suradnje kineske vlade, Komisija se također poslužila raspoloživim činjenicama kako bi odredila odgovarajuću referentnu vrijednost za kamatnu stopu.
- (198) Prilikom izračuna odgovarajuće referentne vrijednosti za zajmove u domaćoj valuti CNY, smatra se razumnim primijeniti kineske kamatne stope, prilagođene da odražavaju uobičajeni tržišni rizik. Doista, u kontekstu u kojem je trenutačno financijsko stanje izvoznika utvrđeno na poremećenom tržištu te kada ne postoje pouzdane informacije kineskih banaka o mjerenju rizika i određivanju kreditnog

rejtinga, smatra se potrebnim ne uzeti kreditnu sposobnost kineskih izvoznika nominalno, nego primijeniti uvećani iznos kako bi se odrazio mogući utjecaj poremećenog kineskog tržišta na njihovu financijsku situaciju.

- (199) Isto vrijedi za zajmove u stranim valutama. Kao referente vrijednosti korištene su obveznice poduzeća po BB rejtingu u odgovarajućoj valuti izdane tijekom RIP-a.
- (200) S obzirom na prethodno navedeno, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od (138) do (140), od kineske vlade i proizvođača izvoznika koji surađuju zatraženo je da dostave informacije o politici davanja zajmova kineskih banaka i načinu na koje se zajmovi dodjeljuju proizvođačima izvoznicima. Unatoč višestrukih zahtjeva, takve informacije nisu dostavljene. Prema tome, s obzirom na nedostatak suradnje i sve raspoložive činjenice te u skladu s odredbama članka 28. stavka 6. Osnovne uredbe, prikladno je smatrati da bi se svim poduzećima u Kini odobrila samo najviša ocjena „stupnja neulaganja” za obveznice (BB po Bloombergu) te na uobičajenu stopu za zajmove Narodne banke Kine primijeniti odgovarajuću premiju koja se može očekivati na obveznice koje izdaju poduzeća s tim rejtingom. Korist proizvođača izvoznika izračunana je uzimajući u obzir razliku kamatne stope, izraženu u postocima, pomnoženu s nepodmirenim iznosom zajma, tj. kamatom koja nije plaćena tijekom RIP-a. Taj je iznos potom dodijeljen na ukupni promet proizvođača izvoznika koji surađuju.
- (201) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na taj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Politika davanja povlaštenih zajmova	
Društvo/Skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. NRK i povezana društva	1,14 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,61 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,25 %
JingAo Group i povezana društva	0,92 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	1,80 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,02 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,84 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,85 %

3.4.1.2. Pružanje kreditnih linija

(a) *Uvod*

- (202) Podnositelj pritužbe naveo je da su kineske banke pružale nerazmjerne kreditne linije kineskim izvoznicima dotičnog proizvoda. Ispitnim postupkom je potvrđeno da su zaista sva trgovačka društva nad kojima je proveden ispitni postupak primila velike kreditne linije kineskih banaka koje su u većini slučajeva pružene besplatno ili uz vrlo male naknade. U normalnim tržišnim okolnostima takve kreditne linije podliježu znatnim obvezama i administrativnim pristojbama kojima se bankama omogućuje naknada za troškove i rizike.

(b) *Nalazi ispitnog postupka*

Kreditne linije jesu mogući transfer sredstava

- (203) Izvješćem skupine *EZ – zrakoplov* potvrđeno je da takve kreditne linije, pored i povrh učinka pojedinačnih zajmova mogu biti izravni prijenosi sredstava u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. Osnovne uredbe i stoga financijski doprinosi. Skupina je utvrdila da korist mogućeg prijenosa sredstava proizlazi iz *samog postojanja* obveze izravnog prijenosa sredstava. Skupina je također utvrdila da bi kreditna linija mogla *sama po sebi* osigurati korist trgovačkom društvu primatelju i da je to stoga mogući prijenos sredstava neovisno od bilo kojih izravnih prijenosa sredstava u obliku pojedinačnih zajmova⁷⁰.

Banke koje pružaju kreditne linije jesu javna tijela ili su povjerene vladi.

- (204) Kreditne linije proizvođačima izvoznicima u uzorku pružile su iste banke kao i u slučaju povlaštenih zajmova kako je prethodno opisano. Kako je prethodno utvrđeno te su banke javna tijela (uvodne izjave od (158) do (166)) ili su povjerene kineskoj vladi i ona im nalaže da pružaju povlašteno financiranje fotonaponskoj industriji (uvodne izjave od (169) do (178)).
- (205) Kako je prethodno objašnjeno (uvodne izjave od (158) do (185)), kinesko tržište poremećeno je zakonima i praksama banaka u državnom vlasništvu i utvrđeno je da su u većini slučajeva kreditne linije pružene besplatno ili uz vrlo male naknade. U normalnim tržišnim okolnostima takve kreditne linije podliježu znatnim obvezama i administrativnim pristojbama kojima se bankama omogućuje naknada za troškove i rizike.
- (206) Iznos koristi predstavljaju naknade koje se inače primjenjuju na poslovne kreditne linije za trgovačka društva, a kojih su proizvođači izvoznici u uzorku u većini slučajeva oslobođeni. Komisija je koristila primjenjene naknade za kreditnu liniju koju je jednom od proizvođača izvoznika u uzorku pružila strana poslovna banka.
- (207) U skladu s Odlukom br. 40 fotonaponska industrija pripada poticanoj kategoriji. Odluka br. 40 nalog je Državnog vijeća koje je najviše administrativno tijelo u NRK-u te je u tom smislu odluka pravno obvezujuća za ostala javna tijela i gospodarske subjekte. Odlukom su industrijski sektori razvrstani u „poticane, ograničene i isključene projekte”. Ovaj akt predstavlja smjernicu industrijske politike koja zajedno s kataloškim popisom pokazuje kako kineska vlada održava politiku poticanja i potpore skupina poduzeća ili industrija kao što su fotonaponska industrija / industrija za novu energiju, razvrstane u kataloškom popisu kao „poticana industrija”. U pogledu broja industrija navedenih kao „poticane”, napominje se da one predstavljaju samo dio kineskog gospodarstva. Nadalje, samo određenim aktivnostima unutar tih poticanih

⁷⁰

Izvješće skupine, Europske zajednice i određene države članice – mjere koje utječu na trgovinu velikim putničkim zrakoplovima, WT/DS316/R (30/06/2010), stavci 7.735 – 7.738.

sektora daje se status „poticane” aktivnosti. Člankom 17. Odluke br. 40 također se određuje da „poticani projekti ulaganja” dobivaju određene povlastice i poticaje te, među ostalim, financijsku potporu. S druge strane, u odnosu na „ograničene i isključene projekte”, Odlukom br. 40 državna tijela ovlašćuju se da provode izravne intervencije radi uređenja tržišta. Člancima 18. i 19. *de facto* se određuje da odgovarajuće tijelo zabranjuje financijskim institucijama da takvim „ograničenim i isključenim projektima” osiguraju zajmove. Iz prethodno navedenog jasno je da Odluka br. 40 sadržava obvezujuća pravila za sve gospodarske institucije u obliku uputa o poticanju i potpori poticanih industrija, a fotonaponska industrija jedna je od njih.

(208) Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama (172) i (192), kineska vlada usmjerava povlašteno davanje zajmova, a pružanje kreditnih linija ograničenom boju industrija ključni je dio toga. Fotonaponska industrija pripada toj skupini industrija i ima koristi od diskriminirajućeg povlaštenog davanja zajmova.

(209) Uzimajući u obzir prethodna razmatranja postaje jasno da nadležna tijela dopuštaju financijskim institucijama dodjeljivanje povlaštenih kreditnih linija samo ograničenom broju industrija / trgovačkih društava koje postupaju u skladu s odgovarajućim politikama kineske vlade. Na temelju dokaza u spisu i zbog izostanka suradnje kineske vlade u ovom pitanju, zaključuje se da subvencije u obliku nerazmjernih kreditnih linija nisu općenito dostupne te su stoga specifične u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe. Štoviše, ni jedna zainteresirana strana nije podnijela dokaze koji ukazuju na to da se subvencija temelji na objektivnim kriterijima ili uvjetima na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe.

(c) Zaključak

(210) Ispitnim postupkom pokazalo se da su sve skupine proizvođača izvoznika u uzorku tijekom razdoblja ispitnog postupka ostvarile korist od kreditnih linija koje su pružene besplatno ili po stopama koje su niže od onih koje se primjenjuju na tržištu.

(211) U skladu s tim, davanje takvih kreditnih linija fotonaponskoj industriji trebalo bi se smatrati subvencijom.

(212) S obzirom na postojanje financijskog doprinosa, koristi za proizvođače izvoznike i specifičnosti, ova bi se subvencija trebala smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(d) Izračun iznosa subvencije

(213) Davanje kreditnih linija besplatno ili uz naknade koje su manje od tržišnih smatra se davanjem financijskih usluga (članak 3. stavak 1. točka (a) podtočka iii. Osnovne uredbe) uz manju naplatu od odgovarajuće. Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u smislu koristi za primatelje za koju je utvrđeno da je postojala tijekom RIP-a. Zbog poremećaja tržišta opisanog u uvodnim izjavama od (158) do (185) primjerenost naknade za financijske usluge (u ovom slučaju pružanje kreditnih linija) nije mogla biti utvrđena u odnosu na prevladavajuće tržišne uvjete u NRK-u. Stoga u skladu s člankom 6. točkom (d) podtočkom ii. Osnovne uredbe kao korist za primatelje smatra se razlika između iznosa kojeg trgovačko društvo plaća za pružanje kreditnih linija od strane kineskih banaka i iznosa kojeg bi trgovačko društvo platilo za usporedivu poslovnu kreditnu liniju dostupnu na tržištu. Kreditne linije mogu se također smatrati mogućim prijenosom sredstava u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. Osnovne uredbe.

- (214) Kreditnu liniju jednom od proizvođača izvoznika u uzorku odobrila je banka sa sjedištem s financijskom nadležnošću izvan NRK-a, pri čemu je za tu kreditnu liniju uvjet bio plaćanje obveza i naknada za dodjeljivanje u skladu s uobičajenom praksom na svjetskim financijskim tržištima. Iako je kreditnu liniju dodijelila kineska podružnica dotične banke, smatra se da je to odgovarajuća zamjena za referentnu vrijednost. Smatralo se prikladnim koristiti naknadu koja je primijenjena na ovu kreditnu liniju kao referentnu vrijednost u skladu s člankom 6. točkom (d) podtočkom ii. Osnovne uredbe.
- (215) Visina naknade koja je korištena kao referentna vrijednost primijenjena je pro-rata na iznos svake dotične kreditne linije kako bi se dobio iznos subvencije (umanjen za naknade koje su stvarno plaćene). U slučajevima u kojima je razdoblje trajanja kredita bilo duže od jedne godine ukupni iznos subvencija dodijeljen je na razdoblje trajanje kreditne linije, a odgovarajući iznos pridodan RIP-u.
- (216) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Pružanje kreditnih linija	
Društvo/Skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	1,97 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	2,14 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	1,09 %
JingAo Group i povezana društva	1,28 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	0,92 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,24 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,50 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	2,59 %

3.4.1.3. Subvencijski programi za izvozne kredite

- (217) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.1.4. Izvozna jamstva i osiguranja za zelene tehnologije

(a) Uvod

- (218) U pritužbi je navedeno da kinesko društvo za osiguranje izvoza i kredita „Sinasure”(China Export & Credit Insurance Corporation) proizvođačima dotičnog proizvoda pruža osiguranje izvoznih kredita po povlaštenim uvjetima, među ostalim, s

pomoću programa pod nazivom „*Green Express*”. U pritužbi se navodi da osiguranje izvoznih kredita društva Sinosure nije čak dovoljno ni za pokrivanje dugoročnih troškova poslovanja i gubitaka ovog programa.

(b) *Izostanak suradnje i korištenje raspoloživih činjenica*

- (219) Kako je navedeno u uvodnim izjavama (104) i (105), Komisija je zatražila informacije s pomoću upitnika, pisma za dopunu podataka i tijekom posjeta kineskoj vladi i Sinosureu radi provjere na licu mjesta ali ni kineska vlada ni Sinosure nisu dostavili te informacije.
- (220) Komisija je zatražila institucionalni okvir i odgovarajuće dokumente koji uređuju rad Sinosurea kao službenog državnog osiguravatelja izvoznih kredita. Kineska vlada dostavila je samo Obavijest koju su 2004. zajednički izdali Ministarstvo trgovine („MOFCOM”) i Sinosure ali nije dostavila razne druge važne dokumente, kao na primjer tzv. Plan 840, uključen u Obavijest Državnog vijeća od 27. svibnja 2009.⁷¹.
- (221) U pogledu provjere odgovora na upitnik i Priloga I. u odnosu na Sinosure, Komisija nije mogla pribaviti određeni broj dokumenata i provjeriti određene elemente koji su zatraženi na licu mjesta. Posebice, Sinosure nije dostavio sljedeće informacije i dokaze koje je zatražila Komisija: (a) financijske izvještaje za 2012., koji, kako je navedeno, još nisu dostupni na *web*-mjestu Sinosurea; (b) odgovarajuću dokumentaciju o osiguranju izvoznih kredita za dva izvoznika koji su surađivali u uzorku, uključujući ugovore, procjenu rizika, korespondenciju i dokaze o plaćanju premija; (c) posebne informacije o višem rukovodstvu koje je imenovalo Državno vijeće; (d) dokaze o elementima i prednostima navedenima u Obavijesti iz 2004. koju su zajednički izdali MOFCOM i Sinosure, uključujući o odobrenju ograničenja, fleksibilnosti kamatnih stopa i popustu unutar raspona varijacije premija; (e) dokaze o dugoročnim troškovima poslovanja i dobiti od djelatnosti osiguranja izvoznih kredita; (f) dokaze o procjeni stanja tržišta u fotonaponskom sektoru.
- (222) Komisija nije mogla provjeriti određene elemente iz odgovora na upitnik u vezi s djelatnostima društva Sinosure, uključujući posebice odgovore u vezi s procjenom rizika, stvarnim određivanjem premija i primjenom postupka odobravanja zbog toga što je Sinosure odbio raspravljati o posebnim ugovorima s izvoznicima koji surađuju u uzorku. Sinosure također nije mogao objasniti ili dostaviti potkrepljujuće dokumente za neke nedosljednosti u pogledu iznosa ili drugih elemenata u svojem ispunjenom upitniku i odgovoru na pismo za dopunu podataka koje je utvrdila Komisija.
- (223) Tijekom posjeta radi provjere i u dopisu kineske vlade od 3. lipnja 2013. kineska vlada i Sinosure pokušali su opravdati nedostatak suradnje navodeći kao razlog povjerljivost. U tom pogledu iz pisma najave posjeta i naknadne korespondencije e-poštom jasno je dano do znanja da Komisija želi provesti smislenu provjeru i da će očitito poduzeti sve potrebne mjere za zaštitu povjerljivih informacija koje se dostave ili daju na uvid prilikom provjere u skladu sa svojim pravnim obvezama da zaštiti te informacije odgovarajućim strogim pravilima EU-a. U pogledu dokumenata koje je Sinosure pokušao predati daleko nakon posjeta radi provjere i za koje Komisiji nije omogućio odgovarajuću provjeru, isti se ne mogu uzeti u obzir jer su posebno pripremljeni radi ispitnog postupka i Komisija nije mogla provjeriti izvorne dokumente.
- (224) Zbog nedostatka suradnje kineske vlade i društva Sinosure Komisija nije mogla provjeriti određene elemente u vezi s davanjem pokrića osiguranja izvoznih kredita za

⁷¹ http://www.gov.cn/ldhd/2009-05/27/content_1326023.htm.

dotični proizvod od strane Sinosurea proizvođačima izvoznicima koji surađuju u uzorku. Stoga se određeni nalazi Komisije temelje na informacijama koje su raspoložive u spisu u skladu s člankom 28. Osnovne uredbe.

(c) *Sinosure je javno tijelo*

- (225) Ispitnim postupkom je utvrđeno da je Sinosure javno tijelo u smislu članka 2. točke (b) Osnovne uredbe i odgovarajuće sudske prakse WTO-a⁷² jer ima, provodi ili su mu povjerene vladine ovlasti. Kineska vlada vrši znatnu kontrolu nad društvom Sinosure⁷³ i Sinosure provodi vladine ovlasti u izvršavanju vladinih funkcija.
- (226) Komisija napominje da je djelatnost osiguranja izvoznih kredita koju provodi Sinosure sastavni dio šireg finacijskog sektora u kojem je utvrđeno uplitanje vlade koje izravno utječe na finacijsko tržište NRK-a i remeti njegovo normalno funkcioniranje (vidi uvodnu izjavu (185) i one koje slijede, gore).
- (227) Sinosure izvršava funkcije vlade u svojoj ulozi jedine službene institucije za osiguranje izvoznih kredita u NRK-u. Stoga ima monopolistički položaj na tržištu osiguranja izvoznih kredita. Društvo je potvrdilo da tržište nije otvoreno iako određeni međunarodni konkurenti posredno posluju u NRK-u.
- (228) Vlada ima potpuno vlasništvo i vrši finacijsku kontrolu nad društvom Sinosure. Država je jedini vlasnik društva Sinosure odnosno u 100 % je vlasništvu Državnog vijeća. Registrirani kapital od 4 milijarde CNY potječe od fonda za rizične pothvate za osiguranje izvoznih kredita u skladu s državnim finacijskim proračunom. Nadalje, država je 2011. dokapitalizirala 20 milijardi CNY s pomoću Kineskog investicijskog društva (China Investment Corporation), kineskog državnog fonda.⁷⁴ Statut društva navodi da je poslovni odjel Ministarstva financija nadležan za društvo i da je društvo dužno predati finacijska i knjigovodstvena izvješća te fiskalno proračunsko izvješće Ministarstvu financija na provjeru i odobrenje.
- (229) U pogledu vladine kontrole društvo Sinosure, čiji je jedini vlasnik država, nema upravni odbor. Što se tiče nadzornog odbora, Državno vijeće imenuje sve njegove članove koji svoje zadaće izvršavaju u skladu s „Privremenom uredbom o nadzornom odboru u važnim finacijskim institucijama u državnom vlasništvu”. Vlada također imenuje i više rukovodstvo Sinosurea. Godišnje izvješće društva za 2011. („GI 2011.”) pokazuje da je predsjednik Sinosurea tajnik odbora partije i da su većina višeg rukovodstva također članovi odbora partije. Zbog odbijanja Sinosurea da dostavi daljnje informacije o višem rukovodstvu može se zaključiti da je rukovodstvo izravni izraz vlade koja izravno imenuje članove nadzornog odbora i višeg rukovodstva. Na toj osnovi Sinosure je pod znatnom kontrolom kineske vlade.
- (230) Obnašnje vladinih funkcija i politika od strane Sinosurea tako je jasno i očigledno da se može zaključiti da je društvo izravni izraz same vlade. Godišnje izvješće društva Sinosure za 2011. sadržava nekoliko izjava u tom pogledu: Sinosure je „proaktivno izvršavao političku funkciju društva za osiguranje izvoznih kredita ... i postigao dobar početni rezultat u razdoblju prve godine 12. petogodišnjeg plana” (GI 2011., str. 4); „poticanje reforme poslovanja pojačalo je političku funkciju Sinosurea kao društva za osiguranje izvoznih kredita. Konferencija Središnjeg odbora komunističke partije Kine o gospodarstvu stavila je naglasak na takvu funkciju i postavila jasne zahtjeve u vezi s

⁷² Izvješće Žalbenog tijela SAD-a – Antidampinške i kompenzacijske pristojbe (Kina), stavak 317.

⁷³ Izvješće Žalbenog tijela SAD-a – Antidampinške i kompenzacijske pristojbe (Kina), stavak 318.

⁷⁴ Izvori: http://en.wikipedia.org/wiki/China_Export_%26_Credit_Insurance_Corporation and <http://uk.reuters.com/article/2011/05/26/china-cic-sinosure-idUKL3E7GQ10720110526>.

osiguranjem kredita koji su zacrtali naš put rasta (GI 2011., str. 5); „Godine 2011. Sinosure je proveo strategije, odluke i dogovore Središnjeg odbora komunističke partije kine i Državnog vijeća kao i državne politike o diplomaciji, vanjskoj trgovini, industriji i financijama, u potpunosti provodio svoju političku funkciju i postigao brzi rast” (GI 2011., str. 11); „Sinosure je u potpunosti proveo državnu politiku „Posebnog dogovora za osiguranje financiranja izvoza za velike kompletne setove opreme i ispunio svoje obveze koje je odredila država” (GI 2011., str. 11).

- (231) Institucionalni okvir i ostali dokumenti koje je izdala kineska vlada, a na temelju kojih Sinosure djeluje, dalje dokazuju njegovu funkciju javnog tijela kojem su povjerene ovlasti za izvršavanje vladinih politika. *Obavijest o provedbi strategije promicanja trgovine s pomoću znanosti i tehnologije korištenjem osiguranja izvoznih kredita (Shang Ji Fa[2004] br. 368 od 26. srpnja 2004.)*, izdana zajednički od MOFCOM-a i Sinosurea 2004., i dalje je mjerodavna za djelatnosti Sinosurea. Promicanje izvoza visoke i nove tehnologije i proizvoda s visokom dodanom vrijednošću s pomoću osiguranja izvoznih kredita ubraja se u ciljeve ove Obavijesti. Obavješću se izričito zahtijeva da Sinosure pruži potporu ključnim izvoznim industrijama koje su određene u imeniku kineskih proizvoda visoke i nove tehnologije iz 2006. „Solarne ćelije i moduli” uvršteni su u imenik među prihvatljive proizvode i oni se stoga mogu smatrati izravno poticanim od Sinosurea. U Obavijesti se navode sljedeće prednosti: „zeleni kanal” odnosno posebna potpora za proizvode iz kataloga koji bi trebali dobiti odobrenje u roku od pet dana ako se steknu uvjeti potpisivanja te prioritarno odobrenje ograničenja osiguranja; brzina obrade zahtjeva, dovršavanje u roku od tri mjeseca nakon zaprimanja dokumenata zahtjeva; fleksibilnost kamatne stope koja se sastoji od najvećeg popusta na stopu premija unutar raspona varijacije premija Sinosurea. U Obavijesti se također predviđa da regionalne i lokalne vlasti za trgovinu poduzmu daljnje mjere za podupiranje proizvoda iz imenika. Obavješću se od Sinosurea zahtijeva da prilagodi osnovni model temeljen na nacionalnoj industrijskoj politici i obilježjima izvoza proizvoda visoke i nove tehnologije te da pruži potporu industrijama inovacija, istraživanja i razvoja koje država posebno podupire.
- (232) Komisija je svjesna drugih dokumenata koji dokazuju da Sinosure izravno provodi vladine politike koje među ostalim donose korist proizvođačima izvoznima. Takozvani *Plan 840* naveden je u Obavijesti Državnog vijeća od 27. svibnja 2009.⁷⁵. Ime se odnosi na korištenje 84 milijardi USD u obliku osiguranja izvoza i jedna je od šest mjera koje je Državno vijeće pokrenulo 2009. kako bi stabiliziralo potražnju izvoza nakon gospodarske krize i povećane potražnje osiguranja izvoznih kredita zbog toga. Šest mjera uključuju naročito povećanu pokrivenost osiguranja izvoznih kredita, davanje kratkoročnog osiguranja izvoznih kredita u visini od 84 milijarde USD u 2009. te smanjenje stope premije. Kao jedina politička institucija koja potpisuje osiguranja izvoznih kredita, Sinosure se navodi kao izvršitelj plana. U pogledu smanjenja premija osiguranja od Sinosurea se zahtijevalo da osigura smanjenje prosječne stope kratkoročnih izvoznih osiguranja za 30 % na osnovi ukupne prosječne stope u 2008.
- (233) Takozvani *Plan 421* uključen je u *Obavijest o pitanjima provedbe posebnih dogovora za financiranje osiguranja izvoza velikih kompletnih setova opreme* koju su 22. lipnja 2009. zajednički izdali Ministarstvo trgovine i Ministarstvo financija. To je bila i važna politika koja je podržavala kinesku politiku „izlaska prema van” kao odgovor na globalnu financijsku krizu iz 2009. i osigurala sredstva u iznosu od 42,1 milijarde

⁷⁵

http://www.gov.cn/ldhd/2009-05/27/content_1326023.htm.

USD za financiranje osiguranja radi potpore izvoza velikih kompletnih setova opreme. Sinasure i neke druge financijske institucije davali bi ta sredstva i upravljali njima. Poduzeća koja su obuhvaćena tim dokumentom mogla su koristiti te povlaštene financijske mjere, uključujući osiguranje izvoznih kredita. Zbog nesuradnje kineske vlade Komisija nije mogla zatražiti dodatne pojedinosti o primjeni ove Obavijesti. U nedostatku protudokaza Komisija ima razloga vjerovati da su fotonaponska oprema i fotonaponski sektor također obuhvaćeni tim dokumentom.

- (234) Ostali dokumenti koji pokazuju vladinu potporu davanju kratkoročnih osiguranja izvoznih kredita uključuju dva dokumenta u vezi s povećanom financijskom potporom za strateške industrije u nastajanju. Obavješću o podržavanju i razvoju koja se odnosi na stratešku odluku Državnog vijeća u vezi s ubrzavanjem industrija u nastajanju, Guo Fa [2010] br. 32. od 18. listopada 2010. stavak 7(C) potiču se financijske institucije da povećaju financijsku potporu. Smjernice o provedbi za razvoj novih strateških industrija u nastajanju koje su zajednički izdala sva nadležna ministarstva (tj. Komisija za nacionalni razvoj i reformu, Ministarstvo trgovine, Ministarstvo znanosti, Ministarstvo industrije i informacijske tehnologije, Ministarstvo zaštite okoliša, Ministarstvo financija, Državna porezna uprava, Glavna carinska uprava, Glavna uprava za nadzor kvalitete, Ured za nadzor intelektualnog vlasništva) Guo Fa [2011] br. 310 od 21. listopada 2011. se u stavku (Xxvii.) također posebice osvrću na aktivnu potporu strateškim industrijama u nastajanju, među ostalim osiguranjem izvoznih kredita. Ove strateške industrije u nastajanju usredotočuju u velikoj mjeri na proizvode, tehnologije i usluge za razvoj međunarodnog tržišta, avio-svemirsku opremu i proizvodnju najsuvremenije opreme ili potiču domaću patentiranu tehnologiju i standardni izvoz proizvoda strateških industrija u nastajanju. Stoga u nedostatku protudokaza postoji razlog vjerovati da dotični proizvod i izvoznici u uzorku također ispunjavaju uvjet „strateške industrije u nastajanju” i imaju pravo na koristi koji proizlaze iz toga.
- (235) Na temelju prethodno navedenih elemenata Komisija zaključuje da je Sinasure javno tijelo jer su mu povjerene vladine ovlasti radi provedbe vladinih politika, da je pod znatnom kontrolom vlade i da izvršava vladine funkcije.

(d) *Pravna osnova*

- (236) Pravna osnova za ovaj program je sljedeća: *Obavijest o provedbi strategije promicanja trgovine s pomoću znanosti i tehnologije korištenjem osiguranja izvoznih kredita* (Shang Ji Fa[2004] br. 368) izdana zajednički od MOFCOM-a i društva Sinasure; *Imenik izvoza kineskih proizvoda visoke i nove tehnologije iz 2006.*; takozvani *Plan 840* uključen u Obavijest Državnog vijeća od 27. svibnja 2009. takozvani *Plan 421* uključen u *Obavijest o pitanjima provedbe posebnih dogovora za financiranje osiguranja izvoza velikih kompletnih setova opreme* koju su 22. lipnja 2009. zajednički izdali Ministarstvo trgovine i Ministarstvo financija; *Obavijest o podržavanju i razvoju koja se odnosi na stratešku odluku Državnog vijeća u vezi s ubrzavanjem industrija u nastajanju*, Guo Fa [2010] br. 32. od 18. listopada 2010. koju je izdalo Državno vijeće i njezine pripadajuće smjernice o provedbi (Guo Fa [2011] br. 310 od 21. listopada 2011.).

(e) *Nalazi ispitnog postupka*

- (237) Budući da je Sinasure javno tijelo kojem su povjerene vladine ovlasti i koje provodi zakone i planove vlade, odobravanje osiguranja izvoznih kredita proizvođačima dotičnih proizvoda predstavlja financijski doprinos u obliku mogućih izravnih

prijenosa sredstava od strane vlade u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. Osnovne uredbe.

- (238) U pogledu rabata za dio premija koje su proizvođačima izvoznicima platila lokalna tijela, to također predstavlja izravni prijenos sredstava u obliku bespovratnih sredstava u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. Osnovne uredbe.
- (239) Postoji korist u smislu članka 3. stavka 2. i članka 6. točke (c) Osnovne uredbe u mjeri u kojoj Sinosure pruža pokriće osiguranja izvoznih kredita pod povoljnijim uvjetima nego što bi ih zajmoprimac mogao stvarno ostvariti na tržištu ili pruža pokriće osiguranja koje inače uopće ne bi bilo dostupno na tržištu. Dodatna korist u smislu članka 3. stavka 2. koju su proizvođači izvoznici imali jesu gotovinski rabati za dio premije osiguranja plaćene Sinosureu od nekih lokalnih tijela na čijem području nadležnosti neki proizvođači izvoznici imaju sjedište.
- (240) Obavijest iz 2004. navela je cijeli raspon koristi koje Sinosure i/ili lokalna tijela pružaju poduzetnicima koji su obuhvaćeni imenikom iz 2006. i koji slijede nacionalne politike. Ispitnim postupkom pokazalo se da sporazumi o osiguranju koji su sklopljeni između Sinosurea i proizvođača izvoznika u uzorku te rabati na dio premija koje su odobrila lokalna tijela u potpunosti odražavaju te koristi. „Green Express” tretmanom obuhvaćeno je pojednostavnjivanje i ubrzavanje postupka pružanja pokrića i rješavanja zahtjeva s pomoću brze procjene gubitaka i ubrzane isplate klijenata nakon toga.
- (241) Ispitnim postupkom također je utvrđeno da su mjere nakon gospodarske krize 2009. koje su detaljno pojašnjenje u Planu 840 i Planu 421 te kasnije mjere iz 2011. u korist strateških industrija u nastajanju pružile znatne koristi proizvođačima izvoznicima. Tim mjerama povećana je raspoloživost pokrića osiguranjem i dodatno snižena premija koju naplaćuje Sinosure unatoč teškoj gospodarskoj situaciji i znatno su povećani rizici Sinosurea pri davanju pokrića osiguranjem, a koji se u potpunosti odražavaju u pokriću osiguranjem koje Sinosure pruža proizvođačima izvoznicima. Ispitnim postupkom pokazalo se posebice da su naplaćene premije i uvjeti tijekom RIP-a ostali uglavnom isti ili su se poboljšali, unatoč povećanja zahtjeva zbog neplaćanja koje je Sinosure isplatio i značajnog pogoršanja stanja fotonaponskog sektora.
- (242) U pogledu postojanja koristi Komisija je prvo ispitala u kojoj su mjeri premije Sinosurea pokrile trošak kratkoročnih osiguranja izvoznih kredita. Argument Sinosurea temeljio se na točki (j) Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama („SCM”) prema kojoj se u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) navedenog sporazuma „zabranjenom” izvoznom subvencijom smatra pružanje programa osiguranja izvoznih kredita po stopama premija koje su neodgovarajuće za pokrivanje dugoročnih troškova poslovanja i gubitaka tih programa. U odgovorima na upitnik Sinosure se jednostavno osvrnuo na dobit i gubitak tijekom prošlih pet godina i iznio zaključak da davanje kratkoročnih osiguranja izvoznih kredita proizvođačima izvoznicima nije predstavljalo subvenciju u skladu sa Sporazumom WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama jer je društvo u tom razdoblju ukupno ostvarilo dobit. Kako je prethodno objašnjeno (vidi uvodne izjave (221) i (222)) Komisija je zatražila od društva Sinosure da dostavi određene informacije i dokaze u vezi s dugoročnom profitabilnošću ovih djelatnosti osiguranja izvoznih kredita, uključujući prihod od premija, troškove poslovanja i gubitke programa u skladu s sporazumom WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Međutim Sinosure nije dostavio tražene dokumente i dokaze tijekom posjeta

radi provjere inzistirajući na ukupnim podacima o profitabilnosti iz svojeg revidiranog godišnjeg izvješća.

- (243) Komisija napominje da čak i kada bi se oslonila samo na godišnja izvješća Sinosurea, a da pritom ne može provjeriti iznose i elemente koji su sadržani u tim izvješćima, Komisija ne bi mogla zaključiti da je Sinosure ostvario dugoročnu dobit od svojeg odjela za osiguranje izvoznih kredita, što odgovara „programu” navedenom u točki (j). Sinosure pored osiguranja izvoznih kredita provodi određene djelatnosti i iznosi i podaci iz godišnjeg izvješća konsolidirani su podaci za sve djelatnosti društva i ne postoje precizno razvrstani podaci prema pojedinim djelatnostima. Iz nekih od godišnjih izvješća (ali ne najnovijeg) proizlazi da je kratkoročno osiguranje izvoznih kredita daleko najvažnija djelatnost Sinosurea, ali ne postoje precizni postoci. S obzirom da je Sinosure odbio pružiti zatražene informacije i dokaze samo u pogledu ove posljednje djelatnosti, a koji su potrebni za provođenje analize „programa” pod točkom (j) Priloga 1. sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, Komisija svoje nalaze mora temeljiti na dokazima iz spisa.
- (244) Komisija napominje na početku da u skladu s člankom 11. statuta društva Sinosure posluje na pragu rentabilnosti. Drugim riječima, prema statutu društva Sinosure ne namjerava maksimalizirati dobit nego samo poslovati na pragu rentabilnosti u skladu sa svojom ulogom jedinog službenog osiguravatelja izvoznih kredita u NRK-u. Kako je prethodno objašnjeno, dokazi iz spisa pokazali su da pravno i političko okruženje u kojem Sinosure djeluje zahtjeva da društvo izvršava vladine politike i planove u ispunjavanju svoje zadaće u području javne politike. Među odabranim industrijama i poduzećima koje država znatno podupire, proizvođači izvoznici imali su potpun pristup osiguranju izvoznih kredita koje je Sinosure pružao po povlaštenim kamatnim stopama čak i nakon globalne krize iz 2009. i onda kada je fotonaponski sektor proživio neviđenu krizu, uključujući tijekom RIP-a. Stoga Sinosure pruža neograničenu raspoloživost pokrića osiguranjem fotonaponskom sektoru i izuzetno niske premije osiguranja koje nudi ne odražavaju stvarne rizike koje su nastali osiguranjem izvoza u tom sektoru. Temeljem svih elemenata iz spisa već bi se moglo zaključiti da nije isključeno da stope premija koje zaračunava Sinosure nisu odgovarajuće za pokrivanje svojih dugoročnih djelatnosti, i da je to zapravo vjerojatno.
- (245) Zbog izostanka suradnje Sinosurea Komisija je razmatrala i daljnje elemente koji potvrđuju ovaj zaključak. Dokazi koji su javno dostupni već izričito pokazuju da Sinosure zapravo posluje u situaciji dugoročnih gubitaka u poslovanju⁷⁶. Komisija je također analizirala odgovarajuće podatke računa dobiti i gubitaka iz godišnjih izvješća Sinosurea koji pokrivaju godine od 2006. do 2011., a koje je Sinosure predao kako bi opravdao podatke o profitabilnosti koje je iznio u svojim odgovorima na upitnik. Ti podaci pokazuju da je Sinosure uključio znatan dugoročni poslovni gubitak od njegovih kombiniranih djelatnosti osiguranja koja isključuju prihod od ulaganja i druge prihode. Točnije, svake pojedine godine između 2006. i 2011. (uz jedinu iznimku 2010.) isplaćene tražbine su već (gotovo) jednake ili (daleko) veće od neto premija koje je Sinosure zaradio. Ako se oduzmu i troškovi poslovanja i troškovi

⁷⁶

<http://www.stewartlaw.com/Article/ViewArticle/608>, Stewart i Stewart, *Kako pravila o trgovini mogu pridonijeti stvaranju jednakih uvjeta u području financiranja izvoza: Novi razvoji i put prema naprijed za 2013.*: „Sinosure, kineska službena agencija za osiguranje izvoznih kredita posluje pod znatnim kumulativnim gubicima za vladu što pokazuje da su i njezine potpore visoko subvencionirane” i „Pregled godišnjih izvješća Sinosurea za razdoblje od 2002. do 2011. otkriva kumulativne poslovne gubitke u visini 3,3 milijarde CNY.

provizija od neto premija, to rezultira još većim gubitkom. Brojke pokazuju da se unatoč skromnoj dobiti u 2010. u ukupnom razdoblju poslovanja bilježi znatan gubitak u poslovnoj djelatnosti s osiguranjima. Iz godišnjih izvješća proizlazi da su prihodi od ulaganja i drugi prihodi znatni doprinosi ukupnom prihodu Sinosurea, ali oni nisu relevantni za ocjenjivanje održivosti njegovog programa osiguranja izvoznih kredita. Budući da kratkoročno osiguravanje izvoznih kredita predstavlja većinu poslovnih djelatnosti Sinosurea, u nedostatku protudokaza zaključuje se da je Sinosure pretrpio znatne dugoročne gubitke od svojeg programa osiguranja izvoznih kredita. S obzirom na to da Sinosure stvara gubitke u svojem programu osiguranja izvoznih kredita, postojanje koristi utvrđuje se usporedbom premija koje plaćaju proizvođači izvoznici s onima koje su raspoložive na tržištu. Sinosure je jedini službeni osiguravatelj izvoznih kredita i stoga potpuno kontrolira domaće tržište. U nedostatku poslovne referentne vrijednosti u NRK-u za takve instrumente i s obzirom na to da je financijsko tržište u NRK-u poremećeno uplitanjem vlade, razumno je koristiti referentnu vrijednost izvan NRK-a tj. premije koje se naplaćuju u normalnoj tržišnoj situaciji. Na temelju toga, kako je opisano u odjeljku u nastavku o izračunu iznosa subvencije, premije su niže od onih koje se primjenjuju na tržištu i korist se potvrđuje.

- (246) Prethodno navedene subvencije ovise o realizaciji izvoza u smislu članka 4. stavka 4. točke (a) Osnovne uredbe jer se one bez izvoza ne mogu dobiti. Osim toga, one su također specifične u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je pristup njima ograničen na određena poduzeća. Solarne ćelije i moduli izričito su navedeni u imeniku za proizvode visoke i nove tehnologije iz 2006., a što je uvjet za uživanje povlaštenog tretmana kako je navedeno u Obavijesti iz 2004. Nadalje, jedan od glavnih ciljeva Sinosurea je provedba nacionalnih politika i planova, uključujući 12. petogodišnji plan u fotonaponskom sektoru. Plan 840 i Plan 421 također donose korist fotonaponskom sektoru koji je pored nekoliko drugih sektora izdvojen u tim planovima (vidi uvodne izjave (232) i (233)). U skladu s Odlukom br. 40 i drugim planskim dokumentima i zakonima (vidi uvodne izjave (207) i (208)) fotonaponska industrija također se smatra jednom od poticanih industrija. Ta industrija ubraja se također u kategoriju „strateških industrija i industrija u nastajanju” koje uživaju brojne koristi u skladu s vladinim politikama (vidi uvodnu izjavu (102)). Većina proizvođača izvoznika također imaju formalni status poduzeća visoke i nove tehnologije što im daje brojne prednosti zbog povoljnih vladinih politika.
- (247) Stoga je očito da koristi koje odobravaju Sinosure ili lokalna tijela u vidu nadoknađivanja dijela premija osiguranja nisu raspoložive svim industrijskim sektorima i svim poduzećima, nego su ograničene samo na one sektore i poduzeća koja slijede odgovarajuće vladine politike potpore i njihove temeljne dokumente. Komisija zaključuje da su koristi koje Sinosure ili lokalna tijela odobravaju proizvođačima dotičnog proizvoda specifične u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe. Nadalje, budući da nije bilo dokaza koji ukazuju na to da su subvencije temeljene na objektivnim kriterijima ili uvjetima u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Osnovne uredbe, koristi su i u tom pogledu specifične.
- (f) *Zaključak*
- (248) Ispitnim postupkom pokazalo se da je tijekom razdoblja ispitnog postupka šest skupina proizvođača izvoznika u uzorku ostvarilo korist od osiguranja izvoznih kredita koje je dao Sinosure.
- (249) Osiguranje izvoznih kredita koje Sinosure pruža fotonaponskoj industriji smatra se subvencijom u mjeri u kojoj su premije niže od stopa koje se primjenjuju na tržištu.

- (250) S obzirom na postojanje financijskog doprinosa, koristi za proizvođače izvoznike i specifičnosti, ova bi se subvencija trebala smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.
- (g) *Izračun iznosa subvencije*
- (251) Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u smislu koristi za primatelje za koju je utvrđeno da je postojala tijekom RIP-a. Izračun koristi sličan je situaciji koja uključuje kreditna jamstva. Prema članku 6. točki (c) Osnovne uredbe kao korist za primatelje smatra se razlika između premije koju trgovačko društvo plaća za kratkoročno osiguranje koje pruža Sinosure i iznosa premije kojeg bi trgovačko društvo platilo za usporedivo osiguranje izvoznih kredita dostupno na tržištu.
- (252) Budući da je kratkoročno osiguranje izvoznih kredita koje Sinosure pruža rezultat vladinih političkih ciljeva, i budući da Sinosure svojom funkcijom jedine službene agencije za osiguranje izvoznih kredita ima monopol na domaćem tržištu, odgovarajuća referentna tržišna vrijednost izrađena je korištenjem metode koja je opisana u nastavku. Nadalje, zbog nedostatka suradnje kineske vlade i Sinosurea, Komisija se također poslužila raspoloživim činjenicama kako bi odredila odgovarajuću tržišnu premiju za osiguranje koje je dano proizvođačima fotonaponskih proizvoda.
- (253) Komisija vjeruje da je najprikladnija referentna vrijednost za koju su informacije lako raspoložive stope premija koje primjenjuje Izvozno-uvozna banka („Banka Ex-Im”) Sjedinjenih Američkih Država. Prema javno raspoloživim informacijama⁷⁷, Banka Ex-Im službena je agencija za izvozne kredite savezne vlade SAD-a i ona je samoodrživa. Djelatnosti Banke Ex-Im uključuju osiguranje izvoznih kredita i druge djelatnosti kao što su jamstva za obrtni kapital i kreditna jamstva (financiranje kupaca). Njezina misija je stvaranje i podržavanje radnih mjesta u SAD-u podupiranjem izvoza SAD-a prema međunarodnim kupcima. Banka Ex-Im djeluje kao državna korporacija osnovana od Kongresa SAD-a. Stoga postoje brojne sličnosti s društvom Sinosure i ta se banka smatra prikladnom referentnom institucijom.
- (254) Referentna vrijednost premije izračunana je u odnosu na stvarne naknade koje se zaračunavaju za izvoze u zemlje OECD-a na police za cjelokupni promet s 90 % pokrićem osiguranog iznosa i trajanjem od 120 dana. Stvarna premija je medijan prosječnih vrijednosti za pet različitih kategorija stranih kupaca ovisno o njihovoj solventnosti i rizicima od neplaćanja. Ovo predstavlja najbližu raspoloživu referentnu vrijednost za izračun premije koju bi proizvođači dotičnog proizvoda morali platiti na tržištu.
- (255) Korištenjem informacija koje je dostavila kineska vlada izračunan je iznos koristi koji se odnosi na iznose pokrivenene osiguranjem izvoznih kredita Sinosurea na naknade plaćene tijekom RIP-a za takvo osiguranje. Informacije o društvu Sinosure koje su dostavila društva koja surađuju nisu uzeta u obzir jer je bilo očito da je kineska vlada cjelovitija (npr. neka društva nisu prijavila svoju politiku u odnosu na Sinosure u svojim odgovorima na upitnik ili se nisu izjasnila o tome tijekom provjere na licu mjesta).
- (256) U pogledu plaćanja dijela premije osiguranja od strane lokalnih tijela, korist je izračunana kao razina rabata i iznosa bespovratnih sredstava koji je dan društvima u uzorku tijekom RIP-a.

⁷⁷ Izvor: http://en.wikipedia.org/wiki/US-Exim_Bank.

- (257) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Izvozna jamstva i osiguranja	
Društvo/Skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,58 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,95 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. Solar Group i povezana društva	0,71 %
JingAo Group i povezana društva	0,50 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	0,39 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,63 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %

- 3.4.1.5. Koristi od odobravanja pristupa offshore holding društvima i otplata zajmova od strane države

- (258) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.2. Programi bespovratnih sredstava

3.4.2.1. Fond za razvoj istraživanja izvoznih proizvoda

- (259) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.2.2. Subvencije za razvoj „poznatih robnih marki” i kineski program najboljih svjetskih robnih marki

- (260) Komisija je utvrdila da su neki proizvođači izvoznici u uzorku ostvarili korist od tih programa tijekom RIP-a. Međutim, zbog malih iznosa ostvarene koristi i zanemarivog učinka na subvencijsku maržu, Komisija nije smatrala potrebnim analizirati mogućnost kompenzacije dotičnih programa.

3.4.2.3. Fondovi za širenje industrija iz provincije Guandong prema van

- (261) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.2.4. Demonstracijski program Golden Sun

(a) *Uvod*

(262) U pritužbi je navedeno da su proizvođači dotičnog proizvoda dobili subvencije u okviru *demonstracijskog programa Golden Sun* („*Golden Sun*”) koji je kineska vlada provela u srpnju 2009. Pritužba je sadržavala *prima facie* dokaze da je četvero izvoznika u uzorku primilo izravne subvencije za dotični proizvod u okviru tog programa. Nadalje, pokazalo se da je jedan od izvoznika u uzorku odabran kao dobavljač dotičnog proizvoda u odnosu na 70 % ukupnog kapaciteta koji su u 2011. instalirali nositelji projekta (tj. društava koje proizvode i prodaju električnu energiju proizvedenu s pomoću fotonaponskih sustava). Pritužba je također sadržavala informacije koje su ukazivale na to da sredstva programa *Golden Sun* nisu dodijeljena na transparentan i natjecateljski način nositeljima projekata.

(b) *Izostanak suradnje i korištenje raspoloživih činjenica*

(263) Kako je detaljnije navedeno u uvodnim izjavama (104) i (105), Komisija je u upitniku, pismu za dopunu podataka i tijekom posjeta kineskoj vladi radi provjere na licu mjesta zatražila informacije o programu *Golden Sun*, ali kineska vlada nije dostavila te informacije.

(264) Što se tiče informacija zatraženih u upitniku i pismu za dopunu podataka, kineska vlada je ustrajala na tome da program nije namijenjen proizvođačima dotičnog proizvoda. Zbog toga kineska vlada nije dostavila odgovore na određena pitanja koja se odnose na program i koristi za proizvođače dotičnog proizvoda, odnosno odgovorila je „nije primjenjivo”. Kineska vlada također nije dostavila sve mjerodavne zakone, propise i administrativne smjernice i ostale akte koji su zatraženi u upitniku, ograničavajući se samo na dostavljanje glavne pravne osnove.

(265) Na početku postupka provjere programa *Golden Sun* Komisija je od kineske vlade zatražila dostavljanje svih priloga glavnoj pravnoj osnovi koja je već dostavljena i postavila pitanje namjerava li kineska vlada dostaviti dodatne službene dokumente u vezi s programom. Kineska vlada dostavila je tražene priloge ali je odgovorila da ne namjerava dostaviti nikakve dodatne dokumente. Komisija je zatim pokazala kineskoj vladi proračunski dokument o stvarnim financiranim projektima i odgovarajućim iznosima koji su dodijeljeni u okviru ovog programa koji je izdalo Ministarstvo Financija („MOF”), a koji su dostavili izvoznici koji surađuju (dokument MOF-a br. 965 [2010] od 2. prosinca 2010.). Iz priloga tog dokumenta vidljivo je da je jedan od izvoznika u uzorku primio znatna financijska sredstva u okviru programa *Golden Sun* za svoje projekte, a također i kao dobavljač prihvatljive opreme u nekoliko projekata koji su financirani programom *Golden Sun*. Predstavnici MOF-a koji su bili nazočni za vrijeme provjere bili su svjesni prikazanog dokumenta i Komisija je od njih zahtijevala da dostave sve slične proračunske dokumente koje je izdao MOF za godine u kojima se provodio program *Golden Sun*. Iako su se predstavnici MOF-a načelno složili da dostave te dokumente, nikada ih nisu dostavili Komisiji.

(266) Komisija je MOFCOM-u također pokazala proračunske dokumente koji se odnose na program *Golden Sun*, koje je izdao lokalni odjel za financije iz provincije i općine, a dostavio jedan od izvoznika koji surađuje, te je zatražila od kineske vlade da dostavi odgovarajuće slične dokumente (tj. dokumente koji su izdani u provincijama i općinama) koji se odnose na program. Kineska vlada odgovorila je da ne posjeduje te dokumente jer se oni odnose na provincije i/ili općine te da ih stoga ne može dostaviti.

(267) U svojem dopisu od 3. lipnja 2013. kineska vlada ponovila je svoje stajalište da program *Golden Sun* nije namijenjen proizvođačima dotičnog proizvoda i objasnila da su ti proizvođači možda ostvarili koristi iz ovog programa, ali u svojstvu operatera elektrana a ne u svojstvu proizvođača solarnih ploča jer isključivo nositelji projekata

moгу primati subvencije u okviru tog programa. U tom dopisu također se tvrdi da je Komisija zatražila samo tri dokumenta određenog naziva koje je kineska vlada dostavila. To je netočno jer je Komisija tijekom provjere zatražila određene proračunske dokumente koje su izdali MOF (također izričito spomenute u dopisu Komisije od 23. svibnja 2013.) i lokalni odjeli na čijem području su se nalazili proizvođači izvoznici, (pozivajući se na određene dokumente koje su dostavili proizvođači izvoznici), a koje je kineska vlada odlučila ne dostaviti.

- (268) Komisija je također zatražila određene informacije o isplatama u okviru programa *Golden Sun* koje je zaprimio jedan od izvoznika koji surađuje u uzorku kada je dostavio dotični proizvod i izravno zaprimio sredstva od vlade. Kineska vlada ponovno nije mogla objasniti situaciju i navesti pojedinosti tijekom posjeta radi provjere nego je jednostavno kontaktirala pravnog savjetnika društva koji je navodno objasnio da je situacija razjašnjena s dužnosnicima Komisije tijekom posjeta radi provjere što uopće nije bio slučaj. Ostali detalji o situaciji objašnjeni su u nastavku u uvodnim izjavama od (276) do (278). Kako je dodatno objašnjeno uvodnim izjavama od (275) do (278), ispitnim postupom utvrđeno je da su proizvođači koji surađuju u uzorku zaista ostvarili korist od bespovratnih sredstava u okviru programa *Golden Sun*, uključujući posebice za dobavljanje dotičnih proizvoda. Stajalište kineske vlade da ovaj program ne pruža koristi dotičnom proizvodu nedvojbeno je pobijeno dokazima i činjenicama koje su potvrđene ispitnim postupkom.
- (269) S obzirom na nedostatak suradnje kineske vlade Komisija nije mogla provjeriti nekoliko ključnih aspekata programa *Golden Sun* i stvarne koristi koje su ostvarili proizvođači dotičnog proizvoda. Razlog tome je što kineska vlada nije dostavila sve odgovarajuće zatražene informacije, naročito proračunske dokumente o odobrenim sredstvima programa *Golden Sun* koje je izdao MOF za godine u kojima je program proveden. Stoga se određeni nalazi ispitnog postupka temelje na najboljim raspoloživim činjenicama iz spisa skladu s člankom 28. Osnovne uredbe.

(c) *Pravna osnova*

- (270) Glavna pravna osnova su Obavijest o provedbi demonstracijskog programa *Golden Sun* od 16. srpnja 2009. i priložene Privremene mjere za upravljanje fondom financijske pomoći demonstracijskog programa *Golden Sun*, spis CaiJian br. 397 [2009] koju su izdali Ministarstvo financija, Ministarstvo znanosti i Nacionalni odbor za energiju; Okružnica o uspješnoj provedbi zadaća demonstracijskog programa *Golden Sun*, br. spisa 718 [2009]; Okružnica o uspješnoj provedbi demonstracijskog programa *Golden Sun* 2010., br. spisa 622 [2010]; Okružnica o uputama o proračunskim indeksima financijskih subvencija za troškove izgradnje u vezi s demonstracijskim programom *Golden Sun* 2010. br. spisa 965 [2010] od 2. prosinca 2010. izdane od Ministarstvo financija; Okružnica o raspodjeli proračunskog cilja za fiskalne subvencije odobrene programima *Golden Sun* 2011. JCJ br. spisa 336 od 1. rujna 2011. koju je izdao Odjel za financije provincije Hebei; Okružnica o raspodjeli proračunskog cilja za fiskalne subvencije odobrene programima *Golden Sun* 2011. HCJ br. spisa 135 od 8. studenog 2011. koju je izdao Općinski ured za financije grada Hengshui.

(d) *Nalazi ispitnog postupka*

- (271) Program *Golden Sun* uspostavljen je 2009. s ciljem poticanja tehnološkog napretka i uravnoteženog razvoja industrije distribuiranih solarnih fotonaponskih sustava. Tijela koja su nadležna za program na središnjoj razini jesu Ministarstvo financija, Ministarstvo znanosti i Nacionalni odbor za energetiku. U Obavijesti o provedbi

demonstracijskog programa *Golden Sun* navode se određeni kriteriji za ispunjavanje uvjeta financiranja u okviru tog programa: (a) da su poduzeća uključena u lokalni provedbeni plan demonstracijskog projekta *Golden Sun*; (b) da imaju instalirani kapacitet od najmanje 300 kWh; (c) da vrijeme izgradnje ne prelazi godinu dana, a vrijeme djelovanja nije kraće od dvadeset godina; (d) da vlasnici fotonaponskih projekata moraju imati najmanje 100 milijuna CNY ukupne imovine i kapitala u visini od najmanje 30 % troškova ulaganja; (e) da se proizvođači integriranih sustava i ključne opreme koja se koristi u fotonaponskim projektima odabiru s pomoću postupka davanja ponuda. Prihvatljivi projekti mogu dobiti do 50 % ukupnih troškova ulaganja od vlade, dok je gornja granica povećana na 70 % za vlasnike projekata na udaljenim područjima bez uspostavljene električne mreže.

- (272) Što se tiče postupka, poduzeća koja žele dobiti sredstva u okviru programa moraju predati svoje prijave i odgovarajuće dokumente nadležnim vladinim tijelima. Odjeli za financije, tehnologiju i energetiku na razini provincija koji su nadležni za organizaciju programa dostavljaju zajedničko sažeto izvješće Ministarstvu financija, Ministarstvu znanosti i Nacionalnom odboru za energetiku koji su nadležni za pregled provincijskih projekata u pogledu tehničkih programa, uvjeta građenja, financiranja i svih ostalih aspekata. Nakon konačnog odobrenja vlade Ministarstvo financija izravno dodjeljuje sredstva vlasniku projekta i čuva odgovarajuću dokumentaciju o odobrenju i isplata.
- (273) U praksi nositelji projekata predaju zahtjeve za financiranje vladi nakon sklapanja ugovora s dobavljačem ili dobavljačima prihvatljive fotonaponske opreme (tj. dotičnog proizvoda). U skladu s mjerodavnim zakonodavstvom ti dobavljači prihvatljive fotonaponske opreme odabiru se s pomoću postupka davanja ponuda. Međutim, kineska vlada nije objasnila kako provodi svoje diskrecijsko pravo odabira nositelja projekata za lokalne provedbene planove demonstracijskog projekta *Golden Sun* i kako ti nositelji projekata potom odabiru dobavljače prihvatljive fotonaponske opreme. Kineska vlada i zainteresirane strane nisu dokazale da je postupak odabira otvoren, transparentan i nepristran jer nisu dostavili odgovarajuću dokumentaciju. Nema pokazatelja da je kupljena bilo kakva inozemna fotonaponska oprema. Velik udio prihvatljive fotonaponske opreme dobio je jedan pojedinačni proizvođač koji surađuje u uzorku. Na temelju raspoloživih činjenica Institucije stoga zaključuju da je program *Golden Sun* korišten kao sredstvo stvaranja umjetne potražnje za proizvodima odabranih kineskih proizvođača dotičnog proizvoda. Ako vlada projekt smatra prihvatljivim od nje se očekuje da odobri sredstva.
- (274) Iz program *Golden Sun* dodjeljuje se subvencija smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku izravnog prijenosa sredstava kineske vlade proizvođačima dotičnog proizvoda u obliku bespovratnih sredstava.
- (275) Ispitnim postupkom osobito je utvrđeno da su nekoliko proizvođača koji surađuju u uzorku izravno zaprimili bespovratna sredstva u okviru programa *Golden Sun* za instalaciju opreme za proizvodnju solarne energije u svojim objektima. Ova bespovratna sredstva koja su isplaćena proizvođačima koji surađuju u uzorku nadoknađuju dio troškova koje bi inače snosili i stoga su izravno povezana s dotičnim proizvodom.
- (276) Štoviše, ispitnim postupkom utvrđeno je da su proizvođači koji surađuju u uzorku također ostvarili korist od financiranja u okviru ovog programa za dobavljanje dotičnog proizvoda nepovezanim nositeljima projekata. Posebice je tijekom ispitnog postupka na licu mjesta utvrđeno da je jedan izvoznik koji surađuje u uzorku od

kineske vlade izravno primio veliku jednokratnu isplatu za svih 40 projekata koji se financiraju u okviru programa *Golden Sun*, a za koje je dobio dotični proizvod. Proizvođač izvoznik koji surađuje u uzorku nije prijavio taj iznos u svojem odgovoru na upitnik. Okružnica Ministarstva financija iz 2010. pokazala je da je ovaj izvoznik koji surađuje izabran kao dobavljač dotičnog proizvoda za nekoliko nepovezanih nositelja projekata iz privatnog i javnog sektora. Komisija je od kineske vlade pokušala zatražiti informacije u vezi s tim izravnim plaćanjem izvozniku koji surađuje u uzorku s obzirom da se člankom 13. o privremenim mjerama programa *Golden Sun* iz Obavijesti iz 2009. posebno zahtjeva da se bespovratna sredstva izravno isplate nositeljima projekata (tj. ne dobavljačima fotonaponske opreme), a što je kineska vlada izričito potvrdila tijekom provjere. Kako je prethodno navedeno, kineska vlada tijekom posjeta radi provjere nije dala objašnjenje zašto je izvoznik u uzorku bio izravno financiran. U svojem dopisu od 3. lipnja 2013. kineska vlada ograničava svoje primjedbe samo na jedan od 40 projekata uz jednostavnu napomenu da je postignut financijski dogovor između nositelja projekta i proizvođača izvoznika koji surađuje u uzorku jer nositelj nije imao dovoljno novca da plati proizvođača izvoznika u uzorku i stoga su se dogovorili da će subvencija biti izravno plaćena proizvođaču izvozniku koji surađuje u uzorku. Budući da se ovo nepotkrijepljeno i vrlo sažeto objašnjenje odnosi samo na jedan projekt koji uključuje izvoznika koji surađuje u uzorku od 40 projekata koji su navedeni u dokumentu MOF-a, ono je nedovoljno za Komisiju da razjasni situaciju.

- (277) Izvoznik koji surađuje u uzorku pokušao je opravdati u svojem dopisu od 24. lipnja 2013. da izravno plaćanje za 40 dotičnih projekata nije prijavljeno jer je predstavljalo „korisničku” subvenciju za nositelja projekata a ne dobavljača. Izvoznik je potvrdio da je primio jednokratnu izravnu isplatu povezanu s dobavljanjem u 40 projekata navedenih u okružnici MOF-a, uz napomenu da je moguće da vlada izvrši izravni prijenos sredstava dobavljaču kako bi osigurala da se ta bespovratna sredstva koriste samo za odobrene fotonaponske sustave i kako bi olakšala kontrolu. Međutim, izvoznik se u svojem odgovoru usredotočio na jedan projekt za koji su dokumenti prikupljeni na licu mjesta i zanemario preostalih 39 projekata za koje je izravno zaprimio sredstva iz programa *Golden Sun*. Iako je izvoznik dokazao da su sredstva za ovaj određeni projekt knjižena kao potraživanje a ne kao avansna uplata bespovratnih sredstava vlade, nisu dostavljeni drugi dokazi o stvarnom dovršenju ovog ili bilo kojeg drugog projekta uključujući o stvarnoj dobavi dotičnog proizvoda za koji su sredstva primljena. Njegovo objašnjenje također nije razjasnilo nedosljednosti vladinih izravnih plaćanja u odnosu na prethodno navedena provedbena pravila kojim se određuje da se sredstva obično prebacuju od kineske vlade na nositelja projekta, a ne na dobavljača opreme.
- (278) Komisija objašnjenja kineske vlade u pogledu financijskog dogovora između izvoznika koji surađuje u uzorku i nositelja projekta smatra neuvjerljivim jer je neobično da dvije privatne strane mogu donijeti samostalnu odluku o dogovoru koji uključuje djelovanje vlade (tj. izravno plaćanje vlade dobavljaču odstupajući od članka 13. Obavijesti iz 2009.) bez njezina uključivanja ili čak možda bez njezina znanja. Kineska vlada nije dostavila više zadovoljavajućih dokaza i primjedbi u pogledu tih izravnih plaćanja dobavljačima i odlučila se ograničiti samo na jedan neimenovani projekt od 40 projekata koje su proveli izvoznici koji surađuju u uzorku. Objašnjenja koja je dostavio taj izvoznik također ne spominju primjedbu kineske vlade o teškoj financijskoj situaciji nositelja projekta u pogledu projekta koji kineska vlada nije detaljno navela. Nadalje, izjave izvoznika o mogućnosti izravnog plaćanja i načela na kojem se ono temelji ne potvrđuju drugi izvori ni kineska vlada.

- (279) U svijetlu prethodno navedenih ograničenih i proturječnih primjedbi kineske vlade i izvoznika koji surađuju u uzorku jedina zajednička točka i zaključak koji se može izvesti je taj da je jednokratno izravno plaćanje kineske vlade izvozniku koji surađuje u uzorku bilo potrebno kako bi se osiguralo da izvoznik primi sredstva jer bi postajao rizik od neplaćanja povezan s financijskim poteškoćama nositelja projekta. Ostaje činjenica da izvoznik koji surađuje u uzorku nije mogao objasniti kako je iskoristio jednokratnu isplatu vlade, je li fotonaponska oprema konačno dostavljena nositelju projekta i po kojoj cijeni, ako su ju nositelji projekata platili. Zbog nedostatka drugih dokaza raspoloživih iz spisa ili na drugi način objektivno raspoloživih Komisiji na temelju članka 28. Osnovne uredbe zaključuje se da jednokratna isplata izvozniku koji surađuje predstavlja izravna bespovratna sredstva u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. Osnovne uredbe.
- (280) Komisija nadalje zaključuje da bespovratna sredstva koja su dana dobavljačima dotičnog proizvoda, bilo u svojstvu nositelja projekata ili navodnih dobavljača fotonaponske opreme nepovezanim nositeljima projekata, donose korist dobavljačima u skladu s člankom 3. stavkom 2. Osnovne uredbe. Financiranje u okviru programa *Golden Sun* proizvođačima dotičnog proizvoda u svojstvu nositelja projekata omogućuje se ušteda troškova ugradnje opreme za proizvodnju solarne energije u svojim objektima. Financiranjem u okviru programa *Golden Sun* proizvođači dotičnog proizvoda u svojstvu dobavljača fotonaponske opreme nepovezanim nositeljima projekata sredstva dobivaju izravno bez potrebe da stvarno dostave opremu i/ili štite ih od rizika neplaćanja nepovezanih nositelja projekata. U potonjem slučaju proizvođači dotičnog proizvoda dobiju isplatu koje ne bi dobili od nepovezanog nositelja projekta.
- (281) Ovaj program subvencija također je specifičan u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je samim zakonodavstvom u skladu s kojim tijelo nadležno za odobravanje djeluje pristup tom programu ograničen samo na posebne nositelje projekata koji ispunjavaju određene kriterije navedene u zakonodavstvu i u širem smislu samo nositeljima projekata koji su uključeni u sektor solarne energije. Nadalje, budući da se odabir dobavljača fotonaponske opreme i odabir nositelja projekata ne temelje na otvorenim, transparentnim i nepristranim natjecateljskim postupcima i da se vrše izravna plaćanja kineske vlade dobavljačima fotonaponske opreme, program je specifičan i zato što samo određeni dobavljači fotonaponske opreme stvarno mogu ostvarivati koristi od njega. Program ne ispunjava zahtjeve nespecificnosti u smislu članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe s obzirom na to da uvjeti prihvatljivosti i stvarni kriteriji odabira poduzeća koja se trebaju uvrstiti u lokalne provedbene planove te odabira konačnih projekata na osnovi različitih tehničkih i financijskih aspekata nisu objektivni i ne primjenjuju se automatski.
- (e) *Zaključak*
- (282) Program *Golden Sun* specifična je subvencija u obliku bespovratnih sredstava. Ispitnim postupkom utvrđeno je da su neki od izvoznika koji surađuju u uzorku ostvarili koristi od te subvencije.
- (f) *Izračun iznosa subvencije*
- (283) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Demonstracijski program Golden Sun	
Društvo/Skupina	Stopa

	subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,24 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,09 %
JA Group	0,00 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,02 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,05 %

3.4.3. Programi oslobađanja od izravnog poreza i smanjenja poreza

3.4.3.1. Program „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” za poduzeća sa stranim kapitalom

(a) Uvod

- (284) U pritužbi je navedeno da postoji posebno zakonodavstvo iz 1991. kojim se potiču strana ulaganja u Kinu s pomoću *Zakona o porezu na dohodak poduzeća sa stranim kapitalom i stranih poduzeća* („Zakon o porezu na dohodak poduzeća sa stranim kapitalom”). Među koristima za tzv. poduzeća sa stranim kapitalom postoji program subvencija pod nazivom „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” kojim je predviđeno potpuno oslobađanje od izravnih poreza poduzeća sa stranim kapitalom u prve dvije godine ostvarivanja dobiti i primjena polovice uobičajene stope poreza na dohodak u iduće tri godine.
- (285) Program „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” postoji u različitim oblicima i za društva koja su priznata kao poduzeća nove i visoke tehnologije i čija se sjedišta nalaze u posebno određenim područjima. Koristi u okviru ovog oblika programa mogu se ostvariti i nakon 2013. Ispitnim postupkom utvrđeno je da jedan od izvoznika koji surađuju [Yingli Hainan] ostvaruje koristi u okviru ovog programa počevši od 2011. u obliku potpunog oslobađanja od poreza za 2011. i 2012. i 50 % smanjenja porezne stope u naredne tri godine.
- (286) Komisija je htjela provjeriti ovaj program tijekom posjeta radi provjere kineskoj vladi. Međutim, kineska vlada nije dostavila informacije o tom specifičnom obliku programa „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu”. U svojem dopisu od 3. lipnja 2013. kineska vlada tvrdila je da ovaj program nije naveden u pritužbi i da on nije zamjenski program oblika programa „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” za poduzeća sa stranim kapitalom navedenog u pritužbi koji se primjenjuje bez zemljopisnih ograničenja. Komisija uzima u obzir ova objašnjenja koja je dala kineska vlada i shvaća da je ovo porezni program koji je formalno odvojen od programa „dvije godine

oslobođeni / tri godine polovicu” za poduzeća sa stranim kapitalom. Međutim, s obzirom na to da se koristi od njega nastavljaju nakon navodnog isteka programa za poduzeća sa stranim kapitalom, primjena, priroda i učinci ovih koristi istovjetni su onima iz programa za poduzeća sa stranim kapitalom i s obzirom na to da je jedan od izvoznika koji surađuje u uzorku prijavio da smatra kako postoji bliska veza s programom „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” za poduzeća sa stranim kapitalom kao nastavak istog programa, trebalo bi uvesti kompenzacijske mjere. U tom pogledu Komisija napominje da članak 10. stavak 1. Osnovne uredbe predviđa pokretanje ispitnog postupka zbog „navodnih subvencija” koje je podnositelj pritužbe naveo i ne odnose se na „navodne programe subvencija”. Budući da u ovom slučaju oba programa uključuju iste subvencije tj. otpis prihoda od poreza na dohodak poduzeća, Komisija je ovlaštena provesti ispitni postupak kao da se radi o jedinstvenoj subvenciji.

(b) Pravna osnova

- (287) Pravna osnova programa je članak 8. Zakona o porezu na dohodak poduzeća sa stranim kapitalom i članak 72. provedbenih pravila Zakona NRK-a o porezu na dohodak poduzeća sa stranim kapitalom i stranih poduzeća. Prema informacijama kineske vlade ovaj je program prekinut 16. ožujka 2007. donošenjem Zakona o porezu na dohodak poduzeća iz 2008. na 5. sjednici 10. nacionalnog narodnog kongresa Narodne Republike Kine, naime člankom 57. Zakona o porezu na dohodak poduzeća postupno se ukidaju njegove koristi do kraja 2012.
- (288) Pravna osnova specifičnog programa „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” je Odluka br. 40 [2007] tj. Obavijest Državnog vijeća o provedbi prijelaznih povlaštenih politika poreza na dohodak poduzeća visoke tehnologije osnovanih u posebnim gospodarskim zonama i novom okrugu Šangai Pudong, temeljena na članku 57. stavku 3. Zakona NRK-a o porezu na dohodak poduzeća, zajedno s administrativnim mjerama za određivanje poduzeća visokih i novih tehnologija.

(c) Nalazi ispitnog postupka

- (289) Od poreza na dohodak oslobođena su samo produktivna poduzeća sa stranim kapitalom s planom djelovanja za razdoblje od najmanje 10 godina. Oslobođenje na dvije godine počinje od godine u kojoj poduzeće počinje ostvarivati dobit i nastavlja se pedeset postotnim smanjenjem primjenjivih poreznih stopa u naredne tri godine.
- (290) Za specifični oblik programa prihvatljiva poduzeća moraju također imati priznati status poduzeća nove i visoke tehnologije i posebnu administrativnu potvrdu, tj. raspolagati ključnim intelektualnim vlasništvom i ispunjavati uvjete koji su navedeni u članku 93. Pravilnika o provedbi Zakona NRK-a o porezu na dohodak poduzeća.
- (291) Svako društvo koje se namjerava prijaviti za ovaj program mora dostaviti godišnji obrazac za povrat poreza na dohodak poduzeća te priloge i financijska izvješća Državnoj poreznoj upravi. Te prakse se primjenjuju i na specifični oblik programa.
- (292) Kineska vlada tvrdila je da je ovaj program postepeno ukinut zbog stupanja na snagu Zakona o porezu na dohodak poduzeća 2008. i da se koristi u okviru ovog programa mogu ostvariti do kraja 2012. Kineska vlada također je navela da ne postoji zamjenski program za poduzeća sa stranim kapitalom te da je porezni tretman poduzeća sa stranim kapitalom sada jednak tretmanu ostalih poreznih obveznika pravnih osoba. Komisija napominje da je ovaj porezni program donio koristi tijekom razdoblja ispitnog postupka jer je nekoliko proizvođača fotonaponskih proizvoda ostvarilo korist od njega tijekom RIP-a. Nadalje, ne može se isključiti da su u okviru ovog programa

koristi još uvijek raspoložive ili da je raspoloživ sličan zamjenski program ili da će biti donesen u budućnosti. Doista, kako je prethodno objašnjeno, ispitnim postupkom pokazalo se da postoje i drugi oblici programa „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” koji donose koristi proizvođačima solarnih ploča. Stoga je utvrđeno da se protiv programa još uvijek mogu uvesti kompenzacijske mjere.

- (293) Specifični oblik programa koristio je jedan izvoznik koji surađuje, tj. Yingli Green Energy.

(d) Zaključak

- (294) Ovaj program jest subvencija u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku prihoda kojih se vlada odriče, što daje korist trgovačkom društvima primateljima.

- (295) Ovaj program subvencije specifičan je u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je zakonodavstvom u skladu s kojim tijelo nadležno za odobravanje djeluje pristup tom programu ograničen samo na određena poduzeća koja ispunjavaju uvjete poduzeća sa stranim kapitalom i koja ispunjavaju određene kriterije utvrđene mjerodavnim zakonodavstvom.

- (296) U skladu s tim, ova subvencija trebala bi se smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

- (297) Ovaj oblik programa trebao bi se smatrati subvencijom u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku prihoda kojih se vlada odriče, što daje korist trgovačkom društvima primateljima.

- (298) Ovaj program subvencija specifičan je u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je samim zakonodavstvom u skladu s kojim tijelo nadležno za odobravanje djeluje pristup tom programu ograničen samo na određena poduzeća i industrije koji su određeni kao poticani, kao što je fotonaponska industrija. Ovaj program je također specifičan u skladu s člankom 4. stavkom 3. jer je prihvatljivost ograničena samo na određene regije.

- (299) U skladu s tim, ovaj oblik trebao bi se smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(e) Izračun iznosa subvencije

- (300) Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u smislu koristi za primatelje za koju je utvrđeno da je postojala tijekom RIP-a. Kao korist koju je ostvario primatelj smatra se iznos ukupnog poreza koji bi trebalo platiti prema uobičajenoj poreznoj stopi umanjen za iznos koji je plaćen po smanjenoj povlaštenoj poreznoj stopi. Iznosi protiv kojih su uvedene kompenzacijske mjere temelje se na podacima iz povrata poreza društava za 2011. Budući da revidirani povrat poreza za poreznu godinu 2012. nije bio na raspolaganju za izvoznike koji surađuju u uzorku, u obzir su uzeti podaci za cijelu godinu koja se oporezuje 2011.

- (301) U skladu s člankom 7. stavkom 2. Osnovne uredbe ovaj se iznos subvencije (brojnik) dodjeljivao prema ukupnom prometu tijekom RIP-a proizvođača izvoznika koji surađuju, jer subvencija ne ovisi o ostvarenom izvozu i nije se dodjeljivala u vezi s proizvedenim, prerađenim, izvezenim ili prevezenim količinama.

- (302) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Program „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu”	
Društvo/Skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,31 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,35 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
JingAo Group i povezana društva	0,47 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,00 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	1,03 %

3.4.3.2. Smanjenje poreza na dohodak za poduzeća sa stranim kapitalom koja su usmjerena izvozu

(303) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.3. Olakšica poreza na dohodak za poduzeća sa stranim kapitalom prema zemljopisnom položaju

(304) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.4. Smanjenje poreza za poduzeća sa stranim kapitalom koja kupuju opremu proizvedenu u Kini

(305) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.5. Porezni rabat za istraživanje i razvoj poduzeća sa stranim kapitalom

(a) *Uvod*

(306) U pritužbi je navedeno da poduzeća sa stranim kapitalom imaju pravo na povlaštenu poreznu politiku koja se odnosi na njihove aktivnosti istraživanja i razvoja u obliku 150 postotnog poreznog rabata na rashode ako su oni povećani za 10 posto ili više u odnosu na prethodnu godinu.

(307) Kineska vlada tvrdila je da je taj program prekinut donošenjem Zakona o porezu na dohodak poduzeća 2008. i da nema postupnog ukidanja programa. Međutim, nekoliko izvoznika koji surađuju u uzorku izjavilo je da su ostvarili koristi od sličnog programa u okviru Zakona o porezu na dohodak poduzeća iz 2008. što pokazuje da je povlaštenu

program za nadoknadu troškova istraživanja i razvoja poduzeća sa stranim kapitalom zamijenjen specifičnim programom u 2008. Kineska vlada u svojem odgovoru na upitnik ili odgovoru na pismo za dopunu podataka nije dostavila daljnje informacije o 150 postotnom poreznom rabatu.

(b) *Pravna osnova*

- (308) Program je predviđen člankom 30. stavkom 1. Zakona o porezu na dohodak poduzeća i člankom 95. Pravilnika o provedbi Zakona NRK-a o porezu na dohodak poduzeća, Administrativnim mjerama za određivanje poduzeća visoke i nove tehnologije (Guo Ke Fa Huo [2008] br. 172) i člankom 93. Pravilnika o provedbi zakona o porezu na dohodak poduzeća, zajedno s Obavijesti Državne porezne uprave o pitanjima povezanim s plaćanjem poreza na dohodak poduzeća visoke i nove tehnologije (Guo Shui Han [2008] br. 985).
- (309) U članku 95. navodi se da se odobrava 50 % odbitak rashoda za istraživanja i razvoj navedenih u točki 1. članka 30. za takve rashode za proizvode visoke i nove tehnologije tako da podliježu amortizaciji koja se temelji na 150 % troškova za nematerijalnu imovinu.

(c) *Nalazi ispitnog postupka*

- (310) Kako je prethodno navedeno, u odgovorima na upitnik i pismu za dopunu podataka kineska vlada nije dostavila odgovarajuće informacije o ovom programu. Protiv ovog programa već su donesene kompenzacijske mjere u okviru *ispitnog postupka u vezi s premazanim finim papirom*⁷⁸ i ispitnog postupka u vezi s *čelikom s organskim premazom*⁷⁹. Odgovarajuće pravne odredbe zaista pokazuju da ovaj program pruža koristi koje su ograničene za društva koja su formalno priznata kao društva visoke i nove tehnologije. Ta društva također moraju snositi rashode za istraživanje i razvoj u cilju razvijanja novih tehnologija, novih proizvoda i novih obrta. Prihvatljiva poduzeća mogu nadoknaditi dodatnih 50 % svojih rashoda za istraživanje i razvoj prebijanjem obveza poreza na dohodak. Rashodi od nematerijalne imovine istraživanja i razvoja također prihvatljivim društvima daju pravo na 150 % odbitak stvarnih troškova koje snose ta društva.
- (311) Ispitnim postupkom je utvrđeno da društva koja ostvaruju koristi od ovog programa moraju dostaviti povrat poreza na dohodak i odgovarajuće priloge. Stvarni iznos koristi uključen je i u povratu poreza i u Prilogu V. Pravo na taj program imaju samo društva koja su dobila formalnu potvrdu kojim se priznaju kao društva visoke i nove tehnologije.

(d) *Zaključak*

- (312) Ovaj program jest subvencija u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku prihoda kojih se vlada odriče, što daje korist trgovačkom društvima primateljima.
- (313) Ova subvencija specifična je u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe, jer samo zakonodavstvo pristup tom programu ograničava samo na određena poduzeća

⁷⁸ Uvoda izjava (116) Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 452/2011 od 6. svibnja 2011. o uvođenju konačne antisubvencijske pristojbe na uvoz premazanog finog papira podrijetlom iz Narodne Republike Kine, *Službeni list Europske unije* L 128, 14.5.2011.

⁷⁹ Uvoda izjava (226) Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 215/2013 od 11. ožujka 2013. o uvođenju kompenzacijske pristojbe na uvoz određenih proizvoda od čelika s organskim premazom podrijetlom iz Narodne Republike Kine, *Službeni list Europske unije* L 73, 15.3.2013.

koja su formalno priznata kao poduzeća visoke i nove tehnologije i koja snose rashode istraživanja i razvoja za razvijanje novih tehnologija, novih proizvoda i novih obrta.

- (314) U skladu s tim, ova subvencija trebala bi se smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(e) *Izračun iznosa subvencije*

- (315) Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u smislu koristi za primatelje za koju je utvrđeno da je postojala tijekom RIP-a. Kao korist za primatelje smatra se iznos ukupnog poreza koji bi trebalo platiti po uobičajenoj poreznoj stopi, nakon oduzimanja onoga što je plaćeno s dodatnim smanjenjem od 50 % stvarnih troškova za istraživanje i razvoj za odobrene projekte. Iznosi protiv kojih su uvedene kompenzacijske mjere temelje se na podacima iz povrata poreza društava za 2011. Budući da revidirani povrat poreza za poreznu godinu 2012. nije bio na raspolaganju za izvoznike koji surađuju u uzorku, u obzir su uzeti podaci za cijelu godinu koja se oporezuje 2011.
- (316) U skladu s člankom 7. stavkom 2. Osnovne uredbe ovaj se iznos subvencije (brojnik) dodjeljivao prema ukupnom prometu tijekom RIP-a proizvođača izvoznika koji surađuju, jer subvencija ne ovisi o realizaciji izvoza i nije se dodjeljivala u vezi s proizvedenim, prerađenim, izvezenim ili prevezenim količinama.
- (317) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Porezni rabat za istraživanje i razvoj	
Društvo/Skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,10 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,49 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
JingAo Group i povezana društva	0,02 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezanadruštva	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,29 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,33 %

- 3.4.3.6. Povrat poreza za reinvestiranje dobiti poduzeća sa stranim kapitalom u poduzeća koja su usmjerena na izvoz

(318) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.7. Povlašteni porezni programi za poduzeća sa stranim kapitalom koja su priznata kao poduzeća visoke ili nove tehnologije

(319) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa jer su društva ostvarila korist od novog programa koji je zamijenio ovaj povlašteni tretman. Pojediniosti su raspravljene pod točkom 3.4.4.8.

3.4.3.8. Smanjenje poreza za poduzeća visoke i nove tehnologije uključena u odabrane projekte

(a) *Uvod*

(320) Ovim programom poduzeću koje stekne potvrdu o poduzeću visoke i nove tehnologije omogućuje se ostvarivanje koristi od smanjene stope poreza na dohodak od 15 %, u usporedbi s uobičajenom stopom od 25 %. Za taj program Unija je u ispitnom postupku u vezi s *premazanim finim papirom* i ispitnom postupku u vezi s *čelikom s organskim premazom* utvrdila da se protiv njega mogu uvesti kompenzacijske mjere; i tijela SAD-a utvrdili su da se protiv njega mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(b) *Pravna osnova*

(321) Pravna osnova ovog programa je članak 28. stavak 2. Zakona o porezu na dohodak poduzeća zajedno s Administrativnim mjerama određivanja poduzeća visokih i novih tehnologija (Guo Ke Fa Huo [2008] br. 172), i članak 93. Pravilnika o provedbi zakona o porezu na dohodak poduzeća zajedno s Obavijesti Državne porezne uprave o pitanjima povezanim s plaćanjem poreza na dohodak poduzeća visoke i nove tehnologije (Guo Shui Han [2008] br. 985).

(c) *Nalazi ispitnog postupka*

(322) Program se primjenjuje na priznata društva visoke i nove tehnologije kojima je potrebna ključna potpora države. Ova društva moraju imati ključna neovisna prava intelektualnog vlasništva i moraju ispunjavati nekoliko zahtjeva: (i.) njihovi proizvođači uključeni su u opseg proizvoda u području visoke tehnologije s ključnom državnom potporom; (ii.) ukupni rashodi za istraživanje i razvoj čine određeni udio ukupnog prihoda od prodaje; (iii.) prihodi od proizvoda visoke i nove tehnologije čine određeni udio ukupnog prihoda od prodaje; (iv.) broj osoblja koje je uključeno u istraživanje i razvoj čini određeni udio ukupnog osoblja; (v.) ispunjeni su ostali zahtjevi koji su utvrđeni administrativnim mjerama za poduzeća visoke i nove tehnologije iz 2008.

(323) Društva koja ostvaruju koristi od ovog programa moraju dostaviti povrat poreza na dohodak i odgovarajuće priloge. Stvarni iznos koristi uključen je i u povratu poreza i u Prilogu V.

(d) *Zaključak*

(324) Prema tome, ovaj program trebao bi se smatrati subvencijom u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe jer postoji financijski doprinos u obliku prihoda kojih se vlada odriče, što daje korist trgovačkim društvima primateljima. Korist za primatelje jednaka je iznosu porezne uštede ostvarene u okviru tog programa u skladu s člankom 3. stavkom 2. Osnovne uredbe.

(325) Ova je subvencija specifična u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je ograničena samo na poduzeća koja dobivaju potvrdu poduzeća visoke i nove

tehnologije i koja ispunjavaju sve zahtjeve administrativnih mjera iz 2008. Nadalje, ne postoje objektivni kriteriji o prihvatljivosti koji su utvrđeni zakonodavstvom ili ih je utvrdilo nadležno tijelo za odobravanje, a u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Osnovne uredbe prihvatljivost nije automatska.

- (326) U skladu s tim, ova subvencija trebala bi se smatrati subvencijom protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(e) *Izračun iznosa subvencije*

- (327) Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u smislu koristi za primatelje za koju je utvrđeno da je postojala tijekom RIP-a. Kao korist koju je ostvario primatelj smatra se iznos ukupnog poreza kojeg bi trebalo platiti prema uobičajenoj poreznoj stopi, nakon oduzimanja onoga što je plaćeno po smanjenoj povlaštenoj poreznoj stopi. Iznosi protiv kojih su uvedene kompenzacijske mjere temelje se na podacima iz povrata poreza društva za 2011. Budući da revidirani povrat poreza za poreznu godinu 2012. nije bio na raspolaganju za izvoznike koji surađuju u uzorku, u obzir su uzeti podaci za cijelu godinu koja se oporezuje 2011.

- (328) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Smanjenje poreza za poduzeća visoke i nove tehnologije uključena u odabrane projekte	
Društvo/skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,31 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,42 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,35 %
JingAo Group i povezana društva	0,13 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	0,86 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,00 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %

3.4.3.9. Politika povlaštene stope poreza na dohodak u sjeveroistočnoj regiji

- (329) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.3.10. Porezni programi u provinciji Guangdong

(330) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.4. Programi za neizravne poreze i uvozne tarife

3.4.4.1. Oslobođanje od plaćanja PDV-a i rabat na uvozne tarife za uvezenu opremu

(a) *Uvod*

(331) Ovim programom poduzećima sa stranim kapitalom ili domaćim poduzećima omogućuje se oslobođanje od plaćanja PDV-a i rabat na uvozne tarife za uvoz kapitalne opreme koja se rabi u proizvodnji. Kako bi se ostvarilo pravo na oslobođanje, oprema ne smije biti na popisu neprihvatljive opreme, a poduzeće podnositelj zahtjeva mora dobiti potvrdu o državnoj potpori projekta koju u skladu s primjenjivim zakonodavstvom o ulaganjima, porezima i carini izdaju kineske vlasti ili NDRC. Za program su uvedene kompenzacijske mjere u antisubvencijskom postupku u vezi s *premazanim finim papirom i čelikom s organskim premazom*.

(b) *Pravna osnova*

(332) Pravnu osnovu za ovaj program čine Okružnica Državnog vijeća o prilagodbi poreznih politika o uveznoj opremi, Guo Fa br. 37/1997, Obavijest Ministarstva financija, Glavne carinske uprave i Državne porezne uprave o prilagodbi politika o određenim povlaštenim uvoznim carinama, Priopćenje Ministarstva financija, Glavna carinske uprave i Državne porezne uprave [2008] br. 43, Obavijest NDRC-a o važnim pitanjima u vezi s davanjem potvrde o projektima koji se financiraju domaćim ili stranim kapitalom i koje podupire država, br. 316 2006 od 22. veljače 2006. i Katalog o predmetima koji se prilikom uvoza ne oslobođaju od plaćanja carine za poduzeća sa stranim kapitalom ili domaća poduzeća iz 2008.

(c) *Nalazi ispitnog postupka*

(333) Smatra se da se iz programa nudi financijski doprinos u obliku prihoda kojih se kineska vlada odrekla u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. jer su poduzeća sa stranim kapitalom i ostala prihvatljiva domaća poduzeća oslobođena od plaćanja PDV-a i/ili tarifa koje bi inače bila obvezna plaćati. Na taj način poduzećima primateljima nude se koristi u smislu članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe. Program je specifičan u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je zakonodavstvom na temelju kojeg nadležno tijelo djeluje ograničen pristup programu za poduzeća koja ulažu pod posebnim poslovnim kategorijama koje su utvrđene isključivo pravom, a koje pripadaju povlaštenoj kategoriji ili ograničenoj kategoriji B u *Katalogu uputa za industrije sa stranim ulaganjima i prijenosom tehnologije* ili kategoriji u skladu su *Katalogom ključnih industrija, proizvoda i tehnologija čiji razvoj potiče država*. Osim toga, ne postoje objektivni kriteriji za ograničenje prihvatljivosti programa i dokazi iz kojih se može zaključiti da se na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe prihvatljivost automatski utvrđuje.

(d) *Izračun iznosa subvencije*

(334) Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na primateljima dane koristi koje se otkriju tijekom RIP-a. Smatra se da korist dana primateljima odgovara iznosu PDV-a i carine čijeg je plaćanja za uvezenu opremu primatelj bio oslobođen. Kako bi se osiguralo da je iznos protiv kojeg se mogu uvesti kompenzacijske mjere obuhvaćen jedino RIP-om, primljena korist amortizirana je tijekom vijeka uporabe opreme u skladu s redovitim računovodstvenim postupcima društva.

- (335) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Oslobađanje od plaćanja PDV-a i rabat na uvozne tarife za uvezenu opremu	
Društvo/skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,24 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,44 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,38 %
JingAo Group i povezana društva	0,35 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	0,78 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,07 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,63 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %

- 3.4.4.2. Rabati na plaćanje PDV-a za opremu proizvedenu u Kini koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom

(a) *Uvod*

- (336) Ovim programom omogućuje se oslobađanje od plaćanja PDV-a za opremu proizvedenu u Kini koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom. Kako bi se ostvarilo pravo na oslobađanje, oprema se ne smije nalaziti na popisu neprihvatljive opreme, a njezina vrijednost ne smije premašivati određeni prag. Taj je program bio dio antisubvencijskog postupka u vezi s *premazanim finim papirom* i *čelikom s organskim premazom*.

(b) *Pravna osnova*

- (337) Pravnu osnovu čine Privremene mjere za upravljanje povratom poreza za opremu domaće proizvodnje koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom, Pokusne mjere za upravljanje poreznim rabatima od kupnje opreme proizvedene u Kini za poduzeća sa stranim kapitalom i Obavijest Ministarstva financija i Državne porezne uprave o ukidanju politika rabata za domaću opremu koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom.

(c) *Nalazi ispitnog postupka*

- (338) U svojem odgovoru na antisubvencijski upitnik kineska vlada tvrdila je da je program prekinut 1. siječnja 2009. te se pozvala na *Okružnicu Ministarstva financija i Državne porezne uprave o prekidanju politike rabata na opremu domaće proizvodnje koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom (CAISHUI{2008} br. 176)*. Međutim, u ispitnom

postupku ustanovljeno je da je nekoliko proizvođača izvoznika u uzorku tijekom RIP-a ostvarilo koristi od ovog programa. Dotični izvoznici u uzorku dostavili su detaljne informacije o tom programu, uključujući iznose ostvarenih koristi. Uzimajući navedeno u obzir, zaključeno je da kineska vlada nije dala točne informacije o programu, a na temelju položaja nekih proizvođača izvoznika i da je program nastavljen.

(339) S obzirom na to da kineska vlada nije dostavila zatražene informacije, Komisija se oslonila na informacije primljene od proizvođača izvoznika u uzorku.

(340) Smatra se da se iz programa nudi financijski doprinos u obliku prihoda kojih se kineska vlada odrekla u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke ii. jer su poduzeća sa stranim kapitalom oslobođena od plaćanja PDV-a koji bi inače bila obvezna plaćati. Na taj način poduzećima primateljima nude se koristi u smislu članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe. Program je specifičan u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer se zakonodavstvom na temelju kojeg nadležno tijelo djeluje ograničava pristup programu za poduzeća sa stranim kapitalom koja kupuju opremu proizvedenu u Kini i pripadaju povlaštenoj kategoriji i ograničenoj kategoriji B u *Katalogu industrija sa stranim kapitalom* i opremu kupljenu na domaćem tržištu popisanu u *Katalogu ključnih industrija, proizvoda i tehnologija čiji razvoj potiče država*. Na temelju *Pokusnih mjera za upravljanje rabatima na plaćanje PDV-a na kupljenu opremu proizvedenu u Kini za projekte u okviru stranih ulaganja i Obavijesti Ministarstva financija* ograničavaju se koristi za poduzeća sa stranim kapitalom koja pripadaju povlaštenoj kategoriji u *Katalogu industrija sa stranim kapitalom* ili *Katalogu povlaštenih industrija sa stranim kapitalom u središnjem i zapadnom dijelu Kine*. Osim toga, ne postoje objektivni kriteriji za ograničenje prihvatljivosti programa i dokazi iz kojih se može zaključiti da se na temelju članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe prihvatljivost automatski utvrđuje. Program je specifičan i u skladu s člankom 4. stavkom 4. točkom (b) Osnovne uredbe jer ovisi o uporabi domaće u odnosu na uvezenu robu.

(d) *Izračun iznosa subvencije*

(341) Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na primateljima dane koristi koje se otkriju tijekom RIP-a. Smatra se da je dana korist iznos oslobođanja od plaćanja PDV-a na domaću opremu. Kako bi se osiguralo da je iznos protiv kojeg se mogu uvesti kompenzacijske mjere obuhvaćen jedino RIP-om, primljena korist amortizirana je tijekom vijeka uporabe opreme u skladu s uobičajenom praksom u industriji.

(342) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Rabati na plaćanje PDV-a za opremu proizvedenu u Kini koju kupuju poduzeća sa stranim kapitalom	
Društvo/skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,00 %

Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
JingAo Group i povezana društva	0,07 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	0,03 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,15 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,05 %

3.4.4.3. Oslobođanje od plaćanja PDV-a i tarifa pri kupnji dugotrajne imovine u okviru programa razvojnih fondova za međunarodnu trgovinu

(343) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.5. Roba ili usluge koje daje vlada uz naknadu manju od primjerene

3.4.5.1. Polisilicij koji osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

(344) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.5.2. Ekstrudirani aluminijski koji osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

(345) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.5.3. Staklo koje osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene

(346) Ispitnim postupkom potvrđeno je da društva u uzorku tijekom RIP-a nisu ostvarila korist od programa.

3.4.5.4. Energija koju osigurava vlada

(a) *Uvod*

(347) Podnositelj pritužbe naveo je da su neki proizvođači polisilicija iskoristili jeftinu električnu energiju osiguranu uz naknadu manju od primjerene.

(b) *Nalazi ispitnog postupka*

(348) U ispitnom postupku ustanovljeno je da su mnogi proizvođači izvoznici u uzorku u svojoj skupini poduzeća imali povezanog proizvođača polisilicija. Ustanovljeno je da je jedna skupina proizvođača izvoznika u uzorku, tj. skupina LDK Solar, od Financijskog ureda gospodarske zone Xin Yu redovito primalo znatne subvencije za troškove električne energije. Iako u tom slučaju društvo nije izravno iskoristilo cijenu električne energije nižu od tržišne, u konačnici je zbog znatnih rabata osiguranih iz Financijskog ureda gospodarske zone Xin Yu društvo ostvarilo pogodnosti jeftine električne energije, što je formalno istovjetno praksi u kojoj vlada osigurava električnu energiju po cijenama nižima od tržišnih. U svakom slučaju, čak i ako se smatra da je rabat bespovratno sredstvo, mjera je usko povezana s navodima podnositelja pritužbe

te ulazi u opseg ispitnog postupka. Zapravo je tijekom RIP-a dotično društvo unutar skupine LDK gotovo u cijelosti primilo povrat troškova električne energije.

- (349) skupina LDK Solar primila je preko povezanih proizvođača polisilicija financijski doprinos u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iii. Osnovne uredbe jer je lokalna uprava osigurala subvencije za troškove električne energije ili u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke i. To predstavlja financijski doprinos vlade u obliku osiguravanja robe koja ne pripada općoj infrastrukturi u smislu Osnovne uredbe. Umjesto toga, riječ može biti o izravnom prijenosu sredstava.
- (350) skupina LDK Solar ostvarila je korist u smislu članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u tome što je vlada osigurala električnu energiju uz naknadu manju od primjerene. Ustanovljeno je da je zbog subvencija na troškove električne energije taj izvoznik zapravo električnu energiju plaćao po cijeni povoljnijoj od opće dostupne cijene. Koristi se ostvaruju izravnim prijenosom sredstava jer je riječ o bespovratnim sredstvima koja nisu dostupna na tržištu.
- (351) Subvencija u obliku osiguranja jeftine električne energije s pomoću rabata jednom od proizvođača u uzorku specifična je u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer su subvencije na troškove električne energije plaćene samo LDK-u. Subvencija je i regionalno specifična za određena poduzeća u gospodarskoj zoni Xin Yu. Zbog izostanka suradnje LDK-a i kineske vlade u izvješćivanju o toj subvenciji navedeni nalazi sastavljeni su na temelju raspoloživih činjenica.

(c) *Izračun iznosa subvencije*

- (352) Iznos subvencija bio je jednak iznosu rabata obuhvaćenog RIP-om.
- (353) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Električna energija uz naknadu manju od primjerene	
Društvo/skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,00 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
JingAo Group i povezana društva	0,00 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	2,45 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	0,00 %

Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	0,00 %
---	--------

3.4.5.5. Ustupanje prava na korištenje zemljištem uz naknadu manju od primjerene

(a) Uvod

- (354) Podnositelj pritužbe navodi da kineski proizvođači dotičnog proizvoda od kineske vlade dobivaju prava na korištenje zemljištem uz naknadu manju od primjerene jer nacionalne ili lokalne vlasti ta prava ne ustupaju u skladu s tržišnim načelima.
- (355) Kineska vlada tvrdila je da je tržište zemljišta standardizirano i uredno konkurentno te da se na njemu može javno trgovati pravima korištenja zemljištem u skladu s pravom kojim se uređuje tržište zemljišta. Kineska vlada izjavila je i da se do industrijskog i komercijalnog zemljišta može doći kompenzacijom za korištenje na otvorenom tržištu davanjem ponuda, dražbama i natjecanjem te da „*neovisno o broju ponuda ili početnoj cijeni konačna cijena koja se plaća predstavlja tržišnu cijenu određenu na temelju ponude i potražnje na slobodnom tržištu*”. Kineska vlada tvrdila je i da prijenos prava korištenja zemljištem ne podrazumijeva ograničenja najave prijensa u nadmetanju, dražbi i kotiranju koji utječu na pošteno tržišno natjecanje.
- (356) Kineska vlada nije dostavila podatke u odnosu na stvarne cijene prava korištenja zemljištem i početne cijene zemljišta koje je utvrdila. Informacije koje je o transakcijama prava korištenja zemljištem dostavila kineska vlada u upitniku nisu potpune. Prilikom ispravljanja prvog odgovora na upitnik tijekom posjeta radi provjere kineska vlada potvrdila je i da su neke prijavljene transakcije bile predmet postupka davanja ponuda. Međutim, kako je zatraženo u upitniku, nisu dostavljeni detalji o broju ponuda i razlici između početne i konačne cijene.
- (357) Komisija je tijekom posjeta radi provjere zatražila od kineske vlade dokaze u potporu njezinih tvrdnji u vezi s prijenosom prava korištenja zemljištem u Kini na temelju davanja ponuda, kotiranja i dražbe. Napominje se da u skladu s člankom 11. *Odredaba o ustupanju prava korištenja državnim građevinskim zemljištem na temelju poziva na podnošenje ponuda, dražbe i kotiranja* nadležno državno tijelo izdaje obavijest uvijek kad se organizira davanje ponuda, dražba i kotiranje. Komisija je na temelju navedenog zatražila sve obavijesti o transakcijama koje su bile predmet tih postupaka kako bi prikupila i provjerila informacije zatražene u upitniku. Kineska vlada nije dostavila ni jednu takvu obavijest i tvrdila je da „*one više ne postoje*”. Stoga Komisija nije mogla provjeriti informacije o transakcijama prava korištenja zemljištem u odnosu na proizvođače izvoznike u uzorku.
- (358) Komisija je kinesku vladu obavijestila da razmatra primjenu odredaba članka 28. Uredbe (EZ) br. 597/2009 u odnosu na taj subvencijski program, a s obzirom na to da kineska vlada u svojem odgovoru na dopis Komisije od 23. svibnja 2013. nije dostavila zadovoljavajuće objašnjenje ili nove dokaze o tom pitanju, Komisija je svoje nalaze sastavila na temelju najboljih raspoloživih činjenica, tj. u ovom slučaju na temelju informacija koje su dostavili proizvođači izvoznici u uzorku i ostalih javno dostupnih informacija.
- (359) Pod pretpostavkom da u NRK-u i nije određena tržišna cijena za zemljište, Komisija je od kineske vlade zatražila i njezino mišljenje o mogućim referentnim vrijednostima. Iako je riječ samo o pretpostavci, a ne o nalazu ili zaključku donesenom u vrijeme slanja upitnika kineskoj vladi, kineska vlada iznijela je stav da je pretpostavka pogrešna i nije dostavila konkretne informacije o mogućim referentnim vrijednostima. Kineska vlada izjavila je samo da „*u mjeri u kojoj se referentne vrijednosti moraju*

rabiti, one moraju predstavljati cijenu koju bi za slično zemljište platile nepovlaštene kineske industrije". S obzirom na to da kineska vlada nije otkrila koje industrije nisu „povlaštene” i da nije dostavila informacija o cijenama industrijskog zemljišta u Kini koje te industrije plaćaju, Komisija nije mogla procijeniti mogu li se te cijene rabiti kao referentne vrijednosti. U tom pogledu tijekom prethodnih RIP-ova u vezi s *premazanim finim papirom i čelikom s organskim premazom* Komisija je ustanovila da se pri ustupanju prava korištenja zemljištem poštuju tržišna načela.

(b) Pravna osnova

- (360) Ustupanje prava korištenja zemljištem u Kini regulirano je Zakonom Narodne Republike Kine o upravljanju zemljištem.

(c) Nalazi ispitnog postupka

- (361) U skladu s člankom 2. Zakona o upravljanju zemljištem država je vlasnik cjelokupnog zemljišta jer u skladu s kineskim ustavom i relevantnim zakonskim odredbama zemljište pripada svim kineskim državljanima. Zemljište se ne može prodavati, već se u skladu sa zakonom mogu ustupati prava korištenja zemljištem. Državne vlasti mogu ta prava ustupiti na temelju javnog podnošenja ponuda, kotiranja ili dražbe.
- (362) Proizvođači izvoznici koji surađuju dostavili su informacije o zemljištu kojim raspolažu te većinu ugovora i potvrda o pravima korištenja zemljištem, a kineska vlada dostavila je samo vrlo ograničene informacije o cijenama prava korištenja zemljištem.
- (363) Kako je navedeno, kineska vlada tvrdila je da se prava korištenja zemljištem u Kini ustupaju na temelju podnošenja ponuda, dražbi i natjecanja. To je utvrđeno i u članku 137. Zakona Narodne Republike Kine o stvarnim pravima.
- (364) Međutim, ustanovljeno je da taj sustav, kako ga je opisala kineska vlada, u praksi ne funkcionira uvijek na isti način. Komisija je tijekom provjere proizvođača izvoznika u uzorku došla do nekih obavijesti odgovarajućih tijela o pravima korištenja zemljištem koja su raspoloživa za prijenos. U jednoj obavijesti izričito se ograničavaju potencijalni kupci prava korištenja zemljištem na fotonaponsku industriju⁸⁰, a u drugoj se ograničava početna cijena koju su utvrdile vlasti i ne dopušta se njezino formiranje na tržištu⁸¹. Zaključeno je da na dražbama nije omogućeno stvarno tržišno natjecanje jer je u mnogim slučajevima tijekom posjeta proizvođačima izvoznicima na licu mjesta samo jedno društvo dalo ponudu (samo proizvođač fotonaponskih proizvoda u uzorku) te je stoga na temelju njegove početne ponude (vrijednost koju je utvrdio mjesni zemljišni ured) formirana konačna cijena po kvadratnom metru.
- (365) Navedeni dokazi proturječni su tvrdnjama kineske vlade da cijene prava korištenja zemljištem u NRK-u predstavljaju tržišnu cijenu određenu na temelju ponude i potražnje na slobodnom tržištu i da prijenos prava korištenja zemljištem ne podrazumijeva ograničenja najave prijenosa u nadmetanju, dražbi i kotiranju koji utječu na pošteno tržišno natjecanje. Ustanovljeno je i da su tijela lokalnih vlasti nekim proizvođačima izvoznicima u uzorku vratili sredstva kako bi im nadoknadili (ionako niske) cijene koje su platili za prava korištenja zemljištem.

⁸⁰ Najava poziva na podnošenje ponuda za dodjelu prava korištenja građevinskim zemljištem u državnom vlasništvu za industrijsku namjenu na području grada Yangzhoua (br. čestice 2008G017, 2008G018 i 2008G019, Ured za zemljišne resurse Općine Yangzhou, 30. siječnja 2008.).

⁸¹ Obavijest o prijenosu prava korištenja zemljištem u državnom vlasništvu (2009-02) u Tianweiju koju je izdao Zemljišni ured grada Baodinga, članak 7.

- (366) Osim niskih cijena neki proizvođači izvoznici u uzorku primili su druga sredstva u vezi s kupnjom prava korištenja zemljištem kojima je više smanjena stvarna cijena plaćena za prava korištenja zemljištem.
- (367) Nalazi postupka potvrđuju da je stanje u vezi s ustupanjem i kupnjom zemljišta u NRK-u nejasno i netransparentno i da vlasti često proizvoljno formiraju cijene. Vlasti formiraju cijene u skladu sa Sustavom procjene gradskog zemljišta koji ih upućuje da pored ostalih kriterija za formiranje cijene industrijskog zemljišta razmotre i industrijsku politiku⁸².
- (368) Osim toga, neovisne javno dostupne informacije ukazuju na to da se zemljište u NRK-u ustupa po cijenama nižima do uobičajenih tržišnih cijena⁸³.

(d) *Zaključak*

- (369) U skladu s navedenim, ustupanje prava korištenja zemljištem od strane kineske vlade treba smatrati subvencijom u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke iii. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe u obliku ponude robe zbog koje poduzeća primatelji ostvaruju korist. Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama (364) i (367) u NRK-u ne postoji aktivno tržište zemljišta, a na temelju primjene vanjske referentne vrijednosti (vidi uvodnu izjavu (372)) može se zaključiti da je iznos koji izvoznici u uzorku plaćaju za prava korištenja zemljištem daleko niži od uobičajene tržišne cijene. Osim toga, povrat sredstava od tijela lokalnih vlasti predstavlja izravni prijenos sredstava kojima se ostvaruje korist jer je riječ o bespovratnim sredstvima koja nisu dostupna na tržištu. U skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) i člankom 4. stavkom 2. točkom (c) subvencija je specifična jer je povlaštenu pristup industrijskom zemljištu ograničen samo na poduzeća koja pripadaju određenim industrijama, u ovom slučaju fotonaponskoj industriji, jer su samo određene transakcije izvršene na temelju postupka podnošenja ponuda, jer su tijela vlasti često formirala cijene i jer je vladina praksa u tom području nejasna i netransparentna. O situaciji sa zemljištem u NRK-u raspravlja se i u Radnom dokumentu MMF-a koji potvrđuje da se prilikom ustupanja prava korištenja zemljištem kineskim industrijama ne poštuju tržišni uvjeti⁸⁴.
- (370) Stoga se smatra da je riječ o subvenciji protiv koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere.

(e) *Izračun iznosa subvencije*

- (371) Uzimajući u obzir zaključak da stanje u NRK-u u pogledu prava korištenja zemljištem ne ovisi o kretanjima na tržištu, može se zaključiti i da u NRK-u uopće nema privatnih referentnih vrijednosti. Stoga se troškovi ili cijene u NRK-u ne prilagođavaju. U tim okolnostima smatra se da u NRK-u ne postoji tržište i da se, u skladu s člankom 6. točkom (d) podtočkom ii. Osnovne uredbe, za mjerenje iznosa jamči primjena vanjske referentne vrijednosti. Budući da kineska vlada nije surađivala i da nije dostavila prijedlog vanjske referentne vrijednosti, Komisija je na temelju dostupnih činjenica morala utvrditi odgovarajuću vanjsku referentnu vrijednost. S tim u vezi smatra se primjerenim kao odgovarajuću referentnu vrijednost primijeniti informacije Posebnog carinskog područja Tajvana. Te su informacije rabljene i u prethodnim ispitnim postupcima u vezi s *premazanim finim papirom i čelikom s organskim premazom*.

⁸² Provedbena odluka Vijeća (EU) br. 512/2013 od 11. ožujka 2013., uvodna izjava (116).

⁸³ George E. Peterson, Davanje u najam i prodaja zemljišta kao infrastrukturna i financijska mogućnost, Radni istraživački dokument Svjetske banke 4043, 7. studenoga 2006., Radni dokument MMF-a (WP/12/100), Kraj nestabilnosti u Kini, travanj 2012., str. 12.

⁸⁴ Radni dokument MMF-a (WP/12/100), Kraj nestabilnosti u Kini, travanj 2012., str. 12.

- (372) Komisija smatra da su cijene zemljišta na Tajvanu najbolja zamjenska vrijednost u odnosu na područja u NRK-u na kojima posluju proizvođači izvoznici koji surađuju. Većina proizvođača izvoznika smještena je na razvijenim područjima s visokim BDP-om u provincijama s visokom gustoćom naseljenosti.
- (373) Iznos subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere izračunava se u odnosu na primateljima dane koristi koje se otkriju tijekom RIP-a. Korist koju su primatelji ostvarili izračunava se uzimajući u obzir razliku između stvarnog iznosa koji je za prava korištenja zemljištem platilo svako poduzeće (umanjenog za iznos koji je vratila lokalna uprava) i iznosa koji bi bio plaćen na temelju tajvanske referentne vrijednosti.
- (374) Komisija se u tom izračunu služi prosječnom cijenom kvadratnog metra zemljišta utvrđenom na Tajvanu i usklađenom za deprecijaciju valute i promjenu BDP-a od dana sklapanja dotičnih ugovora o pravu korištenja zemljištem. Informacije o cijenama industrijskog zemljišta preuzete su s internetskih stranica Ureda za industriju pri Ministarstvu gospodarstva Tajvana. Deprecijacija valute i promjena BDP-a za Tajvan izračunani su na temelju stopa inflacije i promjeni BDP-a po glavi po tekućim cijenama u američkih dolarima za Tajvan u skladu s MMF-ovim Svjetskim gospodarskim izgledima za 2011. U skladu s člankom 7. stavkom 3. Osnovne uredbe iznos te subvencije (brojnik) raspodjeljuje se kroz RIP na temelju uobičajenog trajanja prava korištenja industrijskim zemljištem, tj. 50 godina. Taj iznos raspoređen je na cjelokupni promet od prodaje dotičnih proizvođača izvoznika tijekom RIP-a jer subvencija ne ovisi o izvozu i nije dodijeljena na temelju proizvedenih, izvezenih ili prevezenih količina.
- (375) Stopa subvencije utvrđena u odnosu na ovaj program tijekom RIP-a za proizvođače izvoznike u uzorku iznosi:

Prava korištenja zemljišta uz naknadu manju od primjerene	
Društvo/skupina	Stopa subvencije
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. i povezana društva	0,31 %
Yingli Green Energy Holding Company i povezana društva	0,77 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. i povezana društva	0,65 %
JingAo Group i povezana društva	1,31 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. i povezana društva	4,28 %
Delsolar (Wujiang) Ltd. i povezana društva	0,32 %
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	1,73 %

Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	1,66 %
---	--------

3.5. Primjedbe strana nakon konačne objave

(376) Kineska vlada prigovorila je na činjenicu da su neki mediji i zainteresirane strane prenijeli određene informacije iz dokumenta o konačnoj objavi nakon njegova objavljivanja. S tim u vezi Komisija izjavljuje da taj dokument nije dala javnosti na uvid. Međutim, Komisija ne može nadzirati aktivnosti nekoliko stotina zainteresiranih strana koje su primile dokument o konačnoj objavi. Ako su neke strane odlučile objaviti taj dokument ili o njemu iznijeti svoje mišljenje, Komisija ih u tome ne može spriječiti.

3.5.1. Primjedbe kineske vlade o navodnim netočnim tvrdnjama u dokumentu o konačnoj objavi

(377) Kineska vlada tvrdila je da je Komisija povrijedila uvjet „dovoljnog vremena” iz članka 12.1. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Prema mišljenju kineske vlade dugi rokovi za odgovaranje na upitnik koje je Komisija produžila (kako je opisano u uvodnoj izjavi (104)) u tom pogledu nisu bili dovoljni. Kineska vlada tvrdila je i da bi načelo „razumnog roka” iz članka 12.7. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama trebalo biti istovjetno „dovoljnom vremenu” iz članka 12.1. istog Sporazuma za sve ostale upitnike. Kineska vlada tvrdila je i da se proizvođačima izvoznicima u uzorku mogla obratiti samo nakon odabira uzorka te je stoga rok od primitka upitnika i donošenja odluke o uzorku dan za slanje odgovora bio zanemariv. Kineska vlada tvrdila je da je brzim okončanjem ispitnog postupka Komisija „željela” onemogućiti „pregovaranje” o davanju dovoljnog vremena iz članka 12.1. Komisija se s tim tvrdnjama ne slaže jer je poduzela sve da kineskoj vladi ponudi najduži mogući rok za slanje odgovora na upitnik i na pismo za dopunu podataka. Kineska vlada obaviještena je da je traženu dokumentaciju moguće dostaviti do datuma posjeta radi provjere. Komisija nije onemogućila kinesku vladu da tijekom postupka dostavi informacije te ju je u više navrata podsjetila na mogućnost organiziranja saslušanja na kojima može predstaviti informacije i svoja stajališta. Napominje se da ni jedna informacija koju je kineska vlada dostavila tijekom postupka nije odbačena zbog roka. Nije točna tvrdnja kineske vlade da je rok od primitka upitnika i donošenja odluke o uzorku za slanje odgovora bio beskoristan. Velik dio upitnika odnosio se na opću razinu subvencioniranja dotične industrije i dotičnog proizvoda, a odluka o uzorku za kinesku vladu nije predstavljala ograničenja za prikupljanje informacije općenite prirode. Iznimno je važno da su nakon odabira uzorka kineskoj vladi ostala još 43 dana za prikupljanje informacija o proizvođačima izvoznicima u uzorku. Komisija je postupila u skladu s člankom 12.1. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama te je kineskoj vladi dala dovoljno vremena za podnošenje dokaza koje smatra relevantnima, imajući u vidu da se, kako bi se ispitni postupak na vrijeme završio, za to ne može dati otvoreni rok.

(378) Kineska vlada tvrdila je da je Komisija prvotno zatražila detaljne informacije o proizvođačima izvoznicima koji nisu u uzorku, a koje nisu „potrebne informacije” za ispitni postupak koji se temelji na uzorku. U tom pogledu napominje se da u vrijeme slanja upitnika namijenjenog kineskoj vladi odluka o potrebi utvrđivanja uzorka u dotičnom postupku nije bila konačna. Nakon što je Komisija primila odgovore od kineskih proizvođača izvoznika u uzorku i nakon što je utvrđena visoka razina suradnje izvoznika te nakon što je postalo jasno da će proizvođači izvoznici surađivati davanjem primjerenih odgovora u upitnicima, Komisija nije više od proizvođača

izvoznika koji nisu u uzorku zahtijevala dostavu informacija o subvencioniranju poduzeća. Stoga se Komisija s tim ne slaže.

- (379) Kineska vlada tvrdila je da je u dokumentu o konačnoj objavi Komisija netočno ustvrdila da je kineska vlada uskratila određene informacije u odgovoru na upitnik i naknadnim podnescima. To nije točno. U skladu s onim što je Komisija već izjavila u svojem dopisu kineskoj vladi od 23. svibnja 2013., kineska vlada nije dostavila zatražene informacije u pogledu financijskih institucija u državnom vlasništvu, dokumente povezane sa Sinosureom te davanjem izvoznih kredita, dokumente povezane s demonstracijskim programom *Golden Sun* i ustupanjem prava korištenja zemljištem.
- (380) Prema mišljenju kineske vlade Komisija nije uzela u obzir dostupne činjenice te njima popunila praznine u skladu s napucima Skupine i WTO-a o rješavanju sporova⁸⁵, već je „*represivno uzela u obzir nepovoljne zaključke te dodatno prekršila odredbe Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama*”. Kineska vlada tvrdila je i da Komisija nije upotrijebila raspoložive činjenice „*samo radi zamjene informacija koje nedostaju, već i kao važan temelj za sve svoje nalaze o subvencioniranju, ali je istovremeno zanemarila znatnu količinu informacija koje je dostavila kineska vlada i uključene financijske institucije najčešće na temelju navodnog uskraćivanja potpunih odgovora ili dokaza svih podataka*”. Komisija to nije učinila. Razmotrene su i analizirane sve informacije, uključujući planove i zakonodavstvo, koje je dostavila kineska vlada, a nalazi se temelje na dokumentaciji koju je dostavila kineska vlada, kad god je stavljena na raspolaganje i kad god je provjerom potvrđena njezina točnost. Primjer načina na koji je Komisija postupala s informacijama koje je dostavila kineska vlada jest često citiranje tih dokumenata radi podupiranja nalaza. U uvodnoj izjavi (110) Komisija jasno objašnjava kad dostavljene informacije nisu prihvaćene u njihovoj nominalnoj vrijednosti.
- (381) Kineska vlada tvrdila je i da Komisija sama sebi proturječi jer je u konačnoj objavi tvrdila da je tijekom ispitnog postupka tražila informacije o transakcijama samo u pogledu izvoznika u uzorku, a drugdje u istom dokumentu izjavila je da „*vladin upitnik nije ograničen samo na izvoznike u uzorku*”. To nije točno. Komisija nije davala proturječne izjave. Kako je već objašnjeno u uvodnoj izjavi (378) Komisija je ograničila svoj početni zahtjev na informacije o poduzećima u pogledu proizvođača izvoznika u uzorku nakon donošenja odluke o uzorku. Međutim, kako bi ocijenila mogućnost uvođenja kompenzacijskih mjera za navodne subvencijske programe, Komisija je zatražila i ostale informacije, a ne samo informacije u vezi s proizvođačima izvoznicima u uzorku, kao što su informacije o financijskim tržištima u Kini ili o tržištu prava korištenja zemljištem. Zato je navedeno da „*vladin upitnik nije ograničen samo na izvoznike u uzorku*”.
- (382) Kineska vlada tvrdila je i da je Komisija previdjela da se informacije ne mogu jednostavno odbaciti ako nisu stavljene na raspolaganje za provjeru. Komisija u ovom postupku nije tako postupala s informacijama. Nemogućnost provjere u tom smislu nikad nije bio jedini razlog za neprihvatanje tih informacija u cijelosti. Međutim, kad su druge informacije u spisu bile proturječne, a kineska vlada u isto vrijeme nije mogla ponuditi nikakav dokaz, takve informacije nisu se mogle prihvatiti u njihovoj nominalnoj vrijednosti.

⁸⁵ Izvješće ŽB-a u predmetu *Meksiko – riža*, stavci 289. i 293.; Izvješće Skupine u predmetu *Kina – elektročelik usmjerenog zrna*, stavci 7.296. i 7.302.

- (383) Prema mišljenju kineske vlade Komisija je u stavku 85. dokumenta o konačnoj objavi (ponovljenom u uvodnoj izjavi (117)) „potvrdila” da kineska vlada ne kontrolira bankarske i financijske institucije te da ih ne može prisiliti da dostave informacije. Napominje se da Komisija ne zna za takvu izjavu te na temelju uvida u tekst uvodne izjave tvrdi da to nije slučaj.
- (384) Kineska vlada tvrdila je da se Komisija s njom složila u tome da u slučaju ispitnog postupka zahtjevi Osnovne uredbe EU-a o antidampinškim mjerama ili Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama nemaju prednost pred nacionalnim pravom. Promašena je tvrdnja kineske vlade o povezanosti s nedostavljanjem navodno povjerljivih informacija. Međutim, Komisija je tvrdila (uvodna izjava (117)) da odredbe nacionalnih zakona ili unutarnja pravila ne oslobađaju državu članicu WTO-a od poštovanja obveza WTO-a na suradnju u ispitnim postupcima te da u slučaju sukoba kineska vlada mora predložiti način pristupa informacijama kako bi se one mogle primjereno provjeriti. Kineska vlada navela je da je predložila način provjere navodno ograničenih informacija u slučaju kad je jedan bankarski službenik dostavio procjenu kreditnog rizika za poduzeće u uzorku te izjavila da „Komisija ni tim nije bila zadovoljna”. Naprotiv, kako je jasno iz uvodne izjave (148), Komisija nije zanemarila provjeru tog dokumenta te je u svojim nalazima te informacije u cijelosti uzela u obzir. Međutim, to je bila iznimna situacija i isto se nažalost nije dogodilo s većinom sličnih informacija zatraženih u ovom postupku.
- (385) S tim u vezi kineska vlada i dalje je tvrdila da se u skladu sa Sporazumom o subvencijama i bankarskim mjerama bankarski „osjetljivi interni dokumenti” smatraju relevantnim informacijama i da njihovo nedostavljanje ne može ukazivati na primjenu dostupnih činjenica. Komisija tu tvrdnju smatra preopćenitom i ne vidi kako se točna provjera (uz dužnu diskreciju) može izvršiti u svim slučajevima ako se takvi dokumenti (uključujući dokumente koje uključuju transakcije s klijentima) uskraćuju. U nedostatku provjere za popunjavanje praznina pri prikupljanju činjenica može biti potrebno koristiti se dostupnim činjenicama.
- (386) Kineska vlada u više je navrata tvrdila da pismo najave posjeta nije sadržavalo konkretna pitanja o provjeri te se pozvala na dopis Komisije od 23. svibnja 2013. u kojemu je upotrijebljen taj tekst. Međutim, Komisija je u stavku 86. dokumenta o konačnoj objavi (ponovljenom u uvodnoj izjavi (118)) izjavila da je pismo najave posjeta od 25. svibnja 2013. sadržavalo vrlo konkretan i detaljan popis problema i dokumenata koji će se u cijelosti provjeravati u skladu s člankom 26. stavkom 3. Osnove uredbe i zahtjevima WTO-a. Nepostojanje popisa konkretnih pitanja, čija se dostava ne temelji na Osnovnoj uredbi ili pravilima WTO-a, nije izgovor za kinesku vladu da tijekom provjere u cijelosti ne surađuje.
- (387) Kineska vlada tvrdila je da tijekom provjere Komisija nije bila nimalo fleksibilna. Tu je riječ o pogrešnom tumačenju činjenica i stanja prije i tijekom posjeta radi provjere. Kako je već objašnjeno u stavcima 88. do 90. dokumenta o konačnoj objavi (ponovljenima u uvodnim izjavama od (120) do (122)) Komisija je pokazala punu i bezuvjetnu fleksibilnost. Nažalost, pokušaji kineske vlade da dostavi informacije koje se nikako nisu mogle provjeriti u skladu s rasporedom posjeta na licu mjesta značili su da se te informacije ne mogu unakrsno provjeriti te da se ne mogu smatrati provjerenim dokumentima. Kineska vlada podsjetila je Komisiju i na sudsku praksu WTO-a i to na Skupinu u predmetu *EZ – losos* prema kojoj se „provjerljivost” dokumenta ne utvrđuje uvijek samo na temelju mogućnosti ispitivanja na licu mjesta te je tvrdila da Komisija ne može odbaciti informacije samo zbog toga jer nisu dostupne tijekom posjeta radi provjere. Komisija napominje da se takve informacije,

čija se pouzdanost i točnost ne mogu potvrditi tijekom provjere na licu mjesta, mogu smatrati manje pouzdanima u odnosu na mogućnost njihove primjerene provjere i da se to u ovom predmetu povremeno događalo.

- (388) Kineska vlada osporava navodnu praksu Komisije da ne prihvaća nove dokumente i dokaze koje je potrebno provjeravati po završetku postupka provjere, a koji se na taj postupak odnose. Kako je već objašnjeno u stavku 89. dokumenta o konačnoj objavi (ponovljenom u uvodnoj izjavi (121)) to nije i nikad nije ni bio slučaj. Istina je da Komisija po završetku postupka provjere obično ne može prihvaćati dokumente na provjeru te takve dokumente nije u praksi moguće provjeriti, ali kinesku vladu ništa ne sprječava da te dokumente dostavi u pisanom obliku, što je u ovom predmetu i učinila.
- (389) Kineska vlada tvrdila je da Komisija nije objasnila zašto je zatražila šest dokumenata spomenutih u uvodnoj izjavi (122) zbog čega nije dopustila njihovu provjeru. Tu je tvrdnju kineska vlada već iznijela u svojem dopisu od 3. lipnja 2013., a Komisija je na to potpuni odgovor dala u uvodnoj izjavi (122). Još jednom se napominje da se svi ti dokumenti odnose na dotičnu industriju i čak su povezani s pojedinačnim subvencijskim programima poput povlaštenog davanja zajmova ili povlaštenih poreznih programa. Stoga je iz njihovih naziva i sadržaja očito da su važni u ispitnom postupku⁸⁶. Međutim, s tim u vezi kineska vlada tijekom provjere jednostavno je odbila odgovoriti na sva pitanja te kao jedini razlog navela da dokument navodno nije bitan.
- (390) Kineska vlada tvrdila je da ne može podastrijeti dodatne dokaze za informacije koje je dostavila u odgovoru na upitnik, a u vezi s postotkom zajmova danih dotičnoj industriji jer se te informacije čuvaju u bankama koje su neovisna tijela, a ne dio kineske vlade i da bi Komisija brojke trebala provjeriti u bankama. Kineska vlada pozvala se na odredbe Zakona o poslovnim bankama kojim se predviđa da banke posluju u skladu sa zakonom (članak 4.), a da se lokalna uprava ili odjeli vlade na raznim razinama, javne organizacije ili pojedinci ne smiju uplitati u njihovo poslovanje (članak 5). Činjenica je da je kineska vlada u odgovoru na upitnik dala izjavu koju nije mogla potkrijepiti. Ni banke koje je Komisija pokušala provjeriti nisu mogle te informacije poduprijeti nekim drugim informacijama. Ako se to treba smatrati prihvatljivom praksom, ispitana strana može jednostavno dati bilo kakvu izjavu sebi u prilog, a ispitno tijelo trebalo bi to prihvatiti bez mogućnosti provjere točnosti. To je još važnije kad se uzme u obzir da su upravo te informacije u proturječnosti s ostalim informacijama u spisu. I drugi članci Zakona o poslovnim bankama obvezuju banke da djelatnost davanja zajmova obavljaju na temelju potreba nacionalnog gospodarstva i društvenog razvoja te u duhu državnih industrijskih politika (članak 34.). U skladu s točnom primjedbom kineske vlade, banke svoju poslovnu djelatnost obavljaju u skladu sa zakonom, tj. i u skladu s navedenim člankom 34. Zakona o poslovnim bankama. Stoga činjenice ne potvrđuju navodnu jasnu distinkciju između vlade i banaka.
- (391) Kineska vlada tvrdila je da je dala sve informacije u vezi s vlasništvom banaka koje posjeduje. Tvrdila je i da su dostavljene podatke o vlasništvu nad bankama službene brojke CBRC-a te stoga nije bilo razloga sumnjati da su informacije koje je dostavila kineska vlada lažne ili obmanjujuće i primijeniti odredbe članka 28. Osnovne uredbe. Kineska vlada izjavila je i da nije znala izvor izjave Komisije u stavku 95. (ponovljenom u uvodnoj izjavi (127)) dokumenta o konačnoj objavi (*„Javno dostupne informacije ukazuju na to da su u državnom vlasništvu i druge banke koje su*

86

proizvođačima izvoznicima u uzorku davale zajmove”), tj. pored banaka za koje je kineska vlada u svojem odgovoru na pismo za dopunu podataka izjavila da su u državnom vlasništvu. Te tvrdnje nisu mogle biti prihvaćene. Napominje se da je kineska vlada u početku u odgovoru na upitnik tvrdila da ne posjeduje informacije o svojem vlasništvu u bankama. Kineska vlada dostavila je neke od tih informacija tek nakon što je Komisija u pismu za dopunu podataka istaknula da, u skladu s kineskim zakonodavstvom, kineska vlada mora prikupiti te informacije. Tijekom provjere jedan je službenik CBRC-a odbio podastrijeti dokaze za brojke o vlasništvu nad bankama i otkriti izvor informacija te nije objasnio njihovo podrijetlo. Napominje se i da kineska vlada nije osporila činjenicu da je najmanje 5 drugih banaka koje je Komisija navela u dokumentu o konačnoj objavi (vidi bilješku u uvodnoj izjavi (127)) u državnom vlasništvu.

- (392) Kineska vlada nije se složila s izjavom iz stavka 97. dokumenta o konačnoj objavi (ponovljenog u uvodnoj izjavi (129)) da je CBRC odbio odgovoriti na pitanje o 10 najvećih banaka u Kini jer pitanje nije dostavljeno u pisanom obliku te je tvrdila da je Komisija pogrešno protumačila činjenice i da je glavni razlog uskraćivanja odgovora na pitanje koje nije bilo navedeno u pismu najave posjeta taj što nisu imali dovoljno vremena da se pripreme. Međutim, činjenica je da je u vezi s navedenim kineska vlada pogrešno protumačila činjenice. Komisija nije odmah zahtijevala odgovor, već je CBRC odbio uopće pogledati pitanje pod izgovorom da ono nije unaprijed dostavljeno u pisanom obliku. Ako je razlog bio nedostatak vremena za pripremu odgovora, kineska vlada mogla je odgovor dostaviti kasnije tijekom provjere ili elektroničkom poštom (iako ga tad Komisija ne bi mogla provjeriti) kao što je učinila i s nekim drugim dokumentima. Međutim, kineska vlada to nije učinila.
- (393) Kineska vlada tvrdila je da je dostavila dokumente o osnivanju i dužnostima CBRC-a koje je Komisija zatražila u upitniku i da, s obzirom na to da Komisija nije u pismu za dopunu podataka postavila nikakva pitanja u vezi s njima i da ih nije zatražila u „popisu dokumenta koje treba dostaviti prije početka posjete radi provjere” iz Priloga 2. pisma najave posjeta, kineska vlada nije smatrala obveznim dostaviti druge dokumente. To nije točno. Komisija je zatražila sve dokumente na temelju kojih je osnovan CBRC i utvrđene njegove dužnosti, ali kineska vlada dostavila je samo neke od njih. Komisija je tek na temelju izjave službenika CBRC-a saznala da s tim u vezi postoje i drugi dokumenti. Zapravo, odgovori kineske vlade na upitnik u vezi s navedenim bili su nepotpuni i obmanjujući jer je kineska vlada (CBRC) očito znala da postoje dodatni dokumenti, što je tijekom provjere na licu mjesta priznao službenik CBRC-a.
- (394) Kineska vlada tvrdila je da tijekom provjere Komisija nije zapravo zatražila statistike i izvještaje banaka koje su tijekom RIP-a davale zajmove izvoznicima u uzorku. Tvrdila je da je Komisija zatražila samo statističko izvješće za 2012. koje je Kineska banka podnijela CBRC-u i da je zbog toga i zbog obveze tajnosti službenik CBRC-a morao to provjeriti s odgovarajućom pravnom službom. To nije točno. Komisija je tijekom provjere ponovila svoj zahtjev iz upitnika i pisma za dopunu podataka da joj se dostave statistike svih banaka koje su dale zajmove izvoznicima u uzorku⁸⁷.
- (395) Kineska vlada tvrdila je i da je upućivanje na podnositelja pritužbe u predmetu o *premazanom finom papiru*, u kojem je Komisija „na temelju nepovoljnih zaključaka” ustanovila da su poslovne banke u državnom vlasništvu djelovale kao javna tijela,

⁸⁷

Bankovne statistike zatražene su u odjeljku III.A.A. početnog upitnika, na stranici 4. Priloga 1. pismu za dopunu podataka i stranici 7. pisma najave posjeta.

„neutemeljena tvrdnja bez konteksta s obzirom na prirodu i postojanje subvencija danih proizvođačima izvoznicima dotičnog proizvoda te se stoga ne može smatrati dovoljnim dokazom” postojanja financijskog doprinosa vlade ili javnog tijela u smislu članka 11.2. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Prvo, treba istaknuti da nalazi u predmetu *premazanog finog papira* nisu temeljeni na nepovoljnim zaključcima, već na dostupnim činjenicama u skladu s člankom 28. Osnovne uredbe i da naknadno nije donesena ni jedna sudska odluka koja bi potvrdila tvrdnju kineske vlade da se u tom smislu nalazi Komisije temelje na „neprimjerenoj uporabi dostupnih činjenica”. Upravo suprotno, u pogledu poslovnih banaka u državnom vlasništvu Komisija je donijela slične nalaze u drugom antisubvencijskom predmetu u vezi s uvozom iz Kine, tj. predmetu o *čeliku s organskim premazom*, a i druga su ispitna tijela, naročito tijela SAD-a, zaključila da su kineske poslovne banke u državnom vlasništvu javna tijela i to u nalazu koji je podržalo Žalbeno tijelo WTO-a⁸⁸.

- (396) Kineska vlada i dalje je tvrdila da je Komisija od svih banaka osnovanih u Kini zatražila određene informacije i da kineska vlada nije bila stvarno sposobna dostaviti takve informacije za „više od 3800” banaka. Komisija se s tom tvrdnjom nije složila i još se jednom poziva na pismo za dopunu podataka u kojem je, nakon odgovora kineske vlade na upitnik, ograničila opseg zatraženih informacija na banke čiji je kineska vlada neposredni ili posredni dioničar⁸⁹.
- (397) Kineska vlada tvrdila je i da izjava Komisije da je tijekom provjere uzela u obzir sažetak okružnica Narodne banke Kine s mrežnih stranica nije točna i da to dokazuje stavak 133. dokumenta o konačnoj objavi (ponovljen u uvodnoj izjavi (164)). To nije točno. Uvodna izjava (164) nije proturječna sadržaju izvotka s mrežnih stranica. Komisija je uzela u obzir stvarni sadržaj okružnice za koji kineska vlada zapravo nikad nije tvrdila da je netočan.
- (398) Kineska vlada tvrdila je da je Komisija „iz različitih dokumenata izvukla određene nazive i rečenice te ih upotrijebila izvan konteksta”, neke pogrešno protumačila i pokušala ih povezati kako bi utvrdila da kineska vlada podupire industriju proizvodnje dotičnog proizvoda ili da su poslovne banke u državnom vlasništvu javna tijela. Smatra da bi se „čitanje tih dokumenata u cijelosti” (planovi, nacrti i odluke) pokazalo da za nalaze Komisije nedostaje pravna osnova i da se oni ne temelje na dokazima. To nije točno. Komisija je analizirala i uzela u obzir sve dokumente, uključujući dokumente navedene u uvodnoj izjavi (102) u cijelosti, upravo na način koji zagovara kineska vlada.
- (399) Kad je riječ o Odluci br. 40, kineska vlada tvrdila je da je u dokumentu o konačnoj objavi Komisija Odluku citirala izvan konteksta „kako bi iskrivila njezino točno značenje”. Prema mišljenju kineske vlade iz ostalih odredaba Odluke br. 40. jasno je da je ona prilagođena razvoju uporabe obnovljivih izvora energije, a ne određivanju solarnih modula i ćelija kao cilja svih očekivanih razvojnih politika kako to smatra Komisija. Nije točno da je upućivanje Komisije na tekst članka V. Odluke br. 40. bilo izvan konteksta. Komisija ne tvrdi je li ili nije jedan od ciljeva razvoj uporabe obnovljivih izvora energije. Činjenice govore da je u Odluci br. 40. Državno vijeće odredilo industriju nove energije i solarnu energiju kao prioritetne industrije te su projekti u tim područjima uključeni u povlaštenu kategoriju projekata u *Katalogu*

⁸⁸

Vidi bilješku 28.

⁸⁹

Molimo vas da dostavite informacije zatražene u upitniku, u svakom slučaju barem informacije koje se odnose na neposredno ili posredno dioničarstvo Kine.

uputa za industrijsko restrukturiranje. Uzimajući u obzir članke 17., 18. i 19. Odluke br. 40. financijske institucije mogle su zajmove davati samo industrijama/društvima u toj kategoriji. To jasno ukazuje da je fotonaponskoj industriji u kojoj se među ostalima proizvode solarni moduli i ćelije dan prioritet.

- (400) Kineska vlada tvrdila je da se solarni moduli i ćelije ne spominju u tekstu Odluke Državnog vijeća od 10. listopada te da je, ako je i dan neki porezni poticaj, to bilo u pogledu ciljeva uporabe alternativne energije koji ne utječu na razvoj proizvodnje modula i ćelija uopće. Komisija se s tim ne slaže. Treba napomenuti da ne izgleda da je ta Odluka Državnog vijeća usmjerena isključivo na uporabu alternativnih izvora energije. Iz njezina naslova (Odluka Državnog vijeća o ubrzanju pripreme i razvoja strateških novih industrija) i sadržaja (između ostalog članak 1. stavci 1. i 2. te članak 2. stavak 2.) jasno je da je njezin cilj potpora razvoju odabranih industrija (u tom slučaju strateških novih industrija). To potvrđuje i činjenica da se ciljevi utvrđeni u toj Odluci odnose izravno na proizvodnju i učinak strateških novih industrija (članak 2. stavak 3.). U Odluci postoji i jasna veza između strateških novih industrija i fotonaponske industrije u kojoj se između ostalog proizvode solarni moduli i ćelije. Prvo, nema sumnje da je fotonaponska industrija dio industrije alternativne energije iz članka 2. Odluke koju bi država morala pripremati i razvijati. Drugo, proizvođači izvoznici u uzorku pripadaju kategoriji visokotehnoloških industrija koje se spominju u članku 2. stavku 2. Odluke. Slično tomu, u 12. petogodišnjem planu industrija solarne energije svrstana je u strateške industrije, a 12. petogodišnji plan za solarnu fotonaponsku industriju potvrđuje da je u Odluci Državnog vijeća „*u važno polje strateških novih industrija uvrštena fotonaponska solarna industrija koju će naša država razvijati u budućnosti*”⁹⁰.
- (401) Prema mišljenju kineske vlade Komisija je citirala srednjoročni i dugoročni znanstveni i tehnički plan, no nije se pozvala ni na jedno mjesto ili odredbu kojima se u tom dokumentu definiraju visokotehnološka poduzeća kao poduzeća koja proizvode module i ćelije ili fotonaponska industrija uopće. Prema mišljenju kineske vlade ciljevi plana usmjereni su samo na razvoj alternativnih izvora energije kako bi se smanjila ovisnost o fosilnim gorivima. Komisija se s tim ne slaže. Većini provjerenih proizvođača izvoznika u uzorku dodijeljene su potvrde poduzeća visoke i nove tehnologije te su oni na temelju toga dobili subvencije čija je dodjela bila ograničena na poduzeća visoke i nove tehnologije (tj. oslobođanje od plaćanja poreza). Istom vrstom programâ za pojedinačne potpore koji se spominju u Planu koristili su se izvoznici u uzorku.
- (402) Kineska vlada tvrdila je da izjava Komisije da se u Zakonu NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku navodi niz mjera za potporu strateškim industrijama uključujući fotonaponsku industriju nije utemeljena na činjenicama i da se u njemu ne spominje fotonaponska industrija ili strateške industrije te da je neutemeljeno tvrditi da je dotični proizvod obuhvaćen područjem primjene tog zakona. To nije točno. Izjava je dana na temelju članaka 18. i 34. tog zakona. U skladu s člankom 18. država potiče i usmjerava financijske institucije da podupiru razvoj industrija visoke i nove tehnologije. U skladu s člankom 34. politički usmjerene financijske institucije nude posebnu pomoć projektima poduzeća koje podupire država. Fotonaponska industrija pripada kategoriji industrija visoke i nove tehnologije te kategoriji poduzeća čije projekte potiče država. Osim toga, člankom 17. navedenog zakona jamči se povlaštena porezna politika, između ostalog, za poduzeća koja se bave projektima obuhvaćenima

⁹⁰ 12. petogodišnji plan za solarnu fotonaponsku industriju, Uvod.

nacionalnim znanstvenim i tehnološkim planovima. Iz uvodne izjave (401) jasno je da su njima obuhvaćeni projekti društava u fotonaponskoj industriji. Kao zaključak, postoje barem tri jasna pokazatelja da su fotonaponska industrija i društva koja proizvode i izvoze dotični proizvod obuhvaćeni područjem primjene navedenog zakona.

- (403) Kineska vlada tvrdila je i da je Komisija smatrala da planovi, odluke i zakoni NRK-a imaju isti pravni učinak i vrijednost i da je to suprotno načelima pravnog tumačenja, kineskog zakona o zakonodavnom postupku i argumenta koji je Kina više puta ponovila. Prema mišljenju kineske vlade pozivanje na opći petogodišnji plan i posebni fotonaponski plan nema pravnu osnovu jer nije dan ni jedan dokaz da su planovi pravno obvezujući. To nije točno jer ostali dokazi u spisu ne potvrđuju tvrdnju kineske vlade da planovi nisu obvezujući. Upravo suprotno, u tekstu plana koji je u odgovoru na upitnik dostavila kineska vlada jasno piše: „O ovom je planu raspravljao i o njemu odluku donio Nacionalni narodni kongres te plan ima snagu zakona.”⁹¹ [dodan naglasak] U svojim primjedbama na konačnu objavu kineska vlada izjavila je: „U skladu s kineskim Zakonom o zakonodavnom postupku, kinesko zakonodavstvo čine Ustavni zakon, upravno zakonodavstvo, lokalni propisi i pravila”. S obzirom na to da plan ima snagu zakona i da je kineska vlada potvrdila da zakoni čine kinesko zakonodavstvo, Komisija je zaključila da je plan uistinu pravno obvezujući. U skladu s objašnjenjem kineske vlade tijekom posjeta radi provjere, sektorski i regionalni petogodišnji planovi proizlaze iz općeg petogodišnjeg plana te Komisija ne bi smjela s petogodišnjim planom za fotonaponski sektor (2011. – 2015.) postupati drugačije u odnosu na opći petogodišnji plan.
- (404) Kineska vlada navodi „smjernice o povratu koje je izdala Komisija” kao primjer sličnog neobvezujućeg dokumenta u kontekstu EU-a. Komisija pretpostavlja da se kineska vlada poziva na „Obavijest Komisije o povratu antidampinskih pristojbi (SL C 127 od 29.5.2002., str. 10.). Međutim, nije ispravno te smjernice obilježiti kao neobvezujuće jer one obvezuju Komisiju u mjeri u kojoj ne krše nadređena pravila. Komisija je utvrdila da su planovi Kine pravno obvezujući. Međutim, čak i da to nije slučaj, nacionalni, sektorski i regionalni planovi, koji su nastali na najvišim razinama vlade i kojima se utvrđuje njezina politika u pogledu gospodarskog i industrijskog razvoja, očito bi imali visoku dokaznu vrijednost u pogledu stvarne obvezatnosti njihovih navedenih ciljeva. Očito je i da se vlada na njih može pozvati kako bi opomenula subjekte koji ih pravilno ne provode. Stoga bi i dalje bili iznimno važni za određivanje vladinih intervencija u gospodarstvu te smjera i kontrole određenih industrija.
- 3.5.2. Primjedbe strana u pogledu politike davanja povlaštenih zajmova, ostalih vrsta financiranja, jamstava u osiguranju
- (405) Kineska vlada tvrdila je da njezino nedostavljanje odgovorâ na Dodatak A. ne bi smjelo biti razlog za primjenu dostupnih činjenica na temelju članka 28. Osnove uredbe. Prema mišljenju kineske vlade, da je Komisija stvarno namjeravala potvrditi navode iz pritužbe da su kineske banke u državnom vlasništvu javna tijela, nije morala u upitnik unijeti toliki broj zahtjeva za unutarne, povjerljive podatke o transakcijama banaka koje velikim dijelom ni na koji način nisu u vlasništvu vlade. U tom pogledu kineska vlada pozvala se na informacije o pojedinačnim zajmovima koje su proizvođačima izvoznici u uzorku dale banke. Komisija se s tom tvrdnjom ne slaže.

⁹¹ 12. petogodišnji plan za nacionalno gospodarstvo i društveni razvoj Narodne Republike Kine, Dio XVI. i poglavlje 61.

Informacije tražene u Dodatku A. bile su potrebne radi provjere jesu li kineske banke javna tijela te jesu li povjerene vladi koja ih usmjerava. Uz iznimku informacija o pojedinačnim zajmovima kineska vlada nije posebno navela koje ostale zatražene informacije za tu namjenu smatra nevažnima.

- (406) U pitanjima u Dodatku A. traže se informacije o vlasništvu nad bankama, sastavu upravnih odbora te odbora dioničara, zapisnicima sa sastanaka dioničara i direktora, povezanosti višeg rukovodstva s državnim tijelima vlasti, zajmovima danima prema sektorima, politici davanja zajmova i procjeni rizika u pogledu zajmova danih proizvođačima izvozniciima koji surađuju. Kad je riječ o nalazima o javnim tijelima, kineska vlada tvrdila je da je takav zahtjev bio „*očito nerazuman*” i da je opseg traženih informacija bio preopširan. Kineska vlada tvrdila je i da „prag” za određivanje je li neki subjekt javno tijelo ili nije mora biti utvrđen prije no što se informacije zatraže. Komisija se s tim ne slaže. U pogledu visokih standarda koje je postavilo Žalbeno vijeće WTO-a u Nagodbi br. 379.⁹², sve su zatražene informacije potrebne uključujući nalaze o mjeri uključenosti vlade u financijskih sustav. Na primjer, dokaz da subjekti djeluju nekomercijalno može ukazati na povjeravanje i usmjeravanje u kombinaciji s indicijama o uključenosti vlade. U svakom slučaju, treba napomenuti da je, kad su proizvođači izvoznici u uzorku počeli surađivati, Komisija odlučila ograničiti zatražene informacije na zajmove dane tim poduzećima te nije izvlačila zaključke iz propusta kineske vlade da dostavi ostale informacije o pojedinačnim zajmovima koje su tražene na samom početku. Međutim, za ispitni postupak i dalje su bili važni svi ostali zahtjevi za informacije. Kad je riječ o tvrdnji kineske vlade da nije mogla dostaviti informacije tražene u Dodatku A., napominje se da je kineska vlada odbila dostaviti dodatke A. za sve banke osim za nekoliko njih. Uzimajući navedeno u obzir donesen je zaključak da kineska vlada nije u razumnom roku dostavila preostale zatražene informacije.
- (407) Pozivajući se na Izvješće Žalbenog vijeća (stavak 99.) u predmetu *SAD – vruće valjani proizvodi*⁹³, kineska vlada tvrdi da nije bila stvarno sposobna zadovoljiti „nerazumne” zahtjeve Komisije za informacije i da je propust Komisije u rješavanju tog problema, i povezivanju raznih zahtjeva za utvrđivanje činjenica na koje se odnose, značio da Komisija nije postupala u dobroj vjeri. Iako se navedeni predmet odnosi na suradnju izvoznika u antidampinškom predmetu, Komisija prihvaća da je, u slučaju vladinih upitnika o predmetima kompenzacijskih pristojbi, potrebno uspostaviti ravnotežu između zatraženih informacija i stvarne sposobnosti strane koja udovoljava zahtjevu. Međutim, ravnotežu treba uspostaviti u kontekstu svih činjenica. Status banaka u državnom vlasništvu kao javnih tijela već je određen u premetima *premazanog finog papira* i *čelika s organskim premazom*, a u ovom je predmetu podnositelj pritužbe dostavio dovoljne dokaze *prima facie* kako bi dokazao da su banke u državnom vlasništvu javna tijela. Stoga, ako je željela odbaciti tu tvrdnju, kineska vlada morala je očekivati da će se od nje tražiti da osigura veliki broj činjenica. Nažalost, kineska vlada nastavila je s tvrdnjama, primjerice da nije posjedovala informacije o vlasništvu vlade nad bankama ili ih je imala vrlo malo (važan čimbenik u određivanju je li riječ o javnom tijelu), koje su ukazivale da nije postupala najbolje što je mogla i da je odbijala pristup potrebnim informacijama. To je jedna od „ograničenih okolnosti” za koju se može primijeniti članak 12.7. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim

⁹² Izvješće Žalbenog tijela u predmetu *SAD – konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe za određene proizvode iz Kine*.

⁹³ Izvješće Žalbenog tijela u predmetu *SAD – vruće valjani proizvodi*, stavak 99.

mjerama (u skladu s Izvješćem Skupine WTO-a⁹⁴). Osim toga, iako je Komisija znala da su njezini zahtjevi za informacijama zbog stvarne potrebe bili iznimno opširni, suradnja je proces koji se odvija u oba smjera, a kineska vlada u početku je jednostavno tražila objašnjenje povezanosti utvrđivanja činjenica i zahtjeva (što se ne može unaprijed odrediti) umjesto da je predložila način za razumno rješavanje zahtjeva za informacije.

- (408) Kad je riječ o provjeri Šangajske banke, kineska vlada tvrdila je da činjenica da ona nije bila izvršena nije dovoljan razlog za primjenu dostupnih činjenica i da je u svakom slučaju njezino neizvršenje krivnja Komisije. U svojem odgovoru Komisija napominje da je činjenično stanje s obzirom na organiziranje posjete radi provjere Šangajske banke opisano u stavcima 111. i 112. dokumenta o konačnoj objavi (ponovljenih u uvodnim izjavama (143) i (144)). U pogledu te provjere činjenično stanje nije se promijenilo, a Komisija se ne slaže s načinom na koji je kineska vlada protumačila te činjenice te smatra da je učinila sve da izvrši provjeru, što nije bilo moguće jer ju je u tome sprječavala kineska vlada. Kineska vlada poziva se na Izvješće Skupine WTO-a⁹⁵ u kojem je zaključeno da, ako se ne obavi posjeta na licu mjesta, nisu iskorištene sve mogućnosti provjere dokumenata. Međutim, kad je riječ o dotičnom ispitnom postupku, kineska vlada izvijestila je Komisiju da je banka dostupna za provjeru samo jednog radnog dana prije početka provjere kineske vlade (nakon već produženog roka za potvrdu) te je, s obzirom da se dogovoreni rasporedi nisu mogli mijenjati, time otklonila svaku mogućnost posjete na licu mjesta. U tim okolnostima može se zaključiti da kineska vlada nije postupila najbolje što je mogla i Komisija ne vidi način na koji bi se provjera na licu mjesta mogla nadomjestiti drugim postupcima.
- (409) Kineska vlada tvrdila je da Komisija ne smije zanemariti informacije koje je dostavila Banka HuaXia u pogledu njezine vlasničke strukture zato što nisu „u svakom pogledu savršene”. Komisija napominje da razlog odbijanja tih informacija nije bio taj što informacije nisu u svakom pogledu bile savršene. Kako je već objašnjeno u uvodnoj izjavi (147), Banka HuaXia nije prije posjeta radi provjere odavala informacije o vlasništvu vlade iako je to Komisija već zatražila u početnom upitniku. Nakon što je Komisija istaknula da su neki dioničari Banke HuaXia u državnom vlasništvu, banka je dostavila list papira s informacijama od nepoznatog izvora, a osim toga te su informacije bile proturječne ostalim informacijama u spisu. Takve informacije nisu se mogle prihvatiti.
- (410) U pogledu odluke Banke HuaXia da dostavi samo neke od procjena kreditne sposobnosti kako je opisano u uvodnoj izjavi (148), kineska vlada tvrdila je da je Komisija primila razumno objašnjenje razloga zbog kojih nije mogla dostaviti procjene. Komisija se s tim ne slaže. S obzirom na to da je u pismu najave posjeta jasno najavljeno da će ti dokumenti biti predmet posjeta radi provjere, objašnjenje da „su se dvama izvješćima o procjenama rizika bavila druga dva odjela banke i da odgovorne osobe u to vrijeme nisu bile na raspolaganju” nije prihvatljivo. Osim toga, kineska vlada iznosi argument, koji u svojim primjedbama ponavlja, da se informacije nisu mogle dostaviti zbog tajnosti podataka clijenata. Komisija napominje da postoje odredbe o postupanju s povjerljivim informacijama u ispitnom postupku za kompenzacijsku pristojbu⁹⁶ i da je, u svakom slučaju, svrha većine zahtjeva Komisije

⁹⁴ Izvješće Skupine u predmetu *SAD – konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe za određene proizvode iz Kine*, stavak 16.9.

⁹⁵ Izvješće Skupine o predmetu *EZ – losos*, stavak 7.358.

⁹⁶ Članak 29. Uredbe Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009., SL L 188, 18.7.2009.

u tom pitanju i drugim pitanjima te informacije pregledati, a ne preuzeti. Komisija u svakom slučaju napominje da bi stroga primjena načela „tajnosti podataka klijenata” mogla onemogućiti provjeru većine relevantnih informacija u ispitnim postupcima za kompenzacijsku pristojbu. U takvim situacijama ne bi bilo moguće unakrsno provjeriti odgovore izvoznika na mnoga pitanja i obaviti nasumične provjere sudionika u raznim programima u slučajevima u kojima izvoznici nisu surađivali ili u kojima se ispitni postupak odvijao skupno.

- (411) Kineska vlada tvrdila je da je Banka EXIM u ispitnom postupku u potpunosti surađivala, a da određeni dokumenti koje je tražila Komisija nisu mogli biti dostavljeni zbog unutarnjih pravila, državne tajne, povjerljivosti ili ostalih zakona. Stoga nedostavljanje tih dokumenta ne može uzrokovati primjenu dostupnih činjenica. U skladu sa Zakonom o poslovnim bankama službenici Banke EXIM nisu mogli tijekom ispitnog postupka dostaviti te dokumente. S tim u vezi i suprotno pretpostavci Komisije, Osnovna uredba i Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama nemaju prednost pred nacionalnim zakonima NRK-a. Kineska vlada tvrdila je i da pitanja pripadnosti viših službenika političkoj stranci nisu važna i da su za nju uznemirujući. Komisija se s tim ne slaže. Iako pravila WTO-a (na kojima se velikim dijelom temelji Osnovna uredba) ne mogu imati „prednost” pred domaćim zakonima, to ne sprečava Komisiju da donosi zaključke ako takvi domaći zakoni ometaju razumne zahtjeve za informacije. Osim toga, iako je Banka EXIM u Dodatku A. dala neke odgovore, gotovo sve ih je odbila poduprijeti informacijama o izvoru i dokazima. Stoga informacije koje nisu potkrijepljene provjerenim pisanim dokumentima imaju vrijednost usmene izjave. Da je ta praksa prihvaćena, Banka EXIM mogla je dostaviti gotovo bilo koje informacije, a ispitno tijelo bi ih trebalo prihvatiti, a da ne može provjeriti njihovu točnost. Pitanja pripadnosti političkoj stranci i jedinicama KPK-a u Banci EXIM (i svim drugim bankama u predmetu) vrlo su važna kako bi se ustanovio doseg utjecaja na rukovodstvo banke u svjetlu naročite uloge KPK-a u okviru Ustava NRK-a. Osim obrazlaganja tih pitanja koje je Komisija ponudila u uvodnoj izjavi (151) napominje se da se, u skladu s Ustavom KPK-a, od svih organizacija, uključujući privatna trgovačka društva, zahtijeva da, ako zapošljavaju najmanje tri člana stranke, budu osnovane kao „primarne organizacije stranke”. Te organizacije jamče i nadgledaju provedbu načela i politika Stranke i države te podupiru sastanke dioničara, upravnih i nadzornih odbora te rukovoditelja u vršenju dužnosti i izvršavanju ovlasti u skladu sa zakonom⁹⁷. Zakonom NRK-a o trgovačkim društvima sva društva u Kini obvezuju se da u svojoj organizacijskoj strukturi osnuju organizaciju KPK-a koja će provoditi aktivnosti KPK-a⁹⁸. Stoga je KPK očigledno povezan s aktivnostima kineske vlade i djelatnostima svih vrsta poduzeća i institucija u Kini te je u tom pogledu legitimno postavljati pitanja o pripadnosti stranci.
- (412) Kad je riječ o provjeri CDB-a, kineska vlada iznijela je iste tvrdnje u pogledu pitanja o stranačkoj pripadnosti rukovodstva i ulozi KPK-a u banci. S tim u vezi Komisija se poziva na obrazloženja u uvodnim izjavama (151) i (411). Kineska vlada tvrdila je i da CDB nije mogao dostaviti zatraženo izvješće o procjeni kreditnog rizika zbog razloga povjerljivosti, ali je dostavila obrazac za kreditni rejting te primjer ocjene kreditnog rizika s prebrisanim nazivom društva. Napominje se da obrazac za kreditni rejting i kreditni rejting za nepoznato društvo i nepoznatu industriju nisu dokaz procjene kreditnog rizika za jednog od izvoznika u uzorku u skladu sa zahtjevom Komisije. Kad

⁹⁷

Članak 32. Ustava KPK-a.

⁹⁸

Članak 19. Zakona Narodne republike Kine o trgovačkim društvima, http://www.china.org.cn/china/LegislationsForm2001-2010/2011-02/11/content_21898292.htm.

je riječ o pitanjima povjerljivosti, Komisija se poziva na objašnjenje u uvodnoj izjavi (410).

- (413) Kineska vlada tvrdila je da nalazi Komisije da su poslovne banke u državnom vlasništvu javna tijela nisu u skladu s člankom 1.1. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama jer Komisija nije imala nikakve dokaze te nije ponudila obrazloženu i primjerenu analizu svojeg mišljenja da je uključenost vlade u kineski financijski sektor toliko duboka da se od banaka traži da poštuju politike povlaštenog postupanja. Komisija se s tom tvrdnjom nikako ne slaže. Neovisne informacije iz uvodnih izjava (162) i (168) upućuju na to da banke provode politike povlaštenog postupanja, a to je jasno i iz nekoliko kineskih planova, zakona i političkih dokumenata iz uvodne izjave (102). Komisija je pregledala, analizirala i navela niz dokumenata koje su objavile međunarodne organizacije uključujući WTO, Svjetsku banku, MMF i OECD u kojima se zaključuje da kineski bankarski sektor znatno ovisi o uplitanju države osobito u pogledu povlaštenih zajmoprimaca i utvrđivanja kamatnih stopa.
- (414) Kineska vlada osporava važnost nekoliko dokumenata kojima se Komisija poslužila kao dostupnim činjenicama za utvrđivanje jesu li poslovne banke u državnom vlasništvu javna tijela. Prvo, treba naglasiti da je Komisija najdostupnije činjenice morala upotrijebiti samo zbog izostanka suradnje kineske vlade i njezinoga odbijanja da dostavi zatražene informacije.
- (415) Kineska vlada tvrdila je da se u Izvješću banke Deutsche Bank o istraživanju („Izvješće Deutsche Bank”) koje je Komisija citirala u uvodnoj izjavi (161) opisuje povijesno stanje u Kini i da to ne može biti valjana osnova za procjenu kineskog bankarskog sektora 7 godina poslije. Prvo, kineska vlada griješi kad tvrdi da je izvješće temelj za procjenu stanja „7 godina poslije”. Izvješće je objavljeno 2007., a RIP, razdoblje za procjenu kineskog bankarskog sektora u svrhu ovog postupka, počeo je 2011. Stoga se izvješće odnosi na stanje 4 godina prije navedenog razdoblja. Drugo, Izvješće Deutsche Bank nije jedini dokument kojim se Komisija u svojim nalazima poslužila, već polazište za njezinu analizu kineskog bankarskog sektora i osobito vlasničku strukturu u tom sektoru. Treće, ostale informacije kojima se Komisija poslužila kako bi utvrdila vlasničku strukturu kineskog bankarskog sektora (izvješća i radni dokumenti WTO-a, MMF-a i OECD-a) u skladu su s ostalim nalazima Izvješća Deutsche Bank. U tom kontekstu treba napomenuti da je u tom pogledu kineska vlada dostavila samo najnužnije od višekratno zatraženih informacija i da nikad nije na temelju činjenica osporila nalaze Komisije u vezi s državnim vlasništvom u bankarskom sektoru i državnim uplitanjem u bankarski sustav.
- (416) Kineska vlada osporava i upućivanje Komisije na Izvješće WTO-a o pregledu trgovinske politike iz 2012. tvrdeći da je izjava da „*je općenito bilo vrlo malo promjena u tržišnoj strukturi kineskog bankarskog sektora*” dana u usporedbi s prethodnim razdobljem pregleda 2010. Komisija se s tom tvrdnjom slaže. Međutim, Komisija u svojem dokumentu o konačnoj objavi citira izvješća WTO-a o pregledu trgovinske politike iz 2011. i 2012. u istoj uvodnoj izjavi (161) kako bi pokazala da se u razdoblju od dvije godine malo toga promijenilo. Dok se u izvješću iz 2010. navodi da „*je visoki stupanj državnog vlasništva još jedno važno obilježje financijskog sektora u Kini*”, izvješće iz 2012. potvrdilo je da se u tom pogledu malo toga promijenilo. Kineska vlada citirala je i izvješće iz 2012. i na temelju toga tvrdila da je izvješće proturječno procjeni Komisije iz uvodne izjave (161). Ta tvrdnja nije mogla biti prihvaćena. Ni jedan od navoda iz izvješća ponovljen u primjedbama kineske

vlade na dokument o konačnoj objavi nije u proturječnosti i ne osporava procjenu Komisije u uvodnoj izjavi (161).

- (417) Kineska vlada tvrdila je i da u nalazima Komisije u uvodnoj izjavi (162) nedostaju valjani dokazi jer se Komisija (pored Izvješća Deutsche Bank i WTO-ovih pregleda trgovinske politike o kojima je bilo riječi u prethodnim uvodnim izjavama) „samo poziva na Izvješće i Ekonomsko istraživanje Svjetske banke itd., ali u potvrdu svojih nalaza ne daje nikakvo razumno i primjereno objašnjenje”. Ta tvrdnja nije mogla biti prihvaćena. U tom smislu napominje se da se u izvješćima Svjetske banke između ostalog navodi sljedeće: „Unatoč osjetnom napretku u reformi i jačanju financijskog sektora u protekla tri desetljeća, kineski financijski sustav i dalje je represivan i podložan ključnim strukturnim neravnotežama. Postojeći sustav, koji obilježavaju nadmoć banaka u državnom vlasništvu, jako državno uplitanje i preostala kontrola kamatnih stopa, tijekom gospodarskog uzleta Kine iznimno je učinkovit u mobilizaciji štednje i dodjeli kapitala strateškim sektorima” ili „Istovremeno izravna i neizravna kontrola financijskih institucija mora dati prostora daljim dogovorima na temelju tržišta. To bi trebalo značiti da neovisne središnje banke koje djeluju na otvorenom tržištu i rabe kamatne stope, a ne kreditna ograničenja, upravljaju likvidnošću. Poslovne banke pri davanju zajmova primijenile bi trgovinska načela i analizu kreditne sposobnosti, a ne bi slijedile naputke vlade” i „Vlada je na svim razinama bila izravno uključena u trgovinske djelatnosti financijskih institucija, posjedovanjem udjela ili neizravnim utjecajem, uglavnom zato jer za ostvarenje političkih ciljeva uvelike ovisi o kreditima poslovnih banaka”. U Ekonomskom istraživanju OECD-a o Kini iz 2010. opisuju se politike Narodne banke Kine o donjim granicama kamatnih stopa za zajmove i gornjim granicama kamatnih stopa za depozite kojima se banke destimuliraju da primjereno vrjednuju rizik i koje su neproduktivna mjera tržišnog natjecanja u bankarskom sektoru te se navodi da im je cilj očuvati profitabilnost bankarskog sektora koji je najvećim dijelom u državnom vlasništvu.
- (418) Kineska vlada tvrdi i da zaključak Komisije da je Narodna banka Kine uključena u utvrđivanje kamatnih stopa u poslovnim bankama u državnom vlasništvu i da na to utječe, nije utemeljen na odgovarajućim objašnjenjima i dokazima. U tom smislu kineska vlada izjavila je da je Komisija trebala znati da je u srpnju 2013. ukinuta donja granica kamatnih stopa za zajmove. Prvo, treba napomenuti da Komisija nije analizirala stanje na kineskom bankarskom tržištu u srpnju 2013. jer ono nije bilo relevantno za ovaj ispitni postupak. Drugo, tvrdnja da nalazima Komisije nedostaje odgovarajući temelj u obliku objašnjenja i dokaza nije točna. U relevantnim okružnicama jasno se navodi da Narodna banka Kine određuje granice davanja zajmova i stopa za depozite. Treće, i u Ekonomskom istraživanju OECD-a o Kini iz 2010. koje se spominje u uvodnoj izjavi (162) potvrđuje se postojanje takvih ograničenja.
- (419) Kineska vlada tvrdila je da „je Komisija znala da je okružnicama, uključujući okružnice od 8. lipnja i 8. srpnja 2012. poslanima nakon nalaza u predmetu premazanog finog papira, praksa kamatnih stopa Narodne banke Kine znatno izmijenjena”. To nije točno. Komisija nije mogla znati je li i kako je praksa izmijenjena jer je okružnice kineska vlada odbila dostaviti. Čak se i u sažecima sa mrežnih stranica Narodne banke Kine dostavljenima tijekom provjere, a za koje je kineska vlada pogrešno tvrdila da ih je Komisija u potpunosti zanemarila, potvrđuje da takva ograničenja još uvijek postoje.
- (420) Kineska vlada tvrdila je i da „Komisija vjerojatno nije svoje nalaze temeljila na stvarno ‚dostupnim činjenicama’ koje proturječe povijesnim informacijama kojima je

raspolagala, već je od kineske vlade očekivala da dokaže da se stanje iz vremena provjere u predmetu čelika s organskim premazom promijenilo". U pogledu objašnjenja u uvodnim izjavama od (415) do (419) jasno je da ta tvrdnja nije točna. U spisu nema dostupnih činjenica koje proturječe nalazima Komisije koji nisu utemeljeni samo na povijesnim informacijama već i na valjanim dokazima, na temelju svih informacija relevantnih za RIP.

- (421) Kineska vlada tvrdila je da četiri točke tvrdnje Komisije u uvodnoj izjavi (166) nisu točne i da nedostaje odgovarajuća pravna procjena. Kineska vlada tvrdila je da je upućivanje na članak 34. Zakona o poslovnim bankama prema kojemu banke „moraju djelatnost davanja zajmova obavljati u skladu s potrebama nacionalnog gospodarstva” u potpunosti neutralno. Nije jasno što kineska vlada misli pod „neutralnim upućivanjem”, ali planovi, politički dokumenti i zakoni citirani u uvodnoj izjavi (102) upućuju na to da su razvoj fotonaponske industrije te financijska i druga potpora tom razvoju među potrebama nacionalnog gospodarstva Kine. U kontekstu financijske potpore koja se tim dokumentima potiče jasno je da banke podupiru trgovačka društva u fotonaponskoj industriji. Kad je riječ o nalazu da banke moraju poštovati pravne propise prema kojima moraju davati kredite poticanim projektima, a koji Komisija temelji na Odluci Državnog vijeća br. 40., kineska vlada tvrdila je da „je u potpunosti neumjestan” jer se u Odluci ne navodi i ne upućuje da je solarna industrija poticani projekt. I ta je tvrdnja netočna. Iz uvodne izjave (399) jasno je da solarna industrija pripada kategoriji poticanih industrija i projekata. Kineska vlada slično je tvrdila i u vezi sa Zakonom NRK-a o znanstvenom i tehnološkom napretku i nalazom Komisije da se na temelju njega od banaka traži da prvenstvo daju razvoju industrija visoke i nove tehnologije i da proizvođači u uzorku pripadaju toj kategoriji. Prema mišljenju kineske vlade Komisija nije izvršila pravnu analizu pitanja je li solarna industrija proizvodnje modula i ćelija opisana kao industrija nove i visoke tehnologije obuhvaćena područjem primjene tog zakona. To nije točno. Komisija je jasno povezala kategoriju visokotehnoloških industrija i solarne industrije proizvodnje modula i ćelija. To je detaljno objašnjeno u uvodnoj izjavi (402).
- (422) Za tvrdnju Komisije da je uključenost države u kineski financijski sektor duboka i trajna kineska vlada tvrdila je da nije potkrijepljena valjanim dokazima. Kineska vlada osporila je dokaze Komisije i tvrdila da izvješće MMF-a iz 2009. u kojemu se naglašava nedostatak liberalizacije kamatnih stopa nije mjerodavno jer su kamatne stope u Kini u cijelosti liberalizirane. To nije točno. Dokazi u spisu potvrđuju da liberalizacija kamatnih stopa u Kini nije dovršena, a isto su tijekom posjeta radi provjere potvrdili službenici Narodne banke Kine. Kad je riječ o Državnom izvješću MMF-a iz 2010. na koji se pozvala Komisija, kineska vlada tvrdila je da je Komisija u cijelosti zanemarila nalaze MMF-a o liberalizaciji financijskog sektora. To nije točno. Komisija nije zanemarila odgovarajuće nalaze iz toga izvješća MMF-a koji su bili mjerodavni. Nalazi MMF-a na koje se u svojim primjedbama pozvala kineska vlada nisu proturječni nalazima Komisije o uključenosti države u kineski financijski sektor, a pogotovo u pogledu državnog vlasništva ili politike kamatnih stopa za zajmove i depozite. Činjenica da se u izvješću navodi da je proteklih godina postignut napredak u razvoju financijskog sustava u Kini koji se više temelji na tržištu ne znači da se izvješću potvrđuje da se financijski sustav u Kini zaista temelji na tržištu. U pogledu istraživanjâ OECD-a na koje se poziva Komisija, kineska vlada tvrdila je da se na temelju „jedne rečenice uz odbacivanje znatnog napretka u liberalizaciji bankarskog sektora” ne može zaključiti da banke u Kini ne posluju neovisno. U vezi s tom tvrdnjom treba napomenuti da Komisija nikad nije donijela zaključak na temelju

„jedne rečenice”, već, kako je prikazano prethodno u tekstu, na temelju nekoliko dokumenata koje su prikupile neovisne međunarodne organizacije.

- (423) Kineska vlada tvrdila je da je analiza Komisije o utvrđivanju javnog tijela „u cijelosti manjkava” i da njezin zaključak iz uvodne izjave (168) nije sukladan načinu na koji je Žalbeno tijelo WTO-a protumačilo naziv „javno tijelo” u predmetu *SAD – konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe za određene proizvode iz Kine*. I jedan proizvođač izvoznik tvrdio je da je obrazloženje Komisije o utvrđivanju javnog tijela „pravno pogrešno”. Kineska vlada tvrdila je da Komisija nije ustanovila da poslovne banke u državnom vlasništvu imaju i vrše vladine ovlasti koje su im povjerene i da nije utvrdila (i.) da su dotične funkcije za koje tvrdi da ih izvršavaju poslovne banke u privatnom vlasništvu funkcije koje općenito izvršava vlada, tj. da je u prvom redu riječ o vladinim funkcijama, (ii.) da postoje zajednička obilježja poslovnih banaka u državnom vlasništvu i vladinih tijela osim držanja udjela koje nije utvrđeno za sve banke u državnom vlasništvu i (iii.) da sve banke u poslovnom vlasništvu imaju potrebne vladine ovlasti za njihovo izvršavanje ili da im je povjerena ovlast izvršavanje dotičnih vladinih funkcija. Te su se tvrdnje morale odbaciti. Komisija upućuje na analizu tog problema u uvodnim izjavama od (158) do (167). Davanje zajmova spomenuto je u definiciji subvencije u članku 3. stavku 1. točki (a) Osnovne uredbe kao funkcija vlade. U tekućem ispitnom postupku poslovnim bankama u državnom vlasništvu naloženo je na temelju planova i ostalih političkih dokumenata da promiču određene sektore, uključujući fotonaponski sektor. Na temelju dostupnih činjenica zaključeno je i da je vlasništvo vlade u kineskim bankama znatno i da vlada znatno kontrolira poslovne banke u državnom vlasništvu. S obzirom na to da kineska vlada nije dostavila tražene informacije o vlasništvu vlade nad svim poslovnim bankama u državnom vlasništvu u Kini, Komisija je svoje nalaze utemeljila na dostupnim činjenicama. Stoga Komisija zaključuje da poslovne banke u državnom vlasništvu posluju kao dio vlade te da u provedbi politika kineske vlade o davanju povlaštenih zajmova određenim sektorima obnašaju javnu dužnost.
- (424) Kineska vlada tvrdila je i da Komisija nije utvrdila da se privatne banke u Kini usmjeravaju i povjeravaju, a osobito da Komisija nije utvrdila da je kineska vlada privatnim bankama i poslovnim bankama u državnom vlasništvu izričito i potvrdno dala nalog ili naložila ili dodijelila odgovornost ili nadležnost da daju povlaštene zajmove. Komisija se s tom tvrdnjom ne slaže. Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od (170) do (173), politika kineske vlade jest fotonaponskoj industriji osigurati potporu u obliku povlaštenih zajmova. Privatne banke obvezne su provoditi politiku vlade: kineska vlada na temelju Zakona o poslovnim bankama uputila je sve banke u Kini da „svoju djelatnost davanja zajmova obavljaju na temelju potreba nacionalnog gospodarstva i društvenog razvoja te u duhu državnih industrijskih politika”. Te potrebe i državne industrijske politike navedene su, između ostalog, u različitim planovima i političkim dokumentima, a među njima je i povlašteno financiranje odabranih industrija uključujući fotonaponsku industriju. Kineska vlada tvrdila je i da je dotični članak Zakona o poslovnim bankama izvučen iz konteksta i da izričito ne pokazuje da je kineska vlada poslovnim bankama dala bilo kakve upute ili naloge, dodijelila odgovornost ili nadležnost. Kako je već objašnjeno u uvodnoj izjavi (390), Komisija se ne slaže da je članak 34. izvučen iz konteksta te smatra da je njegov tekst jasan pravni obvezujući nalog svim bankama u Kini. Komisija se ne slaže ni s tvrdnjom kineske vlade da dokumenti iz uvodne izjave (102) o davanju povlaštenih zajmova fotonaponskoj industriji čine „neprimjerenu pravnu osnovu”. To je detaljno objašnjeno u uvodnim izjavama od (399) do (403).

- (425) Jedan proizvođač izvoznik tvrdio je da Komisija nije dokazala da kineska vlada povjerava i usmjerava banke u stranom vlasništvu. Ta je tvrdnja morala biti odbačena. Komisija je dokazala povjeravanje i usmjeravanje svih banaka u privatnom vlasništvu u Kini (između ostalog u uvodnim izjavama od (169) do (172) i (424)), a toj kategoriji pripadaju i banke u stranom vlasništvu.
- (426) Kad je riječ o utvrđivanju povjeravanja i usmjeravanja, kineska vlada tvrdila je i da je Komisija donijela zaključke na temelju procjene kreditnog rizika za jednog izvoznika u uzorku koju je dostavila jedna banka te je primijenila na sve banke u Kini i time u tom pogledu upotrijebila nepovoljne zaključke. Napominje se da su kineska vlada i banke odbile dostaviti procjene kreditnog rizika za ostale proizvođače izvoznike u uzorku. S obzirom na to da je Komisija morala upotrijebiti u tom pogledu dostupne činjenice i da je navedena procjena kreditnog rizika najbolja dostupna činjenica, Komisija je dijelom svoj zaključak utemeljila na tom dokumentu. Međutim, naglašava se da su zaključci doneseni na temelju dostupnih činjenica, a ne nepovoljnih zaključaka.
- (427) Kineska vlada usprotivila se Komisijinoj procjeni da je kinesko financijsko tržište poremećeno „*jer je pravno manjkavo*”. Kineska vlada tvrdila je da u RIP-u nema dokaza koji bi upućivali na to da poslovne banke u državnom vlasništvu čine dvije trećine kineskog financijskog tržišta. Komisija se s tom tvrdnjom ne slaže. U nedostatku informacija o vlasništvu u bankarskom sektoru koje su tražene u više navrata, ali ih kineska vlada nije dostavila, Komisija se poslužila dostupnim činjenicama. Komisija se pozvala na Izvješće Deutsche Bank u kojem je navedeno da poslovne banke u državnom vlasništvu čine više od dvije trećine kineskog financijskog tržišta. To potkrepljuju i dokazi iz dokumenata WTO-a, MMF-a, OECD-a i Svjetske banke koji potvrđuju da se prisutnost države u kineskom bankarskom sektoru tijekom RIP-a nije znatno promijenila. Kineska vlada tvrdila je i da je izjava Komisije o kamatnim stopama (tj. da su banke obvezne poštovati ograničenja koja je utvrdila Narodna banka Kine) netočna jer je donja granica kamatnih stopa za zajmove u potpunosti ukinuta. To nije točno. Točno je da je kineska vlada u svojim primjedbama tvrdila da je donja granica kamatne stope za zajmove ukinuta u srpnju 2013., a to znači više od jedne godine nakon isteka RIP-a. Točno je i da još vrijede gornje granice kamatnih stopa za depozite. Stoga je nalaz Komisije da u odlučivanju o uvjetima za davanje zajmova banke nisu potpuno slobodne (barem u pogledu RIP-a) točan, a to podupiru i dokazi u spisu. Kineska vlada usprotivila se nalazima Komisije u uvodnim izjavama od (183) do (188) na temelju navodne nemjerodavnosti nekolicine planova, političkih dokumenata i zakona na koje se Komisija pozvala. Komisija se s tom tvrdnjom ne slaže te upućuje na uvodne izjave od (399) do (403) u kojima je objasnila zašto su ti dokumenti mjerodavni za nalaze. Kineska vlada izjavila je i da je nalaz Komisije da je određenim bankama dan pristup SIGURNIM deviznim pričuvama neumjestan jer su u dokazima navedene samo banka EXIM i CDB te je objasnila da se zajmovi iz tih pričuva daju samo poduzećima u državnom vlasništvu. Komisija se s tim ne slaže. U dokazima je navedeno da su na početku programa pričuve bile dostupne samo političkim bankama CDB i EXIM, ali se spominje i Kineska banka, što upućuje na to da je početno ograničenje ukinuto. I tvrdnja da dokazi „jasno upućuju na to da se zajmovi daju samo poduzećima u državnom vlasništvu poput Sinopeca” nisu točne. Zapravo upućuju na to da se prednost daje poduzećima u državnom vlasništvu, ali ne i da je davanje tih zajmova ograničeno samo na njih. U svakom slučaju, s obzirom na veličinu Banke EXIM i CDB-a te njihov utjecaj na financijsko tržište u Kini, čak i da je program ograničen samo na njih, to bi bio znatan poremećaj financijskog tržišta u cjelini.

- (428) Kineska vlada tvrdila je i da Komisija nije utvrdila specifičnost u pogledu povlaštenog davanja zajmova i da je njezina analiza specifičnosti pravno nedosljedna jer nije utvrdila odnosi li se Odluka br. 40 na projekte ili industrije. Prema mišljenju kineske vlade činjenica da „je Odlukom br. 40 obuhvaćen iznimno velik popis gospodarskih sektora i industrija, ovaj dokument izričito ne ograničava pristup određenih poduzeća navodnim subvencijama kako to zahtijeva sudska praksa WTO-a”. Komisija se s tom tvrdnjom ne slaže. Kad je riječ o poticanim projektima, potrebno je napomenuti da su njima obuhvaćene samo određene aktivnosti ograničenog broja industrijskih sektora te se stoga ne može smatrati da je kategorizacija, kojom je obuhvaćen samo podskup poduzeća u Kini, općenita i nespecifična. U nedostatku objašnjenja (i dokumenata koji bi to potkrijepili) Komisija je to smatrala najprirodnijim tumačenjem načina na koji je kineska vlada točno primijenila definiciju fotonaponske industrije, na primjer za potrebe Odluke br. 40. i povezanog *Kataloga uputa za industrijsko restrukturiranje*. Osim toga, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (102), solarna fotonaponska industrija pripada kategoriji strateških industrija u skladu s definicijom iz 12. petogodišnjeg plana te na tim temeljima ima pristup povlaštenom financiranju, što je jasno iz navoda iz raznih planova, političkih dokumenata i zakona u istoj uvodnoj izjavi.
- (429) Kineska vlada tvrdila je i da Komisija nije utvrdila koristi od povlaštenog davanja zajmova jer primjena vanjskih referentnih mjerila za utvrđivanje koristi nije potkrijepljena nalazima Komisije. Prema mišljenju kineske vlade nije bilo temelja da Komisija primijeni BB rejting jer nije dostavila ni jedan dokaz da je vjerojatnije da je taj rejting poremećen u odnosu na ostale rejtinge i njegova primjena „*odražava nedopustive nepovoljne zaključke kojima se krši članak 12.7. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama*”. Ta je tvrdnja morala biti odbačena. S obzirom na poremećenost i nedostatak odgovarajuće kreditne sposobnosti ili procjene rizika proizvođača izvoznika u uzorku koju su pripremile banke koje daju zajmove, Komisija nije za pojedinačne proizvođače izvoznike mogla upotrijebiti kreditni rejting (ako su ga uopće i imali) u njihovoj nominalnoj vrijednosti. BB rejting u tom slučaju ne predstavlja nepovoljan zaključak te nije nepovoljan za proizvođače izvoznike jer je najbolji neulagački rejting na tržištu.
- (430) Podnositelj pritužbe tvrdio je da je Komisija za neke proizvođače izvoznike koji su se nalazili u posebno lošoj financijskoj situaciji trebala kao referentno mjerilo upotrijebiti rejting nepovoljniji od BB rejtinga. Zbog razloga navedenih u uvodnoj izjavi (429) Komisija je smatrala BB rejting (neulagački stupanj) primjernim kako bi se tijekom RIP-a objasnila financijska situacija proizvođača izvoznika u uzorku.
- (431) Podnositelj pritužbe zatražio je i da Komisija izračun uvećanog iznosa za zajmove izrazi u kineskoj valuti. Komisija je metodologiju objasnila u stavku 169. dokumenta o konačnoj objavi (ponovljenom u uvodnoj izjavi (198)). U skladu s metodologijom u postupcima premazanog finog papira i čelika s organskim premazom, Komisija je prilagodila kineske kamatne stope dodavanjem razlike kamatnih stopa između najbolje rangiranih obveznica i obveznica s BB rejtingom na tržištu u RIP-u.
- (432) Jedan proizvođač izvoznik tvrdio je da bi Komisija, kako bi utvrdila korist od povlaštenog davanja zajmova, morala usporediti stope za zajmove „povlaštenih” industrija sa stopama „nepovlaštenih” industrija. S obzirom na Komisijinu analizu financijskih tržišta (uvodne izjave od (181) do (185)) ta je tvrdnja morala biti odbačena. Uzimajući u obzir utvrđene poremećaje, kamatne stope na kineskom financijskom tržištu smatraju se nepouzdanima.

- (433) Kineska vlada tvrdila je i da za zajmove u EUR i USD Komisija ne smije upotrijebiti vanjska referentna mjerila jer jedan od ključnih elemenata na kojima se temelji Komisijina analiza poremećaja, tj. ograničenja Narodne banka Kine na kamatne stope, za takve zajmove ne postoji. Ta je tvrdnja morala biti odbačena. Ograničenja Narodne banke Kine na kamatne stope samo su jedan od ključnih elemenata kojima se Komisija služila u svojoj analizi kineskog financijskog tržišta. Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od (180) do (184), i niz drugih poremećaja opravdao je njihovu uporabu kao vanjsku referentnu vrijednost i za zajmove izražene u EUR i USD.
- (434) Nekoliko izvoznika i kineska vlada tvrde da sporazumi između izvoznika i određenih banaka u državnom vlasništvu (nadalje u ovom odjeljku „Sporazumi”) nisu istovjetni kreditnim linijama i da nisu financijski doprinosi jer ne obvezuju banku na davanje daljnjih sredstava pod određenim uvjetima. Upućuju i na zaključke Skupine u predmetu *zrakoplova za EZ* u kojima se navodi da „sama mogućnost” da vlada može izvršiti prijenos sredstava na temelju ispunjavanja prethodno utvrđenog uvjeta nije dovoljna za dokazivanje postojanja financijskog doprinosa. Naglasili su izjavu Skupine da bi ugovorni odnos morao „*sam po sebi osigurati korist za primatelja koja je odvojena i ne ovisi o koristi koja bi mogla biti ostvarena od bilo kojeg drugog prijenosa sredstava u budućnosti*”.
- (435) Kad je riječ o nalazima Skupine u predmetu *zrakoplova za EZ*, Komisija napominje da ti nalazi nisu iscrpni u pogledu opsega sporazuma o kreditnim linijama ili ostalih sličnih sporazuma te u tom slučaju ne obvezuju tumačenje Komisije na temelju Osnovne uredbe. Neovisno o tome, Komisija se slaže sa zaključkom Skupine, ali se ne slaže s primjenom tih zaključaka na tekući ispitni postupak koji se odnosi na kinesku vladu. Sporazumima se obično bankama u državnom vlasništvu omogućuje da daju zajmove u nužnom iznosu, ponekad u vezi s mogućim poboljšanjima učinka dotičnog poduzeća. Stoga s druge strane tekstovi Sporazuma mogu sadržavati tekstualno manje izravne ili automatske obveze u pogledu uvjeta davanja budućih zajmova u odnosu na uvjete iz nekih vrsta sporazuma o kreditnim linijama. Uz njih se ponekad potpisuju i zasebni ugovori o zajmu ili kreditu. Međutim, napominje se da se zajmovi na temelju tih Sporazuma uobičajeno daju uz vrlo slične, gotovo istovjetne uvjete. S druge strane, Sporazumi sadržavaju niz odredaba koje nadilaze uobičajeni tekstualni sadržaj sporazuma o kreditnim linijama i kojima se stvara zajamčeni potporni mehanizam dotične banke. Komisija smatra da u tom slučaju odredbe Sporazuma ne moraju nužno nametati zaključak jer se „obveze” prijenosa sredstava mogu izraziti u pisanom ili nepisanom obliku i njihovo postojanje potrebno je utvrditi na temelju ukupnih činjenica u spisu.
- (436) Na tim temeljima stvarna priroda obveza banaka u državnom vlasništvu na temelju Sporazumâ ovisi:
- (a) *o tekstu Sporazumâ*: Komisija napominje da su odredbe u najvažnijim Sporazumima koji uključuju najveće banke u državnom vlasništvu i osobito proizvođače izvoznike iznimno slične. Na temelju Sporazumâ u pogledu prijenosa sredstava utvrđuje se bliska veza između banke i izvoznika. Njima se omogućuje prijenos nužnog iznosa, ponekad nakon ispunjavanja određenih uvjeta povezanih s učinkom i kreditnim rejtingom. Poduzeća pri podnošenju zahtjeva za zajam na temelju Sporazumâ imaju pravo na „povlašteno postupanje” u odnosu na poduzeća koja nisu potpisala takve sporazume. Neki su iznosi mogućeg financiranja visoki u usporedbi s godišnjim prometom poduzeća. Iznosi kredita obećani izvoznicima u uzorku za tri su puta veći od njihova godišnjeg prometa. Osim toga, na temelju Sporazumâ banke mogu dati jaku potporu razvoju dotičnog društva. U Sporazumima se spominju „*dugoročno*”

stabilno strateško partnerstvo” između banke i poduzeća, davanje „prednosti” ključnim građevinskim projektima poduzeća, davanje *dugoročne stabilne financijske potpore*” poduzeću „u pogledu pribavljanja i reorganizacije imovine, temeljnog oblikovanja svake poslovne jedinice, projekata za tehničko poboljšanje, projekta ‚Go Global’ i ostalih poslova...” i pomaganja poduzeću da „na temelju svojih stručnih i institucijskih prednosti i učinka oblikuje srednjoročni i dugoročni razvojni plan”. U Sporazumima se spominje da su oni u skladu s nacionalnom makroekonomskom i industrijskom politikom. Stoga se čini da će poduzeće na temelju strateške potpore i „povlaštenog postupanja” dogovorenog u Sporazumima vrlo vjerojatno automatski biti prihvatljivo za primanje zajma na temelju Sporazumâ.

- (b) *o prirodi i ciljevima davatelja zajma*: Davatelji zajma jesu banke u državnom vlasništvu za koje je utvrđeno da su javna tijela ili ostale banke za koje je utvrđeno da ih vlada povjerava ili usmjerava te su stoga dio kineske vlade. Utvrđeno je da te banke daju zajmove uz stope mnogo niže od tržišnih. Na primjer, određeni Sporazumi upućuju na „*financijsku prednost*” banke i njezinu potporu „*industriji visoke tehnologije... kojoj se uz pristanak vlade daje prednost u razvoju*”.
 - (c) *o odnosu vlade prema korisniku*: Kako je opisano u uvodnoj izjavi (102), korisnici pripadaju strateškim industrijama u nastajanju.
 - (d) *o stupnju suradnje vlade u ispitnom postupku*: Davatelji kreditnih linija (banke u državnom vlasništvu i banke koje je vlada povjerila i usmjerila) nisu u ispitnom postupku u cijelosti surađivali te su nalazi o njima utvrđeni na temelju dostupnih činjenica.
 - (e) *o tržišnom poimanju Sporazumâ*: Čini se da društva smatraju Sporazume dokazom državne potpore i javno iznose zaključke da ti Sporazumi šalju pozitivan signal tržištima i potencijalnim ulagačima. Na primjer, 9. srpnja 2010. društvo Yingli Solar izdalo je priopćenje za tisak u kojem najavljuje „strateški sporazum o suradnji” s CDB-om u kojem se od CDB-a „očekuje da odobri kredit s najvećim ukupnim iznosom od 36 milijuna CNY za potporu skupini Yingli i njezinim pridruženim društvima”. Glavni financijski službenik društva Yingli izjavio je da „je tim sporazumom suradnja dviju stranaka podignuta na novu razinu i vjerujemo da ćemo zahvaljujući tome moći iskoristiti mogućnosti kojima ćemo ojačati naš vodeći položaj u fotonaponskoj industriji”. Društvo Jinko Solar opisalo je 26. siječnja 2011. kredit Kineske banke u iznosu od 50 milijuna CNY kao „strateški sporazum o suradnji” kojim će se „dalje ojačati naš položaj vodećeg proizvođača solarnih proizvoda”. U priopćenju piše i sljedeće: „S dugoročnom financijskom potporom Kineske banke sigurno ćemo u 2011. postići izvrsne rezultate te ostvariti naše dugoročne ciljeve rasta.” Za društvo Trina Solar rečeno je 14. travnja 2010. da u skladu s ugovorom s CDB-om namjerava iskoristiti kredit u iznosu od 4,4 milijarde USD „za širenje na tržištu”. Sve te najave upućuju na to da dotični proizvođači izvoznici vide Sporazume kao siguran a ne neizvjestan izvor financiranja.
 - (f) *o provedbi Sporazumâ*: Proizvođači izvoznici iskoristili su brojne pojedinačne zajmove, tj. stvarni prijenos sredstava izvršen je na temelju Sporazumâ, obično uz stope mnogo niže od tržišnih.
- (437) Na temelju svih dokaza zaključuje se da banke nude Sporazume kao dio vladine strategije podupiranja fotonaponske industrije te se smatra da su za dotične izvoznike iznimno važni, bez obzira je li stvarno izvršen prijenos sredstava. To proturječi argumentima strana prema kojima oni praktično nemaju nikakvu vrijednost. Iako imaju obilježje regularnih kreditnih linija, Sporazumi nadilaze uvjete regularnih

kreditnih linija te zapravo predstavljaju strateško partnerstvo između javnih tijela i poduzeća za provođenje vladine politike. U tom pogledu oni djeluju kao mehanizam državne potpore i državnog jamstva, kojima se ojačava tržišni položaj dotičnih izvoznika te im omogućuju da prošire svoje kapacitete i povećaju proizvodnju, a da su istovremeno sigurni da će primiti sredstva. U nedostatku potpore i jamstva izvoznici bi na tržištima očito bili u lošijem položaju. Stoga je tu riječ o potencijalnom prijenosu sredstava ili pružanju financijskih usluga. Takvo vrijedno „jamstvo” imalo bi određenu vrijednost na tržištu i barem bi uključivalo plaćanje znatne naknade. U tom pogledu iz Sporazumâ se ostvaruje korist koja je, prema riječima Skupine u predmetu *zrakoplova za EZ*, „odvojena i neovisna od koristi koja bi se mogla ostvariti od budućeg prijenosa sredstava”, između ostalog zbog potencijalne obveze vlade da izvrši plaćanja. Nije riječ samo o praznom „obećanju o davanju „jeftinih” sredstava”⁹⁹, već je korisnicima bolje sa Sporazumima nego bez njih.

- (438) Iznos koristi utvrđen je na temelju naknada naplaćenih za kreditnu liniju koja je odobrena jednom proizvođaču izvozniku u uzorku. Tu je kreditnu liniju odobrila banka čije je sjedište osnovano pod financijskom nadležnosti izvan NRK-a, što pokazuje sve elemente komercijalne kreditne linije dostupne na svjetskim financijskim tržištima i ostale aranžmane u trgovinskom sektoru. Napominje se i da se kreditne linije po uvjetima znatno ne razlikuju od ostalih komercijalnih kreditnih linija odobrenih proizvođačima izvoznicima u uzorku, za koje se plaćanju naknade, uključujući linije stranih banaka. U pogledu te analize riječ je o konzervativnoj referentnoj vrijednosti jer dokazi upućuju na to da su u praksi za poduzeća Sporazumi kao samostalna mjera vrjedniji od standardne kreditne linije. Međutim, Komisija je smatrala da tražene naknade mogu poslužiti kao zamjena za mjerilo u odnosu na naknade koje bi se morale platiti u skladu sa Sporazumima.
- (439) Kineska vlada tvrdila je i da banke koje su s izvoznicima u uzorku potpisale Sporazume nisu javna tijela i da im vlada nije povjerila tu zadaću. Ta je tvrdnja morala biti odbačena. Uključene banke jesu iste banke koje su osiguravale povlašteno financiranje, a Komisija je u uvodnim izjavama od (159) do (180) detaljno objasnila zašto su one javna tijela i/ili zašto ih je kineska vlada povjerila i usmjerila.
- (440) Kineska vlada tvrdila je da tvrdnja Komisije da je u normalnim tržišnim okolnostima za kreditne linije uvjet bio plaćanje znatnih naknada za neiskorištene iznose i administrativnih naknada nije utemeljena jer se naknade primjenjuju samo na „odobrene kreditne linije”. Ta je tvrdnja morala biti odbačena. Kako je navedeno u prethodnoj uvodnoj izjavi, kreditna linija upotrijebljena kao referentna vrijednost po uvjetima se znatno ne razlikuje od ostalih komercijalnih kreditnih linija odobrenih proizvođačima izvoznicima u uzorku, uključujući banke izvan Kine. Osim toga, jedna od banaka koja je sklopila nekoliko takvih sporazuma s proizvođačima izvoznicima u uzorku slične naknade naplaćuje svojim klijentima u inozemstvu¹⁰⁰.
- (441) Kineska banka tvrdila je i da Komisija nije dokazima potkrijepila svoju izjavu da je davanje vladinih kreditnih linija (tj. Sporazumi) dio povlaštenog davanja zajmova. To

⁹⁹ Predmet *EZ – zrakoplov*, stavak 7.743.

¹⁰⁰ <http://www.chinaafricarealstory.com/2011/08/china-development-banks-3-billion-line.html>; „Uvjeti kreditne linije CDB-a razlikuju se u dvije rate. Dospijeće prve tranše u iznosu od 1,5 milijarde USD jest 20 godina s počekom od 5 godina. Kamatna stopa bit će šestomjesečni LIBOR (londonska međubankovna ponudbena kamatna stopa) uz maržu u iznosu od 2,95 %, s naknadom za neiskorišteni iznos od 1 % i naknadom koja se plaća unaprijed u iznosu od 0,25 %. Uvjeti za drugu tranšu u iznosu od 1,5 milijarde USD podrazumijevaju dospijeće od 15 godina i početak od 5 godina, kamatnu stopu šestomjesečnog LIBOR-a uz maržu u iznosu od 2,28 % i vjerojatno iste naknade”.

nije točno. Odobravanje kreditnih linija jest standardni dio financiranja koji banke daju poduzećima, a Sporazumi čine odvojene i posebne mjere obuhvaćene povlaštenim davanjem zajmova. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (102), kineska vlada osigurava povlašteno financiranje fotonaponskoj industriji s pomoću niza planova, političkih dokumenata i zakona. Osim toga, na temelju Sporazuma dani su brojni zajmovi, što jasno pokazuje da oni čine sastavni dio povlaštenog financiranja fotonaponske industrije.

- (442) Jedan proizvođač izvoznik tvrdio je da odobravanja kreditnih linija ne predstavlja specifičnu subvenciju. Ta je tvrdnja morala biti odbačena. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (441) odobravanje kreditnih linija čini sastavni dio povlaštenog financiranja te se analiza specifičnosti iz uvodnih izjava (191), (192), (209) i (428) jednako primjenjuje na odobravanje kreditnih linija.
- (443) Prema mišljenju podnositelja pritužbe Komisija je morala utvrditi subvencijsku maržu za izvozne kupovne kredite jer je Banka EXIM odbila suradnju. Komisija se morala koristiti informacijama u pritužbi te nalazima Ministarstva trgovine SAD-a u sličnom predmetu o fotonaponskoj industriji. Ta tvrdnja nije mogla biti prihvaćena. Komisija je ispitala navode u pritužbi, ali nisu utvrđeni dokazi da su proizvođači izvoznici u uzorku tijekom RIP-a imali koristi od takvih mjera. Napominje se da se ispitna razdoblja za SAD-ov predmet i ovaj predmet ne poklapaju.

3.5.3. Primjedbe strana o izvoznom jamstvu i osiguranju za zelene tehnologije

- (444) U pogledu dokumenata koje je tijekom posjeta radi provjere zatražila Komisija, kako je utvrđeno u uvodnim izjavama (220) i (221), kineska vlada tvrdila je da nije jasno kada je zatražen Plan 840, da financijski izvještaji Sinosurea za 2012. u vrijeme provjere nisu bili raspoloživi, da su informacije o poduzećima u uzorku bile povjerljive i da se u svakom slučaju relevantni ugovori nisu čuvali u sjedištu Sinosurea. Komisija se poziva na svoje objašnjenje u uvodnim izjavama (219), (220) i (223) koje se tim pitanjima bave. Kad je riječ o Planu 840, Komisija dodaje da je zatražila sve relevantne dokumente o djelatnosti Sinosurea i navodnom subvencijskom programu koji ide u korist izvoznicima u uzorku i da je uz sve ostale dokumente navedene u uvodnoj izjavi (236) Plan 840 svakako važan za njezine nalaze, kako je obrazloženo u uvodnoj izjavi (232). U pogledu financijskog izvještaja Sinosurea za 2012., s obzirom na to da nije bio završen, Komisija je zatražila probne izvještaje, ali je Sinosure odbio dostaviti sve probne izvještaje za 2012.
- (445) Kineska vlada tvrdila je i da ne postoje pravni ili činjenični dokazi za potvrdu zaključka da je fotonaponska industrija „strateška industrija” i da je zaključak donesen na temelju pretpostavke. Komisija se poziva na objašnjenje u uvodnoj izjavi (231) i podsjeća da je to tijekom posjeta radi provjere kineska vlada izričito potvrdila. Kad je riječ o sličnoj tvrdnji o planovima 840 i 421 te mjerama potpore „strateškim industrijama u nastajanju” i tvrdnji da planovi nisu pravno obvezujući, Komisija se poziva na objašnjenja u uvodnim izjavama od (232) do (234). Napominje i da kineska vlada te dokumente nije dostavila i nije o njima raspravila s Komisijom te da stoga u spisu ne postoje dokazi koji upućuju na da su zaključci Komisije netočni.
- (446) Kineska vlada i jedan izvoznik u uzorku tvrde da su rabati i bespovratna sredstva za plaćanje premije osiguranja izvoznih kredita koje su odobrila tijela lokalnih vlasti nepropisno kompenzirani jer nije utvrđeno da je riječ o subvencijama u smislu Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Komisija se poziva na svoju analizu nalaza ispitnog postupka, a posebno na uvodne izjave (239) i (247). Komisija napominje i da su rabati i bespovratna sredstva neraskidivo povezana s

programom osiguranja izvoznih kredita jer je njihova otplata posljedica plaćanja premije Sinosureu u skladu s glavnom policom osiguranja izvoznih kredita. Naposljetku, ti rabati obuhvaćeni su područjem primjene Obavijesti [2004.] br. 368. koju su zajednički izdali MOFCOM i Sinosure, što dokazuje da „u pogledu osiguranja izvoznih kredita regionalne i lokalne vlasti zajednički ulažu daljnje napore u provedbi daljnjih mjera potpore proizvodima uključenih u imenik i poduzećima visoke i nove tehnologije”.

- (447) Kineska vlada osporava i nalaz o točki (j) Priloga 1. Sporazumu WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama da je Sinosureov program osiguranja kratkoročnog izvoznog kredita izvršen uz stope premije koje su nisu prikladne za pokrivanje dugoročnih troškova poslovanja i gubitaka programa. U potporu toga kineska vlada navodi sudsku praksu Skupine WTO-a u predmetu *SAD – pamuk* i iznosi objašnjenja na temelju različitih skupova brojki i argumenata sadržanih u Godišnjem izvješću Sinosurea. Kineska vlada osporava i Komisijino upućivanje na članak 11. Statuta Sinosurea i članak odvjetničkog društva Stewart Law. Komisija ponavlja svoje argumente iz uvoznih izjava od (242) do (245) i podsjeća da je zaključke utemeljila na najdostupnijim dokazima u spisu zbog izostanka suradnje kineske vlade, što je Komisiju spriječilo da dođe do relevantnih informacija koje je zatražila. Komisija je za svoje nalaze razmotrila niz elemenata i dokaza u spisu, među kojima Sinosureov Statut i članak odvjetničkog društva Stewart Law. Komisija smatra da su, iako sami po sebi nisu odlučujući faktor, ti i ostali elementi važni za njegovo utvrđivanje. Kad je riječ o sudskoj praksi u predmetu *SAD – pamuk*, Komisija je u cijelosti uzela u obzir njegove nalaze, a navodi iz tog predmeta koje je iznijela kineska vlada uistinu su primjereni.
- (448) U osporavanju analize Komisije u uvodnoj izjavi (245) kineska vlada dostavlja tablicu s brojkama iz izvještaja o prihodima javno dostupnih iz godišnjeg izvješća Sinosurea za razdoblje od 2006. do 2011. i zaključuje da je očigledno da su primljene premije bile više od troškova poslovanja programa. Prvo, Komisija napominje da u tablicu koju je dostavila kineska vlada nije uključen relevantan redak o iznosima provizije koju je platio Sinosure, već da su uključeni samo rashodi poslovanja. Drugo, brojke nedvojbeno pokazuju da svake godine od 2006. do 2011. osim 2010. iznosi neto premija nikad nisu bili viši od iznosa neto potraživanja uvećanih za rashode poslovanja, čak i ako se zanemari provizija koju je kineska vlada ispustila. To uključuje godinu 2011., što djelomično obuhvaća ispitno razdoblje, a iznos gubitka u određenim godinama jest znatan (na primjer 2008.). Treće, Komisija napominje da je za 2010. kineska vlada ukazala na nerazmjerno nizak iznos plaćenih neto potraživanja (za plaćane premije navedeno je da su bile 20 puta više od plaćenih potraživanja), što se nije odrazilo na Godišnje izvješće za 2010. Iznos koji je kineska vlada prijavila za 2010. temelji se na masovnu prilagodbu *ex-post* u pogledu povrata potraživanja i izmjenu pričuva nepodmirenih potraživanja koji su za 2010. iskazani u Godišnjem izvješću za 2011. Čini se da su te prilagodbe izvanredne i neprirodne te se iskazuju samo u izvještaju za narednu godinu. Komisija napominje i da je za 2011. kineska vlada navela iznose uključene u Godišnje izvješće za 2011. Komisija smatra da je teško uskladiti naknadne prilagodbe sa stvarnim stanjem, osobito s obzirom na izostanak suradnje i daljnjeg objašnjenja kineske vlade ili Sinosurea tijekom ispitnog postupka. Prema predmetu *SAD – pamuk*, kako ga je citirala kineska vlada, „upućivanje na ‚dugoročnost‘ u točki (j) u smislu razdoblja dovoljnog trajanja kako bi se osiguralo objektivno ispitivanje koje omogućuje temeljitu procjenu i koje izbjegava davanje prekomjernog značaja svakom jedinstvenom i netipičnom iskustvu određenog dana, mjeseca, tromjesečja, polugodišta, godine ili drugog specifičnog razdoblja”.

[dodan naglasak] Razdoblje od 2006. do 2011. Komisija smatra dovoljno dugim razdobljem za razmatranje, a Sinosure je gubitak pretrpio u svakoj godini tog razdoblja. Stanje u 2010. treba smatrati ili jedinstvenim ili netipičnim ako se uzme u obzir prilagođene brojke u Godišnjem izvješću za 2011. i njihov ograničen značaj, ili uobičajene prilagođene brojke u Godišnjem financijskom izvještaju za 2010. treba smatrati relevantnima, što pokazuje da je rezultat tek malo iznad praga rentabilnosti. Znatni gubici u drugim godinama potvrđuju nalaze Komisije da je Sinosure u razdoblju od 2006. do 2011. općenito pretrpio dugoročni gubitak. Osim toga, čak i ako se podaci iz 2010. smatraju reprezentativnima, ostaje činjenica da je Sinosure u razdoblju od 2006. do 2011. gubitke pretrpio u pet od šest godina. Ostale tablice i skupovi brojki koje je dostavila kineska vlada kako bi osporila nalaze Komisije o točki (j) Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama ne mogu se uskladiti s ostalim informacijama u spisu i/ili oni se ne mogu provjeriti. U svakom slučaju, oni sami po sebi ne upućuju na to da je Sinosure tijekom razdoblja od 2006. do 2011. bio rentabilan u pogledu programa osiguranja kratkoročnog izvoznog kredita.

- (449) Kad je riječ o referentnim mjerilima za izračun koristi, kineska vlada smatra utvrđivanje vanjskog referentnog mjerila nedosljednim sa Sporazumom o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, ali u potvrdu svoje tvrdnje ne podastire nikakav argument. Komisija se poziva na svoje objašnjenje u uvodnoj izjavi (245).
- (450) Kineska vlada i jedan izvoznik u uzorku koji surađuje osporavaju upotrijebljeno referentno mjerilo tvrdeći da Komisija nije opravdala zašto: (i.) je izračun premije temeljen na bankovnim podacima Banke EXIM SAD-a, (ii.) je kao zemlju uvoznicu uzela Italiju a ne Njemačku, koja čini glavno izvozno tržište dotičnog proizvoda, (iii.) je uzela razdoblje od 120 a ne 60 dana ili neko drugo kraće razdoblje, (iv.) nije primijenila izračun premije za izravan izvoz, nego za osiguranje izvoznih kredita za kupovne kredite financijskih institucija (FIBC). Komisija se u pogledu točke (i.) poziva na uvodnu izjavu (253). Komisija u pogledu točke (ii.) vjeruje da Italija predstavlja pravu ravnotežu između države članice EU-a s najnižim rizikom i države članice EU-a sa znatno većim rizicima i u skladu s njima naplaćenim premijama, koje su isto tržišta dotičnog proizvoda. U nedostatku specifične simulacija na temelju razdoblja od 90 dana dostupne na stranicama Banke EXIM, Komisija u pogledu točke (iii.) smatra razdoblje od 120 dana najprimjerenijim u smislu uvjeta prodaje tijekom RIP-a. Komisija u pogledu točke (iv.) nije mogla pribaviti simulaciju za izračun premije za izravan izvoz te smatra da to referentno mjerilo odražava stanje općeg rizika u zemlji kupcu.
- (451) Jedan izvoznik u uzorku koji surađuje tvrdi da je za neke svoje izvoze kupio osiguranje izvoznog kredita, da je platio uobičajenu premiju osiguranja te da nije imao koristi od programa *Green Express* ili nekog drugog povlaštenog tretmana u skladu s navodima podnositelja pritužbe. U nedostatku dokaza te tvrdnje Komisija se poziva na svoje nalaze u vezi s tim programom u odjeljku 3.4.1.4. ove Uredbe. Komisija se u pogledu programa *Green Express* poziva na svoje nalaze u uvodnoj izjavi (240) te napominje da je riječ o specifičnom aspektu programa osiguranja kratkoročnog kredita za Sinosure te da nalazi Komisije nisu ograničeni na taj aspekt, već na program u cjelini.

3.5.4. Demonstracijski program *Golden Sun*

- (452) Kineska vlada tvrdi i da se iz tog programa daju bespovratna sredstva za „distribuirane solarne fotonaponske sustave”, a ne za proizvođače/izvoznike dotičnog proizvoda te da relevantni kriteriji u zakonodavstvu nisu usmjereni na proizvođače modula i ćelija.

U tom pogledu kineska vlada tvrdi da je dostavila odgovarajuću dokumentaciju o programu i to u dogovoru s društvima u uzorku. Tri izvoznika u uzorku koji surađuju tvrde da je riječ o „korisničkoj subvenciji” kojom se ne osigurava korist za dotični proizvod te se za nju ne mogu uvesti kompenzacijske mjere u smislu članka 1. stavka 1. i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe, stavka VI:3 GATT-a iz 1994. te članka 19.1. Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Ti izvoznici upućuju na odluku EU-a u predmetu *SAD – biodizel* (uvodna izjava (97) Uredbe Komisije (EZ) br. 194/2009, SL L 67 od 12.3.2009., str. 50. i sudsku praksu WTO-a u predmetu *SAD – šipke od olova* (stavci 6.50., 6.53., 6.56. i 6.57. Izvješća Skupine), predmetima *Kanada – mjere koje utječu na izvoz putničkih zrakoplova* (stavak 9.112. Izvješća Skupine), *Brazil – program za financiranje izvoza zrakoplova* (stavak 7.24. Izvješća Skupine) i *Kanada – mjere koje utječu na izvoz putničkih zrakoplova* (stavci 157. i 159. Izvješća Žalbenog tijela).

- (453) Komisija se poziva na svoje nalaze ispitnog postupka, osobito na uvodne izjave od (243) do (246) ove Uredbe, u kojima su dana iscrpna objašnjenja ranije spomenutih argumenata i kojima se potvrđuje da određivanje jest u skladu s relevantnim odredbama i sudskom praksom na koju se poziva kineska vlada i izvoznici u uzorku koji surađuju. Komisija ponavlja da su bespovratna sredstva u okviru programa izravno povezana s dotičnim proizvodom jer prihvatljivi „distribuirani solarni fotonaponski sustavi” osobito uključuju ponudu modula i ćelija kao važnog dijela projekta te je stoga veza između koristi koje daje vlada i dotičnog proizvoda izravna i neraskidiva. Kako je navedeno osobito u uvodnim izjavama (244) i (245), u ispitnom postupku potvrđeno je da je kineska vlada izvršila izravna plaćanja nekolicini izvoznika u uzorku koji surađuju (tj. za ugradnju solarnih ploča za proizvodnju energije za vlastite potrebe, uključujući u proizvodnji dotičnog proizvoda) koji se između ostalog služe solarnim modulima i ćelijama koje su sami proizveli. Utvrđeno je i da su izravna plaćanja izvoznicima kao dobavljačima dotičnog proizvoda za treće strane nositelje projekta zapravo u suprotnosti s odredbama relevantnog zakonodavstva i da kineska vlada nije podastrla dokaz kako bi uskladila situaciju (vidi uvodne izjave (245) i (246)). Ograničeno objašnjenje kineske vlade i izvoznika u uzorku koji surađuje da je izravni prijenos sredstava, iako se krši kinesko zakonodavstvo, bio potreban jer se nositelj projekta nalazio u financijskim poteškoćama i kako bi se bespovratna sredstva upotrijebila samo za odobrene fotonaponske sustave nedvojbeno upućuje na to da, bez izravnog prijenosa od vlade, izvoznik u uzorku koji surađuje i koji je dobavljač ne bi mogao primiti novac za dobavljanje dotičnog proizvoda i da se vlada ne bi mogla pobrinuti da se subvencija upotrijebi za planiranu namjenu. S tog gledišta i u nedostatku daljnjih dokaza ta plaćanja treba smatrati izravnim bespovratnim sredstvima kineske vlade proizvođaču dotičnog proizvoda, koji u suprotnom ne bi primio novac za dobavljanje dotičnog proizvoda (uz pretpostavku da je dobavljanje izvršeno, za što u spisu nema dokaza). Komisija zbog toga vjeruje da su argumenti kineske vlade i izvoznika u uzorku koji surađuje pravno neutemeljeni.
- (454) Kad je riječ o koristima iz programa za dobavljanje dotičnog proizvoda za nepovezane nositelje projekta, kineska vlada tvrdi i da je Komisija bila obvezna provesti analizu prijenosa za utvrđivanje koristi te citira odluku WTO-a u predmetu *SAD – meka drvna građa IV* (stavci 141. i 142. Izvještaja Žalbenog tijela). Za odbacivanje te tvrdnje Komisija se poziva na objašnjenja u uvodnim izjavama od (244) do (246) i (352). Osim toga, zbog izostanka suradnje kineske vlade i zainteresiranih strana Komisija nije mogla provesti prolaznu analizu. Stoga se ne može reći da analiza prijenosa i navedena sudska praksa WTO-a u toj situaciji nisu relevantni jer su sredstva uplaćena

izravno proizvođačima dotičnog proizvoda i izravno su povezana s dobavljanjem, između ostalog, dotičnog proizvoda. S obzirom na to da plaćanja predstavljaju bespovratna sredstva i u nedostatku dokaza o daljnjoj uporabi dotičnih iznosa, riječ je o financijskom doprinosu (izravan prijenos sredstava), a Komisija ima pravo pretpostaviti da se tako osigurava korist za primatelja (proizvođači). Da je vlada u okviru programa izvršila plaćanja u korist trećih strana nositelja projekta i da je oprema kupljena po poštenoj tržišnoj vrijednosti, dotični izvoznici ne bi ostvarili korist. Međutim, kad se plaćanja vrše u korist proizvođača izvoznika, iznosi koje ta društva upotrebljavaju za ugradnju solarnih ploča predstavljaju korist jer ne moraju pokrivati troškove koje bi inače pri tom morali pokrivati. Ako proizvođač izvoznik ne može dokazati da je dio bespovratnih sredstava prenesen trećim stranama, na temelju dostupnih činjenica pretpostavlja se da bespovratno sredstvo predstavlja korist za izvoznika u obliku opće subvencije koja koristi djelatnostima društva u cjelini. To je ovdje slučaj.

- (455) Dva izvoznika u uzorku koji surađuju tvrde da program *Golden Sun* nije specifičan jer su relevantni zahtjevi kineskog zakonodavstva objektivni i sva poduzeća koja ih ispunjavaju mogu iz programa ostvariti korist, a sva društva imaju pravo na pristup programu, bez obzira jesu li proizvođači dotičnog proizvoda. Komisija se poziva na svoje nalaze specifičnosti u uvodnoj izjavi (247) u kojoj upućuje na to da uvjeti i kriteriji za odabir nisu objektivni i da se ne primjenjuju automatski. Relevantni kriteriji potvrđuju da je program ograničen samo na ograničeni podskup poduzeća koja ih mogu ispuniti, tj. poduzeća sa znatnim ugrađenim kapacitetom od najmanje 300 kWh i znatnom imovinom od najmanje 100 milijuna CNY. Kriteriji za odabir odnose se i na potrebu da poduzeća primatelji budu uključeni u lokalni plan provedbe demonstracijskog programa *Golden Sun*, a u ispitnom postupku utvrđeno je da njihovo uključivanje u lokalne planove ovisi o diskrecijskoj odluci nadležnih tijela koja nije transparentna te se ne temelji na objektivnim kriterijima. Komisija dodaje da se prihvatljivi „distribuirani solarni sustavi” oslanjaju na proizvodnju i dobavljanje opreme za proizvodnju solarne energije koja se najvećim dijelom sastoji od solarnih modula i ćelija. Stoga je, suprotno argumentima izvoznika u uzorku, i taj program specifičan u tome što u praksi samo proizvođači solarnih sustava, tj. proizvođači dotičnog proizvoda, imaju pravo na korist u okviru tog programa, bilo izravno kao nositelji projekta ili neizravno kao dobavljači dotičnog proizvoda za nositelje projekta. Stoga se, uzimajući u obzir i izostanak suradnje kineske vlade koja nije dostavila sve proračunske dokumente koje je zatražila Komisija (vidi uvodne izjave od (234) do (239)), zaključuje da je taj program i *de facto* specifičan u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (c) Osnovne Uredbe jer od tog programa izravnu ili neizravnu korist uglavnom imaju proizvođači dotičnog proizvoda. Subvencijama se koristi i ograničen broj poduzeća (proizvođači dotičnog proizvoda), ili se ta poduzeća njima uglavnom i nerazmjerno služe, jer su samo podskup navodnih potencijalnih primatelja, no čini se da primaju sva sredstva.

3.5.5. Programi oslobađanja od izravnog poreza i smanjenja poreza

3.5.5.1. Program „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” za poduzeća sa stranim kapitalom

- (456) Kineska vlada ponavlja svoj argument da je program povezan s društvima sa stranim kapitalom (FIE) naveden u pritužbi završen 2013. Komisija napominje da je RIP završio puno prije kraja 2013. te se protiv koristi danih u okviru tog postupka mogu uvesti kompenzacijske mjere. To potvrđuju nalazi ispitnog postupka, u skladu s kojima je utvrđeno da su tijekom RIP-a u okviru tog programa dane koristi nekolicini

izvoznika u uzorku koji surađuju. Čak i ako je program završen u 2013., koristi dane u okviru tog programa traju i dalje.

- (457) Kineska vlada i jedan izvoznik u uzorku koji surađuje tvrde i da se protiv varijante programa za poduzeća visoke i nove tehnologije (HNTE) ne mogu uvesti kompenzacijske mjere na temelju članka 10. stavka 1. Osnovne uredbe jer se on ne spominje u pritužbi. Komisija se poziva na svoje iscrpno pobijanje tog argumenta u uvodnoj izjavi (286). Komisija podsjeća i na to da je tijekom dotičnog RIP-a kineska vlada odlučila uskratiti suradnju u vezi s varijantom tog programa. Osim tih elemenata Komisija napominje da se u pritužbi pored mogućnosti „dvije godine oslobođeni / tri godine polovicu” za poduzeća sa stranim kapitalom navode ostali povlašteni izravni porezni programi za HNTE-ove (odjeljak 4.2.5.1. pritužbe), što predstavlja ili smanjenje poreza za HNTE-ove (odjeljak 5.2.5.9. pritužbe) ili povlaštene porezne programe za poduzeća sa stranim kapitalom priznata kao HTNE-ovi (odjeljak 4.2.5.8. pritužbe). Stoga se može smatrati da je taj program usko povezan s jednim od tih navodnih poreznih programa ili s oba ta programa u tome što se odnosi na smanjenje izravne porezne stope te je usmjeren posebno na isti skup HNTE-ova korisnika. Suradnja kineske vlade i ovdje bi omogućila Komisiji da pravilno i iscrpno pristupi svim elementima koji se odnose na povezanost s programima koji su navedeni u pritužbi te da popuni praznine u pritužbi, koja se temelji na dokazima *prima facie* razumno dostupnima u pritužbi. Komisija na temelju tih argumenata ponavlja da su kompenzacijske mjere protiv tog programa u cijelosti u skladu s člankom 10. stavkom 1. Osnovne uredbe jer se tom odredbom omogućava ispitivanje svih „navodnih subvencija” koje je podnositelj pritužbe utvrdio, a ne samo specifičnog programa. U ovom je slučaju navodna subvencija, tj. odricanje vlade od poreznih prihoda usmjereno na istu vrstu korisnika, zajednička svim programima.
- (458) U pogledu izračuna iznosa subvencije dva izvoznika u uzorku koji surađuju tvrde da je Komisija pogrešno upotrijebila njihove godišnje iznose godišnjeg povrata poreza na dohodak za 2011. unatoč činjenici da je RIP-om obuhvaćena polovina 2011. i polovina 2012. i da se time krši metoda izračuna iz odjeljka E. točke (a) podtočke ii. Smjernica Komisije za izračun iznosa subvencije u ispitnim postupcima u vezi s kompenzacijskim pristojbama, SL C 394, 17.12.1998., str. 6. Jedan od tih izvoznika tvrdi i da je Komisija, s obzirom na to da u vrijeme provjere nije bio poznat iznos povrata poreza za cijelu 2012., morala svoj izračun utemeljiti na tromjesečnim poreznim prijavama dohotka u prvoj polovini 2012. preuzetima na licu mjesta i/ili na temelju tablica dobiti i gubitka za 2012., što bi pokazalo da društvo nije u gubitku.
- (459) Komisija se poziva na uvodnu izjavu (300) i ponavlja važnost izračuna koristi na temelju konačnih revidiranih povrata poreza za određenu poreznu godinu. Komisija dodaje da konačnom isplatom povrata poreza za 2011. tijekom RIP-a konačnom postaje i svaka korist od povrata, čime dodatno potvrđuje ispravnost svojeg pristupa. Komisija svoj izračun ne može temeljiti na tromjesečnim povratima poreza jer oni prikazuju trenutačno privremeno stanje u vrijeme podnošenja prijave te se u njima u načelu na uzima u obzir konačno konsolidirano stanje porezne godine. Cilj je tih privremenih povrata osigurati vladi likvidnost, ali u vrijeme podnošenja prijave oni ukazuju samo na dio stanja. Može se dogoditi da društvo ostvari znatnu dobit u posljednja dva tromjesečja koji će i više no nadoknaditi gubitke iz prvih tromjesečja te će tako za konačni povrat poreza prijaviti oporezivu dobit. Stoga, iako privremeni povrati poreza za 2012. djelomično ukazuju na položaj izvozniku u vrijeme podnošenja prijave i time se objašnjava zašto ih je Komisija prikupila, njihova važnost nije apsolutna jer se ne može isključiti mogućnost da je stanje na kraju porezne

godine, kako je prikazano u konačnom povratu poreza, potpuno drugačije. Kad je riječ o tablicama dobiti i gubitka za 2012., Komisija napominje da financijsko računovodstvo ne odgovara uvijek poreznom računovodstvu te se obveza prijave stavki prihoda i gubitka u svrhe izravnog oporezivanja može znatno razlikovati od obveze prijave u računovodstvene svrhe. U porezne svrhe mogu se vršiti i prilagodbe, što se na financijske izvještaje ne odražava u potpunosti. Sve u svemu, činjenica da je prema financijskom izvještaju društvo u gubitku ne znači nužno da će se to stanje održati i prilikom konačnog povrata poreza. Komisija na temelju tih argumenata potvrđuje da se izračun subvencije za programe izravnog oporezivanja nužno mora temeljiti na konačnim iznosima u konačnom revidiranom povratu poreza na dohodak, a ne na periodičnim poreznim prijavama ili konačnim ili pokusnim računovodstvenim izvješćima.

3.5.5.2. Porezni rabat za istraživanje i razvoj za poduzeća sa stranim kapitalom

- (460) Kineska vlada tvrdi da je prvi put saznala da Komisija uvodi kompenzacijske mjere protiv istraživačkog i razvojnog programa kojim se ne zamjenjuje istraživački i razvojni program poduzeća sa stranim kapitalom spomenut u pritužbi. Kineska vlada iznosi argumente slične argumentima za prethodni program, kako je opisano u uvodnoj izjavi (457), i tvrdi da se uvođenjem mjera protiv tog programa krše članci 11. i 13. Sporazuma WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama. Kineska vlada tvrdi i da je istraživački i razvojni program za poduzeća sa stranim kapitalom završen 2008. i da novi takav program uključen u Zakon o porezu na dohodak za kineska poduzeća nije zamjenski program jer se ne odnosi na poduzeća sa stranim kapitalom i ne zahtijeva povećanje troškova za istraživanje i razvoj za 10 % u odnosu na prethodnu godinu.
- (461) Komisija napominje da u svojim odgovorima na upitnik i pismo za dopunu podataka kineska vlada nije dostavila informacije o tom programu, već da su protiv tog programa u prethodnim ispitnim postupcima uvedene kompenzacijske mjere (vidi uvodnu izjavu (310)). Međutim, Komisija napominje i da je s kineskom vladom o tom programu raspravljala tijekom posjeta radi provjere i da su mjerodavne provedbene odredbe prikupljene kao dokazni materijal (njih je dostavio i jedan od izvoznika u uzorku). Stoga su navodi kineske vlade da je prvi put saznala za moguće uvođenje kompenzacijskih mjera protiv tog programa neutemeljeni, također uzimajući u obzir činjenicu da je nekolicina izvoznika u uzorku koji surađuju, a s kojima je kineska vlada uskladila svoje odgovore, taj program prijavila u odgovorima na upitnik. Kineska vlada znala je za tu činjenicu jer je nekoliko puta pregledala spis koji nije bio povjerljiv. Nalazi ispitnog postupka pokazuju da se protiv programa mogu uvesti kompenzacijske mjere (uvodne izjave od (310) do (314)). Komisija dodaje da je taj program jasan nastavak prethodnog programa namijenjenog poduzećima sa stranim kapitalom zbog uske povezanosti prikazane istim oblikom i iznosom porezne olakšice (dodatni porezni rabat koji se oduzima od porezne osnovice) te istog omjera i iste pozadine (opravdani troškovi za aktivnosti istraživanja i razvoja) s neznatnim razlikama. Te neznatne razlike usklađene su s reformom Zakona o porezu na dohodak 2008., ali priroda i suština programa u načelu ostaju iste. Komisija se poziva i na argumente o normi pokretanja postupka iz uvodne izjave (457).
- (462) Kineska vlada i jedan izvoznik u uzorku koji surađuje tvrde i da taj program nije specifičan jer Komisija nije dokazala da je dobivanje potvrde o HNTE-u ograničeno na određena poduzeća. Komisija se poziva na svoje objašnjenje u uvodnim izjavama (313), (321) i (325) o jednom drugom poreznom programu za HNTE-ove. Komisija dodaje da i provedbena pravila tog programa (vidi uvodnu izjavu (321)) potvrđuju

nalaz da su HNTE-ovi specifični jer odgovarajuću potvrdu mogu dobiti samo društva u sektorima koje podržavaju vladine politike i koja su prihvatljiva na temelju odgovarajućih kataloga i smjernica vlade. Primjerice, tu potvrdu mogu dobiti samo poduzeća koja se bave istraživačkim i razvojnim projektima predviđenima u dokumentu o ključnoj potpori države u području visoke i nove tehnologije te Smjericama NDRC-a za tekuće prioritete razvoja ključnih sektora industrije visoke tehnologije iz 2007. ili za aktivnostima istraživanja i razvoja obuhvaćenog područjem primjene Obavijesti Državnog vijeća o provedbi nekoliko dodatnih politika za Plan državnog srednjoročnog i dugoročnog znanstvenog i tehnološkog razvoja (2000. – 2020.) br. 6 ([2006.] Državnog vijeća). Stoga je jasno da je taj porezni program ograničen samo na ona specifična društva u relevantnim sektorima i na aktivnosti istraživanja i razvoja koje podupire kineska vlada, uključujući društva u poticanom fotonaponskom sektoru.

- (463) U pogledu izračuna iznosa subvencije dva izvoznika u uzorku koji surađuju tvrde da je Komisija pogrešno upotrijebila njihove iznose godišnjeg povrata poreza na dohodak za 2011. iako je RIP-om obuhvaćena polovina 2011. i polovina 2012. i da se time krši metoda izračuna iz odjeljka E. točke (a) podtočke iii. Smjernica Komisije za izračun iznosa subvencije u ispitnom postupku u vezi s kompenzacijskim pristojbama iz 1998. Komisija se poziva na sve argumente obrazložene u uvodnoj izjavi (459) koji su također primjereni za odbacivanje tvrdnje u vezi tog programa. Osim toga, Komisija napominje da je argument o navodnom poreznom gubitku iz porezne godine 2012. samo djelomično ili potpuno nevažan jer se porezni odbitak može prenijeti za dodatnih pet poreznih godina i prebiti na temelju svakog oporezivog prihoda prijavljenog tijekom tih narednih pet godina. Stoga bi Komisija, čak i da prihvati navode da su ta društva 2012. pretrpjela porezni gubitak ili da je dostupan konačni revidirani povrat poreza za 2012. koji bi prikazao porezni gubitak (što ovdje nije slučaj), i dalje uzela u obzir koristi u okviru tog programa jer se ne može isključiti mogućnost da bi se koristi poreznog odbitka zaračunani u 2012. mogli upotrijebiti čim društvo prijavi oporezivi prihod u bilo kojoj od narednih pet godina.

3.5.5.3. Smanjenje poreza za poduzeća visoke i nove tehnologije uključena u odabrane projekte

- (464) Kineska vlada i jedan izvoznik koji surađuje tvrde da taj program nije specifičan, da se analiza specifičnosti ne temelji na činjenicama i da zahtjeve za dobivanje statusa HNTE-a treba smatrati objektivnim kriterijima ili uvjetima kojima se utvrđuje prihvatljivost za subvencije te da je prihvatljivost za taj program automatska. Kad je riječ o nalazu specifičnosti u pogledu ograničenja tog programa i poreznog rabata za istraživanje i razvoj i na HNTE-ove, Komisija se poziva na svoje objašnjenje u uvodnim izjavama (321) i (325) te na uvodnu izjavu (462) koja je jednako primjenjiva na taj program. Komisija ponavlja da osobito prethodno navedene provedbene mjere i dokumenti ukazuju da su primjena tog programa i priznavanje statusa HNTE-a, koji nije dostupan svim poduzećima i koji se ne temelji na objektivnim kriterijima, ograničen samo na određene sektore i poduzeća koje podupire kineska vlada na temelju kriterija koji nisu objektivni ili neutralni. Prihvatljivost za ostvarivanje koristi u okviru tog programa nije ni automatska, već ovisi o dobivanju potvrde HNTE-a, koja se dodjeljuje na temelju diskrecijskog postupka nadležnih tijela te stoga nije automatska.
- (465) Jedan izvoznik koji surađuje tvrdi da je Komisija pogrešno izračunala subvencijsku korist od tog programa jer je upotrijebila revidirani povrat poreza za 2011., a tromjesečne porezne prijave za 1. i 2. tromjesečje 2012. bile su dostupne i preuzete su

tijekom provjere, te da je u svakom slučaju Komisija mogla zatražiti primjerak konačne godišnje prijave poreza na dohodak za 2012. čim je bila dostupna. Taj izvoznik tvrdi i da bi se, ako je povrat poreza za 2011. upotrijebljen za izračun subvencijske koristi, morao upotrijebiti promet društva za 2011., a ne promet ostvaren tijekom RIP-a. Komisija se poziva na svoje objašnjenje u uvodnoj izjavi (459). Komisija napominje i da je u svojem pismu najave posjeta izvoznicima u uzorku, uključujući dotičnog izvoznika, izričito tražila izvorne cjelovite porezne prijave i rješenja o povratu poreza za financijsku godinu obuhvaćenu RIP-om i trima prethodnim godinama. Stoga je izvoznik koji surađuje mogao i morao dostaviti rješenje o povratu za 2012. čim je ono bilo dostupno, a Komisija napominje da to nije učinio čak ni prilikom slanja svojih primjedbi na dokument o objavi. U pogledu argumenta da je za izračun koristi morala upotrijebiti promet za 2011., Komisija napominje da se smatra da iznos subvencije za 2011. na prihvatljiv način odražava stanje tijekom RIP-a, osobito zato što je plaćanje poreza za 2011. trebalo izvršiti tijekom RIP-a (mjesec) i što konačni podaci za 2012. nisu bili dostupni u vrijeme provjere. Komisija za mjerenje različitih subvencija u svakom slučaju ne može rabiti različite nazivnike, inače postotci ne bi bili usporedivi i ne bi se mogla jamčiti dosljednost izračuna. Naposljetku, Komisija dodaje da nije provjerila iznose prometa za 2011., već je samo provjerila iznose prometa za RIP.

3.5.6. Primjedbe strana o ustupanju prava na korištenje zemljištem uz naknadu manju od primjerene

- (466) Kineska vlada tvrdila je da Komisija nije utvrdila specifičnost u skladu s člancima 2.1. i 2.2. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama te da nije jasno pokrijepila svoj nalaz specifičnosti na temelju pozitivnih dokaza u skladu sa zahtjevima članka 2.4. istog Sporazuma. Prema mišljenju kineske vlade Komisija nije dostavila ni jedan činjenični dokaz da su određenim industrijama ustupljena prava korištenja zemljištem po povlaštenim stopama te nije dostavila pravnu osnovu za svoju procjenu da je industrija proizvodnje solarnih ćelija i modula dio tih industrija. Jedan proizvođač izvoznik iznio je sličnu tvrdnju. Te su se tvrdnje morale odbaciti. Komisija je u uvodnoj izjavi (364) navela primjere obavijesti o pravima korištenja zemljištem kojima su nadležna tijela vlasti ograničila potencijalne kupce utvrđenom cijenom na fotonaponsku industriju i utvrđenim cjenovnim ograničenjima na prava korištenja zemljištem koja su kupili proizvođači izvoznici u uzorku. U nedostatku ostalih informacija koje je zatražila kineska vlada i, s obzirom na potporu vlade fotonaponskoj industriji, uz diskrecijsku i netransparentnu prirodu dodjeljivanja prava korištenja zemljištem, Komisija je smatrala da te informacije potvrđuju specifičnost.
- (467) Kineska vlada i nekoliko proizvođača izvoznika tvrdili su da referentno mjerilo za prava korištenja zemljištem koje je odabrala Komisija nije primjereno. Kineska vlada tvrdila je i da Komisija nije poduzela sve da utvrdi referentno mjerilo blisko tržišnim uvjetima koji bi prevladali u nedostatku poremećaja, u skladu sa zahtjevom odluke Skupine WTO-a u predmetu *SAD – konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe za određene proizvode iz Kine*¹⁰¹. Ta je tvrdnja morala biti odbačena. Komisija je detaljno pregledala razne pokazatelje te usporedila Tajvan i NRK kao cjelinu te pojedinačne dotične kineske provincije. Nakon te analize Komisija smatra Tajvan primjerenim referentnim mjerilom zbog ukupnosti informacija u spisu, tj. (i.) usporedivosti gospodarskog razvoja i gospodarske strukture Tajvana i većine kineskih provincija i gradova u kojima proizvođači izvoznici koji surađuju imaju poslovni

¹⁰¹ Izvješće Skupine u predmetu *SAD – konačne antidampinške i kompenzacijske mjere za određene proizvode iz Kine*, stavak 10.187.

nastan, (ii.) prostorne blizine Kine i Tajvana, (iii.) visokog stupnja industrijske infrastrukture Tajvana i kineskih provincija, (iv.) jakih gospodarskih veza i prekogranične trgovine Tajvana i NRK-a, (v.) visoke gustoće naseljenosti u dotičnim kineskim provincijama i Tajvanu, (vi.) sličnosti vrste tla i transakcija koji se rabe za postavljanje relevantnog referentnog mjerila u Tajvanu s istim elementima u NRK-u i (vii.) zajedničkim demografskim, jezičnim i kulturnim obilježjima Tajvana i NRK-a. Osim toga, većina dotičnih provincija smatraju se provincijama s najvećom proizvodnjom u NRK-u. Iako BND po glavi stanovnika Tajvana i tih provincija i gradova nije isti, BND tih provincija i gradova proteklih je godina snažno rastao, tj. oni hvataju korak s Tajvanom. Osim toga, najnoviji podaci ukazuju i na to da NRK u cjelini te dotične provincije i gradovi bilježe znatno veću stopu rasta BND-a u odnosu na Tajvan, tj. brzo ga dostižu. Međutim, važno je napomenuti da točna usporedba između BND-a netržišnog gospodarstva (NRK) i BND-a uspostavljenog tržišnog gospodarstva (Tajvan) nije presudna činjenica jer je normalno da u pogledu BND-a netržišno gospodarstvo zaostaje za djelotvornim tržišnim gospodarstvom. Osim toga, mnogi ostali čimbenici, na primjer pravila o planiranju ili politika zaštite okoliša, mogu utjecati na ponudu i potražnju industrijskog zemljišta. Pravo je pitanje što bi u pogledu prava korištenja zemljištem u dotičnim kineskim provincijama bili „prevladavajući tržišni uvjeti” da je riječ o djelotvornom tržišnom gospodarstvu, a na temelju svih dokaza zaključeno je da bi bili vrlo slični uvjetima na Tajvanu.

3.5.7. Ostale napomene

- (468) Podnositelj pritužbe tvrdio je da bi Komisija morala iznijeti koje je dodatne subvencijske programe utvrdila tijekom ispitnog postupka te utvrditi subvencijske marže za te programe koji nisu spomenuti u pritužbi. U tom pogledu napominje se da je Komisija ispitala sve subvencije koje ispunjavaju pravne uvjete za pokretanje postupka.
- (469) Podnositelj pritužbe tvrdio je da je Komisija morala utvrditi subvencijsku maržu u pogledu polisilicija koji osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene na temelju informacija podnositelja pritužbe i na temelju nalaza Ministarstva trgovine SAD-a u sličnom predmetu o fotonaponskoj industriji. Komisija je ispitala taj program i na temelju informacija primljenih od proizvođača izvoznika u uzorku i kineske vlade zaključila da tijekom RIP-a u okviru programa nije ostvarivana korist, uglavnom zbog toga što su uvozne cijene polisilicija bile niže od cijena koje naplaćuju kineski dobavljači. Napominje se da se ispitna razdoblja za SAD-ov predmet i ovaj predmet ne poklapaju.
- (470) Podnositelj pritužbe tvrdio je da je Komisija morala utvrditi subvencijsku maržu i u pogledu električne energije koju osigurava vlada uz naknadu manju od primjerene. Ta je tvrdnja morala biti odbačena. Komisija nije našla dovoljno dokaza da su tijekom RIP-a proizvođači izvoznici u uzorku, uz iznimku LDK-a, ostvarili korist od povlaštene opskrbe električnom energijom.
- (471) Kineska vlada tvrdila je da je Komisijina metodologija izračuna rezultirala „dvostrukim računanjem na razini izračuna antidampinške i antisubvencijske marže”. Prema mišljenju kineske vlade Komisija je morala oduzeti subvencijsku maržu izračunanu za program osiguranja izvoznog kredita od dampinške marže jer je riječ o izvoznoj subvenciji. Kineska vlada tvrdila je i da je Komisija morala od dampinške marže oduzeti subvencijske marže izračunane na temelju vanjskih referentnih mjerila. Objasnila je da „dio dampaing izračunan na temelju normalne vrijednosti za analognu zemlju predstavlja isto subvencioniranje protiv kojeg su uvedene kompenzacijske

mjere u istovremenom antisubvencijskom ispitnom postupku”.Ni jedna od tih tvrdnji ne bi imala utjecaja na razinu konačnih mjera jer su u dotičnom slučaju kombinirane pristojbe ograničene maržom štete. To je kineska vlada potvrdila i u primjedbama na dokument o konačnoj objavi. Stoga se ne smatra potrebnim baviti se suštinom tih tvrdnji.

3.6. Iznos subvencija koje podliježu kompenzacijskim mjerama

(472) Iznosi subvencija protiv koji se mogu uvesti kompenzacijske mjere u skladu s odredbama Osnovne uredbe, izraženi *ad valorem*, za ispitana poduzeća navedeni su u sljedećoj tablici:

Proizvođač izvoznik	Konačna subvencijska marža
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. Luoyang Suntech Power Co. Ltd. Suntech Power Co. Ltd. Wuxi Sun-Shine Power Co. Ltd. Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd. Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd.	4,9 %
Yingli Energy (China) Co. Ltd. Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd. Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd. Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd. Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd. Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd. Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd. Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd. Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd.	6,3 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd. Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd. Changzhou Youze Technology Co. Ltd. Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd. Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd.	3,5 %
JingAo Solar Co. Ltd. Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd. JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd. Shanghai Jinglong Solar Energy Technology Co. Ltd. Hefei JA Solar Technology Co. Ltd.	5,0 %
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd. LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd. LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd.	11,5 %

LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd.	
Delsolar (Wujiang) Co. Ltd.	<i>de minimis</i>
Renesola Zhejiang Ltd. Renesola Jiangsu Ltd.	4,6 %
Jinko Solar Co. Ltd. i povezana društva	6,5 %
Ostala dotična poduzeća (Prilog 1.)	6,4 %
Sva ostala trgovačka društva	11,5 %

(473) U skladu s člankom 15. stavkom 3. osnovne Uredbe, ukupna subvencijska marža za društva koja surađuju, a nisu uključena u uzorak, izračunan je na temelju ponderiranog prosječnog iznosa subvencije utvrđenog za društva u uzorku koja surađuju i iznosi 6,4 %.

(474) S obzirom na visoku razinu suradnje kineskih proizvođača izvoznika, utvrđena pristojba za sva „ostala poduzeća” jednaka je najvišoj pristojbi propisanoj poduzećima koja sudjeluju u uzorku ili surađuju u ispitnom postupku. Pristojbe za „sva ostala poduzeća” primjenjivat će se na ona poduzeća koja ne surađuju u ispitnom postupku.

4. ŠTETA

4.1. Definicija industrije Unije i proizvodnje Unije

(475) Istovjetni proizvod u Uniji proizvodi 215 proizvođača. Oni čine industriju Unije u smislu članka 9. stavka 1. Osnovne uredbe, te se dalje u tekstu navode kao „industrija Unije“. Institucije su provjerile tvrdnje zainteresiranih strana da je riječ o većem broju; tom je provjerom utvrđeno da su navodni dodatni proizvođači zapravo većinom proizvođači izvoznici, s njima povezani uvoznici, distributeri i montažeri.

(476) Sve dostupne informacije o industriji Unije, uključujući informacije dostavljene u pritužbi, makroekonomski podaci koje je dostavio Euroressedienst, nezavisno društvo za konzalting („konzultant”) i provjereni odgovori na upitnik proizvođača iz Unije u uzorku rabljeni su za utvrđivanje ukupne proizvodnje Unije u RIP-u, jer potpune javne informacije o proizvodnji nisu bile dostupne. S obzirom na to da se moduli i ćelije uvoze u Uniju pod carinskim brojevima kojima su obuhvaćeni drugi proizvodi koji nisu predmet ovog ispitnog postupka i da je prijavljeni obujam uvoza iskazan u tonama, Eurostat se nije mogao upotrijebiti za utvrđivanje obujma i vrijednosti uvoza koji se temelje na podacima koje je dostavio konzultant. Kada je to bilo moguće, podaci primljeni od konzultanta unakrsno su provjereni u odnosu na ostale dostupne javne izvore i provjerene odgovore na upitnik.

(477) Na temelju navedenog, ukupna proizvodnja Unije tijekom RIP-a procijenjena je na oko 4 GW za module i 2 GW za ćelije.

(478) Kako je prikazano u uvodnoj izjavi (21), u uzorku je odabrano devet proizvođača iz Unije koji čine 18 % – 21 % ukupne proizvodnje modula u Uniji i 17 % – 24 % ukupne proizvodnje ćelija u Uniji.

(479) Nekoliko strana osporavalo je činjenicu da su podaci koje je dostavio konzultant upotrijebljeni za utvrđivanje, između ostalog, proizvodnje Unije, proizvodnog kapaciteta Unije te ostalih makroekonomskih pokazatelja štete u pogledu industrije

Unije i podataka o uvozu. Te strane dovele su u pitanje neovisnost konzultanta upućujući na to da je povezan s podnositeljem pritužbe. Zatražili su i da im se objasni na temelju čega je Komisija odabrala konzultanta i doveli u pitanje stručnost u prikupljanju gospodarskih podataka povezanih s fotonaponskim sektorom. S tim u vezi tvrdili su da je Komisija svoje nalaze trebala temeljiti na podacima iz ostalih dostupnih izvora, osobito poznatih istraživačkih instituta. Naposljetku, kako bi osporio pouzdanost podataka prikupljenih od konzultanta, AFASE je uputio na Najbolju praksu za podnošenje gospodarskih dokaza i prikupljanje podataka u slučajevima u vezi s primjenom članaka 101. i 102. UFEU-a i u slučajevima koncentracije poduzetnika.

- (480) Kad je riječ o navodnim vezama između konzultanta i podnositelja pritužbe, dotične zainteresirane strane nisu podastrle dokaze o postojanju takve veze. Isto tako, tijekom ispitnog postupka nije ustanovljeno postojanje veze koja nije čisto poslovne prirode. Nakon konačne objave jedna je zainteresirana strana tvrdila da postoje pokazatelji da se dokazi *prima facie* koje je u pritužbi kao njezin podnositelj dostavila industrija Unije temelje na podacima koje je dostavio isti konzultant. Premda se potvrđuje da su nalazi za neke pokazatelje doista bili slični dokazima navedenima u pritužbi, to nužno ne znači da su utvrđeni samo na temelju jednog izvora. S tim u vezi, podnositelj pritužbe navodi razne izvore kojima se poslužio. Stoga je tvrdnje u tom pogledu trebalo odbaciti.
- (481) Komisija je smatrala primjerenim u tekućem ispitnom postupku poslužiti se konzultantskim uslugama zbog nedostupnosti potrebnih makroekonomskih podataka iz ostalih javno dostupnih izvora kojima je obuhvaćeno cjelokupno tržište Unije te ostalih podataka o uvozu. Komisija je prije odabira Europressediensta ocijenila metodologiju kojom se služi konzultant u prikupljanju relevantnih podataka te njegovu sposobnost da potrebne podatke dostavi posebno za sve vrste proizvoda i za cjelokupno dotično razdoblje.
- (482) Osim toga, podaci primljeni od konzultanta unakrsno su provjereni, kad je to bilo moguće tijekom ispitnog postupka, u odnosu na ostale dostupne javne izvore i potom potvrđeni. S tim u vezi treba napomenuti da na tržištu djeluje nekoliko istraživačkih poduzeća specijaliziranih za fotonaponske statistike i da dostavljeni podaci gotovo nikad nisu istovjetni. Razlog tomu je činjenica da je istraživačkim institutima teško utvrditi točne podatke te se stoga pokazatelji fotonaponskog tržišta uvijek temelje na procjenama, neovisno o tome tko te podatke dostavlja. U tom kontekstu unakrsna provjera Komisije sastojala se od usporedbe kretanja podataka primljenih od konzultanta s kretanjima istovjetnih podataka koje su o istoj temi objavile ostale istraživačke organizacije, Komisijin Zajednički istraživački centar (JRC) i EPIA, ako su takvi podaci bili dostupni. Unakrsnim provjerama nisu primijećene znatne razlike, a kretanja unakrsno provjerenih indikatora bila su slična. Stoga se privremeni antidampinški nalazi ne temelje samo na podacima primljenima od konzultanta, već i na analizi i procjeni tih podataka koje je provela Komisija. Osim toga, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (8), nakon uvođenja privremenih antidampinških mjera obavljen je u prostorima konzultanta posjet radi provjere. Kako bi provjerila pouzdanost metodologije i dostavljenih podataka, Komisija je izvršila provjeru prostora konzultanta na licu mjesta. Provjera na licu mjesta izvršena je u cilju potpore unakrsnoj provjeri podataka koju je izvršila Komisija i kako bi se dobilo dodatno jamstvo u pogledu pouzdanosti i kvalitete podataka i povezane metodologije. Provjera na licu mjesta smatra se primjerenom u primjeni načela dobrog upravljanja, čak i ako

te podatke nije dostavila zainteresirana strana nego konzultant. Tako je Komisija dobila dodatno jamstvo pouzdanosti podataka primljenih od konzultanta.

- (483) Jedna je strana tvrdila da je metodologija unakrsne provjere podataka kojom se koristila Komisija nije dovoljno detaljno objašnjena te su tražili da se otkriju ostali izvori upotrijebljeni u unakrsnoj provjeri podataka. Ta je strana nadalje tvrdila da je primijenjena metodologija u svakom slučaju nevaljana sve dok se uspoređuju samo trendovi iz različitih izvora, a ne apsolutne vrijednosti.
- (484) Kao ostali izvori za unakrsnu provjeru podataka koje je dostavio konzultant upotrijebljena su izvješća JRC-a i EPIA-e o istim temama. U pogledu usporedbe podataka s drugim izvorima, napominje se da su podaci pokazali ne samo slične trendove nego i slične vrijednosti. Stoga je zaključeno da je primijenjena metodologija bila primjerena i tvrdnje iznesene u tom pogledu su odbačene.
- (485) Glavna djelatnost konzultanta jest prikupljanje podataka povezanih s fotonaponskim sektorom i održavanje baze podataka poduzeća aktivnih na fotonaponskom tržištu. Ti podaci objavljuju se u specijaliziranim časopisima o fotonaponskom sektoru, a njima se služe i pojedinačna poduzeća za koja provodi specijalizirana istraživanja. Baza podataka Europressediensta redovito se ažurira i nanovo objavljuje. Osim toga, konzultant je u tom sektoru prikupio nekoliko godina iskustva. Zapravo, metodologija kojom se konzultant služi podrazumijeva prikupljanje, unakrsnu provjeru i agregiranje informacija dobivenih iz različitih izvora dostupnih na tržištu. U tom cilju konzultant podatke prikuplja s pomoću standardnih upitnika koje šalje poduzećima navedenima u bazi podataka ili s pomoću telefonskih poziva, prvenstveno podatke o proizvođačima iz Unije ili, kad je riječ o specijaliziranim sajmovima, uglavnom o proizvođačima iz trećih zemalja. Kad se do informacija ne može doći navedenim kanalima, Europressedienst provjerava financijske izvještaja poduzeća u fotonaponskom sektoru ili na dobrovoljnoj osnovi surađuje s ostalim istraživačkim centrima kako bi dobio podatke ili ih unakrsno provjerio. Ustanovljeno je da se konzultant tim izvorima svakodnevno služi. U svjetlu navedenog, smatralo se primjerenim iskoristiti usluge Europressediensta u tekućem ispitnom postupku te su tvrdnje strane u tom smislu odbijene.
- (486) Kad je riječ o Najboljoj praksi za podnošenje gospodarskih dokaza koju je izdala Komisija („Najbolja praksa”), treba uzeti u obzir sljedeće napomene. Prvo, riječ je o dokumentu koji ne obvezuje Komisiju jer ga nije donio Kolegij, nego ga je objavila nadležna služba radi davanja preporuka zainteresiranim stranama u pogledu iznošenja gospodarskih dokaza. Drugo, Najbolje prakse odnose se na podnošenje gospodarske analize i podataka upotrijebljenih u postupcima za utvrđivanje narušavanja tržišne utakmice, u skladu s člancima 101. i 102. UFEU-a i u slučajevima koncentracije poduzetnika. Primjenjiva pravila, standardi dokazivanja i ovlasti Komisije u ispitnom postupku za utvrđivanje narušavanja tržišne utakmice ne mogu se uspoređivati s postupcima u području zaštite trgovine na koje se primjenjuje potpuno drugačiji skup pravila.
- (487) Nekoliko je strana osporavalo metodologiju kojom se koristio konzultant tvrdnjama da se njima ne mogu zadovoljiti priznate znanstvene norme. Međutim, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (481), izvršeno je procjenjivanje metodologije, a dobiveni podaci unakrsno su provjereni i potvrđeni te su se stoga smatrali sukladnima ostalim objavljenim podacima te time i opravdano pouzdanima. Nekoliko specifičnih primjedbi koje su iznijele određene zainteresirane strane razjašnjene su na bilateralnoj

osnovi te zainteresiranim stranama radi provjere stavljene na raspolaganje u otvorenom spisu o ispitnom postupku.

- (488) CCCME je tvrdio da metodologija agregiranja podataka nije razjašnjena. Ta je tvrdnja odbačena jer su zainteresiranim stranama radi provjere relevantne informacije stavljene na raspolaganje u otvorenom spisu.
- (489) Nakon konačne objave nekoliko strana ponovilo je svoju zabrinutost u vezi s Komisijinim odabirom konzultanta i kvalitetom dostavljenih podataka. U tom pogledu tvrdili su da se podaci konzultanta mogu naručiti i kupiti na *ad hoc* osnovi kako bi se ispunili posebno utvrđeni uvjeti potencijalnih klijenata te stoga mogu biti neobjektivni. Osim toga, CCCME je osporavao da se podaci koje je prikupio konzultant mogu smatrati pozitivnim dokazom u smislu članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe jer se podaci velikim dijelom temelje na pretpostavkama i procjenama. Nadalje, tvrdilo se da dostavljeni podaci nisu dovoljno potkrijepljeni dokazima u spisu te da nisu potvrdni, objektivni i provjerljivi.
- (490) U vezi s tim tvrdnjama upućuje se na prethodne uvodne izjave (481) i (482), u kojima se navode dodatni podaci o odabiru konzultanta. Nadalje, napominje se da je Komisija konzultanta odabrala na temelju najboljih informacija dostupnih u tom trenutku i potpuno u skladu s Financijskom uredbom Komisije koja se primjenjuje na taj postupak. Nadalje, podsjeća se da je sposobnost konzultanta da pravodobno osigura sve potrebne podatke bila veoma važna jer je za tekući ispitni postupak Komisija dužna privremene nalaze objaviti u propisanim rokovima.
- (491) U pogledu kvalitete dostavljenih podataka i dvojbe mogu li se oni smatrati pozitivnim dokazima u smislu članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe, kao što se prethodno navodi u uvodnoj izjavi (482), ispitana je metodologija konzultanta za prikupljanje podataka i ocijenjeno je da je zadovoljavajuće kvalitete. Nadalje, kao što se navodi u istoj uvodnoj izjavi, podaci koje je dostavio konzultant unakrsno su provjereni s drugim izvorima kad je to bilo moguće te je utvrđeno da su u razumno točni. Na kraju se napominje da konzultant održava jednu bazu podataka koja se redovito ažurira, neovisno o zahtjevima i potrebama klijenata. Ista baza podataka koristi se za agregiranje i isporuku statistika u vezi s fotonaponskim tržištem različitim klijentima, stoga se tvrdnja da podaci nisu objektivni odbacuje.
- (492) Nakon konačne objave jedna zainteresirana strana tvrdila je da Komisija nije otkrila svoje izvore, primijenjenu metodologiju i trgovačka društva s kojima je konzultant surađivao u prikupljanju dostavljenih makroekonomskih podataka. Druga zainteresirana strana ponovila je da metodologija koju je primijenio konzultant upućuje na netočne rezultate. Nekoliko zainteresiranih strana zatražilo je dodatne informacije o metodologiji kojom se konzultant služio poput prosječnog broja odgovora na upitnik/intervjue, postotka podataka prikupljenih iz svakog izvora, načina njihove provjere, približnih vrijednosti i pretpostavki rabljenih za izradu podataka, broja društava za koje su izrađene približne vrijednosti te barem okvirnog broja zaposlenika konzultanta.
- (493) U pogledu tih tvrdnji napominje se da je nakon uvođenja privremenih nalaza Komisija zainteresiranim stranama dostavila metodologiju i izvore kojima se konzultant poslužio u agregiranju podataka te u tom pogledu nakon privremene objave o antidampinškim mjerama odgovorila na posebna pitanja zainteresiranih strana. Dodatni zahtjevi zainteresiranih strana za informacije o konačnoj objavi smatraju se obuhvaćenima informacijama stavljenima na raspolaganje nakon određivanja privremenih pristojbi u mjeri u kojoj to dopuštaju ograničenja povjerljivosti. Osim

toga, naglašava se da je Komisija na licu mjesta provjerila način na koji je konzultant prikupio i agregirao podatke te osnovne pretpostavke za njihovo agregiranje. Rezultati provjere bili su zadovoljavajući te se Komisija uvjerila u utemeljenost osnovnih pretpostavki i kvalitete podataka koje je dostavio konzultant. Osim toga, strane nisu osporile te podatke.

- (494) Nakon konačne objave jedna druga strana zatražila je objašnjenje u pogledu broja proizvođača iz Unije koje je konzultant razmatrao u prikupljanju podataka i njihova preklapanja s oko 215 proizvođača iz Unije poznatih Komisiji. U tom pogledu daje se objašnjenje da su proizvođači iz Unije koje je razmatrao konzultant uglavnom oni za koje se zna da predstavljaju industriju Unije u ispitnom postupku navedenom u uvodnoj izjavi (475).
- (495) Nakon konačne objave, jedna strana tvrdila je da je Komisija nedosljedno provela analizu štete jer je ta analiza provedena posebno za module i ćelije, a marža štete i subvencijska marža utvrđena je kao ponderirani prosjek za module i ćelije zajedno. S tim u vezi treba napomenuti da, iako su pokazatelji navedeni zasebno za svaku vrstu proizvoda, zaključci dobiveni za svaki pokazatelj odnose se na proizvod iz ispitnog postupka u cjelini. Također se podsjeća da su moduli i ćelije jedinstven proizvod i da su stoga subvencijske marže i razina uklanjanja štete utvrđene na toj osnovi. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (496) Naposljetku, jedna druga strana tvrdila je da je izračun vrijednosti makroekonomskih pokazatelja tijekom RIP-a za 2011. i 2012. pogrešno temeljen na jednostavnom prosjeku jer takva metodologija ne bi bila objektivna i ne bi tijekom RIP-a dala rezultate koji odražavaju stvarno stanje. Objašnjava se da je jednostavni prosjek tih podataka rabljen samo ako su u dotičnim razdobljima zabilježena slična kretanja. Kada su kretanja bila drugačija, metodologija je bila prilagođena uzimajući u obzir tržišnu stvarnost. Dotična strana nije obrazložila u kojoj mjeri rezultati rabljene metodologije ne bi odrazili tržišnu stvarnost. Stoga su te tvrdnje odbačene.

4.2. Utvrđivanje odgovarajućeg tržišta Unije

- (497) Dio industrije Unije vertikalno je integriran, a znatan dio proizvodnje industrije Unije namijenjen je vlastitoj uporabi, posebno proizvodnji ćelija.
- (498) Kako bi se utvrdilo je li industrija Unije pretrpjela štetu i kako bi se utvrdila potrošnja i drugi gospodarski pokazatelji, ispitano je je li i u kojoj je mjeri trebalo uzeti u obzir naknadno korištenje proizvodnje industrije Unije u pogledu istovjetnog proizvoda („vlastita” uporaba).
- (499) Kako bi se dobila što potpunija slika stanja industrije Unije, analizirani su podaci za cjelokupnu aktivnost u vezi s istovjetnim proizvodom te je naknadno utvrđeno je li proizvodnja bila namijenjena za vlastitu uporabu ili za slobodno tržište.
- (500) Utvrđeno je da bi u pogledu ukupne aktivnosti (uključujući vlastito korištenje industrije) trebalo ispitati sljedeće gospodarske pokazatelje koji se odnose na industriju Unije: potrošnju, obujam prodaje, proizvodnju, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, rast, ulaganja, zalihe, zaposlenost, produktivnost, novčani tok, povrat ulaganja, sposobnost prikupljanja kapitala i visinu iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere. Razlog tomu je činjenica da je u ispitnom postupku pokazano da bi se ti pokazatelji mogli razumno ispitati u pogledu ukupne aktivnosti jer je proizvodnja namijenjena vlastitoj uporabi bila jednako pogođena konkurencijom uvoza iz dotične zemlje. Dalje u tekstu vlastito i slobodno tržište zajedno se navode kao „ukupno tržište”.

- (501) Kad je riječ o profitabilnosti, analiza je bila usmjerena na slobodno tržište jer je utvrđeno da cijene na vlastitom tržištu nisu uvijek odražavale tržišne cijene i nisu imale učinak na taj pokazatelj.
- (502) Nekoliko je strana tvrdilo da je štetu trebalo procijeniti posebno za vlastito i za slobodno tržište. Jedna strana tvrdila je da je podatke povezane s ćelijama namijenjene vlastitoj uporabi trebalo isključiti iz procjene štete jer na njih nije utjecao subvencionirani uvoz.
- (503) U ispitnom postupku ustanovljeno je da su vertikalno integrirani proizvođači u Uniji morali uvoziti subvencionirane proizvode (ćelije) i prestati proizvoditi te proizvode po cijeni iznad uvozne cijene zbog cjenovnog pritiska subvencioniranog uvoza. Osim toga, u ispitnom je postupku ustanovljeno i da se na slobodnom i vlastitom tržištu slijede isti cjenovni trendovi, što upućuje i na to da je dotični uvoz na njih jednako utjecao.
- (504) Nekoliko strana ponovilo je nakon konačne objave da Komisija nije dostavila primjerenu i razumnu analizu vlastitog tržišta ili obrazložila zašto nije provela posebnu analizu. Jedna strana tvrdila je da nisu dostavljene informacije o značaju proizvodnje Unije namijenjenu vlastitom tržištu. Osim toga, tvrdilo se da je uvodna izjava (106) Privremene antidampinške uredbe u kojoj se zaključuje da cijene na vlastitom tržištu ne odražavaju uvijek tržišne cijene proturječna zaključcima uvodne izjave (503) ove Uredbe da slobodno tržište i vlastito tržište u pogledu cijena pokazuju slična kretanja.
- (505) Prvo, napominje se da se u uvodnoj izjavi (105) Privremene antidampinške uredbe iznose razlozi zašto se smatra primjerenim ispitati pokazatelje štete (osim u pogledu profitabilnosti) uz upućivanje na djelatnost industrije Unije uključujući za vlastite potrebe. Kako je izneseno u istoj uvodnoj izjavi, u tom pogledu podsjeća se da je u ispitnom postupku ustanovljeno da je na proizvodnju za vlastite potrebe jednako utjecala uvozna konkurencija iz NRK-a, što dotične zainteresirane strane nisu osporavale. Stoga se mora odbaciti tvrdnja da nije objašnjeno zašto nije provedena posebna analiza. Isto tako, kao što slijedi iz ovog zaključka, morala se odbaciti tvrdnja da je morala biti provedena posebna analiza vlastitog tržišta.
- (506) Drugo, iako se na temelju navedenog značaj proizvodnje Unije namijenjene za vlastite potrebe nije smatrao presudnim elementom, napominje se da Unijina proizvodnja ćelija namijenjena vlastitom tržištu tijekom RIP-a predstavlja oko polovine ukupne proizvodnje. Naposljetku, objašnjava se da činjenica da cijene na vlastitom tržištu ne odražavaju cijene na slobodnom tržištu nije nužno proturječna činjenici da se ista kretanja bilježe za obje cijene jer one još uvijek mogu biti na različitim razinama ili se cijene mogu kretati na višem ili nižem stupnju te stoga dati drugačiju predodžbu. Na temelju navedenog odbacuju se tvrdnje o vlastitom tržištu.
- (507) Dotične strane nisu dostavile informacije kojima bi se ti nalazi osporili. Na toj osnovi odbačene su u tom pogledu iznesene tvrdnje.

4.3. Potrošnja Unije

- (508) Potrošnja Unije uključivala je ukupan obujam uvoza dotičnog proizvoda i obujam ukupne prodaje istovjetnog proizvoda u Uniji, uključujući proizvode namijenjene vlastitoj uporabi. Potpuni podaci za ukupnu prodaju industrije Unije na tržištu Unije nisu bili dostupni. Nadalje, uvoz u Uniju evidentiran je pod carinskim brojevima kojima su obuhvaćeni drugi proizvodi koji nisu predmet ovog ispitnog postupka, a i obujam uvoza koji je prijavio Eurostat iskazan je u tonama. Slijedom toga Eurostat se nije mogao koristiti za utvrđivanje obujma i vrijednosti uvoza. Stoga se potrošnja

Unije temeljila na podacima koje je dostavio prethodno navedeni konzultant i unakrsno je provjerena u odnosu na javne izvore kao što su istraživanja tržišta i javno dostupne studije te u odnosu na provjerene odgovore na upitnik.

(509) Potrošnja Unije razvijala se kako slijedi:

Tablica 1-a

Potrošnja Unije za module (u MW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Ukupno tržište	5 465	12 198	19 878	17 538
Indeks (2009. = 100)	100	223	364	321

Izvor: Europressedienst

Tablica 1-b

Potrošnja Unije za ćelije (u MW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Ukupno tržište	2 155	3 327	4 315	4 021
Indeks (2009. = 100)	100	154	200	187

Izvor: Europressedienst

- (510) U razmatranom razdoblju ukupna potrošnja Unije između 2009. i RIP-a povećala se za 221 % za module i 87 % za ćelije, ali se tijekom RIP-a u usporedbi s 2011. smanjila. Ukupno gledano, potrošnja Unije u pogledu proizvoda iz ispitnog postupka znatno se povećala u usporedbi s razinom iz 2009.
- (511) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da se podaci o potrošnji proizvoda koji se ispituje u Uniji znatno razlikuju, ovisno o primijenjenom izvoru. Ta je strana tvrdila da se podaci mogu utvrditi samo na temelju informacija prikupljenih od specijaliziranih ustanova ili istraživačkih centara. S obzirom na objašnjenja i zaključke iz uvodnih izjava od (481) do (483) o pouzdanosti podataka primljenih od konzultanta i rabljenih tijekom ispitnog postupka, ta je tvrdnja odbačena.
- (512) Ista je strana tvrdila da se potrošnja Unije ne bi smjela utvrđivati tek zbrajanjem dostupnih kapaciteta za proizvodnju modula u Uniji i da bi se od njih trebala oduzeti potrošnja modula namijenjena projektima industrije Unije. Ta je tvrdnja odbačena jer je potrošnja modula utvrđena na temelju novih instaliranih kapaciteta u Uniji. To je ustaljena praksa u utvrđivanju potrošnje modula. Kad je riječ o ćelijama, potrošnja je utvrđena na temelju proizvodnje modula u Uniji.
- (513) Druga strana tvrdila je da se metodologijom koju opisuje konzultant priznaju teškoće pri utvrđivanju pouzdanih brojki u vezi s potrošnjom. Tvrdilo se i da su podaci o uvozu i izvoznoj prodaji u vezi s industrijom Unije temeljeni ili na neprovjerljivim

procjenama ili nepotpunim podacima i da unakrsna provjera Komisije nije bila dovoljna za donošenje zaključka da su ti podaci zaista pouzdani i točni.

- (514) Kako je već spomenuto u uvodnim izjavama (481) i (482), Komisija je tijekom posjeta na licu mjesta provjerila kvalitetu podataka i metodologija rabljenih za njihovo prikupljanje na temelju čega se smatralo da su rabljene metodologije primjerene i da su rezultati točni i opravdano pouzdani. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

4.4. Uvoz iz dotične zemlje

4.4.1. Obujam i tržišni udio uvoza iz dotične zemlje

- (515) Uvoz u Uniju iz dotičnih zemalja tekao je kako je opisano u tablicama u nastavku. Brojke se navode samo u indeksima te radi povjerljivosti u rasponima. To je stoga što su uvoz od proizvođača izvoznika za koje nisu ustanovljene subvencije, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (472), oduzeti od ukupnog uvoza iz NRK-a.

Tablica 2-a

Uvoz modula iz NRK-a (u MW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam uvoza iz NRK-a <i>Indeks (2009. = 100)</i>	100	251	462	408
Tržišni udio na <i>ukupnom</i> tržištu	60 % – 65 %	68 % – 73 %	75 % – 80 %	78 % – 83 %

Izvor: Europressedienst

Tablica 2-b

Uvoz ćelija iz NRK-a (u MW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam uvoza iz NRK-a <i>Indeks (2009. = 100)</i>	100	273	491	506
Tržišni udio na <i>ukupnom</i> tržištu	5 % – 10 %	12 % – 17 %	17 % – 22 %	22 % – 27 %

Izvor: Europressedienst

- (516) Tijekom razmatranog razdoblja obujam uvoza u Uniju iz dotične zemlje povećao se znatno za oko 300 % za module i za više od 400 % za ćelije. To je dovelo do značajnog povećanja tržišnog udjela uvoza iz dotične zemlje u Uniju. Točnije, tržišni udio uvoza iz dotične zemlje povećao se sa [60 % – 65 %] na [78 % – 83 %] za module i sa [5 % – 10 %] na [22 % – 27 %] za ćelije. Ukupno gledano, u pogledu obujma i tržišnog udjela između 2009. i RIP-a znatno se povećao uvoz dotičnog proizvoda iz NRK-a.
- (517) Treba napomenuti da je povećanje uvoza iz dotične zemlje bilo puno veće od povećanja potrošnje Unije za dotični proizvod. Slijedom toga, proizvođači izvoznici

mogli su imati koristi od sve veće potrošnje Unije i njihov je položaj na tržištu ojačao zbog većih tržišnih udjela.

- (518) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da se podaci o obujmu uvoza proizvoda koji se ispituje znatno razlikuju, ovisno o izvoru. Ta je strana tvrdila da se podaci mogu utvrditi samo na temelju informacija prikupljenih od specijaliziranih ustanova ili istraživačkih centara. S obzirom na objašnjenja i zaključke iz uvodnih izjava od (481) do (483) o pouzdanosti podataka rabljenih tijekom ispitnog postupka, ta je tvrdnja odbačena.
- (519) Nakon konačne objave jedna je strana osporila metodologiju za utvrđivanje vrijednosti ukupnog uvoza iz NRK-a tvrdeći da je temeljena na transakcijama na CIF razini neplaćenih pristojbi te je stoga upitno jesu li te transakcije bile namijenjene potrošnji Unije. S tim u vezi podsjeća se da vrijednost ukupnog uvoza iz NRK-a koju je dostavio konzultant nije bila upotrijebljena u nalazima te da su se rabile samo vrijednosti obujma uvoza i uvozne cijene utvrđene u ispitnom postupku. Budući da dotična zainteresirana strana nije osporila samu metodologiju utvrđivanja uvoznih cijena, upućuje se na odgovarajuće nalaze u uvodnim izjavama od (520) do (528). Stoga je ta tvrdnja odbačena.

4.4.2. Cijene uvoza i obaranje cijena

- (520) Prosječna cijena uvoza u Uniju iz dotične zemlje razvijala se kako slijedi:

Tablica 3-a

Uvozna cijena module iz NRK-a (u EUR/kW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Uvozne cijene	2 100	1 660	1 350	764
<i>Indeks (2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>79</i>	<i>64</i>	<i>36</i>

Izvor: Europressedienst i provjereni odgovori na upitnik za odabir uzoraka

Tablica 3-b

Uvozna cijena ćelija iz NRK-a (u EUR/kW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Uvozne cijene	890	650	620	516
<i>Indeks (2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>73</i>	<i>70</i>	<i>58</i>

Izvor: Europressedienst i provjereni odgovori na upitnik

- (521) Tijekom dotičnog razdoblja prosječna uvozna cijena za module i ćelije iz NRK-a znatno je pala. Za module je prosječna uvozna cijena pala za 64 %, sa 2100 EUR/kW u 2009. na 764 EUR/kW tijekom RIP-a. Isto tako, prosječna uvozna cijena ćelija iz NRK-a smanjila se za 42 %, s 890 EUR/kW na 516 EUR/kW.
- (522) Ukupno gledano, cijena dotičnog proizvoda između 2009. i RIP-a znatno se smanjila.

- (523) Jedan je nepovezani uvoznik koji surađuje tvrdio da su uvozne cijene morale biti utvrđene na temelju uvoza dotičnog proizvoda u Uniju koju je tijekom ispitnog postupka dostavio taj uvoznik. Međutim, podaci koje je tijekom ispitnog postupka dostavio taj uvoznik činili su samo mali dio ukupnog uvoza u Uniju, stoga se na toj osnovi nisu mogli izvesti smisleni zaključci o prosječnoj uvoznoj cijeni za sav uvoz iz NRK-a tijekom cijelog razmatranog razdoblja koje obuhvaća nekoliko godina. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (524) Druga strana tvrdila je da nije objašnjena metodologija utvrđivanja cijena, osobito postupak spajanja podataka iz različitih izvora te njihovo usklađivanje. Osim toga, tvrdilo se da su se troškovi uvoza morali temeljiti na provjerenim podacima prikupljenima tijekom ispitnog postupka, a ne na procjenama.
- (525) Smatra se da je metodologija stavljena na raspolaganje zainteresiranim stranama dovoljno cjelovita da omogući razumijevanje postupka određivanja brojčanih vrijednosti. U pogledu „uvoznih” cijena objašnjeno je da su cijene usklađene na licu mjesta kako bi se dobile CIF cijene. Procjena je potvrđena na podacima prikupljenima tijekom ispitnog postupka.
- (526) Kako bi se odredilo obaranje cijene tijekom RIP-a, ponderirane prosječne prodajne cijene po vrsti proizvoda proizvođača iz Unije u uzorku naplaćene nepovezanim kupcima na tržištu Unije, prilagođene razini franko tvornica, uspoređene su s odgovarajućim ponderiranim prosječnim cijenama po vrsti proizvoda za uvoz od kineskih proizvođača izvoznika koji surađuju prvom nezavisnom kupcu na tržištu Unije, utvrđenima na osnovi CIF s odgovarajućim prilagodbama za troškove nakon uvoza, tj. troškove carinjenja, manipuliranja i utovara. Rabljeni su prosječni troškovi nakon uvoza modula od uvoznika u uzorku čim su podaci bili na raspolaganju.
- (527) Usporedba cijena napravljena je za svaku vrstu za poslove na istoj razini trgovine, primjereno prilagođena prema potrebi, nakon odbijanja rabata i popusta. Rezultat usporedbe, kad se izrazi kao postotak prometa proizvođača iz Unije u uzorku tijekom RIP-a, pokazao je ponderirane prosječne marže obaranja cijene u rasponima od [19,8 % do 37,5 %] za module, od [4 % do 53,8 %] za ćelije i od [8 % do 37,5 %] ukupno za dotični proizvod.
- (528) Trebalo bi napomenuti da je kod jednog proizvođača izvoznika u uzorku izračunano negativno obaranje cijena ćelija. Međutim, s obzirom da količine izvoza nisu znatne, ne mogu se smatrati reprezentativnima. Osim toga, jedan od proizvođača izvoznika u uzorku osporio je izvor rabljen za usklađivanje jednostrukih ćelija u višestruke ćelije, ali pritom tu tvrdnju nije potkrijepio. Proizvođač izvoznik doista nije osporavao posebne prilagodbe, a nije ni dostavio nove informacije ili dokaze te je stoga ta tvrdnja odbačena.

4.5. Gospodarsko stanje industrije Unije

4.5.1. Općenito

- (529) U skladu s člankom 8. stavkom 4. Osnovne uredbe, Komisija je ispitala sve relevantne gospodarske čimbenike i pokazatelje koji imaju utjecaj na stanje industrije Unije. Kako je navedeno u izjavama od (14) do (22), za ispitivanje štete koju je pretrpjela industrija Unije rabio se odabrani uzorak.
- (530) Za potrebe analize štete Komisija je razlikovala makroekonomske i mikroekonomske pokazatelje štete. Komisija je makroekonomske pokazatelje za dotično razdoblje analizirala na temelju podataka dobivenih od neovisnog konzultanta unakrsno povjerenih kad je to bilo moguće u odnosu raspoložive izvore i podataka prikupljenih

iz provjerenih odgovora na upitnik proizvođača iz Unije u uzorku. Komisija je mikroekonomske pokazatelje analizirala na temelju provjerenih odgovora na upitnik proizvođača iz Unije.

- (531) Za potrebe ovog ispitnog postupka, procjenjivali su se sljedeći makroekonomski pokazatelji na temelju informacija koje se odnose na sve proizvođače istovjetnog proizvoda u Uniji: proizvodnja, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, obujam prodaje, tržišni udio, rast, zaposlenost, produktivnost, visina iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere i oporavak od prošlog dampinga.
- (532) Na temelju informacija koje se odnose na sve proizvođače istovjetnog proizvoda u uzorku u Uniji procjenjivali su se sljedeći mikroekonomski pokazatelji: prosječne jedinične cijene, jedinični trošak, troškovi rada, zalihe, profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala.
- (533) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da se tržišni uvjeti za dotični proizvod razlikuju prema državi članici i da bi stoga analizu štete trebalo provesti na razini svake pojedine države članice zasebno. Taj navod nije bio potkrijepljen. Osim toga, u ispitnom postupku nisu se pokazale posebne okolnosti koje bi opravdale analizu štete prema državi članici. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (534) Neke strane dovele su u pitanje ukupnu pouzdanost makroekonomskih pokazatelja štete kojima se Komisija koristila za potrebe ovog ispitnog postupka. Tvrdili su da se trendovi utvrđeni za mnoge od tih pokazatelja razlikuju od trendova za iste pokazatelje utvrđene za proizvođače iz Unije u uzorku. Posebno je naglašena proizvodnja Unije, produktivnost, prodaja, prosječni troškovi rada i zaposlenost.
- (535) Makroekonomski pokazatelji utvrđeni su u vezi sa svim proizvođačima iz Unije. U slučaju da se u vezi s pojedinačnim proizvođačima iz Unije ili skupinom proizvođača iz Unije (tj. proizvođača iz Unije u uzorku) prikupljaju isti podaci, kretanja ne moraju nužno biti istovjetna jer se primjerice pri takvoj usporedbi ne uzima u obzir težina svakog razmatranog društva. Stoga rezultat usporedbe makroekonomskih pokazatelja za sve proizvođače iz Unije i pokazatelja za proizvođače iz Unije u uzorku nisu nužno smisleni te ne upućuju na zaključak da je jedan od skupova podataka nepouzdan. U svakom slučaju, pri usporedbi kretanja makroekonomskih pokazatelja industrije Unije s istim konsolidiranim pokazateljima proizvođača iz Unije u uzorku, mogu se primijetiti razlike u kretanjima nekoliko pokazatelja, na primjer proizvodnje, proizvodnog kapaciteta, obujma prodaje, zaposlenosti i produktivnosti industrije Unije između 2011. i RIP-a. Kod svih tih pokazatelja proizvođači iz Unije u uzorku postigli su bolje rezultate od industrije Unije općenito. To je zato što su tijekom RIP-a mnogi proizvođači iz Unije, koji nisu u uzorku, zaustavili svoju proizvodnju ili postali nesolventni te su stoga negativno utjecali na makroekonomski pokazatelj izračunan na razini Unije. Stoga su te tvrdnje odbačene.
- (536) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da zaključci iz uvodne izjave (153) Privremene antidampinske uredbe da je analiza stanja industrije Unije pokazala jasan trend pada svih glavnih pokazatelja štete doneseni na temelju podataka koje je dostavio konzultant. U tom pogledu objašnjava se da su s jedne strane makroekonomski pokazatelji, prikazani u tablicama 4-a do 6-c Privremene antidampinske uredbe, temeljeni na podacima dobivenima od konzultanta te da su, kad je bilo moguće, unakrsno provjereni u odnosu na ostale dostupne izvore. S druge strane mikroekonomski pokazatelji, prikazani u tablicama 7-a do 11-c Privremene antidampinske uredbe, temeljeni su na podacima prikupljenima od proizvođača iz Unije u uzorku te ih je Komisija na licu mjesta provjerila. Treba napomenuti i da su

odlučujući čimbenici za štetno stanje industrije Unije, na primjer razine profitabilnosti industrije Unije, prosječna prodajna cijena u Uniji te izračuni obaranja cijena, utemeljeni na podacima prikupljenima od proizvođača iz Unije u uzorku i proizvođača izvoznika koji su provjereni na licu mjesta. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

4.5.2. Makroekonomski pokazatelji

4.5.2.1. Proizvodnja, kapacitet proizvodnje i iskorištenost kapaciteta

(537) Tijekom razmatranog razdoblja ukupna proizvodnja Unije, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta razvijali su se kako slijedi:

Tablica 4-a

Moduli – proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta (MW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam proizvodnje	2 155	3 327	4 315	4 021
<i>Indeks (2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>154</i>	<i>200</i>	<i>187</i>
Proizvodni kapacitet	4 739	6 983	9 500	9 740
<i>Indeks (2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>147</i>	<i>200</i>	<i>206</i>
Iskorištenost kapaciteta	45 %	48 %	45 %	41 %

Izvor: Europressedienst

Tablica 4-b

Ćelije – proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta (MW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam proizvodnje	1 683	2 376	2 723	2 024
<i>Indeks (2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>141</i>	<i>162</i>	<i>120</i>
Proizvodni kapacitet	2 324	3 264	3 498	3 231
<i>Indeks (2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>140</i>	<i>151</i>	<i>139</i>
Iskorištenost kapaciteta	72 %	73 %	78 %	63 %

Izvor: Europressedienst

(538) Ukupno se tijekom razmatranog razdoblja proizvodnja Unije u pogledu modula povećala za 87 %. Proizvodnja je vrhunac dosegla 2011., a zatim tijekom RIP-a pala. Proizvodnja Unije u pogledu modula povećavala se puno sporije od rasta potrošnje, koja se tijekom istog razdoblja više nego utrostručila. U odnosu na znatno povećanje potrošnje proizvođači iz Unije udvostručili su tijekom razmatranog razdoblja svoj

proizvodni kapacitet za module. Međutim, unatoč visokim razinama proizvodnje, stopa iskorištenosti kapaciteta industrije Unije smanjila se za 4 postotna boda, dosegnuvši tijekom RIP-a samo 41 %.

- (539) Ukupno se tijekom razmatranog razdoblja proizvodnja Unije u pogledu ćelija povećala za 20 %. Proizvodnja je vrhunac dosegla 2011., a zatim tijekom RIP-a pala. Proizvodnja Unije u pogledu ćelija slijedila je trend potrošnje Unije s blažim povećanjem do 2011., a zatim s naglašenim padom tijekom RIP-a. U skladu s razvojem potrošnje Unije industrija Unije najprije je do 2011. povećala svoj kapacitet za 51 %, a zatim je kapacitet tijekom RIP-a pao. Ukupno se tijekom razmatranog razdoblja kapacitet povećao za 39 %. Stopa iskorištenosti kapaciteta povećavala se do 2011. i dosegla vrhunac od 78 %, a zatim tijekom RIP-a pala za 15 postotnih bodova. Ukupno se iskorištenost kapaciteta industrije Unije u pogledu ćelija tijekom razmatranog razdoblja smanjila i tijekom RIP-a dosegla 63 %.
- (540) Stoga je industrija Unije kao odgovor na povećanu potrošnju povećala svoj kapacitet. Međutim, razine proizvodnje industrije Unije povećavale su se puno sporije od potrošnje, što je tijekom razmatranog razdoblja dovelo do pada stopa iskorištenosti kapaciteta za dotični proizvod.
- (541) AFASE je tvrdio da su obujam proizvodnje utvrđen za module i ćelije u uvodnoj izjavi (537) i proizvodni kapacitet industrije Unije utvrđen za module i ćelije u istoj uvodnoj izjavi precijenjeni te dostavio podatke iz drugih izvora (tj. EPIA, IMS, BNEF) koji pokazuju niže obujme. To su brojke iz uvodne izjave (537).
- (542) Obujam proizvodnje utvrđen u uvodnoj izjavi (537) temelji se na informacijama kojima su obuhvaćena javno uvrštena i neuvrštena društva. Razvoj proizvodnje Unije, kako je utvrđen u uvodnoj izjavi (537), u skladu je s razvojem potrošnje u Uniji utvrđenim u uvodnoj izjavi (509). Suprotno tome, podaci o obujmu proizvodnje koje je dostavio AFASE ukazuju na drugačija kretanja u pogledu potrošnje u Uniji utvrđene u uvodnoj izjavi (509) i u pogledu statistika potrošnje Unije koje je objavila EPIA.
- (543) Kad je riječ o proizvodnom kapacitetu, u ispitnom postupku utvrđeno je da su u nalaze u uvodnoj izjavi (537) uključeni proizvodni kapaciteti društava koja su tijekom RIP-a pokrenula stečajni postupak ili zaustavila proizvodnju, ali svoje proizvodne pogone i strojeve nisu prodala i koja stoga nisu brzo mogla ponovno početi proizvodnju. Isto tako, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (542), brojke iz uvodne izjave (537) uključuju podatke od neuvrštenih društava.
- (544) Naposljetku, podaci koje je dostavio neovisni konzultant provjereni su i unakrsno provjereni te je ustanovljeno da su u razumnoj mjeri točni. Na temelju navedenog, za podatke koje je dostavio AFASE prikupljene iz ostalih dostupnih izvora nije ustanovljeno da su nužno proturječni nalazima Privremene antidampinške uredbe.
- (545) U svakom slučaju, prihvaćanje podataka AFASE-a ne bi utjecalo na opće nalaze da je industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu jer bi kretanja tih pokazatelja, tj. proizvodnja Unije i proizvodni kapacitet Unije, bila još izraženija.
- (546) Jedan nepovezani uvoznik koji surađuje tvrdi da su se obujam proizvodnje, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta morali utvrditi samo na temelju podataka proizvođača iz Unije u uzorku. Međutim, s obzirom da je riječ o makroekonomskim pokazateljima, kako bi se dobila smisljena i cjelovita slika stanja industrije, oni su se morali utvrditi na razini svih proizvođača Unije. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (547) Nakon konačne objave jedna strana zatražila je od Komisije da objasni kako je konzultant izračunao godišnju proizvodnju Unije. Jedna druga strana zatražila je od

Komisije dodatna objašnjenja o usklađivanju različitih dostupnih podataka povezanih s ukupnim proizvodnim kapacitetom Unije. Treća strana smatrala je da su podatke o ukupnoj proizvodnji Unije i proizvodnom kapacitetu Unije trebali dostaviti proizvođači iz Unije odabrani u uzorku jer bi se tako dobio pouzdaniji rezultat. U tom pogledu navedeno je da su javno dostupni podaci neprecizni zbog povjerljivosti tih podataka i da je svaki istraživački centar ili konzultant morao svoju analizu temeljiti na nizu procjena i pretpostavki.

- (548) Objašnjava se da je godišnja proizvodnja Unije izračunana na temelju brojki koje su konzultantu dostavili proizvođači iz Unije. Kad se godišnji podaci o proizvodnji određenog proizvođača iz Unije nisu mogli dobiti za određenu godinu, oni su procijenjeni primjenom stope iskorištenosti kapaciteta iz prethodne godine na proizvodni kapacitet te godine. Institucije su usporedile brojke koje je dostavio konzultant s brojkama dostavljenima u odgovorima industrije Unije na standardne upitnike prije pokretanja postupka. Te su brojke slične.
- (549) Kad je riječ o zahtjevu za dodatna objašnjenja o usklađivanju različitih podataka dostupnih za proizvodni kapacitet Unije, napominje se da su te informacije već dostavljene u spisu koji zainteresirane strane mogu slobodno pregledavati. Stoga je taj zahtjev odbačen.
- (550) Naposlijetku, proizvodnja Unije i proizvodni kapacitet čine makroekonomske pokazatelje te se stoga moraju utvrditi na razini cjelokupne industrije Unije, a ne na razini proizvođača iz Unije u uzorku.
- (551) Nakon konačne objave, jedna strana tvrdila je da se metodologijom upotrijebljenom za prikupljanje podataka o proizvodnji (uglavnom razgovori i posjete mjestima proizvodnje) nisu dobili pouzdani rezultati zbog povjerljivosti tih podataka i nevoljkosti društava da ih dostave. Ta se metodologija stoga ne može smatrati primjerenom. To navodno potvrđuje činjenica da, iako je konzultant tijekom ispitivanja stanja u fazi pokretanja postupka upotrijebio mnogo veći broj proizvođača iz Unije u odnosu na broj proizvođača koji je razmatrala Komisija, ukupni obujam proizvodnje koji je utvrdio konzultant niži je od ukupnog obujma proizvodnje koji je za potrebe ispitivanja stanja utvrdila Komisija. Ta je strana tvrdila i da se zbog toga informacije povezane s tim pokazateljem štete ne mogu smatrati pozitivnim dokazom u smislu članka 8. stavka 1. Osnovne uredbe.
- (552) Prvo, objašnjava se da je broj proizvođača koje je razmatrao konzultant i broj proizvođača koje je razmatrala Komisija gotovo isti i da se stoga mora odbaciti argument da su rezultati nedosljedni. Ponavlja se i da su podaci koje je prikupio konzultant unakrsno provjereni kad je to bilo moguće u odnosu na ostale izvore te da je ustanovljeno da su procjene bile dostatno pouzdane. Stoga se potvrđuje da se podaci o proizvodnji koje je dostavio konzultant smatraju pozitivnim dokazom u smislu članka 8. stavka 1. Osnovne uredbe.

4.5.2.2. Obujam prodaje i tržišni udio

- (553) Obujam prodaje i tržišni udio industrije Unije razvijali su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 5-a

Moduli – obujam prodaje i tržišni udio (u MW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam prodaje na tržištu Unije	1 037	1 890	2 683	2 357
<i>Indeks (2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>182</i>	<i>259</i>	<i>227</i>
Tržišni udio	19 %	15 %	13 %	13 %

Izvor: Europressedienst

Tablica 5-b

Ćelije – obujam prodaje i tržišni udio (u MW)

	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam prodaje na ukupnom tržištu	1 470	1 913	2 245	1 545
<i>Indeks (2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>130</i>	<i>153</i>	<i>105</i>
Tržišni udio	68 %	57 %	52 %	38 %

Izvor: Europressedienst

- (554) Obujam prodaje modula tijekom razmatranog razdoblja povećao se za 127 %. Međutim, u kontekstu povećanja potrošnje od 221 % to se pretvorilo u pad tržišnog udjela industrije Unije s 19 % 2009. na 13 % tijekom RIP-a. Kad je riječ o ćelijama, prodaja industrije Unije povećala se vrlo malo za 5 %, dok se potrošnja povećala za 87 %, što je dovelo do smanjenja tržišnog udjela sa 68 % 2009. na 38 % tijekom RIP-a. Kao odgovor na sve veću potrošnju, prodaja modula i ćelija industrije Unije rasla je puno manje od uvoza iz dotične zemlje. Stoga industrija Unije nije mogla imati koristi od sve veće potrošnje. Kao posljedica toga tijekom razmatranog razdoblja smanjio se tržišni udio za module i ćelije.
- (555) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da je tržišni udio industrije Unije za module 2009. već iznosio 19 % i da se pad od 6 postotnih bodova tijekom razmatranog razdoblja ne može smatrati štetom.
- (556) Smanjenje tržišnog udjela za 6 postotnih bodova tijekom razmatranog razdoblja treba razmatrati u kontekstu povećanja potrošnje modula u Uniji tijekom istog razdoblja za više od 200 %. Kako je ranije navedeno, čak i da je povećana potrošnja, Unija nije mogla povećati obujam prodaje s tim u skladu te je u pogledu tržišnog udjela pretrpjela gubitak. Stoga se taj argument morao odbaciti.
- (557) Jedna strana tvrdila je da se metodologijom upotrijebljenom za prikupljanje podataka o prodaji (uglavnom sastanci i posjete mjestima proizvodnje) nisu dobili pouzdani rezultati zbog povjerljivosti tih podataka i nevoljkosti društava da ih dostave. Ta se metodologija stoga ne može smatrati primjerenom. Isto tako, podaci se ne mogu smatrati pozitivnim dokazom u smislu članka 8. stavka 1. Osnovne uredbe. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (482), podaci koje je prikupio konzultant unakrsno su provjereni kad je to bilo moguće u odnosu na ostale izvore te je ustanovljeno da su

procjene bile dostatno pouzdane. Stoga se potvrđuje da se podaci o prodaji koje je dostavio konzultant smatraju pozitivnim dokazom u smislu članka 8. stavka 1. Osnovne uredbe.

4.5.2.3. Zaposlenost i produktivnost

(558) Zaposlenost i produktivnost razvijale su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 6-a

Moduli – zaposlenost i produktivnost

	2009.	2010.	2011.	RIP
Broj zaposlenika	11 779	15 792	17 505	16 419
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>134</i>	<i>149</i>	<i>139</i>
Produktivnost (kW po zaposleniku)	183	211	247	245
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>115</i>	<i>135</i>	<i>134</i>

Izvor: Europressedienst

Tablica 6-b

Ćelije – zaposlenost i produktivnost

	2009.	2010.	2011.	RIP
Broj zaposlenika	5 281	5 937	5 641	4 782
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>112</i>	<i>107</i>	<i>91</i>
Produktivnost (kW po zaposleniku)	319	400	483	423
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>126</i>	<i>151</i>	<i>133</i>

Izvor: Europressedienst

(559) Zaposlenost kod modula povećala se između 2009. i RIP-a za 39 %, ali se kod ćelija smanjila za 9 %. Međutim, napominje se da se zaposlenost kod modula povećavala do 2011., a zatim tijekom RIP-a smanjila. Zaposlenost kod ćelija povećavala se do 2010., a zatim se tijekom 2011. i RIP-a smanjila. Ukupna produktivnost pokazala je pozitivna kretanja kod modula i ćelija povećavši se za 34 % odnosno za 33 %. To je djelomično posljedica napora industrije Unije da odgovori na pritisak subvencioniranog uvoza iz NRK-a.

(560) Stoga, u skladu s padom proizvodnje modula u Uniji između 2011. i RIP-a, tijekom istog razdoblja smanjila se i zaposlenost kod modula. Zaposlenost kod ćelija

povećavala se do 2010., a zatim se 2011. i tijekom RIP-a smanjila, dok se proizvodnja ćelija u Uniji do 2011. stalno povećavala, a zatim počela padati.

(561) Jedna strana tvrdila je nakon konačne objave da je metodologija za utvrđivanje ukupne zaposlenosti u Uniji tijekom razmatranog razdoblja netočna. Tvrdila je da je u nedostatku stope zaposlenosti kod određenog proizvođača iz Unije u obzir uzeta prosječna stopa zaposlenosti onih proizvođača iz Unije čije su informacije o toj stopi bile dostupne. To je moralo biti odbačeno jer je za utvrđivanje ukupne zaposlenosti primijenjena druga metodologija, tj. u slučaju nedostupnosti podataka o zaposlenosti za određene proizvođače iz Unije ta je vrijednost procijenjena na temelju podataka o istom društvu iz prethodne godine i/ili prethodnih godina. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (482), ta je metodologija provjerena te je zaključeno da je razumna. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

4.5.2.4. Visina iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere i oporavak od prošlog subvencioniranja ili dampinga

(562) Sve subvencijske marže znatno su više od razine *de minimis*. Kad je riječ o utjecaju visine iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti antidampinške mjere na industriju Unije, s obzirom na obujam i cijene uvezenih proizvoda iz dotične zemlje, taj se utjecaj može smatrati znatnim.

(563) S obzirom na to da je ovo prvi postupak protiv subvencioniranog uvoza dotičnog proizvoda, nisu dostupni podaci za procjenu učinka mogućeg prošlog dampinga ili subvencioniranja.

4.5.3. Mikroekonomski pokazatelji

4.5.3.1. Cijene i čimbenici koji utječu na cijene

(564) Prosječne prodajne cijene proizvođača iz Unije u uzorku prema nepovezanim kupcima u Uniji razvijale su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 7-a

Moduli – prosječne prodajne cijene u Uniji

	2009.	2010.	2011.	RIP
Prosječna prodajna cijena na slobodnom tržištu u Uniji (EUR/kW)	2 198,75	1 777,15	1 359,35	1 030,83
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>81</i>	<i>62</i>	<i>47</i>
Trošak proizvodnje (EUR/kW)	2 155,02	1 599,44	1 400,13	1 123,60
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>74</i>	<i>65</i>	<i>52</i>

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

Tablica 7-b

Ćelije – prosječne prodajne cijene u Uniji

	2009.	2010.	2011.	RIP
Prosječna prodajna cijena na slobodnom tržištu u Uniji (EUR/kW)	1 525,09	1 160,99	777,62	474,91
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>76</i>	<i>51</i>	<i>31</i>
Trošak proizvodnje (EUR/kW)	1 647,10	1 021,67	1 057,56	745,61
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>62</i>	<i>64</i>	<i>45</i>

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

- (565) Tijekom razmatranog razdoblja prodajne cijene naglo su pale, tj. pale su za 53 % za module i za 69 % za ćelije. Prodajne su se cijene tijekom razmatranog razdoblja stalno smanjivale, no pad cijene bio je posebno izražen tijekom RIP-a kada su se spustile na neodržive razine. Tijekom razmatranog razdoblja trošak proizvodnje smanjio se za 48 % za module i za 55 % za ćelije. Industrija Unije ne bi mogla imati koristi ni od svojih stalnih napora da poveća troškovnu učinkovitost, ni od učinka smanjenja troška glavne sirovine, odnosno polisilicija. To je uglavnom bila posljedica sve većeg pritiska subvencioniranog uvoza na cijene koji je negativno utjecao na prodajne cijene industrije Unije koje su se još više smanjile u odnosu na povećanje učinkovitosti. Navedeno se može promatrati kroz negativni trend profitabilnosti industrije Unije kako je opisano u uvodnoj izjavi (579). Ukupno je došlo do znatnog smanjenja prosječne prodajne cijene i troška proizvodnje istovjetnog proizvoda s katastrofalnim učinkom na profitabilnost industrije Unije.
- (566) Jedna zainteresirana strana osporila je da je smanjenje prosječne prodajne cijene imalo katastrofalan učinak na profitabilnost industrije Unije. Tvrdila je da se jednako smanjivao prosječan trošak industrije i da je stoga smanjenje cijene prirodno. Međutim, kako je opisano u uvodnoj izjavi (565), u ispitnom postupku utvrđeno je da se industrijska prodajna cijena u Uniji smanjila više od prosječnog troška proizvodnje te da se stoga smanjenje troškova nije odrazilo na profitabilnost industrije Unije. Stoga se potvrđuje da je smanjenje prodajne cijene u industriji Unije imalo katastrofalan učinak na njezinu profitabilnost te su stoga tvrdnje u tom pogledu odbačene.
- (567) Jedna druga strana osporila je zaključak u uvodnoj izjavi (138) Privremene antidampinške uredbe da su tijekom RIP-a cijene bile na neodrživoj razini tvrdeći da je to trebalo ovisiti o odluci tržišnih snaga. Ista strana prigovorila je i na zaključak u istoj uvodnoj izjavi da industrija Unije nije mogla imati koristi od smanjenja troškova zbog cjenovnog pritiska subvencioniranog uvoza. Institucije su u tom pogledu zabilježile sljedeće: „neodrživa razina” odnosi se na činjenicu da je industrija Unije prodavala uz gubitak te se stoga nije mogla dugoročno održati. Pitanje je li cjenovna razina održiva stoga je samo pitanje odnosa između troškova proizvodnje i cijena. Tvrdnja da „nije mogla imati koristi od smanjenja troškova” odnosi se na činjenicu da su se troškovi smanjivali sporije od cijena. Obje izjave podupire dokaz iz uvodne izjave (138) Privremene antidampinške uredbe. Stoga se taj argument morao odbaciti.

4.5.3.2. Troškovi rada

(568) Prosječni troškovi rada proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 8-a

Moduli – prosječni troškovi rada po zaposleniku

	2009.	2010.	2011.	RIP
Prosječni trošak rada po zaposleniku (EUR)	38 194	40 793	41 781	42 977
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>107</i>	<i>110</i>	<i>113</i>

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

Tablica 8-b

Ćelije – prosječni trošak rada po zaposleniku

	2009.	2010.	2011.	RIP
Prosječni trošak rada po zaposleniku (EUR)	49 677	49 357	49 140	49 350
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>99</i>	<i>99</i>	<i>99</i>

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

(569) Između 2009. i RIP-a prosječni trošak rada po zaposleniku za module stalno se povećavao za ukupno 13 %. Kad je riječ o ćelijama, prosječni trošak rada bio je tijekom cijelog razmatranog razdoblja stabilan, između 2009. i 2010. blago se smanjio za 1%, ali je onda do RIP-a ostao stabilan. Ukupno povećanje troška rada dijelom se može objasniti istovremenim rastom produktivnosti (moduli i ćelije) te kretanjem inflacije.

(570) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da tijekom razmatranog razdoblja nije bilo inflacije te da taj čimbenik nije mogao uzrokovati ukupno povećanje troška rada.

(571) Suprotno tvrdnji zainteresirane strane, u ispitnom postupku ustanovljeno je da je tijekom razmatranog postupka bilo inflacije i da se povećanje troška rada, ograničeno na module, može objasniti inflacijom i povećanjem produktivnosti.

(572) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da je štetu industriji Unije nanijelo povećanje troškova rada i istovremeni pad produktivnosti. Međutim, prvo treba napomenuti da je za ćelije trošak rada ostao isti i da se produktivnost povećala i za ćelije i za module. Stoga se porast troška za module može objasniti povećanjem produktivnosti. Osim toga, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (203) Privremene antidampinške uredbe, u ispitnom postupku je pokazano da troškovi rada ne čine znatan dio troškova proizvodnje. Stoga se taj argument morao odbaciti.

4.5.3.3. Zalihe

- (573) Razine zaliha proizvođača iz Unije u uzorku razvijale su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 9-a
Moduli – zalihe

	2009.	2010.	2011.	RIP
Završne zalihe (u kW)	28 612	40 479	74 502	65 415
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>141</i>	<i>260</i>	<i>229</i>

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

Tablica 9-b
Ćelije – zalihe

	2009.	2010.	2011.	RIP
Završne zalihe (u kW)	16 995	23 829	76 889	68 236
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>140</i>	<i>452</i>	<i>402</i>

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

- (574) Tijekom razmatranog razdoblja zalihe su znatno pale, tj. pale su za 129 % za module i za 302 % za ćelije. Kad je riječ o modulima, zalihe su se stalno povećavale i 2011. dosegnule vrlo visoke razine (za 160 %), dok su se tijekom RIP-a smanjile, ali još uvijek ostale na vrlo visokim razinama u usporedbi s početkom razmatranog razdoblja. Kad je riječ o ćelijama, razvoj je bio još više izražen, s povećanjem zaliha između 2009. i 2011. za više od 350 %. Isto tako, zalihe su se tijekom RIP-a smanjile, ali su ostale na vrlo visokim razinama u usporedbi s početkom razmatranog razdoblja.
- (575) U ispitnom postupku pokazalo se da će, s obzirom na trenutačnu negativnu situaciju, proizvođači iz Unije nastojati držati ograničene zalihe istovjetnog proizvoda i svoju proizvodnju temeljiti na narudžbama. Stoga povećanje zaliha istovjetnog proizvoda tijekom razmatranog razdoblja nije važan čimbenik za utvrđivanje je li industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu.
- (576) Jedna strana tvrdila je da su vrijednosti zaliha iznesene u uvodnoj izjavi (141) Privremene antidampinške uredbe obmanjujuće jer su za razliku od obujma proizvodnje industrije Unije zalihe iskazane u kW, a ne u MW.
- (577) Iskazivanje zaliha u kW ili MW smatralo se nevažnim za određivanje je li industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (578) Nakon konačne objave nekoliko strana tvrdilo je da se zalihe trebaju utvrditi za cijelu industriju Unije i da podaci za samo deset proizvođača iz Unije nisu reprezentativni. Objašnjava se da su zalihe razmatrane kao mikroekonomski pokazatelj i da ih stoga treba utvrditi na temelju informacija prikupljenih od pojedinačnih društava, u ovom slučaju od proizvođača iz Unije u uzorku koji se smatraju reprezentativnima za cijelu industriju Unije. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

4.5.3.4. Profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja, sposobnost prikupljanja kapitala

(579) Profitabilnost i novčani tok tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 10-a

Moduli – profitabilnost i novčani tok

	2009.	2010.	2011.	RIP
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima (% prodajnog prometa)	2 %	10 %	-3 %	-9 %
Novčani tok	13 %	10 %	12 %	3 %

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

Tablica 10-b

Ćelije – profitabilnost i novčani tok

	2009.	2010.	2011.	RIP
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima (% prodajnog prometa)	-8 %	12 %	-36 %	-57 %
Novčani tok	75 %	52 %	-0,3 %	-46 %

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

- (580) Profitabilnost proizvođača iz Unije u uzorku utvrđena je izražavanjem neto dobiti od prodaje istovjetnog proizvoda nepovezanim kupcima u Uniji prije oporezivanja u postocima prometa kod te prodaje.
- (581) Profitabilnost za istovjetni proizvod naglo se smanjila i tijekom razmatranog razdoblja pretvorila u gubitke. Profitabilnost je pala za 11 postotnih bodova za module i za 49 postotnih bodova za ćelije.
- (582) Profitabilnost za istovjetni proizvod povećala se između 2009. i 2010., ali se zatim znatno smanjila 2011. kad je industrija Unije ostvarila gubitke te se tijekom RIP-a dodatno znatno smanjila. Gubici su bili posebno visoki za ćelije.
- (583) Kretanje neto novčanog toka, odnosno sposobnosti proizvođača iz Unije u uzorku da sami financiraju svoje aktivnosti, također je između 2009. i RIP-a slijedilo negativni trend. Stoga se, uzimajući u obzir smanjenje za 10 postotnih bodova za module s blagim povećanjem 2011., najveće smanjenje novčanog toka dogodilo između 2011. i RIP-a. Pad novčanog toka bio je izraženiji za ćelije nego za module te je tijekom RIP-a dosegno znatne negativne razine. Stoga se tijekom razmatranog razdoblja novčani tok za istovjetni proizvod smanjio.

(584) Brojke u nastavku predstavljaju razvoj ulaganja i povrata ulaganja proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razmatranog razdoblja u odnosu na ukupno tržište:

Tablica 11-a

Moduli – ulaganja i povrat na ulaganja

	2009.	2010.	2011.	RIP
Ulaganja (EUR)	12 081 999	50 105 017	64 643 322	32 730 559
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>415</i>	<i>535</i>	<i>271</i>
Povrat ulaganjâ	-15 %	19 %	-15 %	-17 %

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

Tablica 11-b

Ćelije – ulaganja i povrat na ulaganja

	2009.	2010.	2011.	RIP
Ulaganja (EUR)	31 448 407	34 451 675	10 234 050	6 986 347
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>110</i>	<i>33</i>	<i>22</i>
Povrat ulaganjâ	-4 %	10 %	-20 %	-19 %

Izvor: provjereni odgovori na upitnik

(585) Prethodna tablica pokazuje da je između 2009. i RIP-a industrija Unije svoja ulaganja za module povećala za 171 %. To je uglavnom bilo povezano sa znatnim povećanjima kapaciteta. Međutim, tijekom istog razdoblja industrija Unije smanjila je svoja ulaganja u ćelije za 78 %; ulaganja su se uglavnom odnosila na istraživanje i razvoj te na poboljšanje i održavanje proizvodne tehnologije i postupka kako bi se povećala učinkovitost. Budući da si industrija Unije tijekom razmatranog razdoblja nije mogla priuštiti dodatna ulaganja za ćelije, razina ulaganja tijekom RIP-a bila je prilično niska. S obzirom na to da su se ulaganja uglavnom financirala iz novčanog toka i zajmova između društava, smanjenje novčanog toka imalo je neposredan učinak na razinu ulaganja.

(586) Povrat ulaganja („ROI”) izražen je kao dobit u postocima neto knjigovodstvene vrijednosti ulaganja. Povrat ulaganja za istovjetni proizvod slijedio je slična negativna kretanja kao i drugi pokazatelji financijskih rezultata između 2009. i RIP-a za sve tri vrste proizvoda. Iako je za ćelije 2009. i 2010. bilo povećanja, povrat ulaganja značajno se smanjio 2011. i dosegao negativne razine. Povrat ulaganja za module bio je tijekom cijelog razmatranog razdoblja na negativnim razinama, osim 2010. kada je dosegao 19 %. Ukupno gledano, smanjivao se tijekom razmatranog razdoblja i tijekom RIP-a dosegao -17 % za ćelije, tj. za 1 %, no još uvijek je ostao na znatnim negativnim razinama, tj. -19 %. Ukupno su tijekom razmatranog razdoblja povrata ulaganja zabilježena negativna kretanja za istovjetni proizvod.

- (587) Sposobnost prikupljanja kapitala analizirana je u odnosu na ukupno tržište te se utvrdilo da se sposobnost industrije Unije da prikupi novčana sredstva za istovjetni proizvod stalno pogoršavala te da se tako oslabilo stanje industrije Unije.
- (588) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da su prethodno prikazani podaci o ulaganjima preniski u usporedbi s proizvodnim kapacitetom industrije Unije kako je prikazano u uvodnoj izjavi (538). Strana je u potvrdu te tvrdnje izjavila da samo zna da je jedan proizvođač iz Unije uložio u povećanje kapaciteta uz mnogo veći trošak. Dotična strana zaključila je da je stoga utvrđeni proizvodni kapacitet industrije Unije precijenjen. Napominje se da za tu tvrdnju nema dokaza, osobito u pogledu ulaganja dotičnog proizvođača iz Unije. Suprotno tomu, podaci o ulaganjima u Privremenoj antidampinškoj uredbi temelje se na stvarnim i provjerenim informacijama dobivenima od proizvođača iz Unije u uzorku. Treba napomenuti da je ta tvrdnja temeljena na usporedbi između ukupnih ulaganja proizvođača iz Unije u uzorku i ukupnog proizvodnog kapaciteta cijele industrije Unije, što se ne može smatrati primjerenom osnovom za usporedbu jer nisu u obzir uzeta ukupna ulaganja cijele industrije Unije. Stoga se taj argument morao odbaciti.

4.5.3.5. Zaključak o šteti

- (589) Analiza stanja industrije Unije pokazala je jasan trend pada glavnih pokazatelja štete. U odnosu na općenito povećanje potrošnje, tijekom razmatranog razdoblja povećala se ukupna proizvodnja za module i ćelije. Iako se obujam prodaje povećao, tržišni udio industrije Unije smanjio se tijekom RIP-a zbog većeg povećanja potrošnje tijekom razmatranog razdoblja. Prosječne prodajne cijene naglo su pale tijekom razmatranog razdoblja i negativno utjecale na sve pokazatelje financijskih rezultata, kao što su: profitabilnost, novčani tok, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala.
- (590) Ukupno se tijekom razmatranog razdoblja obujam prodaje industrije Unije povećao. Međutim, povećanje obujma prodaje industrije Unije bilo je popraćeno velikim padom prosječne prodajne cijene.
- (591) U smislu obujma i tržišnog udjela znatno se tijekom razmatranog razdoblja povećao uvoz zainteresiranih strana iz NRK-a. Istovremeno su se uvozne cijene stalno smanjivale i znatno obarale prosječnu cijenu industrije Unije na tržištu Unije.
- (592) Nekoliko je zainteresiranih strana tvrdilo da su industrija Unije i posebno proizvođači iz Unije u uzorku imali dobre poslovne rezultate. Tvrdilo se da su se određeni pokazatelji štete, tj. obujam proizvodnje, proizvodni kapacitet, prodaja i zaposlenost pa čak i profitabilnost nekih proizvođača u uzorku, povećavali i da se neće pokazati materijalna šteta. Ti navodi nisu potvrđeni rezultatima ispitnog postupka koji je pokazao jasne trendove pada mnogih pokazatelja štete, relevantnih za zaključak da je industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu.
- (593) S obzirom na navedeno, u ispitnom postupku potvrđena je posebno činjenica da su prodajne cijene niže od troškova proizvodnje i da tako imaju negativan učinak na profitabilnost industrije Unije koja je tijekom RIP-a dosegla negativne razine. Zaključuje se da će, ako se nastavi subvencionirani uvoz na tržište Unije, gubici industrije Unije vjerojatno dovesti do stalnog prekida svake veće proizvodnje istovjetnog proizvoda u Uniji. Čini se da to potvrđuju događanja tijekom i nakon RIP-a, tj. neka su trgovačka društva proglasila stečaj i/ili privremeno ili stalno zaustavila proizvodnju.
- (594) S obzirom na navedeno, zaključuje se da je industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu u smislu članka 8. stavka 4. Osnovne uredbe.

5. UZROČNOST

5.1. Uvod

- (595) U skladu s člankom 8. stavcima 5. i 6. Osnovne uredbe, ispitivalo se je li subvencionirani uvoz iz dotične zemlje uzrokovao materijalnu štetu koju je pretrpjela industrija Unije. Osim toga, poznati čimbenici, osim subvencioniranog uvoza, koji su mogli uzrokovati štetu industriji Unije, ispitani su kako bi se osiguralo da se sva šteta koju su uzrokovali ti čimbenici ne pripíše subvencioniranom uvozu.
- (596) Neke zainteresirane strane tvrdile su da se tržišni uvjeti za dotični proizvod razlikuju prema državi članici i da bi stoga analizu štete trebalo provesti na razini pojedine države članice.
- (597) Nacionalni programi potpore u određenoj mjeri određuju veličinu tržišta država članica. Međutim, u ispitnom postupku pokazalo se i da potražnja ne ovisi isključivo o programima potpore. Ovisno o zemljopisnom položaju (izloženost suncu) i cijeni električne energije na određenom mjestu, čini se da su solarne ploče dosegnule paritet mreže ili su mu barem blizu (tj. trošak proizvodnje solarne energije jednak je trošku proizvodnje konvencionalne energije), što znači da se određena ulaganja provode neovisno o programima potpore. Stoga se nije moglo utvrditi da tržišni uvjeti ovise isključivo o programima potpore te je navedena tvrdnja odbačena.
- (598) Nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo je da se štetni učinci subvencioniranog uvoza nisu analizom uzročnosti razdvojili, nisu utvrđene razlike među njima ni njihova količina u odnosu na učinke ostalih poznatih čimbenika koji istovremeno uzrokuju štetu industriji Unije. Osim toga, tvrdilo se da Komisija nije provela skupnu analizu tih ostalih poznatih čimbenika.
- (599) Treba napomenuti da je Komisija u odgovoru na tu tvrdnju, u skladu s ustaljenom praksom, prvo ispitala postoji li uzročno-posljedična veza između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije te potom ispitala je li ijedan od ostalih poznatih čimbenika prekinuo uzročno-posljedičnu vezu utvrđenu između materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije i subvencioniranog uvoza. U toj su analizi ocijenjeni učinci ostalih poznatih čimbenika za industriju Unije, utvrđena je razlika među njima te su oni razdvojeni od štetnih učinaka subvencioniranog uvoza kako bi se osiguralo da se prouzročena šteta ne pripíše subvencioniranom uvozu. Utvrđeno je da ni jedan od njih nije znatno utjecao, ako je uopće i utjecao, na stanje u industriji te ostaje činjenica da se procijenjena materijalna šteta mora pripisati subvencioniranom izvozu. Tvrdnja je na temelju toga odbačena.
- (600) Nakon konačne objave nekoliko zainteresiranih strana ponovilo je navedene tvrdnje. U tom pogledu tvrdilo se da je Komisija morala izričito utvrditi, razumno i primjereno objasniti, da se šteta koju su prouzročili drugi čimbenici ne pripisuje tom uvozu.
- (601) Nakon ispitivanja svih činjenica u ispitnom postupku zaključeno je da je subvencionirani uvoz razmatran zasebno uzrokovao materijalnu štetu industriji Unije. U tom pogledu kvantitativno utvrđivanje ostalih učinaka ostalih poznatih čimbenika nije bilo moguće te je stoga provedena kvalitativna procjena kako je navedeno u uvodnim izjavama od (164) do (222) Privremene antidampinške uredbe. Kao zaključak potvrđeno je da je subvencionirani uvoz prouzročio materijalnu štetu industriji Unije. Smatralo se da su učinci ostalih čimbenika na negativan razvoj industrije Unije ograničeni. Treba napomenuti da se, u skladu s člankom 8. stavcima 5. i 6. Osnovne uredbe, ne nameće nikakva obveza u pogledu vrste analiza koje treba provesti kako bi se utvrdili učinci. Suprotno tomu, u skladu s člankom 8. stavcima 5. i

6. Osnovne uredbe, analize treba provesti tako da štetni učinci subvencioniranog uvoza budu odvojeni i da se utvrdi razlika u odnosu na štetne učinke ostalih čimbenika. U ispitnom postupku nisu nađeni nikakvi dokazi da su svi ostali poznati čimbenici koji su mogli pridonijeti nanesejoj šteti, skupno ili zasebno, prekinuli uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog izvoza i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije. Uzimajući u obzir navedenu analizu potvrđeno je da ostali poznati čimbenici nisu poništili nalaz da se materijalna šteta koju je pretrpjela industrija Unije mora pripisati subvencioniranom uvozu. Na temelju toga ti su argumenti odbačeni.

- (602) Neke zainteresirane strane tvrdile su da se nacionalni programi potpore, izloženost suncu i cijene električne energije (uključujući regulatorne naknade) razlikuju u državama članicama i da osim toga na svakom tržištu postoje odvojeni tržišni segmenti (stambeni segment – instalacije snage manje od 40 kW, segment trgovine i industrije – instalacije snage između 40 kW i 1 MW te segment javnih usluga – instalacije između 1 MW i 10 MW). U tom pogledu tvrdili su da analizu uzročnosti treba provesti zasebno za svaku državu članicu te zasebno za sve velike segmente i stambeni segment.
- (603) Neke zainteresirane strane nakon konačne objave ponovile su svoju tvrdnju da analizu uzročnosti treba provesti zasebno za svaku državu članicu, a da je pri tom nisu potkrijepili novim argumentima ili dokazima.
- (604) U ispitnom postupku pokazalo se da su prodajne i uvozne cijene slične diljem Unije. Stoga se može smatrati da postoji jedno tržište proizvoda koji se ispituje. U ispitnom postupku nije ustanovljeno da su u tom smislu proizvođači iz svake države članice ili područja usmjerile svoje aktivnosti na to specifično tržište ili da je subvencionirani uvoz usmjeren na jednu državu članicu ili područje. Osim toga, ni jedna od zainteresiranih strana nije tvrdila da subvencioniranje i štetu treba analizirati zasebno za svaku državu članicu, što bi zapravo bio preduvjet za provođenje analize uzročnosti zasebno za svaku državu članicu. U ispitnom postupku nisu pronađeni dokazi da bi to bio primjeren pristup, osobito uzimajući u obzir slične cijene diljem Unije proizvoda koji se razmatra na razini Unije. Osim toga, napominje se da se izloženost suncu može razlikovati u različitim područjima iste države članice, na primjer jug Francuske više je izložen suncu od njezina sjevera, ili da se u različitim područjima u jednoj državi članici mogu primjenjivati različiti programi potpore (na primjer Belgija) te da stoga učinak tih čimbenika na potražnju može varirati od područja do područja u istoj državi članici. Međutim, razlike regulatornih okvira država članica i/ili područja i razlika uvjeta kao što je izloženost suncu nisu dovoljne za zasebnu analizu uzročnosti te time i za zasebnu analizu štete i subvencioniranja. Stoga su ti argumenti morali biti odbačeni.
- (605) Jedna druga zainteresirana strana tvrdila je da su, iako su ostali čimbenici važni, nacionalni programi potpore glavni čimbenik u utvrđivanju potražnje. Ista je strana i osporila da je barem na nekim mjestima dosegnut paritet mreže tvrdeći da su se od RIP-a cijene modula povećale, a da su se cijene električne energije smanjile. Tvrdilo se i da u svakom slučaju barem u nekim državama članicama regulatorni, gospodarski i tehnički uvjeti ne dopuštaju povezivanje na mrežu te da za te države članice stoga nije važno je li dosegnut paritet mreže. Međutim, ta strana nije podastrla dokaze svojih navoda. U svakom slučaju navedeni argumenti potvrđuju da se među državama članicama stanje u odnosu na nacionalne programe potpore te paritet mreže u određenoj mjeri mogu razlikovati. Osim toga, ni jedna od dostavljenih informacija nije bila dovoljna za provođenje zasebnih analiza za svaku državu članicu. Argumenti su stoga odbačeni.

- (606) Ista je zainteresirana strana nakon konačne objave ponovila svoju tvrdnju i dostavila neke informacije koje navodno pokazuju različite tržišne uvjete u pogledu država članica i segmenata. Međutim, dostavljene informacije ne mogu se smatrati presudnima jer su dostavljene u obliku prezentacije u *Power Pointu* bez dokaza te stoga ne upućuju na nužnost provođenja zasebnih analiza za svaku državu članicu. Stoga se tvrdnja te strane morala odbaciti.
- (607) Na toj je osnovi zaključeno da analiza uzročnosti za svaku državu članicu i/ili područje i prema segmentima ne bi odgovarala tržišnoj stvarnosti.
- (608) Kineska vlada tvrdila je da je Komisija nedosljedno provela analizu uzročnosti jer je analiza štete za module i ćelije provedena zasebno, a analiza uzročnosti nije. S tim u vezi treba napomenuti da, iako su pokazatelji štete navedeni zasebno za svaku vrstu proizvoda, zaključci dobiveni za svaki pokazatelj odnose se na proizvod iz ispitnog postupka u cjelini. Također se ponavlja da su moduli i ćelije jedinstven proizvod i da je stoga analiza uzročnosti provedena na toj osnovi. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

5.2. Učinak subvencioniranog uvoza

- (609) U ispitnom postupku pokazalo se da se tijekom razmatranog razdoblja subvencionirani uvoz iz NRK-a drastično povećao; obujam uvoza povećao se za oko 300 % za module i za oko 400 % za ćelije, a njihov tržišni udio porastao je s [60 % – 65 %] 2009. na [78 % – 83 %] tijekom RIP-a za module i s [5 % – 10 %] 2009. na [22 % - 27 %] tijekom RIP-a za ćelije. Stoga se potvrđuje da se obujam uvoza i tržišni udio dotičnog proizvoda tijekom razmatranog razdoblja znatno povećao. Povećanje subvencioniranog uvoza i gubitak tržišnog udjela industrije Unije jasno su se vremenski poklapali. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (527), u ispitnom postupku utvrđeno je i da su zbog subvencioniranog uvoza tijekom RIP-a obarane cijene.
- (610) U ispitnom postupku pokazalo se da su se tijekom razmatranog razdoblja cijene subvencioniranog uvoza smanjile za 64% za module i 42 % za ćelije što je dovelo do daljnjeg obaranja cijena. Zbog tog cjenovnog pritiska industrija Unije uložila je znatne napore da smanji svoje troškove proizvodnje. Unatoč tim naporima iznimno niska razina kineskih uvoznih cijena prisilila je industriju Unije da svoju prodajnu cijenu dodatno smanji na neprofitabilne razine. Stoga se profitabilnost industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja znatno smanjila, te su tijekom RIP-a u tom pogledu zabilježeni gubici.
- (611) Na temelju navedenog zaključuje se da su prisutnost kineskog uvoza i porast tržišnog udjela subvencioniranog uvoza iz NRK-a po cijenama koje stalno obaraju cijene industrije Unije imali odlučujuću ulogu u materijalnoj šteti koju je pretrpjela industrija Unije, što se posebno odražava u njezinom lošem financijskom stanju i pogoršanju većine pokazatelja štete.
- (612) Jedna zainteresirana strana osporavala je tvrdnju da postoji dovoljna povezanost između subvencioniranog uvoza dotičnog proizvoda iz NRK-a i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije. Tvrdilo se da se to može potkrijepiti s jedne strane činjenicom da je od 2009. do 2010. profitna marža industrije Unije za ćelije znatno narasla (od gubitka do dobiti od 12 %), dok su cijene iz kineskog uvoza za 36 % bile niže od cijena industrije Unije, te da se njezin tržišni udio tijekom istog razdoblja udvostručio. S druge strane, između 2009. do 2010. tržišni udio kineskog uvoza porastao je za samo 6 postotnih bodova iako se potrošnja tijekom istog razdoblja mnogo više povećala, a industrija Unije ipak pretrpjela gubitak od 36 %. Ta je strana tvrdila da je tijekom RIP-a razina cijena bila ista za ćelije iz uvoza iz ostalih trećih

zemalja i iz Kine, ali da se tržišni udio uvoza iz trećih zemalja povećavao, dok se tržišni udio industrije Unije smanjivao.

- (613) U ispitnom postupku pokazalo se da se tržišni udio kineskih modula i ćelija tijekom razmatranog razdoblja stalno povećavao (17 postotnih bodova za module i 17 postotnih bodova za ćelije). To potvrđuje i navod u uvodnoj izjavi (609) da se subvencionirani uvoz iz NRK-a znatno povećao, a da su se uvozne cijene smanjile. Istodobno je tijekom razmatranog razdoblja industrija Unije izgubila tržišni udio i, kako je opisano u uvodnim izjavama (569) i (593), svi glavni pokazatelji štete ukazali su na negativan trend. Prema tome, potvrđeno je da su se povećanje subvencioniranog uvoza i gubitak tržišnog udjela industrije Unije jasno vremenski poklapali.
- (614) Navedena vremenska povezanost utvrđena je zasebno za sve vrste proizvoda. Osim toga, analizom učinka uvoza na profitnu maržu industrije Unije zasebno za svaku godinu razmatranog razdoblja ne dobivaju se smisleni rezultati jer postojanje subvencija i materijalne štete te uzročnu vezu među njima ne treba utvrđivati za svaku godinu zasebno. Povezanost subvencioniranog uvoza i materijalne štete dovoljno je dokazana analizom razvoja tijekom cijelog razmatranog razdoblja.
- (615) Napominje se i da je profitabilnost Unije jedan od čimbenika iz članka 8. stavka 4. Osnovne uredbe koji treba ispitati u okviru ispitivanja učinka subvencioniranog uvoza na stanje industrije Unije. Sama činjenica da je industrija Unije u određenoj godini ostvarila dobit ne znači nužno da nije pretrpjela nikakvu materijalnu štetu. Osim toga, kako bi se utvrdila uzročno-posljedična veza između štete i subvencioniranog uvoza, gubitak tržišnog udjela industrije Unije ne bi smio odgovarati točno povećanju tržišnog udjela subvencioniranog uvoza. Naposljetku, ispitani su te posebno obrađeni u uvodnim izjavama od (619) do (732) i ostali čimbenici (na primjer uvoz iz ostalih trećih zemalja ili razvoj potrošnje) koji su mogli pridonijeti šteti koju je pretrpjela industrija Unije.
- (616) Podudarnost povećanog subvencioniranog uvoza u znatnim količinama, zbog kojeg su oborene cijene industrije Unije, i sve težeg stanja industrije Unije jasan je pokazatelj uzročnosti u ovom predmetu, kako je utvrđeno u uvodnim izjavama (609) i (611). Stoga se odbacuju tvrdnje o nepovezanosti subvencioniranog uvoza i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije.
- (617) Ista zainteresirana strana nakon konačne objave nastavila je osporavati analizu uzročnosti tvrdeći da profitabilnost Unije nije analizirana posebno za određene godine (osobito 2010.), već za cijelo razmatrano razdoblje.
- (618) U tom pogledu treba napomenuti da se izdvajanjem jedne određene godine razmatranog razdoblja i istodobnim zanemarivanjem razvoja industrije Unije tijekom cijelog razmatranog razdoblja ne mogu donijeti valjani zaključci o uzročnosti i povezanosti njezina razvoja sa subvencioniranim uvozom. Takvom analizom može se dobiti samo djelomična slika te se ne mogu donijeti valjani zaključci. Stoga je stopa profitabilnosti, koja je potakla i ostale financijske pokazatelje koje je industrija Unije ostvarila tijekom 2010., bila visoka zbog osobito snažnog rasta potrošnje u Uniji, koji je bio potaknut izdašnim programima potpore, što je omogućilo industriji Unije da te godine ostvari najveći rast prodaje, ali samo privremeno što je u svakom slučaju za tu vrstu industrije neodrživo. Stoga se taj argument morao odbaciti.

5.3. Učinak ostalih čimbenika

5.3.1. Uvoz iz ostalih trećih zemalja

- (619) Obujam uvoza iz ostalih trećih zemalja tijekom razmatranog razdoblja povećao se za module za 19 %, dok se tržišni udio smanjio s 18,4 % na 6,8 %. Tajvan je nakon NRK-a drugi najveći izvoznik.
- (620) Obujam uvoza čelija iz ostalih trećih zemalja tijekom razmatranog razdoblja povećao se za 186 %, što je značilo povećanje tržišnog udjela s oko 24 % 2009. na oko 36 % tijekom RIP-a. Kad je riječ o čelijama, Tajvan je nakon NRK-a drugi najveći izvoznik s daleko većim količinama uvoza i tržišnim udjelima od ostalih trećih zemalja, ali još uvijek ispod NRK-a.
- (621) Uvozne cijene modula i čelija iz trećih zemalja bile su u prosjeku više od prosječne jedinične cijene kineskog uvoza. Dostupne informacije o uvozu iz Tajvana pokazuju da je prosječna uvozna cijena modula bila viša od prosječne kineske uvozne cijene modula, dok je prosječna uvozna cijena čelija bila u jednakom rasponu u odnosu na prosječnu kinesku uvoznju cijenu čelija. Međutim, budući da detaljne informacije o cijenama po vrsti proizvoda nisu bile dostupne, usporedba prosječnih cijena može se rabiti samo kao naznaka, ali se na temelju toga ne mogu donijeti nikakvi čvrsti zaključci. Obujam uvoza čelija iz Tajvana tijekom razmatranog razdoblja stalno se povećavao, što je dovelo do povećanja tržišnog udjela od oko 14 postotnih bodova. Stoga se ne može, ako je uvoz čelija iz Tajvana doista pridonio šteti koju je pretrpjela industrija Unije, zaključiti da je prekinuo uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza iz NRK-a i štete koju je pretrpjela industrija Unije, jer je obujam uvoza čelija iz NRK-a bio nešto viši od uvoza iz Tajvana. Kad je riječ o cijenama, iako su prosječne indikativne cijene u jednakom rasponu, one ne mogu biti temelj ni za kakav zaključak jer nije bilo dostupnih informacija o posebnim vrstama uvezenih čelija. Međutim, ukupno gledano za proizvod iz ispitnog postupka, unatoč povećanju njegova tržišnog udjela, obujam je bio manji nego za NRK i njegove su razine cijena tijekom RIP-a općenito bile više izuzev čelija. Zbog toga, a posebno s obzirom na obujam i tržišne udjele uvoza iz ostalih trećih zemalja te njihove razine cijena, koje su u prosjeku slične ili više od cijena industrije Unije, može se zaključiti da uvoz iz treće zemlje nije prekinuo uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.
- (622) Nekoliko zainteresiranih strana dalo je primjedbe na konačnu objavu u pogledu nalaza o uvozu iz ostalih trećih zemalja. Međutim, te strane nisu iznijele nove informacije i dokaze na temelju kojih bi se relevantni nalazi morali izmijeniti.
- (623) Te strane posebno su naglasile obujam uvoza čelija iz Tajvana. Međutim, apsolutni obujam uvoza dotičnog proizvoda iz Tajvana (1132 MW) čini samo mali dio (manje od 5 %) ukupne potrošnje u Uniji (21559 MW) i u odnosu na uvoz iz NRK-a (15005 MW). Stoga je uvoz iz Tajvana samo neznatno pridonio, ako je uopće i pridonio, šteti koju je pretrpjela industrija Unije i nije prekinuo uzročno-posljedičnu vezu.

Tablica 12.

Uvoz i tržišni udio iz ostalih trećih zemalja

MODULI	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam uvoza iz svih ostalih trećih zemalja (MW)	1 003	1 702	1 385	1 195
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>169</i>	<i>138</i>	<i>119</i>

Tržišni udio uvoza iz svih ostalih trećih zemalja	18,4 %	14,0 %	7,0 %	6,8 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	2 385,34	1 852,23	1 430,90	1 218,41
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>78</i>	<i>60</i>	<i>51</i>
Obujam uvoza iz Tajvana (MW)	49	144	140	135
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>294</i>	<i>286</i>	<i>276</i>
Tržišni udio uvoza iz Tajvana	0,9 %	1,2 %	0,7 %	0,8 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	2 102,04	1 659,72	1 350,00	1 125,93
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>79</i>	<i>64</i>	<i>54</i>
Obujam uvoza iz SAD-a (MW)	140	180	51	60
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>129</i>	<i>36</i>	<i>43</i>
Tržišni udio uvoza iz SAD-a	2,6 %	1,5 %	0,3 %	0,3 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	2 400,00	1 872,22	1 431,37	1 233,33
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>78</i>	<i>60</i>	<i>51</i>
Obujam uvoza iz ostatka Azije (MW)	720	1,140	1,029	879
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>158</i>	<i>143</i>	<i>122</i>
Tržišni udio uvoza iz ostatka Azije	13,2 %	9,3 %	5,2 %	5,0 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	2 400,00	1 870,18	1 440,23	1 229,81
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>78</i>	<i>60</i>	<i>51</i>
Obujam uvoza iz ostatka svijeta (MW)	94	238	165	121
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>253</i>	<i>176</i>	<i>129</i>

Tržišni udio uvoza iz ostatka svijeta	1,7 %	2,0 %	0,8 %	0,7 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	2 404,26	1 869,75	1 442,42	1 231,40
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>78</i>	<i>60</i>	<i>51</i>

Izvor: Europressedienst

ĆELIJE	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam uvoza iz svih ostalih trećih zemalja (MW)	510	884	1 100	1 457
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>173</i>	<i>216</i>	<i>286</i>
Tržišni udio uvoza iz svih ostalih trećih zemalja	23,7 %	26,6 %	25,5 %	36,2 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	1 166,67	1 072,40	751,82	553,88
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>92</i>	<i>64</i>	<i>47</i>
Obujam uvoza iz Tajvana (MW)	235	400	540	997
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>170</i>	<i>230</i>	<i>424</i>
Tržišni udio uvoza iz Tajvana	10,9 %	12,0 %	12,5 %	24,8 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	948,94	1 100,00	670,37	514,54
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>116</i>	<i>71</i>	<i>54</i>
Obujam uvoza iz SAD-a (MW)	40	40	40	33
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>83</i>
Tržišni udio uvoza iz SAD-a	1,9 %	1,2 %	0,9 %	0,8 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	1 350,00	1 050,00	825,00	636,36
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>78</i>	<i>61</i>	<i>47</i>
Obujam uvoza iz Japana	60	154	170	145

(MW)				
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>257</i>	<i>283</i>	<i>242</i>
Tržišni udio uvoza iz Japana	2,8 %	4,6 %	3,9 %	3,6 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	1 350,00	1 051,95	829,41	641,38
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>78</i>	<i>61</i>	<i>48</i>
Obujam uvoza iz ostatka svijeta (MW)	175	290	350	282
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>166</i>	<i>200</i>	<i>161</i>
Tržišni udio uvoza iz ostatka svijeta	8,1 %	8,7 %	8,1 %	7,0 %
Prosječna uvozna cijena EUR/kW	1 348,57	1 051,72	831,43	638,30
<i>(Indeks 2009. = 100)</i>	<i>100</i>	<i>78</i>	<i>62</i>	<i>47</i>

Izvor: Europressedienst

5.3.2. Nesubvencionirani uvoz iz NRK-a

(624) Nesubvencionirani uvoz iz NRK-a pomno je analiziran te je ustanovljeno da ne utječe znatno na stanje industrije Unije, u mjeri da bi prekinuo uzročno-posljedične veze između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.

5.3.3. Razvoj potrošnje Unije

(625) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi (509), potrošnja Unije tijekom razmatranog razdoblja povećala se za 221 % za module i za 87 % za ćelije. Potrošnja je vrhunac dosegla 2011. da bi tijekom RIP-a pala, pri čemu je još uvijek bila daleko iznad razine s početka razmatranog razdoblja 2009. Industrija Unije nije od tog povećanja potrošnje mogla imati koristi jer je njezin tržišni udio tijekom istog razdoblja pao s 19 % na 13 % za module i s 68 % na 38 % za ćelije. Istovremeno se do 2011. tržišni udio NRK-a naglo povećavao, a zatim tijekom RIP-a, kada je potrošnja pala, ostao stabilan na vrlo visokoj razini. Stoga, s obzirom na činjenicu da je, unatoč smanjenju potrošnje Unije tijekom RIP-a, tržišni udio subvencioniranog uvoza iz NRK-a tijekom razmatranog razdoblja ili ostao na istoj razini (moduli) ili se povećao (ćelije) na štetu industrije Unije, ne može se zaključiti da je smanjenje potrošnje bilo takvo da prekine uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije. Osim toga, u ispitnom postupku pokazalo se da, s obzirom na to da je kapacitet industrije Unije u svakom slučaju mnogo manji od razina potrošnje, sve manja potrošnja tijekom RIP-a nije mogla pridonijeti šteti koju je pretrpjela industrija Unije.

(626) Na temelju dostupnih informacija teško je utvrditi u kojoj mjeri programi potpore država članica pokreću potražnju. Naime, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (632), postoje različiti programi potpore, a njihova povezanost s potražnjom vrlo je složena i

stoga je teško odrediti njihov točan učinak. Međutim, i dostupni dokazi upućuju na činjenicu da će se, čak i u izostanku programa potpore, potražnja za solarnom energijom nastaviti te s vremenom čak i povećati, iako na nižim razinama nego u kontekstu programa potpore. U tom kontekstu nekoliko je strana tvrdilo da je na nekim područjima Unije već u cijelosti ili gotovo u cijelosti ostvaren paritet mreže.

- (627) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da uvoz iz NRK-a ne čini cijelo povećanje potrošnje i da je, dok je u slučaju modula između 2009. i 2010. industrija Unije izgubila tržišni udio, profitabilnost tijekom istog razdoblja i dalje rasla. Osim toga, tvrdilo se da je 2009., dok je tržišni udio uvezenih ćelija iz NRK-a iznosio 8 %, gubitak industrije Unije iznosio 8 %.
- (628) Kako je već navedeno u uvodnim izjavama (609) i (616), unatoč smanjenju potrošnje u Uniji tijekom RIP-a, tržišni udio subvencioniranog uvoza iz NRK-a tijekom razmatranog razdoblja ostao je na istoj razini (moduli) ili se povećao (ćelije) na štetu industrije Unije. Stoga se ne može zaključiti da je do prekida uzročno-posljedične veze između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije došlo zbog smanjenja potrošnje. Osim toga, u ispitnom postupku pokazalo se da, s obzirom na to da je kapacitet industrije Unije u svakom slučaju mnogo manji od razina potrošnje, sve manja potrošnja tijekom RIP-a nije mogla pridonijeti šteti koju je pretrpjela industrija Unije. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (629) Jedna druga zainteresirana strana osporila je da će se potražnja u Uniji nastaviti i bez nacionalnih programa potpore. Ta je strana tvrdila da postoji povezanost između potražnje i programa potpore i da bez tih programa projekti u fotonaponskom sektoru ne bi više bili profitabilni te bi stoga prestala i potražnja za solarnim pločama. Međutim, ta strana nije dostavila ni jedan dokaz koji bi osporio nalaze u uvodnoj izjavi (626). U nedostatku novih informacija u tom pogledu, ta je tvrdnja odbačena.
- (630) Kineska vlada nakon konačne objave tvrdila je da činjenica da kapacitet industrije Unije nije mogao zadovoljiti potražnju u Uniji nije važna jer se obujam prodaje modula iz industrije Unije smanjio u skladu sa smanjenjem potrošnje i naglasio da je materijalnu štetu koju je pretrpjela industrija Unije uzrokovalo smanjenje potrošnje između 2011. i RIP-a. Činjenicu da su se između 2011. i RIP-a doista smanjili potrošnja u Uniji i obujam prodaje modula treba povezati s razvojem kineskih subvencioniranih cijena, koje su utjecale na znatno obaranje cijena industrije Unije što je uzrokovalo njezine gubitke u prodaji. U tom smislu ponavlja se da je, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (111) Privremene antidampinške uredbe, tržišni udio uvoza iz Kine u vrijeme dok se potrošnja smanjivala ostao na istoj razini (moduli) ili se povećao (ćelije). Istovremeno su se cijene uvoza iz Kine znatno smanjile i utjecale na obaranje prodajnih cijena industrije Unije. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

5.3.4. Poticajna cijena („FIT”) kao glavni primjer programa potpore

- (631) Nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo je da je uzrok štete koju je pretrpjela industrija Unije povezan sa smanjenjima poticajne cijene koje provode države članice. Ti su rezovi navodno doveli do smanjenja broja solarnih instalacija i pada potražnje za proizvodom iz ispitnog postupka na tržištu Unije te tako prouzročili materijalnu štetu industriji Unije.
- (632) Države članice uvele su poticajne cijene, obveze u pogledu kvota sa zelenim certifikatima kojima se može trgovati, investicijske potpore i porezne olakšice u potporu proizvodnji obnovljive energije. U nekim državama članicama odobrava se i potpora iz strukturnih fondova EU-a odobrava. Najčešći instrument potpore za solarnu

energiju bile su poticajne cijene. Analiza Komisije bila je usmjerena na tu vrstu programa potpore.

- (633) Poticajne cijene jesu instrument financijske potpore namijenjen postizanju obveznih nacionalnih ciljeva za korištenje obnovljive energije, kako je propisano Direktivom 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora. Razina potpore i način funkcioniranja poticajnih cijena ovise o pojedinoj državi članici. Operateri mreže obvezuju se na temelju poticajnih cijena kupovati solarnu energiju po cijenama kojima se osigurava da proizvođači solarne energije (obično vlasnici solarnih instalacija) vrate troškove i postignu razumne stope povrata. Poticajne cijene, kao i drugi programi potpore, većinom također podliježu nadzoru državne potpore u skladu s člancima 107. i 108. TFEU-a, čime se osigurava izostanak prekomjernih naknada za proizvođače električne energije.
- (634) Unatoč nacionalnim razlikama, u pogledu razvoja poticajnih cijena u Uniji mogu se primijetiti tri pojave: (i.) smanjenje stopa poticajnih cijena, (ii.) obustava programa poticajnih cijena u cijelosti (Španjolska) i (iii.) uvođenje pragova kapaciteta („ograničenja“) za instalacije prihvatljive za financiranje te ukupnih ograničenja na novi kapacitet s potporom instaliran u jednoj godini na razini države članice. Kad je riječ o ograničenjima, čini se da su uvedena uglavnom tijekom 2012. i stoga najvjerojatnije nisu utjecala na potrošnju tijekom RIP-a. Slijedom toga analiza je bila usmjerena na nedavne obustave poticajnih cijena u Španjolskoj i smanjenja stopa poticajne cijene u većini država članica. Analiziralo se jesu li utjecali na potražnju na tržištu Unije i je li to moglo prouzročiti materijalnu štetu koju je pretrpjela industrija Unije. U tom pogledu smatralo se da je i učinak razvoja prodajnih cijena u pogledu potražnje za modulima bio reprezentativan za stanje s ćelijama. Naime, budući da su ćelije neizostavne u proizvodnji modula i budući da se ne koriste u drugim postupcima proizvodnje, smanjenje potražnje za modulima automatski pokreće smanjenje potražnje za ćelijama.
- (635) Dok je u ispitnom postupku potvrđena veza između razvoja poticajne cijene i potrošnje, ispitnim postupkom je utvrđeno da smanjenje potrošnje između 2011. i RIP-a nije pridonijelo prekidu uzročno-posljedične veze između subvencioniranog uvoza iz NRK-a i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije kako je detaljno opisano u uvodnoj izjavi (625). Naime, u ispitnom postupku pokazalo se da su, dok se stanje industrije Unije pogoršavalo, proizvođači izvoznici mogli zadržati svoje velike tržišne udjele za module (80 %) te su čak i malo povećali svoje tržišne udjele za ćelije (od 22 % 2011. na 25 % tijekom RIP-a). Osim toga, treba napomenuti da je prosječna cijena modula koju je naplaćivala industrija Unije tijekom razmatranog razdoblja pala za 53 %, uglavnom zbog značajnog povećanja subvencioniranog uvoza i njegova znatnog cjenovnog pritiska na tržištu Unije. Stoga se pad profitabilnosti koji je pretrpjela industrija Unije ne može većinom pripisati sniženjima poticajne cijene.
- (636) Slijedom toga, potvrđuje se da su poticajne cijene stvarale potražnju za solarnom energijom i da su nedavne obustave poticajne cijene (kao u Španjolskoj) i sniženja u drugim državama članicama tijekom RIP-a smanjili potrošnju proizvoda iz ispitnog postupka, što je moglo pridonijeti šteti koju je pretrpjela industrija Unije. Međutim, smanjenje potrošnje tijekom RIP-a nije moglo prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.
- (637) Nekoliko strana tvrdilo je da su zbog sniženja poticajne cijene mogućnosti ulaganja u solarnu energiju postale neprivaćne za investitore i da se tako u Uniji smanjila potražnja za dotičnim proizvodom.

- (638) Dok je u ispitnom postupku potvrđena veza između stopa poticajne cijene i razine ulaganja u solarnu industriju, pokazalo se i da su ulaganja u solarnu energiju manje ovisna u područjima s visokom izloženosti suncu kad je proizvodnja solarne energije učinkovitija i u područjima s visokim cijenama električne energije. Naime, pokazalo se da se unatoč obustavi programa poticajne cijene još uvijek provode ulaganja (npr. u Španjolskoj). Štoviše, u ispitnom postupku pokazalo se da su mogućnosti ulaganja u solarnu energiju i dalje privlačne, čak i s nižim stopama poticajne cijene. Tvrdnja je na temelju navedenog odbačena.
- (639) Nekoliko strana tvrdilo je da su kretanja poticajnih cijena izvršila znatan pritisak na snižavanje cijena te time i na profitabilnost industrije Unije. Jedna zainteresirana strana tvrdila je da je ispitan samo učinak kretanja poticajnih cijena na potražnju, a zapravo je trebalo analizirati učinak na cijene. U istom kontekstu nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo je da je većina država članica već 2010. znatno snizila poticajne cijene što je rezultiralo pritiskom na snižavanje cijena modula.
- (640) U pogledu te tvrdnje treba napomenuti da su države članice poticajne cijene snižavale u različito vrijeme i različitom dinamikom te da je teško stvoriti opću sliku za cijelu Uniju. Bez obzira na vrijeme kad su stope poticajnih cijena dosegle vrlo nisku razinu, znatan pad cijena i profitabilnosti u Uniji tijekom razmatranog razdoblja ne može se objasniti samo ili uglavnom smanjenjem poticajnih cijena. Prvo, na temelju informacija koje su prikupile Njemačka i Italija, a koje zajedno čine oko 75 % potrošnje Unije u 2011., pad prosječne prodajne cijene tijekom RIP-a bio je izraženiji od smanjenja stopa poticajnih cijena. Drugo, prikupljeni dokazi pokazuju da je za neke države, poput Italije, čak i u kontekstu vrlo izdašnih stopa poticajnih cijena industrija Unije morala znatno spustiti svoje cijene. Naposljetku, tijekom RIP-a industrija Unije bila je prisiljena svoje proizvode prodavati po cijenama nižima od troška proizvodnje, što je uglavnom posljedica činjenice da su kineski proizvođači izvoznici držali 80 % potrošnje Unije i da su stoga mogli utjecati na mehanizme određivanja cijena.
- (641) Ispitnim postupkom utvrđeno je i da su do 2011. zbog viših stopa poticajnih cijena zajedno sa sniženjem cijena modula ulaganja u solarnu energiju u Uniji postala izuzetno privlačna jer su ostvarivala vrlo visoke stope povrata. Posljedica toga je velik broj ulaganja te visoka potražnja za solarnim pločama. Kao posljedica povećane potražnje ukupan iznos plaćenih poticajnih cijena znatno je porastao, a većina država članica revidirala je postojeće programe poticajnih cijena prema dolje kako bi između ostalog izbjegle povećanje troškova električne energije. To ukazuje na to da je smanjenje poticajnih cijena moglo biti rezultat smanjenja cijena, a ne obratno. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (642) Nakon konačne objave jedna je strana tvrdila da je uvodna izjava (640) u kojoj se navodi da je teško provesti ocjenu potražnje za cijelu Uniju u suprotnosti s uvodnom izjavom (608) da analiza uzročnosti po državama članicama ne bi dala smislene rezultate. U tom se pogledu pojašnjava da se u ocjeni provedenoj na način opisan u uvodnoj izjavi (640) upućuje na teškoće pri sastavljanju općeg pregleda razvoja poticajnih cijena za cijelu Uniju, a ne na potražnju Unije kao što tvrdi zainteresirana strana. Dakle, dvije uvodne izjave nisu u suprotnosti i stoga je tvrdnja odbačena.
- (643) Nakon konačne objave jedna je strana tvrdila da, čak i u kontekstu visokih poticajnih cijena, cijena modula može znatno pasti zbog razvoja tehnologije, ekonomija razmjera, smanjenja troškova i rastućih globalnih proizvodnih kapaciteta. U pogledu te tvrdnje napominje se da prikupljeni dokazi upućuju na to da su talijanski proizvođači morali smanjiti svoje cijene ispod troška proizvodnje čak i kad su poticajne cijene bile visoke.

Iako su spomenuti čimbenici možda uistinu imali učinak na prosječne troškove, to ne objašnjava zašto su proizvođači iz Unije morali smanjiti cijene ispod troška proizvodnje. Stoga je zaključeno da je subvencionirani uvoz iz NRK-a glavni razlog pada cijena na neodržive razine i ta je tvrdnja odbačena.

- (644) Nakon konačne objave jedna je strana tvrdila da nema nikakvih dokaza za zaključak donesen u uvodnoj izjavi (641) da su smanjenja poticajnih cijena možda također rezultat pada cijena, a ne obrnuto.
- (645) Napominje se da se zaključci iz uvodne izjave (641) zasnivaju na informacijama koje su bile na raspolaganju tijekom ispitnog postupka i da se opisani scenarij uistinu smatrao razumnim uzevši u obzir okolnosti na tom posebnom tržištu. Stoga je taj argument odbačen.
- (646) Nakon konačne objave jedna se strana nije složila sa zaključkom da je cjenovni pritisak na proizvođače iz Unije u cilju njihova smanjenja uglavnom dolazio od subvencioniranog izvoza, nego je tvrdila da su smanjenja poticajnih cijena prisilila proizvođače iz Unije na sniženja njihovih cijena. Ista je strana naglasila da je nakon smanjenja poticajnih cijena i u skladu s time došlo do smanjenja cijena fotonaponskih sustava kako bi se spriječio rast troškova nositelja projekata, a to je na kraju uzrokovalo cjenovni pritisak na proizvođače iz Unije.
- (647) Budući da nisu dostavljeni nepobitni dokazi u korist tih tvrdnji, Komisija nije izmijenila svoju analizu i zaključke kako su navedeni u uvodnim izjavama (640) do (641).
- (648) Ista je strana tvrdila da razvoj poticajnih cijena pokreće tržišta i dostavila informaciju o broju fotonaponskih instalacija za 2012. i 2013. godinu u Velikoj Britaniji. Informacija koju je ta strana dostavila bila je publikacija Vlade Velike Britanije zasnovana na tjednim unosima u Središnji registar poticajnih cijena Velike Britanije (CFR). Napominje se da je ta informacija povezana uglavnom s razdobljem izvan RIP-a i odnosi se samo na jednu državu članicu, dok je tekući ispitni postupak bio usmjeren na stanje na tržištu Unije u cjelini. U svakom slučaju ne osporava se da razine poticajnih cijena utječu na potražnju jer profitabilnost ulaganja u lokacije s manje sunčevog zračenja ovisi o razini poticajnih cijena. Međutim, kako bi pokazale da je razina poticajnih cijena tijekom RIP-a uzrok štete, zainteresirane strane trebale su pokazati da bi porast cijena proizvođača iz Unije na neštetnu razinu značio da proizvođači iz Unije ne mogu prodati dotični proizvod jer ulaganja u fotonaponske sustave ne bi bila održiva uz tu razinu cijena. Takvi dokazi nisu dostavljeni te je argument stoga odbačen.
- (649) Nekoliko je strana tvrdilo da su u kontekstu niskih stopa poticajnih cijena ulaganja u fotonaponske projekte gospodarski održiva samo uz isporuku jeftinijih solarnih ploča iz NRK-a. Stoga se tvrdilo da su smanjenja poticajnih cijena uzrokovala materijalnu štetu industriji Unije. Druga je strana tvrdila da razina stope poticajnih cijena utječe na mehanizam određivanja cijena modula.
- (650) Trebalo bi napomenuti da se cijena modula uz koju su gospodarski održivi projekti još mogući razlikuje među državama članicama ili regijama ovisno o brojnim čimbenicima kao što su poticajne cijene, ostali regulatorni poticaji, uvjeti osunčanja, cijene električne energije iz konvencionalnih izvora itd. Uz to, u ispitnom se postupku pokazalo da postojeće instalacije sve manje ovise o poticajnim cijenama jer je paritet mreže za određene vrste instalacija izgleda postignut u više europskih regija,

primjerice velik dio Italije, Španjolska, Portugal, južna Francuska i Grčka. Na osnovi prethodno navedenih razloga tvrdnje iznesene u tom pogledu su odbačene.

- (651) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da Komisija nije istražila je li industrija Unije propustila predvidjeti naglo povlačenje ili smanjenje državnih programa potpore. Nisu dostavljeni argumenti koji bi tu tvrdnju potkrijepili. Međutim, trebalo bi napomenuti da se na osnovi prikupljenih dokaza ne može ustvrditi da je industrija Unije nerazumno odgovorila na tržišne signale (primjerice, razvoj potrošnje) i druge raspoložive informacije (primjerice, smanjenje programa potpore). Zato je ta tvrdnja odbačena.
- (652) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da su smanjenja poticajnih cijena uzrokovala pad prodaje industrije Unije jer su ulaganja bila moguća samo uz pristupačne kineske cijene. Prikupljeni dokazi ustvari upućuju na tek lagano smanjenje prodaje industrije Unije tijekom RIP-a, što je u suprotnosti s onim što bi se očekivalo da su fotonaponski projekti bili izvedivi samo s kineskim modulima. Naprotiv, prodaja modula industrije Unije povećavala se do 2011., a zatim lagano pala u RIP-u slijedeći iste trendove kao i potrošnja. Zato je ta tvrdnja odbačena.
- (653) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da je smanjenje poticajnih cijena prisililo industriju Unije na smanjenje cijena kako bi zadržala interes ulagača u fotonaponsku energiju i nastavila razvijati potražnju i rast.
- (654) U ispitnom se postupku pokazalo da je industrija Unije bila prisiljena smanjiti svoje cijene prvenstveno zbog pritiska subvencioniranog uvoza, a ne smanjenja poticajnih cijena. Na to upućuje činjenica da se najznačajnije smanjenje cijena industrije Unije dogodilo 2010. i 2011., prije velikih smanjenja poticajnih cijena. Naime, povećanje subvencioniranog uvoza iz NRK-a rezultiralo je značajnim smanjenjem cijena industrije Unije i prisililo industriju Unije na sve veće smanjenje cijena. Na temelju toga tvrdnja je odbačena.
- (655) Druga je zainteresirana strana tvrdila da nalazi iz uvodnih izjava (174) i (175) Privremene antidampinške uredbe da promjene poticajnih cijena nisu prekinule uzročno-posljedičnu vezu nemaju činjeničnu ni pravnu osnovu te da nisu u skladu s člankom 8. stavkom 5. Osnovne uredbe jer Komisija nije procijenila razinu štete uzrokovane smanjenjima poticajnih cijena i jer je znatan pad u cijenama industrije Unije smatrala isključivo posljedicom subvencioniranog kineskog uvoza. Ista je strana tvrdila da je smanjenje cijena modula i ćelija globalni fenomen, a ne posljedica pritiska kineskog uvoza.
- (656) U pogledu tvrdnje da Komisija nije procijenila razinu štete uzrokovane sniženjima poticajnih cijena upućuje se na uvodne izjave (628) i (629) te (640) i (641) u kojima je Komisija zaključila da ni pad potražnje ni učinak poticajnih cijena na cijene Unije nisu bili toliki da prekinu uzročno-posljedičnu vezu između štete koju je pretrpjela industrija Unije i subvencioniranog uvoza iz NRK-a, bez obzira na to jesu li i u kojoj mjeri oni možda bili uzrokovani sniženjem poticajnih cijena. Stoga je tvrdnja da Komisijini nalazi nemaju činjeničnu osnovu odbačena. U pogledu tvrdnje da je sniženje cijena modula i ćelija globalni fenomen upućuje se na uvodne izjave (619) do (621) u kojima su procijenjeni obujam i cijene uvoza iz ostalih zemalja osim NRK-a u Uniju. Iako je smanjenje cijena modula i ćelija uistinu globalni trend, subvencionirane uvozne cijene iz NRK-a pogoršale su taj silazni trend do razine gubitaka. Na temelju prethodno navedenoga tvrdnja je odbačena.

(657) Ukratko, poticajne cijene važan su čimbenik razvoja fotonaponskog tržišta u Uniji, a njihovo je postojanje utjecalo na razvoj potrošnje proizvoda iz ispitnog postupka. Međutim, u ispitnom se postupku pokazalo da se potrošnja nije znatno smanjila unatoč znatnim smanjenjima poticajnih cijena. Nadalje, u ispitnom se postupku pokazalo da do sniženja cijena Unije nije došlo prvenstveno zbog sniženja poticajnih cijena. Stoga se zaključuje da razvoj poticajnih cijena nije mogao prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije.

5.3.5. Ostala financijska potpora dodijeljena industriji Unije

(658) Neke su zainteresirane strane tvrdile da je materijalna šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica smanjenja financijske potpore dodijeljene industriji Unije. U potporu toj tvrdnji dostavljene su informacije zasnovane na subvencijama dodijeljenima jednom od proizvođača iz Unije prije razmatranog razdoblja (između 2003. i 2006.).

(659) Dostavljeni dokazi nisu otkrili vezu između materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije i navodne subvencije koju je jedan od proizvođača iz Unije primio tijekom razdoblja prije razmatranog razdoblja. Štoviše, budući da se te informacije odnose na razdoblje prije razmatranog razdoblja, čini se da nisu relevantne. Stoga se nikakva veza nije mogla utvrditi između navodne subvencije koju je primila industrija Unije i pretrpljene materijalne štete. Na temelju toga argument je odbačen.

5.3.6. Prekomjerni kapacitet

(660) Tvrdilo se da je materijalna šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica prekomjernog kapaciteta na tržištu Unije i svjetskom tržištu općenito. Također se tvrdilo da je prekomjerni kapacitet na svjetskom tržištu doveo do trenutne konsolidacije industrije Unije i da je sva pretrpljena šteta posljedica previše proizvodnih objekata. Nadalje, nekoliko je zainteresiranih strana tvrdilo da je materijalna šteta koju je pretrpjela industrija Unije povezana sa samoprouzročenim prekomjernim povećanjem kapaciteta industrije Unije. S druge je strane nekoliko zainteresiranih strana tvrdilo da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica izostanka potrebnih ulaganja industrije Unije u povećanje kapaciteta.

(661) Iako je industrija Unije doista povećala svoj proizvodni kapacitet, njezin ukupni obujam proizvodnje tijekom razmatranog razdoblja nije pokrivaio sve veću potrošnju na tržištu Unije. Stoga je povećanje proizvodnog kapaciteta industrije Unije bilo razumno i slijedilo razvoj tržišta, odnosno povećanje potrošnje. Zato se ne može smatrati da je to bio uzrok pretrpljene štete.

(662) Jednako tako, na osnovi toga, tijekom ispitnog postupka nije potvrđen argument da industrija Unije nije ulagala u povećanje kapaciteta. Naprotiv, kako je prethodno navedeno, tijekom cijelog razmatranog razdoblja industrija Unije postupno je povećavala kapacitet i imala na raspolaganju višak kapaciteta tijekom cijelog tog razdoblja, što upućuje na to da je mogla odgovoriti na dodatnu potražnju. Stoga se taj argument morao odbaciti.

(663) Neke su zainteresirane strane tvrdile da su svi subjekti na tržištu, uključujući one u uzlaznim ili silaznim sektorima, bili u teškoj situaciji uzrokovanoj prekomjernim kapacitetom na svjetskom tržištu i nastalom promjenom tržišta. U tom se pogledu tvrdilo da je proizvod iz ispitnog postupka postao potrošna roba za koju individualni proizvođači više ne mogu određivati cijene, nego cijene podliježu svjetskoj ponudi i potražnji. Tvrdilo se da je materijalnu štetu industriji Unije prouzročila ta situacija, a ne subvencionirani uvoz.

- (664) U ispitnom se postupku potvrdilo postojanje prekomjernog kapaciteta na svjetskom tržištu, uglavnom podrijetlom iz NRK-a. Što se tiče promjene na tržištu zbog koje bi se proizvod iz ispitnog postupka navodno pretvorio u potrošnu robu, njezino postojanje ne bi opravdalo nepošteno određivanje cijena i nepoštene trgovinske prakse. U tom bi pogledu trebalo napomenuti da je industrija Unije proizvodila i prodavala proizvod iz ispitnog postupka više od 20 godina, dok je industrija NRK-a dotični proizvod razvila tek nedavno (sredinom posljednjeg desetljeća), uglavnom privučena poticajnim cijenama i drugim poticajima u okviru politike Unije te naknadnim povećanjem potražnje. Na temelju toga argumenti su odbačeni.
- (665) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da je prekomjerni kapacitet doveo do racionalizacije cijena. U tom bi pogledu trebalo napomenuti da je s jedne strane prekomjerni kapacitet doveo do nazadnog regulatornog razvoja i smanjenja cijena industrije Unije koje je u prosjeku premašivalo smanjenje troškova proizvodnje. S druge je strane povećanje kapaciteta industrije Unije slijedilo razvoj tržišta i smatralo se razumnim. Štoviše, povećanje proizvodnoga kapaciteta za ćelije bilo je niže nego za module. Stoga se tvrdnju u tom pogledu moralo odbaciti.
- (666) Druga zainteresirana strana tvrdila je da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica isključive usmjerenosti industrije Unije na posebna ulaganja i izostanak potrebnih ulaganja u povećanje kapaciteta i sniženje troškova. Ni tu se tvrdnju nije moglo potvrditi nalazima ispitnog postupka koji upućuju na to da je industrija Unije povećala svoj proizvodni kapacitet i učinkovitost tijekom razmatranog razdoblja. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (667) Nadalje, jedna je zainteresirana strana tvrdila da je industrija Unije povećala svoj kapacitet usprkos već niskim stopama iskorištenosti kapaciteta, a to je dovelo do samoprouzročene štete. Međutim, ta se tvrdnja zasnivala na usporedbi trenda ulaganja proizvođača iz Unije u uzorku s trendom iskorištenosti kapaciteta cijele industrije Unije, što nije prikladna osnova za usporedbu. Nadalje, u ispitnom se postupku pokazalo da industrija Unije nije povećala svoje proizvodne kapacitete u razmjerima koji premašuju razvoj potrošnje Unije te je stoga taj argument odbačen.
- (668) Uz to, prikupljeni dokazi upućuju na to da je ulaganjima u nove strojeve industrija Unije mogla sniziti trošak proizvodnje i postati konkurentnija u pogledu troškova. Stoga se taj argument morao odbaciti.
- (669) Nakon konačne objave neke su zainteresirane strane tvrdile da povećanje kapaciteta industrije Unije nije bilo razumno i nije slijedilo razvoj tržišta, a posebice razvoj potrošnje Unije. Međutim, tijekom razmatranog razdoblja proizvodni kapacitet za module povećao se za 106 %, a potrošnja Unije za 221 %, odnosno više nego dvostruko. Jednako se tako kapacitet za proizvodnju ćelija tijekom razmatranog razdoblja povećao za 39 %, a potrošnja Unije za 87 %. To upućuje na znatno manji porast kapaciteta od porasta potrošnje te ga se stoga ne može smatrati nerazumnim jer u Uniji nikad nije postojao prekomjerni kapacitet. Uz to, analiza kojom se ocjenjuje je li povećanje kapaciteta bilo razumno ne bi se trebala zasnivati na godišnjoj analizi, nego bi u obzir trebalo uzeti kretanja tijekom cijelog razmatranog razdoblja. Dodatni kapaciteti uglavnom postaju potpuno funkcionalni tek određeno vrijeme nakon ulaganja i izolirana analiza jedne godine može stvoriti iskrivljenu sliku. Argument je stoga odbačen.

5.3.7. Učinak cijena sirovina

- (670) Nekoliko je zainteresiranih strana tvrdilo da je materijalna šteta koju je pretrpjela industrija Unije povezana s razvojem cijena polisilicija, glavne sirovine za proizvodnju pločica. Tvrdilo se da je industrija Unije sklopila dugoročne ugovore o nabavi s fiksnim cijenama i da stoga nije mogla imati koristi od smanjenja cijena polisilicija tijekom razmatranog razdoblja.
- (671) Iako je industrija Unije sklopila dugoročne ugovore o nabavi polisilicija, u ispitnom se postupku pokazalo da se o uvjetima tih ugovora uglavnom ponovno pregovaralo na osnovi kretanja cijene polisilicija, a ugovorne su cijene gotovo dosegnule razine cijena na promptnom tržištu, a ponekad su bile čak i niže od njih.
- (672) Neke su zainteresirane strane tvrdile da industrija Unije, ili barem jedan njezin dio, zbog dugoročnih ugovora za sirovine nije tijekom RIP-a mogla imati koristi od smanjenja cijena polisilicija. Te su strane tvrdile da su ponovni pregovori ili prekid dugoročnih ugovora za polisilicij i/ili pločice doveli do kazni. Kako bi potkrijepile taj argument, te su strane dostavile novinske članke o sudskim sporovima protiv određenih proizvođača Unije ili njihovom prekidanju ugovora. Neke su strane dostavile informacije kojima se navodno potvrđuje da se o dugoročnim ugovorima nije moglo ponovno pregovarati.
- (673) Polisilicij je glavna sirovina za proizvodnju pločica. U ispitnom se postupku pokazalo da su se cijene polisilicija povećale 2008. kada su dosegle svoj vrhunac od približno 500\$/kg, ali i da su se ponovno smanjile 2009., uz samo blagi trend povećanja 2010. i početkom 2011. Cijene su znatno pale tijekom RIP-a što je dovelo do cijene od 30 \$/kg (Znanstvena i politička izvješća Zajedničkog istraživačkog centra, Izvješće o stanju u fotonaponskom sektoru 2012.). Trebalo bi napomenuti da je učinak cijena polisilicija na industriju Unije mogao biti tek zanemariv jer se svaki učinak na trošak proizvodnje ćelija i modula ublažio kroz vrijednosni lanac. Nadalje, prethodno spomenuti novinski članci odnosili su se na razvoj događaja nakon RIP-a koji nije imao utjecaj na stanje dotične industrije Unije tijekom RIP-a te ga se stoga ne može uzeti u obzir. Moguće je potvrditi da je industrija Unije uistinu mogla ponovno pregovarati ne samo o cijenama dugoročnih ugovora nego i o svim ugovornim kaznama povezanim s tim ugovorima.
- (674) Jedna je zainteresirana strana nadalje tvrdila da je dovoljno što su samo određeni proizvođači Unije bili pogođeni dugoročnim ugovorima te da stanje cjelokupne industrije Unije nije važno. Tvrdila je da viši troškovi ne pogađaju sve subjekte na isti način. Tim se argumentom zanemaruje nalaz da su, općenito gledano, prosječne cijene polisilicija za industriju Unije u mnogim slučajevima bile jednake tržišnim cijenama ili cijenama na promptnom tržištu te da se stoga pitanje utječu li viši troškovi na sve ili samo na neke subjekte nije smatralo primjerenim. Argument je stoga odbačen.
- (675) Druga je zainteresirana strana tražila da Komisija odvoji, razlikuje i brojčano izrazi učinke svakog čimbenika koji je djelovao na stanje industrije Unije, a posebice da se utjecaj znatnog pada cijena polisilicija razmotri posebno. U tom se pogledu tvrdilo da je smanjenje prodajnih cijena posljedica smanjenja cijena polisilicija, a ne cjenovnog pritiska kineskog uvoza. Što se tiče industrije Unije, smanjenje njezine prosječne prodajne cijene bilo je puno veće od smanjenja prosječnog troška proizvodnje, na koje je pad cijena sirovina mogao utjecati. Argument je stoga odbačen.
- (676) Nakon konačne objave neke su zainteresirane strane naglasile da se učinak smanjenja cijena polisilicija na trošak industrije Unije nije ograničio ili ublažio kroz vrijednosni lanac kao što je zaključeno u ispitnom postupku. Međutim, kao što je već spomenuto u uvodnoj izjavi (255), polisilicij je glavna sirovina za proizvodnju pločica te je

utvrđeno da se svaki učinak na troškove proizvodnje ćelija ili modula ublažio kroz vrijednosni lanac. Zainteresirane strane nisu dostavile dokaze kojima bi se taj nalaz osporio. Štoviše, ispitnim je postupkom pokazano da se smanjenje cijena polisilicija tijekom razmatranog razdoblja odrazilo na prosječni trošak proizvodnje ćelija i modula industrije Unije u uzorku. Jedna je zainteresirana strana dovela u pitanje učinak navodnih kazni koje je industrija Unije morala platiti zbog ponovnog pregovaranja o dugoročnim ugovorima o nabavi. U tom se pogledu ne može isključiti mogućnost da su neki proizvođači tijekom razmatranog razdoblja morali platiti kazne za prekid dugoročnih ugovora za pločice. Međutim, Komisija nije našla dokaz da su te kazne imale učinak na stanje industrije Unije u cijelosti ili da su reprezentativne. Takav dokaz nije dostavila ni dotična zainteresirana strana. Iako se ne može potpuno isključiti da su kazne mogle imati određen negativan učinak na ograničen broj proizvođača iz Unije, općenit učinak na industriju Unije mogao je biti tek zanemariv te stoga nije mogao prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije. Stoga su ti argumenti morali biti odbačeni.

- (677) Druga zainteresirana strana tvrdila je da je smanjenje prodajnih cijena proizvoda iz ispitnog postupka u Uniji djelomično uzrokovano smanjenjem cijena polisilicija. Međutim, u tom bi pogledu trebalo napomenuti da se u ispitnom postupku pokazalo da je uvoz iz NRK-a bio subvencioniran i da je jako snizio prodajne cijene industrije Unije. Smanjenje cijena stoga nije uzrokovano samo smanjenjem troškova proizvodnje, što se može objasniti smanjenjem cijena sirovina. Da je smanjenje cijena bilo samo posljedica smanjenja cijena sirovina, industrija Unije ne bi bila prisiljena smanjiti prodajne cijene ispod troškova proizvodnje. Stoga se ta tvrdnja morala odbaciti.
- (678) Druga je zainteresirana strana naglasila da je spor jednog proizvođača iz Unije nakon RIP-a mogao utjecati na položaj barem tog proizvođača iz Unije već tijekom RIP-a. Ta strana međutim nije objasnila kako i u kojoj mjeri je takav događaj do kojeg je došlo nakon RIP-a mogao imati učinak na položaj tog proizvođača tijekom RIP-a. Jednako tako u ispitnom postupku nije otkriven dokaz koji bi potvrdio takve učinke. Stoga se ta tvrdnja morala odbaciti.
- (679) Nadalje, ista zainteresirana strana dovela je u pitanje prethodno spomenute nalaze zbog navodnog manjka dokaza. Međutim, nalazi ispitnog postupka zasnivanju se na činjenicama i pozitivnim dokazima čiji su primjerci koji nisu povjerljivi bili na raspolaganju svim zainteresiranim stranama.
- (680) Na temelju toga se zaključuje da su dugoročni ugovori o nabavi polisilicija možda utjecali na određene proizvođače iz Unije, ali da industrija Unije općenito nije pretrpjela štetu zbog tih dugoročnih ugovora i da je mogla u potpunosti iskoristiti smanjenje cijena sirovina. Stoga se zaključuje da dugoročni ugovori nisu mogli prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije.

5.3.8. Samoprouzročena šteta: učinak automatizacije, veličine, ekonomije razmjera, konsolidacije, inovacije, troškovne učinkovitosti, uvoza industrije Unije

- (681) Nekoliko je zainteresiranih strana tvrdilo da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica visokog stupnja automatizacije postupka proizvodnje. Tvrdilo se da su mali proizvođači bili u nepovoljnom položaju u odnosu na velike vertikalno integrirane proizvođače i da se stoga šteta koju su pretrpjeli mali proizvođači ne može pripisati subvencioniranom uvozu. U tom se kontekstu također tvrdilo da je u svakom slučaju industrija Unije općenito mala te zato nije mogla iskoristiti ekonomiju razmjera.

- (682) U ispitnom se postupku pokazalo da su i mali proizvođači na tržištu Unije imali visoki stupanj automatizacije postupka proizvodnje s pozitivnim učinkom na troškove proizvodnje. Većina proizvođača iz Unije specijalizirala se za dio postupka proizvodnje (pločice, ćelije ili moduli), čime se povećala njihova konkurentnost u pogledu specifične vrste proizvoda koju proizvode. Argument da je učinak visokog stupnja automatizacije uzrokovao štetu koju je pretrpjela industrija Unije stoga je odbačen.
- (683) Neke su zainteresirane strane tvrdile da je cjenovni pritisak doveo do konsolidacije industrije Unije i kineske industrije, pri čemu je potonje prouzročilo materijalnu štetu koju je pretrpjela industrija Unije. Međutim, u ispitnom se postupku pokazalo da je konsolidacija bila posljedica subvencioniranog uvoza i nepoštenih trgovinskih praksi. Nadalje, ta strana nije potkrijepila tvrdnju dokazima glede opsega u kojem bi postupak konsolidacije mogao prouzročiti pretrpljenu štetu.
- (684) Tvrdilo se i da je nedostatak vertikalne integracije industrije Unije uzrok pretrpljene štete. Općenito gledano, vertikalno integrirani proizvođači trebali bi u uobičajenim tržišnim uvjetima imati veću sigurnost u pogledu svojeg opskrbnog lanca. Međutim, u ispitnom se postupku pokazalo da se prednost vertikalne integracije dijela industrije Unije koji je bio vertikalno integriran nije mogla u potpunosti iskoristiti jer je cjenovni pritisak subvencioniranog uvoza bio iznimno visok. Štoviše, industrija Unije, uključujući i vertikalno integrirane proizvođače iz Unije, zbog subvencioniranog uvoza nije mogla u potpunosti iskoristiti visoke stope iskorištenosti kapaciteta radi postizanja ekonomije razmjera. Nadalje, u ispitnom postupku nije otkrivena veza između vertikalne integracije i viših stopa profitabilnosti jer je visoki cjenovni pritisak promijenio tu vezu.
- (685) Neke su zainteresirane strane tvrdile da su industriji Unije nedostajale tehničke inovacije i ulaganja u novu tehnologiju. Međutim, u ispitnom postupku nisu utvrđeni činjenični dokazi koji bi potvrdili te navode. Naprotiv, u ispitnom se postupku pokazalo da je većina ulaganja industrije Unije bila namijenjena novim strojevima i istraživanju i razvoju te da nema znatnih razlika u tehnologiji među proizvodima iz cijelog svijeta.
- (686) Nadalje, jedna je zainteresirana strana tvrdila da je pretrpljena materijalna šteta posljedica loše provedbe projekata (neuspješnih projekata). U tom bi pogledu trebalo napomenuti da argument nije potkrijepljen. Osim toga, svaki neuspješni projekt mogao bi se prije smatrati posljedicom subvencioniranog uvoza. Stoga se argument morao odbaciti.
- (687) Nekoliko je strana tvrdilo da industrija Unije nije uspjela racionalizirati svoje troškove na vrijeme kako bi odgovorila na kretanja na svjetskom tržištu. Druge su strane tvrdile da su troškovi rada i opći troškovi viši u Uniji nego u NRK-u.
- (688) U ispitnom se postupku pokazalo da se trošak proizvodnje industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja stalno smanjivao. Produktivnost za module i ćelije se povećala. Kako je prethodno navedeno, zbog naglog rasta subvencioniranog uvoza iz NRK-a i posljedičnog znatnog cjenovnog pritiska na tržištu Unije, industrija Unije nije mogla iskoristiti smanjenja troškova.
- (689) Napominje se da proizvođači izvoznici u NRK-u nemaju nikakvu komparativnu prednost u pogledu sirovina (polisilicij) i korištenih strojeva jer se oboje uglavnom uvozi iz Unije. Što se tiče troškova rada i općih troškova, uključujući amortizaciju, oni su u prosjeku iznosili manje od 10 % ukupnog troška za module tijekom RIP-a i nije

se smatralo da imaju značajnu ulogu. Što se tiče troškova za električnu energiju, oni su u prosjeku iznosili manje od 1 % ukupnog troška za module tijekom RIP-a i nije se smatralo da imaju značajnu ulogu. Nadalje, tvrdnja da su Kinezi koristili najnoviju opremu nije potkrijepljena.

- (690) Osim toga, tvrdilo se da su neki proizvođači iz Unije nabavljali ćelije i/ili module iz dotične zemlje i te proizvode ponovno prodavali na tržištu Unije kao svoje. Šteta nastala tim transakcijama ne bi se trebala pripisivati subvencioniranom uvozu. Međutim, u ispitnom se postupku pokazalo da je uvoz dotičnog proizvoda koji je vršila industrije Unije dopunjavao proizvodnju Unije i da je njegov obujam bio ograničen u usporedbi s ukupnom proizvodnjom Unije te je stoga njegov učinak, ako ga je i bilo, mogao biti tek zanemariv i ne može se smatrati da je prekinuo uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.
- (691) Stoga je industrija Unije morala uložiti znatne napore u cilju racionalizacije troškova proizvodnje kako bi odgovorila na trend smanjenja cijena uvoza iz NRK-a. Unatoč naporima industrije Unije racionalizacija troškova nije se mogla odraziti u prodajnoj cijeni zbog znatnog sniženja cijena uzrokovanog subvencioniranim uvozom.
- (692) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica nedostatnih ekonomija razmjera u industriji Unije. Tvrdilo se da su mali proizvođači bili u nepovoljnom položaju u odnosu na velike vertikalno integrirane proizvođače i da se stoga šteta koju su pretrpjeli ti proizvođači ne može pripisati subvencioniranom uvozu. Druga zainteresirana strana tvrdila je da je automatizacija proizvodnih postupaka skupa te da su stoga ekonomije razmjera još važnije radi smanjenja troška proizvodnje.
- (693) U ispitnom se postupku pokazalo da industrija Unije, uključujući velike i vertikalno integrirane proizvođače iz Unije, zbog subvencioniranog uvoza nije mogla u potpunosti iskoristiti visoke stope iskorištenosti kapaciteta kako bi postigla ekonomije razmjera. U svakom slučaju u ispitnom postupku nije otkrivena korelacija između veličine, vertikalne integracije i viših stopa profitabilnosti jer je visoki cjenovni pritisak promijenio tu vezu. U ispitnom se postupku pokazalo da na tržištu s niskim stopama iskorištenosti više nema koristi od ekonomija razmjera te da to vrijedi i za kineske proizvođače. Stoga su ti argumenti odbačeni.
- (694) Nadalje, jedna je zainteresirana strana tvrdila da ulagači i banke ne žele financirati projekte ako je proizvođač modula premalen jer veliki proizvođači pružaju bolja jamstva i predstavljaju sigurniju investiciju. Drugim riječima, ulagači i banke nevoljko financiraju fotonaponske projekte u kojima se upotrebljavaju moduli proizvedeni u Uniji. Međutim, u ispitnom se postupku pokazalo da je svaka prednost koju ulagači i banke daju financiranju kineskih proizvođača koji imaju veće proizvodne kapacitete posljedica poremećaja koji je subvencionirani uvoz stvorio na tržištu Unije. Kako je prethodno navedeno, veličina proizvodnih linija nema utjecaja ako stope iskorištenosti ostaju niske. Stoga je taj argument odbačen.
- (695) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da je industrija Unije imala nepovoljnu strukturu troškova u usporedbi s kineskim suparnicima jer potonji imaju niže troškove rada, električne energije i amortizacije kao i najnoviju opremu. Međutim, dotična strana nije mogla dostaviti nove informacije ni dokaze kojima bi se mogli osporiti nalazi ispitnog postupka u tom pogledu. Konkretno, tvrdnja da su kineski proizvođači koristili najnoviju opremu bila je predmet nalaza iz uvodne izjave (203) Privremene antidampinške uredbe u kojoj se navodi da proizvođači izvoznici iz NRK-a nemaju

komparativnu prednost, posebice jer su strojevi i oprema uvezeni iz Europske unije. Stoga su prethodne tvrdnje odbačene.

- (696) Druga je strana tvrdila da Kinezi imaju komparativnu prednost u odnosu na cijene polisilicija i ekonomije razmjera zbog čega su troškovi strojeva manji. Ta strana nije dostavila nove informacije ni dokaze u tom pogledu. Stoga se tvrdnju te strane moralo odbaciti.
- (697) Nadalje, jedna je zainteresirana strana tvrdila da su neki proizvođači iz Unije nabavljali ćelije i/ili module iz dotične zemlje i ponovno prodavali te proizvode na tržištu Unije kao svoje. Zatražila je da se šteta nastala tim transakcijama ne pripisuje subvencioniranom uvozu. Međutim, u ispitnom se postupku pokazalo da je uvoz dotičnog proizvoda koji je vršila industrija Unije dopunjavao proizvodnju Unije i da je njegov obujam bio ograničen u usporedbi s ukupnom proizvodnjom Unije te je stoga njegov učinak, ako ga je i bilo, mogao biti tek zanemariv i ne može se smatrati da je prekinuo uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.
- (698) Jedan je nepovezani uvoznik tvrdio da bi u analizi trebalo uzeti u obzir povećanje broja zaposlenika. U pogledu te tvrdnje potrebno je napomenuti da je zaposlenost za module rasla između 2009. i 2011., a zatim pala tijekom RIP-a. Za ćelije se zaposlenost povećavala do 2010., a zatim smanjila tijekom 2011. i RIP-a. Nadalje se napominje da je za module zaposlenost slijedila trend proizvodnje Unije. Budući da se tijekom cijelog razdoblja tržišni udio kineskog uvoza povećavao na štetu industrije Unije, industrija Unije nije mogla imati koristi od rasta potrošnje kao što se očekivalo. Stoga se pad zaposlenosti u 2011. i tijekom RIP-a odnosi na trgovačka društva koja su postala nesolventna ili prestala proizvoditi ćelije.
- (699) Nakon konačne objave jedna je zainteresirana strana naglasila da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije uzrokovana malim opsegom i nedostatkom ekonomija razmjera. Kao što je već objašnjeno u uvodnoj napomeni (285) i u uvodnim napomenama (195) i (196) Privremene uredbe, čak i na globalnom tržištu, veličina, a time i korist od ekonomije razmjera ne može se zadržati uz općenito niske stope iskorištenosti i prisutnost velikih prekomjernih kapaciteta u cijelom svijetu. Stoga se ta tvrdnja morala odbaciti.
- (700) Nadalje, ista je strana naglasila da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije uzrokovana njezinom nesposobnošću da ostvari troškovnu prednost. Ta je strana tvrdila da je uzrok toga prije svega činjenica da je većina proizvođača iz Unije vertikalno integrirana. Međutim, ta strana nije dostavila daljnje informacije o mjeri u kojoj je činjenica da su proizvođači vertikalno integrirani mogla imati negativan utjecaj na njihovu strukturu troškova. Stoga se ta tvrdnja morala odbaciti.
- (701) Na osnovi toga svi su se prethodno navedeni argumenti morali odbaciti.

5.3.9. Konkurencija tankoslojnih fotonaponskih proizvoda i drugih fotonaponskih tehnologija

- (702) Nekoliko je zainteresiranih strana tvrdilo da je uzrok štete koju je pretrpjela industrija Unije konkurencija tankoslojnih fotonaponskih proizvoda i drugih fotonaponskih tehnologija jer su te tehnologije međusobno zamjenjive i imaju jednaku krajnju upotrebu. Također se tvrdilo da su tankoslojni fotonaponski proizvodi bili konkurencija proizvodu iz ispitnog postupka osobito za sustave postavljene na tlu i komercijalne/industrijske krovne sustave koji čine znatan dio ukupnog fotonaponskog tržišta Unije.

- (703) U ispitnom se postupku pokazalo da se tankoslojni fotonaponski proizvodi proizvode iz različitih materijala i da se za njih ne upotrebljavaju kristalne silicijske pločice. Općenito imaju puno manju učinkovitost pretvorbe i manju izlaznu snagu od kristalnih silicijskih modula. Zbog toga se ne mogu koristiti na ograničenim područjima kao što su krovovi, odnosno nisu u potpunosti zamjenjivi s dotičnim proizvodom. U ispitnom se postupku pokazalo i da su tankoslojni fotonaponski proizvodi tijekom razmatranog razdoblja zauzimali samo ograničen dio ukupnog tržišta solarne energije Unije iako su jeftiniji od proizvoda iz ispitnog postupka. Stoga se, iako u određenoj mjeri možda i postoji, konkurencija između tankoslojnih fotonaponskih proizvoda i dotičnog proizvoda smatra zanemarivom.
- (704) Nakon konačne objave jedna je zainteresirana strana naglasila da je uzrok štete koju je pretrpjela industrija Unije vjerojatno konkurencija tankoslojnih fotonaponskih proizvoda. U tom je pogledu strana dostavila informaciju da je u Njemačkoj udio tankoslojnih fotonaponskih proizvoda u ukupnom tržištu solarne energije tijekom većine RIP-a bio znatan te da se smanjio tek početkom 2012.
- (705) U ispitnom se postupku pokazalo da je prosječna razina cijena tankoslojnih fotonaponskih proizvoda uistinu bila niža od prosječnih razina cijena proizvoda iz ispitnog postupka.
- (706) Međutim, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (703) tankoslojni fotonaponski proizvodi imaju puno manju učinkovitost pretvorbe i manju izlaznu snagu od kristalnih silicijskih modula te stoga tržišno natjecanje između ta dva proizvoda, ukoliko uopće postoji, ne bi moglo pridonijeti šteti koju je pretrpjela industrija Unije jer su kristalni silicijski moduli dominantna tehnologija na solarnom tržištu Unije. U Izvješću Zajedničkog istraživačkog centra o stanju u fotonaponskom sektoru iz 2012. navodi se da se tijekom posljednjih godina zbog sniženja cijena polisilicija tržišni udio kristalnih silicijskih modula povećao na štetu tankoslojnih fotonaponskih proizvoda.
- (707) Na temelju toga ti su argumenti odbačeni.

5.3.10. Financijska kriza i njezini učinci

- (708) Tvrdilo se da su financijska kriza i gospodarska recesija negativno utjecale na pristup financiranju za industriju Unije i tako prouzročile štetu koju je pretrpjela industrija Unije.
- (709) Sposobnost prikupljanja kapitala industrije Unije znatno se smanjila tijekom razmatranog razdoblja. Budući da je solarna industrija kapitalno intenzivna, sposobnost prikupljanja kapitala je ključna. Gospodarska recesija imala je određeni učinak na stanje industrije Unije. Međutim, u ispitnom se postupku pokazalo da se, unatoč rastu tržišta Unije između 2009. i 2011., stanje industrije Unije pogoršalo kao rezultat subvencioniranog uvoza iz NRK-a koji je jako snizio prodajne cijene industrije Unije. Stoga se zaključilo da su mogući učinci financijske krize pogoršani povećanjem subvencioniranog uvoza iz NRK-a i da je ograničeni pristup financiranju uglavnom posljedica negativne klime na tržištu, a položaj i mogućnosti industrije Unije posljedica subvencioniranog uvoza.
- (710) Osim toga istražena je mogućnost da je industrija Unije pretrpjela štetu zato što nije tražila odgovarajuće financiranje dok je bila profitabilna. U ispitnom se postupku pokazalo da je, primjerice, u 2010. industrija Unije još bila profitabilna i da je razina ulaganja za module porasla za 315 %, a za ćelije za 10 % u odnosu na 2009. Budući da je solarna industrija kapitalno intenzivna, očekuje se da industrija Unije neprestano traži odgovarajuće financiranje kako bi povećala svoju troškovnu učinkovitost i

natjecala se s nepoštenim subvencioniranim uvozom. Stoga je zaključeno da je nedostatak pristupa financiranju posljedica narušene situacije, a ne njezin uzrok.

- (711) Nakon konačne objave jedna je zainteresirana strana naglasila da bi štetne učinke financijske krize trebalo odvojiti i razlikovati te da ih ne bi trebalo pripisivati subvencioniranom izvozu. Ta se strana pozvala na javno dostupne informacije prema kojima barem jedan proizvođač iz Unije financijsku krizu smatra uzrokom svojeg štetnog stanja. Nalazi tekućeg ispitnog postupka zasnivali su se na posebnim podacima o trgovačkim društvima koji su znatno opsežniji od javno dostupnih izvješća određenih tvrtki. Stoga javno dostupna izvješća na koje se upućuje ne mogu osporiti nalaze da financijska kriza nije mogla prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije iako je imala određeni učinak na stanje industrije Unije. Stoga se ta tvrdnja morala odbaciti.
- (712) Druga je zainteresirana strana tvrdila da bi u obzir trebalo uzeti razlike u pristupu financiranju između industrije Unije i kineskih proizvođača izvoznika. Ta je strana tvrdila da je pristup financiranju, a ne subvencionirani izvoz, jedan od glavnih čimbenika koji je uzrokovao materijalnu štetu industriji Unije. Međutim, utvrđeno je da je povlašteni pristup financiranju velikog broja kineskih proizvođača izvoznika narušio tržište te da je možda to jedan od glavnih razloga zašto su kineskih proizvođači izvoznici mogli dotični proizvod izvoziti po subvencioniranim cijenama. Stoga taj čimbenik nije mogao prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (713) Na osnovi toga zaključeno je da financijska kriza nije mogla prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije iako je imala određeni učinak na stanje industrije Unije. Argumenti su stoga odbačeni.

5.3.11. Realizacija izvoza industrije Unije

- (714) Neke su zainteresirane strane tvrdile da se izvozna prodaja industrije Unije znatno smanjila tijekom razmatranog razdoblja, posebno između 2009. i 2011. za module te između 2009. i prvog tromjesečja 2012. za ćelije, te da je to prouzročilo materijalnu štetu koju je pretrpjela industrija Unije.
- (715) Međutim, kako je prikazano u donjoj tablici, obujam izvoza za module ostao je znatan unatoč blagom padu tijekom RIP-a, a prosječne razine cijena bile su iznad prosječnih troškova modula tijekom cijelog razmatranog razdoblja. Stoga to nije moglo prouzročiti štetu industriji Unije. Što se tiče ćelija, obujam izvoza iznosio je samo približno 12 % ukupnog obujma proizvodnje ćelija. Stoga je to, unatoč niskim cijenama tijekom RIP-a, moglo imati samo ograničeni učinak na stanje industrije Unije. Stoga je argumente u tom pogledu trebalo odbaciti.

Tablica 13-a

Moduli

	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam izvoza modula u MW	989	1 279	1 157	1 148
Indeks	100	129	117	116

(2009. = 100)				
Prosječna izvozna cijena (EUR/kW)	2 500	1 900	1 470	1 230
Indeks (2009. = 100)	100	76	59	49

Izvor: Euroressedienst

Tablica 13-b
Ćelije

	2009.	2010.	2011.	RIP
Obujam izvoza ćelija u MW	62	320	315	238
Indeks (2009. = 100)	100	516	508	384
Prosječna izvozna cijena (EUR/kW)	1 350	1 050	830	640
Indeks (2009. = 100)	100	78	61	47

Izvor: Euroressedienst

(716) Na osnovi toga utvrđeno je da učinak realizacije izvoza industrije Unije nije mogao pridonijeti materijalnoj šteti koju je pretrpjela industrija Unije. Stoga su se argumenti stranaka u tom pogledu morali odbaciti.

5.3.12. Otkriće nalazišta plina iz škriljevca u Uniji

(717) Jedna je zainteresirana stranka tvrdila da je štetu koju je pretrpjela industrija Unije prouzročilo otkriće nalazišta plina iz škriljevca u Uniji te da je mogućnost sve veće proizvodnje jeftinog plina iz škriljevca u Uniji smanjila javna i privatna ulaganja u projekte obnovljive energije.

(718) U ispitnom se postupku pokazalo da se potrošnja proizvoda iz ispitnog postupka znatno povećala tijekom cijelog razmatranog razdoblja, kako je već navedeno u uvodnoj izjavi (509). Štoviše, tijekom ispitnog postupka nisu pronađeni nikakvi činjenični dokazi da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica otkrića nalazišta plina iz škriljevca u Uniji. Zato je tvrdnja odbačena.

5.3.13. Sustav Europske unije za trgovanje emisijama (ETS)

(719) Ista je strana tvrdila da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica malih ulaganja u proizvodnju solarne energije zbog niskih tržišnih cijena dozvola za ispuštanje CO₂ u okviru sustava Europske unije za trgovanje emisijama.

(720) Međutim, nisu dostavljeni nikakvi dokazi, a ispitnim postupkom nisu utvrđene nikakve činjenične okolnosti koje bi potvrdile te navode. Naprotiv, u ispitnom se postupku pokazalo da se potrošnja proizvoda iz ispitnog postupka znatno povećavala tijekom razmatranog razdoblja. Na temelju toga tvrdnja je odbačena.

5.3.14. Odluke u području upravljanja

(721) Neke su zainteresirane stranke tvrdile da je materijalna šteta koju je pretrpio najmanje jedan proizvođač iz Unije posljedica loših odluka u području upravljanja. Ti su se navodi temeljili na godišnjim financijskim izvještajima, određenim informacijama sadržanima u dopisu kojeg je jedan član tog trgovačkog društva poslao ostalim članovima i novinskom članku.

(722) Nijedna informacija u spisu nije pokazala da je bilo koja odluka u području upravljanja dotičnog trgovačkog društva bila neuobičajena ili nerazborita ili da je utjecala na cijelu industriju Unije. Stoga su argumenti u tom pogledu odbačeni.

5.3.15. Ostale vladine politike

(723) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da je materijalna šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica drugih vladinih politika, primjerice politike o obnovljivoj energiji, politike namijenjene poticanju inovacija, politike za smanjenje birokracije, politike kojima se olakšava trgovina i propisi o pristupu mreži, jer te politike idu u korist proizvođačima izvoznicima. Međutim, čak i ako je točno da su neke od navedenih politika mogle olakšati uvoz iz ostalih trećih zemalja i ukupan rast solarne industrije, te bi politike bile korisne i industriji Unije. Štoviše, navedenim se politikama nije promicao uvoz u Uniju po štetnim subvencioniranim cijenama. Stoga su argumenti u tom pogledu odbačeni.

5.3.16. Ostali argumenti

(724) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica nepovoljnog položaja prethodnika i manjka političke podrške Europske komisije tijekom prethodnih godina. Ta je strana tvrdila i da su osim nacionalnih programa potpore važni čimbenici na tržištu i naseljenost, BDP, potrošnja električne energije, mogućnosti financiranja i povezivost s mrežom. Međutim, navedena strana nije mogla potkrijepiti svoje tvrdnje te su stoga one odbačene.

(725) Nakon konačne objave ista je zainteresirana strana naglasila da je šteta koju je pretrpjela industrija Unije posljedica nepovoljnog položaja prethodnika. Međutim, ta tvrdnja nije analizirana ni potkrijepljena te je stoga morala biti odbačena.

5.4. Kumulativna ocjena ostalih čimbenika za koje je utvrđeno da su pridonijeli šteti

(726) U ispitnom se postupku pokazalo da su sljedeći ostali čimbenici mogli pridonijeti šteti: uvoz dotičnog proizvoda iz Tajvana, smanjenje razina poticajnih cijena, dugoročni ugovori o nabavi polisilicija ograničenog broja proizvođača iz Unije, financijska i gospodarska kriza.

(727) Kako je pokazano u odjeljcima 5.3.1. i 5.3.7. mogući je doprinos uvoza iz Tajvana i dugoročnih ugovora o nabavi polisilicija ograničenog broja proizvođača iz Unije zanemariv jer se svaki njihov učinak ublažio kroz vrijednosni lanac.

(728) Što se tiče financijske i gospodarske krize, u ispitnom se postupku pokazalo da je glavni razlog poteškoća industrije Unije u pristupu kapitalu potrebnom za ulaganja subvencionirani izvoz koji je spriječio industriju Unije u prodaji proizvoda po

unosnim cijenama u razdoblju kada je tržište Unije imalo velike stope rasta (2009. – 2011.).

- (729) Treće strane nisu uspjele dokazati da su razine poticajnih cijena tijekom RIP-a bile toliko niske da su spriječile proizvođače iz Unije u prodaji dotičnog proizvoda po neštetnim cijenama. Institucije su zauzele stav da se smanjena potražnja može objasniti nižom razinom poticajnih cijena jer ulaganja u određene lokacije više nisu bila održiva. Međutim, ni ako ih se pribroji ostalim čimbenicima za koje je otkriveno da su pridonijeli šteti, ta smanjenja ne mogu prekinuti uzročno-posljedičnu vezu jer je njihova razina, u odsutnosti subvencioniranog uvoza, još omogućavala proizvođačima iz Unije prodaju proizvoda po neštetnim cijenama.
- (730) Stoga uzročna veza između subvencioniranja i štete nije prekinuta čak i ako se ocjenjuje kumulativni učinak četiri ostala čimbenika koji su možda pridonijeli šteti.

5.5. Zaključak o uzročnosti

- (731) U ispitnom je postupku utvrđena uzročno-posljedična veza između materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije i subvencioniranog uvoza iz NRK-a. Analizirani su i drugi mogući uzroci štete, primjerice uvoz iz trećih zemalja, nesubvencionirani uvoz iz NRK-a, potrošnja, poticajne cijene, druga financijska potpora odobrena industriji Unije, prekomjerni kapacitet, učinak cijena sirovina, samoprouzročena šteta, konkurencija tankoslojnih fotonaponskih proizvoda, financijska kriza i njezini učinci, realizacija izvoza industrije Unije, otkriće nalazišta plina iz škriljevca u Uniji, odluke u području upravljanja, sustav Europske unije za trgovanje emisijama i druge vladine politike, a ni za jedan nije utvrđeno da bi mogao prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između dampinškog uvoza iz NRK-a i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije.
- (732) Svi učinci čimbenika štete osim subvencioniranog uvoza analizirani su pojedinačno i skupno. Stoga se zaključuje da se kumulativnom ocjenom svih čimbenika koji su mogli imati učinak na štetno stanje industrije Unije (primjerice uvoz iz trećih zemalja, poticajne cijene, učinak cijena sirovina, financijska kriza) ne može objasniti šteta koju je pretrpjela industrija Unije, osobito u pogledu niskih cijena i financijskih gubitaka uzrokovanih prodorom jeftinog uvoza znatnih količina dotičnog proizvoda iz NRK-a. Na osnovi prethodno navedene analize u kojoj su učinci svih poznatih čimbenika na stanje industrije Unije jasno prepoznati i odvojeni od štetnih učinaka subvencioniranog uvoza zaključeno je da je postojala uzročno-posljedična veza između subvencioniranog uvoza iz NRK-a i materijalne štete koju je pretrpjela industrija Unije tijekom RIP-a.

6. INTERES UNIJE

6.1. Uvodne napomene

- (733) U skladu s člankom 31. Osnovne uredbe Komisija je ispitala postoje li, unatoč prethodnim nalazima o štetnom subvencioniranju, utemeljeni razlozi za zaključak da u ovom slučaju donošenje kompenzacijskih mjera nije u interesu Unije. U tu svrhu i u skladu s člankom 31. stavkom 1. Osnovne uredbe analiza interesa Unije zasnivala se na ocjeni različitih uključenih interesa, uključujući interese industrije Unije, trgovačkih društava na uzlaznom i silaznom tržištu fotonaponskog sektora, uvoznika i kupaca dotičnog proizvoda.
- (734) Nakon početka paralelnog antidampinškog ispitnog postupka javilo se otprilike 150 subjekata koje se na odgovarajući način uzelo u obzir u okviru tekućeg ispitnog postupka. Posebni upitnici poslani su nepovezanim uvoznicima, subjektima koji su

više u poslovnom lancu (uključujući proizvođača sirovina i dobavljače opreme za proizvodnju proizvoda iz ispitnog postupka), subjektima koji su niže u poslovnom lancu (uključujući nositelje projekata i montažere) i organizaciji potrošača BEUC. Informacije su dostavila tri udruženja koja predstavljaju različite subjekte (industriju Unije, subjekte više i niže u poslovnom lancu) u fotonaponskom sektoru.

- (735) Tvrdilo se da se procjena interesa Unije ne temelji na reprezentativnom broju subjekata.
- (736) Komisija se različitim subjektima obratila na način opisan u nastavku.
- (737) Što se tiče subjekata više i niže u poslovnom lancu, kao što je spomenuto u uvodnoj izjavi (734), Komisija je posebne upitnike dostavila na adrese otprilike 150 subjekata, uključujući one nepovezane uvoznike koji su se javili nakon početka ispitnog postupka i koji su na taj način imali priliku dati Komisiji relevantne informacije. Primljena su 22 odgovora na upitnik. U ispitnom su postupku u obzir uzeti ne samo odgovori na upitnike nego i provjerljive i valjano potkrijepljene primjedbe i podnesci zainteresiranih strana dostavljeni u roku, bez obzira na to jesu li te strane odgovorile na upitnik ili ne. Posebice je AFASE u ime svojih članova (subjekata u fotonaponskom sektoru) Komisiji dostavio primjedbe koje su također analizirane.
- (738) Što se tiče nepovezanih uvoznika, kako je navedeno u uvodnoj izjavi (25), Komisija je stupila u kontakt sa svih 250 nepovezanih uvoznika koje je naveo podnositelj pritužbe i odabrala privremeni uzorak u skladu s člankom 27. Osnovne uredbe kako bi pokrila najveći reprezentativni obujam uvoza koji je moguće razumno ispitati u raspoloživom vremenu. Međutim, provjerom je potvrđeno da je samo jedno od privremeno odabranih društava nepovezani uvoznik. Kasnije tijekom ispitnog postupka drugi nepovezani uvoznici, koji su u početnoj fazi dostavili obrazac za odabir uzoraka, ali nisu odabrani, pozvani su na daljnju suradnju. Šest je pristalo i primilo upitnik, pet je dostavilo odgovore, a za tri je utvrđeno da su dovoljno potpuni. Konačan uzorak nepovezanih uvoznika stoga obuhvaća četiri nepovezana uvoznika, koji predstavljaju od 2 % do 5 % uvoza dotičnog proizvoda. U vezi s niskim postotkom potrebno je voditi računa o tome da se većina uvoza dotičnog proizvoda u Uniju ne odvija posredstvom nepovezanih uvoznika.
- (739) Ukratko, analiza interesa Unije zasniva se na sljedećem:
- odgovori na upitnike primljeni od osam proizvođača iz Unije u uzorku i četiri odabrana nepovezana uvoznika te odgovori na posebni upitnik primljeni od osam subjekata više u poslovnom lancu i trinaest subjekata niže u poslovnom lancu (sedam nositelja projekata/montažera, šest pružatelja usluga aktivnih i u fotonaponskom sektoru) od 150 subjekata koji su se javili nakon početka ispitnog postupka i koji su dobili posebne upitnike;
 - podaci provjereni tijekom provjera na licu mjesta provedenih kod osam proizvođača iz Unije, jednog nepovezanog uvoznika, dva subjekta više u poslovnom lancu (nositelji projekata/montažeri) i jednog udruženja (vidi uvodnu napomenu (17) Privremene antidampinške uredbe i uvodnu napomenu (29));
 - podaci o interesima Unije koje su dostavile ostale zainteresirane strane, uključujući udruženja, i javno raspoloživi podaci o razvoju fotonaponskog tržišta u Europi, a posebice izvješće EPIA-e *Global Market Outlook for Photovoltaics 2013-2017*.

6.2. Interes industrije Unije

- (740) Tijekom RIP-a industrija Unije izravno je u proizvodnji i prodaji istovjetnog proizvoda zapošljavala oko 21 000 osoba.
- (741) U ispitnom je postupku utvrđeno da je industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu koju je prouzročio subvencionirani uvoz iz dotične zemlje tijekom razdoblja ispitnog postupka. Podsjeća se da su brojni pokazatelji štete pokazali negativno kretanje tijekom razmatranog razdoblja. To se posebno ozbiljno odrazilo na pokazatelje štete povezane s financijskim rezultatom proizvođača iz Unije koji surađuju, kao što su profitabilnost, novčani tok i povrat ulaganja. Proizvođači modula i ćelija iz Unije zapravo su tijekom 2001. i RIP-a ostvarili gubitak. Slijedom toga neki su proizvođači iz Unije već bili prisiljeni zatvoriti svoje proizvodne objekte, dok su drugi postali insolventni. U slučaju izostanka mjera daljnje pogoršanje gospodarskog stanja industrije Unije čini se vrlo vjerojatnim.
- (742) Očekuje se da će se uvođenjem kompenzacijskih mjera na tržište Unije vratiti poštenu uvjeti trgovine, a to će omogućiti industriji Unije da uskladi svoje cijene istovjetnog proizvoda kako bi odrazila troškove proizvodnje i tako poboljšala svoju profitabilnost. Može se također očekivati da bi uvođenje kompenzacijskih mjera industriji Unije omogućilo da vrati barem dio tržišnog udjela koji je izgubila tijekom razmatranog razdoblja, uz pozitivni učinak na cjelokupno financijsko stanje. Uz to, industrija Unije trebala bi imati bolji pristup kapitalu i dodatno ulagati u istraživanje i razvoj te inovacije na fotonaponskom tržištu. Na kraju, u ispitnom se postupku upućuje na moguće ponovno pokretanje poslovanja proizvođača iz Unije koji su bili prisiljeni zaustaviti proizvodnju zbog pritiska kineskog uvoza. Ukupno gledano, u takvim se okolnostima ne bi samo sačuvalo postojećih 21 000 radnih mjesta industrije Unije (tijekom RIP-a) nego bi se javili i razumni izgledi za daljnje širenje proizvodnje i povećanje zaposlenosti.
- (743) Ako se mjere ne uvedu, može se očekivati daljnji gubitak tržišnog udjela i pogoršanje profitabilnosti industrije Unije. Ta bi situacija u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju bila neodrživa. Uz velik broj proizvođača iz Unije koji su već bili prisiljeni napustiti tržište i drugi bi proizvođači zato mogli postati insolventni, što bi u kratkoročnom do srednjoročnom razdoblju dovelo do vjerojatnog nestanka industrije Unije s posljedičnim značajnim učinkom na postojeća radna mjesta.
- (744) Neke su zainteresirane strane osporavale činjenicu da bi industrija Unije mogla imati koristi od kompenzacijskih mjera tvrdeći da i. će se mjerama sniziti potražnja za fotonaponskim proizvodima u Uniji te da stoga industrija Unije neće moći povećati svoju prodaju, ii. industrija Unije ima male proizvodne objekte te da stoga ne može zadovoljiti potrebu za određenim vrstama instalacija kao što su komercijalne krovne instalacije i velike instalacije na tlu, iii. proizvođači iz Unije ne predstavljaju sigurnu investiciju, iv. uvođenjem pristojbi na ćelije *de facto* će se povećati trošak proizvodnje proizvođačima modula iz Unije i tako ih učiniti manje privlačnim kupcima, v. u slučaju znatnog pada kineskog uvoza proizvođači iz trećih zemalja najvjerojatnije će iskoristiti priliku koju im pruža slabiji uvoz iz NRK-a.
- (745) Što se tiče tvrdnje da će mjere smanjiti potražnju za fotonaponskim proizvodima u Uniji i da zato industrija Unije neće moći povećati svoju prodaju, napominje se da strane nisu mogle dostaviti provjerljive dokaze o postojanju izravne veze između uvođenja mjera i smanjenja potražnje za fotonaponskim proizvodima za koje se pokazalo da je na njih tijekom godina utjecalo više čimbenika.
- (746) U odgovoru na tvrdnju da industrija Unije ima male proizvodne objekte te da stoga ne može zadovoljiti potrebu za određenim vrstama instalacija (primjerice komercijalne

krovne instalacije i velike instalacije na tlu) potrebno je napomenuti da se u ispitnom postupku pokazalo da industrija Unije ima kapacitet za opskrbu komercijalnim i industrijskim instalacijama (između 40 KW i 1 MW) te instalacijama namijenjenima tržišnom segmentu javnih usluga (1 MW i 10 MW). Nadalje, u ispitnom se postupku nije pokazalo da se proizvodi različitih proizvođača ne mogu koristiti u istom projektu. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

- (747) Argument da industrija Unije ne bi mogla imati koristi od mjera jer proizvođači iz Unije ne predstavljaju sigurnu investiciju i ulagački fondovi ne bi pristali financirati projekte u kojima se koriste moduli proizvedeni u EU-u nije potkrijepljen dokazima. U svakom slučaju očekuje se da će se uvođenjem mjera vratiti poštene uvjete trgovine, što bi ulagače iz bankarskog sektora trebalo uvjeriti u sposobnost industrije Unije da razvije održive projekte. Na temelju toga tvrdnja je odbačena.
- (748) Što se tiče tvrdnje da će uvođenje pristojbi na ćelije *de facto* povećati trošak proizvodnje proizvođačima modula iz Unije i tako ih učiniti manje privlačnim kupcima, nije isključeno da bi zbog uvođenja pristojbi moglo doći do određenog rasta cijena, ali treba uzeti u obzir da javno dostupni izvori upućuju na silazni trend cijena modula i ćelija. Stoga bi opći trend smanjenja cijena trebao dovesti do smanjenja troškova za module iako bi se troškovi za ćelije mogli povećati kao posljedica mjera. Dotični proizvođači također mogu odlučiti nabavljati svoje ćelije isključivo u Uniji, a ne više iz NRK-a. Na kraju, očekuje se da će uvođenje mjera povećati iskorištenost kapaciteta proizvođača ćelija u Uniji te tako povećati njihove ekonomije razmjera i time smanjiti troškove. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (749) Ispitnim postupkom nije potvrđen argument da će moguće znatno smanjenje kineskog uvoza nakon uvođenja mjera najvjerojatnije iskoristiti ostale treće zemlje, a ne industrija Unije. U ispitnom postupku nisu otkrivene jasne naznake da bi ostale treće zemlje masovno usmjerile svoj izvoz na tržište Unije, posebice uzimajući u obzir vjerojatni rast tržišta ostalih trećih zemalja, osobito u Aziji, što su javno dostupni izvori i predvidjeli. Konačno, ne postoje naznake da se industrija Unije neće moći natjecati s uvozom iz trećih zemalja, čak i ako se on poveća zbog pada kineskog uvoza.
- (750) Odgovarajući na konačnu objavu neke su strane tvrdile da nije realno očekivati nastanak održive industrije Unije koja proizvodi module i ćelije jer ni jedan razuman ulagač ne bi ulagao u proizvođače iz Unije koji navodno trpe štetu zbog nepovoljne strukture troškova pa ne mogu proizvoditi po konkurentnim cijenama. U ispitnom postupku nije potvrđeno da industrija Unije trpi štetu zbog nepovoljne strukture troškova, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama (202) i (203) Privremene antidampinške uredbe. Stoga bi odsutnost subvencioniranog uvoza i veće korištenje proizvodnih kapaciteta trebalo dovesti do ekonomija razmjera i omogućiti nastanak održive industrije Unije. S obzirom na to argument je odbačen.
- (751) Jedna je strana tvrdila da potražnju u Uniji uvjetuju kretanja poticajnih cijena te da je povrat ulaganja koji ulagači očekuju povezan s tim kretanjima. Posebice je tvrdila da će potražnja porasti i da industrija Unije neće moći iskoristiti uvedene pristojbe ako u Uniji cijene porastu kao posljedica pristojbi, a poticajne cijena taj porast ne budu slijedile.
- (752) Odgovarajući na navedenu tvrdnju napominje se da dokazi prikupljeni tijekom ispitnog postupka upućuju na to da će potražnja u budućnosti biti sve manje ovisna o poticajnim cijenama i ostalim programima potpore, usprkos korelaciji između razine poticajnih cijena i potražnje za fotonaponskim instalacijama, jer je paritet mreže

izgleda postignut za određene vrste instalacija na više mjesta u Uniji. Nadalje, očekivani povrat ulaganja trebao bi se zasnivati na tržišnim cijenama. Na kraju, iako nije isključeno da nakon uvođenja mjera može doći do određenog rasta cijena, trebalo bi napomenuti da javno dostupni izvori upućuju na općeniti silazni trend cijena. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

- (753) Zainteresirane strane napomenule su da prilagodljivost cijena potražnje može biti vrlo visoka jer se potražnja za solarnim pločama temelji na programima potpore, a osobito na poticajnim cijenama, i na razini cijena električne energije za krajnjeg potrošača (što određuje paritet mreže). Iako je točno da zbog posebne prirode tržišta koju su istaknule te zainteresirane strane znatno povećanje cijena može dovesti do velikog pada potražnje, taj argument treba odbaciti jer je malo vjerojatno da će mjere uzrokovati znatno povećanje cijena i to zbog razloga koji se navode u nastavku. Prvo, svi dostupni izvori potvrđuju da će se znatan pad cijena dotičnog proizvoda koji je uočen tijekom RIP-a nastaviti i nakon njega. Drugo, gospodarski je učinak preuzimanja obveze koje je Komisija prihvatila takav da će proizvođači izvoznici iz Kine isporučivati dotični proizvod po najmanjoj uveznoj cijeni od 60 c/W, što je puno niže od cijene koja je uočena tijekom RIP-a, u obujmu koji otprilike odgovara njihovu trenutačnom tržišnom udjelu. Malo je vjerojatno da će se potražnja znatno smanjiti uz tu razinu cijena jer se tom razinom cijena jamči dostatna potražnja uz sadašnju razinu potpore u okviru programa potpore i sadašnje razine pariteta mreže. Nadalje, očekuje se povećanje cijena električne energije za krajnje korisnike i pad cijena dotičnog proizvoda. Formulom za indeksiranje se u okviru preuzete obveze jamči da će se prilikom utvrđivanja daljnjih smanjenja cijene dotičnog proizvoda u obzir uzimati najmanje uvozne cijene. Stoga su ti argumenti morali biti odbačeni.
- (754) Nekoliko je zainteresiranih strana tvrdilo da interes industrije Unije nije velik jer je dodana vrijednost koju proizvode industrije više i niže u poslovnom lancu značajnija od one koju industrija Unije proizvodi u vrijednosnom lancu fotonaponskih proizvoda. Ne osporava se argument da različiti segmenti u fotonaponskom sektoru imaju različitu dodanu vrijednost. U ispitnom je postupku utvrđeno da je industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu uzrokovanu nepoštenim trgovinskim praksama. Neki su proizvođači uistinu već bili prisiljeni obustaviti proizvodnju, a ako se ne uvedu mjere, izgledno je daljnje pogoršanje. Svi su segmenti fotonaponskog sektora u bliskom međusobnom odnosu i nestanak proizvodnje Unije naštetio bi cijelom fotonaponskom sektoru koji bi postao u potpunosti ovisan o vanjskoj opskrbi. Stoga je i zbog sigurnosti opskrbe taj argument odbačen.
- (755) Odgovarajući na konačnu objavu jedna je zainteresirana strana naglasila da je pri donošenju odluke o uvođenju kompenzacijskih pristojbi potrebno uzeti u obzir tvrdnju da industrija više i niže u poslovnom lancu proizvodi veću dodanu vrijednost u usporedbi s industrijom Unije koja proizvodi dotični proizvod. U tom je pogledu potvrđeno da su institucije u ocjeni interesa Unije odvagnule pozitivne i negativne posljedice koje pristojbe mogu imati na različite gospodarske subjekte. Iako je učinak mjera na industriju više i niže u poslovnom lancu ograničen, uz njihovu će pomoć industrija Unije imati priliku za oporavak od štetnog subvencioniranja.
- (756) Jedna je strana osporila broj radnih mjesta koja bi se sačuvala uvođenjem mjera. Tvrdila je da industrija Unije zapošljava otprilike 6 000, a ne 25 000 osoba kao što je izneseno u uvodnoj izjavi (229) Privremene antidampinške uredbe.
- (757) Međutim, u korist prethodne tvrdnje nisu dostavljeni nikakvi dokazi te je stoga ona odbačena. Pojašnjeno je da je nakon isključivanja pločica iz opsega proizvoda broj

zaposlenih u industriji Unije tijekom RIP-a dosegao oko 21 000. Zainteresirane strane nisu dostavile dokaz da se broj zaposlenika u industriji Unije znatno promijenio nakon RIP-a.

- (758) Ispitnim je postupkom dokazano da je industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu od subvencioniranog uvoza iz NRK-a jer nije uspjela povratiti ulaganja unosnom prodajom. Očekuje se da će se uvođenjem mjera poštenu tržišni uvjeti vratiti na tržište Unije i industriji Unije omogućiti ravnopravno natjecanje. Vjerojatno smanjenje uvoza iz NRK-a trebalo bi industriji Unije omogućiti povećanje prodaje u Uniji i bolje iskorištavanje raspoloživih proizvodnih kapaciteta u kratkoročnom razdoblju. To bi moglo dovesti do nastanka ekonomija razmjera. Iako je moguće da će cijene istovjetnih proizvoda zbog mjera u kratkom razdoblju porasti, opći trend pada cijena vjerojatno će se zadržati zahvaljujući s jedne strane daljnjem padu troška proizvodnje proizvoda iz ispitnog postupka, a s druge natjecateljskom pritisku proizvođača iz trećih zemalja koji bi se također natjecali na tržištu Unije.
- (759) Stoga je zaključeno da bi uvođenje konačnih kompenzacijskih mjera bilo u interesu industrije Unije.

6.3. Interes nepovezanih uvoznika

- (760) Kako je spomenuto u uvodnoj izjavi (26), provedena je analiza odabranih uvoznika.
- (761) Općenito gledajući, tijekom RIP-a djelatnost četiri nepovezana uvoznika koji surađuju povezana s dotičnim proizvodom iznosila je 60 % do 100 % njihova ukupna poslovanja. Uz to, četiri nepovezana uvoznika koji surađuju nabavljala su iz NRK-a 16 % do 100 % svojeg ukupnog uvoza pločica, a samo ih je jedan nabavljao isključivo iz dotične zemlje. Profitabilnost četiri nepovezana uvoznika koji surađuju povezana s proizvodom iz ispitnog postupka u prosjeku je tijekom RIP-a iznosila 2,3 %.
- (762) Dostavljen je argument da će uvođenje mjera za dotični proizvod negativno utjecati na poslovanje uvoznikâ. Prvo, uvođenje pristojbi ne bi trebalo dovesti do ukidanja cjelokupnog uvoza iz NRK-a. Drugo, iako se s obzirom na moguće povećanje uvoza iz ostalih trećih zemalja može očekivati moguć negativan učinak uvođenja mjera na financijsko stanje uvoznikâ koji uvoze samo iz NRK-a, uvoznici koji nabavljaju robu iz NRK-a trebali bi moći promijeniti svoje izvore opskrbe.
- (763) Jedna je zainteresirana strana tvrdila da je učinak pristojbi na nepovezane uvoznike podcijenjen jer ne postoje izvori opskrbe koji bi u slučaju uvođenja pristojbi odmah mogli zamijeniti uvoz dotičnog proizvoda iz Kine te da je mijenjanje izvora opskrbe teško jer je glavnina proizvodnje smještena u NRK-u pa bi to uzrokovalo znatne dodatne troškove.
- (764) U tom se pogledu podsjeća da uvođenje mjera ne bi trebalo uzrokovati nestanak uvoza dotičnog proizvoda iz NRK-a. U ispitnom se postupku pokazalo da će moguće smanjenje uvoza iz NRK-a osobito pogoditi uvoznike koji dotični proizvod nabavljaju isključivo iz NRK-a, što je slučaj za samo jednog od četiri nepovezana uvoznika koji surađuju. Što se tiče učinka mjera na financijsko stanje nepovezanih uvoznika, nije se moglo isključiti da može biti negativan, ali je zaključeno da će to u velikoj mjeri ovisiti o njihovoj sposobnosti zamjene izvora opskrbe ili prenošenja barem dijela mogućeg porasta cijena na kupce. Za subjekte koji proizvod ne uvoze samo iz NRK-a nego i iz ostalih izvora ili uvoze i ostale proizvode negativni učinak bit će još manji. Komisija stoga smatra da će učinak na uvoznike dotičnog proizvoda vjerojatno biti negativan, ali će u prosjeku biti ograničen.

- (765) Jedan je nepovezani uvoznik tvrdio da primanje proizvoda od novog dobavljača iziskuje znatan utrošak radnog vremena i financijska ulaganja. U tom je pogledu u odgovoru na konačnu objavu iznesena tvrdnja da je tijekom provjere na licu mjesta skupini za provjeru dostavljen dokaz o dugotrajnom testiranju koje je uvoznik obavezan provesti prije donošenja odluke o nabavi proizvoda od određenog izvoznika.
- (766) Potvrđuje se da uspostavljanje nove veze između uvoznika i dobavljača može uzrokovati dodatne troškove i veći utrošak vremena (primjerice prilikom testiranja proizvoda). Međutim, to ne prevladava nad potrebom za vraćanjem poštenog tržišnog natjecanja. Istodobno izgleda da je promjena dobavljača uobičajeni rizik uračunan u uvoznikovu djelatnost i povezan s činjenicom da se fotonaponsko tržište razvija te stoga doživljava stalne promjene (primjerice stečajevi, konsolidacije) zbog koji je potrebna promjena dobavljača. Uz to, može se pretpostaviti da je za nove vrste modula koje neprestano ulaze na tržište (primjerice moduli s poboljšanom učinkovitošću) također potrebno testiranje. U tom pogledu testiranje novog proizvoda (čak i od istog dobavljača) izgleda kao uobičajena aktivnosti. Stoga je taj argument odbačen.
- (767) Odgovarajući na konačnu objavu dvije su strane naglasile da interes nepovezanih uvoznika nije pravilno razmotren. Jedna je strana tvrdila da u nedostatku verzija koje nisu povjerljive odgovora na upitnike koje su dostavili dodatni uvoznici koji surađuju strane nisu mogle provesti pravilnu ocjenu. Dovala je u pitanje ocjenu Komisije povezanu s mogućnošću porasta uvoza iz trećih zemalja u Uniju, koja je zasnovana na navodu da su tržišta ostalih trećih zemalja u cvatu, što bi uvoznicima omogućilo promjenu dobavljača. U tom je pogledu strana tvrdila da je ta pretpostavka u suprotnosti sa zaključkom iz uvodne izjave (749) da uvoz iz ostalih trećih zemalja neće biti ogroman. Druga je strana dovela u pitanje poštovanje načela nediskriminacije jer je Komisija u svojoj procjeni stavila veći naglasak na proizvođače iz Unije nego na ostale subjekte.
- (768) Prvo, potvrđuje se da je verzija koja nije povjerljiva odgovora na upitnik dodatnih uvoznika koji surađuju primljenih nakon objave Provedbene antidampinške uredbe uključena u predmet kako bi zainteresirane strane u njih imale uvid. Drugo, pretpostavka da uvoz iz trećih zemalja može porasti kao odgovor na manji uvoz iz NRK-a nije u suprotnosti s pretpostavkom da taj porast ne bi trebao biti ogroman u svjetlu globalnog porasta potražnje za fotonaponskim instalacijama. Istodobno, budući da se očekuje da će industrija Unije ponovno osvojiti dio tržišnog udjela koji je prethodno pripadao proizvođačima iz NRK-a, nije moguće zanemariti zaključak o gubitku posla za nepovezane uvoznike. Međutim, navodi se da se dugoročno očekuje općeniti rast fotonaponskog tržišta jer se paritet mreže postiže na sve više lokacija. Na kraju se pojašnjava da je, kao i u svim ispitnim postupcima u području trgovinske zaštite, položaj industrije Unije ocijenjen kako bi se ustanovilo je li pretrpjela materijalnu štetu zbog subvencioniranog uvoza, ali je u okviru analize interesa Unije interes industrije Unije ocijenjen ravnopravno s ostalim gospodarskim subjektima, uključujući nepovezane uvoznike. Također se razjašnjava da se ispitni postupak kojim se utvrđuje je li industrija Unije pretrpjela materijalnu štetu provodi u skladu člankom 8. stavkom 4. Osnovne uredbe u kojem se navode minimalni standardi takvog ispitnog postupka. Interes Unije analizira se tek nakon donošenja pozitivne odluke o štetnom subvencioniranju u skladu sa standardima iz članka 31. Osnovne uredbe. Kao posljedica toga smatra se da mogući negativni učinak mjera na određene uvoznike, osobito one koji uvoze isključivo ih NRK-a, nije prevagnuo nad koristima koje će od mjera imati industrija Unije i kratkoročnim i dugoročnim koristima za fotonaponsko tržište EU-a.

(769) Zato se zaključuje da bi uvođenje mjera na predloženoj razini moglo imati određeni nepovoljni učinak na stanje nepovezanih uvoznika dotičnog proizvoda.

6.4. Interes subjekata više u poslovnom lancu

(770) Subjekti više u poslovnom lancu uglavnom su aktivni u proizvodnji sirovina te proizvodnji i inženjeringu opreme za izradu proizvoda iz ispitnog postupka. Odgovori na upitnike primljeni su od osam subjekata više u poslovnom lancu. Dva obavljena posjeta radi provjere obuhvatila su proizvođača sirovina i proizvođača opreme za izradu proizvoda.

(771) Ukupno gledano, tijekom RIP-a djelatnost osam subjekata više u poslovnom lancu povezana s proizvodom iz ispitnog postupka mijenjala se razmjerno njihovoj ukupnoj djelatnosti i samo je za jedno trgovačko društvo koje surađuje činila 100 % njegova poslovanja, dok je za ostale bila u rasponu od 6 % do 80 %. U prosjeku je tijekom RIP-a djelatnost povezana s dotičnim proizvodom iznosila oko 41 % ukupne djelatnosti subjekata više u poslovnom lancu koji surađuju. Što se tiče radnih mjesta, osam subjekata više u poslovnom lancu koji surađuju zapošljavalo je tijekom RIP-a oko 4 200 osoba. Profitabilnost je bila u rasponu od visoke do blago negativne, ovisno o segmentu i pojedinom trgovačkom društvu. U ispitnom se postupku pokazalo da su ti subjekti s negativnom profitabilnošću pretrpjeli štetu zbog pogoršanog stanja industrije Unije jer su neki klijenti koje su izgubili bili proizvođači proizvoda iz ispitnog postupka iz Unije te zbog pada potrošnje. Nakon isključivanja pločica iz opsega proizvoda proizvođači ovog proizvoda iz Unije ipak bi trebali imati koristi od uvođenja pristojbi jer se očekuje da će industrija Unije povećati svoju proizvodnju ćelija i modula.

(772) Subjekti iz Unije više u poslovnom lancu svoje su proizvode prodavali u Uniji, NRK-u i trećim zemljama. Tijekom RIP-a u prosjeku oko 20 % prodaje odvijalo se u Uniji, gotovo 50 % u NRK-u i oko 30 % u ostalim trećim zemljama.

(773) Neke su stranke u uzlaznom sektoru tvrdile da će uvođenje kompenzacijskih mjera negativno utjecati na njihovo poslovanje jer je NRK njihovo glavno izvozno tržište. Tvrdilo se da će pristojbe ozbiljno ograničiti uvoz dotičnog proizvoda iz NRK-a u Uniju zbog čega će NRK ograničiti uvoz polisilicija i proizvodne opreme iz Unije. Zbog toga bi subjekti iz Unije više u poslovnom lancu navodno morali smanjiti svoje poslovanje i broj radnih mjesta.

(774) Napominje se da cilj pristojbe nije ukloniti kineski uvoz dotičnog proizvoda, nego vratiti ravnopravne uvjete. Stoga bi kineski uvoz trebao nastaviti opskrbljivati tržište Unije u određenoj mjeri, ali po poštenim cijenama. Nadalje, u ispitnom se postupku pokazalo da su subjekti iz Unije više u poslovnom lancu prisutni u svijetu na različitim nacionalnim tržištima i stoga ne ovise isključivo o izvozu u NRK. Stoga se razumno može pretpostaviti da će na svjetskom fotonaponskom tržištu subjekti iz Unije više u poslovnom lancu vjerojatno moći nadoknaditi moguće smanjenje izvoza u NRK izvozom na ostala tržišta za koje se, prema javno dostupnim studijima o uvjetima na tržištu, očekuje da će rasti. U svakom slučaju, kinesko fotonaponsko tržište već se suočava sa znatnim prekomjernim proizvodnim kapacitetom i stoga je upitno bi li proizvođači strojeva iz Unije mogli u NRK-u prodati puno više proizvodne opreme u kratkoročnom do srednjoročnom razdoblju.

(775) Zainteresirane strane iznijele su argument da većina ulaznih faktora u vrijednosnom lancu fotonaponskih proizvoda dolazi od Unije i da bi ta povoljna situacija mogla nestati ako se pristojbe uvedu. Odgovarajući na konačnu objavu jedna je strana

naglasila da mjere u ovom slučaju mogu potaknuti druge mjere koje NRK može uvesti za proizvode Unije.

- (776) U tom se pogledu očekuje da će kineski uvoz i dalje opskrbljivati tržište Unije i ako se pristojbe uvedu. Uz to, razni javno dostupni izvori u fotonaponskom sektoru, primjerice izvješće EPIA-e *Global Market Outlook for Photovoltaics 2013-2017*, predviđaju da bi moguće smanjenje potražnje u Uniji trebalo biti samo kratkoročno (u 2013. i 2014.) te da će tijekom sljedećih godina potrošnja ponovno porasti. Nadalje, uklanjanje nepoštenih trgovinskih praksi vjerojatno će u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju omogućiti izgradnju održivog razvoja na fotonaponskom tržištu u Uniji, od čega bi koristili trebali imati svi subjekti u Uniji. Na kraju, što se tiče argumenta o mogućoj odmazdi NRK-a kao odgovor na mjere u ovom predmetu, podsjeća se da NRK, kao i svi ostali članovi WTO-a, može pribjeći ispitnim postupcima u području trgovinske zaštite samo u opravdanim okolnostima te da svaki takav ispitni postupak mora biti u skladu sa strogim pravilima WTO-a. Komisija prati te ispitne postupke kako bi osigurala pridržavanje pravila WTO-a. Stoga je ta tvrdnja odbačena.
- (777) Neke su strane osporavale argument da se smanjeni izvoz subjekata iz Unije više u poslovnom lancu fotonaponskih proizvoda u NRK može nadoknaditi izvozom na druga tržišta tvrdeći da će se pristojbama smanjiti globalna potražnja za tim proizvodom.
- (778) U tom se pogledu prvo napominje da kineski uvoz ne bi trebao u potpunosti nestati kao posljedica pristojbi. Uz to, informacije prikupljene tijekom ispitnog postupka ne upućuju na korelaciju između razvoja uvoza iz NRK-a na tržište Unije i izvoza iz NRK-a na ostala tržišta. Nadalje, javno dostupni izvori, primjerice izvješće EPIA-e *Global Market Outlook for Photovoltaics 2013-2017*, predviđaju globalni rast fotonaponskog tržišta tijekom sljedećih godina. Što se tiče kineskog fotonaponskog tržišta, postoje naznake da će domaća potrošnja u NRK-u znatno narasti (kako primjerice navodi EPIA). U svjetlu prethodno navedenoga ne očekuje se da će zbog uvođenja mjera doći do znatnog pada izvoza subjekata iz Unije koji se nalaze više u poslovnom lancu u NRK-u.
- (779) Također bi trebalo napomenuti da bi smanjenje potražnje u Uniji u 2013. i 2014. moglo imati negativan učinak na subjekte više u poslovnom lancu. Međutim, to se, barem u većini slučajeva, ne može povezati s pristojbama. Nadalje, malo je vjerojatno da će se izvoz proizvođača strojeva za fotonaponsku industriju iz Unije u NRK znatno povećati čak i ako kineski proizvođači povećaju svoj obujam proizvodnje jer u NRK-u postoji znatan rezervni kapacitet. Konačno, informacije prikupljene tijekom ispitnog postupka upućuju na to da bi na proizvođače strojeva mogao utjecati i kineski Dvanaesti petogodišnji plan za solarnu fotonaponsku industriju u kojem se predviđa da bi do 2015. 80 % proizvodne opreme za ćelije trebalo dolaziti iz NRK-a. Ako se provede u skladu s pravilima WTO-a, ta bi promjena mogla proizvođačima strojeva u Uniji dodatno ograničiti mogućnost natjecanja na kineskom tržištu. Argument je stoga odbačen.
- (780) Odgovarajući na završnu objavu kineska je vlada tvrdila da se Dvanaestim petogodišnjim planom za solarnu fotonaponsku industriju daju samo opća vodeća načela koja nisu obvezujuća jer nisu predviđene izvršne ovlasti te da ga se stoga ne bi trebalo smatrati najavom da će mogućnost proizvođača strojeva iz Unije za natjecanje na kineskom tržištu biti ograničena. S tim u vezi napominje se da je kineska vlada u Dvanaestom petogodišnjem plani uključila fotonaponsku industriju među strateške industrije i da je objavila poseban plan za solarnu fotonaponsku industriju. U svojem

je planu kineska vlada izrazila potporu „izuzetnim poduzećima” i „ključnim poduzećima” te preuzela obvezu „promicanja provedbe različitih politika za potporu fotonaponskom sektoru” i „definiranja općeg razvoja politika potpora u području industrije, financiranja, poreza...”. Nadalje, budući da sadržava ključne upute koje kineska industrija treba ispuniti u pet godina, plan ima velik učinak na poslovanje u NRK-u i zemljama koje posluju s NRK-om. Vodeći računa o svemu navedenom postoje jasne naznake da se planom ograničuje sloboda izbora kineskih proizvođača ćelija i konkurentnost proizvođača opreme iz Unije koji izvoze na kinesko tržište. Stoga je taj argument odbačen.

- (781) Jedan je proizvođač sirovina koji surađuje osporio predviđanje da će ostala tržišta nadoknaditi smanjenu proizvodnju na kineskom tržištu s obzirom na to da u NRK-u postoje znatni proizvodni kapacitet koje neće biti lako izgraditi drugdje. Taj je argument odbačen jer nema naznaka navodnog smanjenja proizvodnje na kineskom tržištu.
- (782) Jedna je zainteresirana strana osporila broj zaposlenika u uzlaznom sektoru naveden u uvodnoj izjavi (236) Privremene antidampinške uredbe. Pojašnjeno je da se broj od 4 200 zaposlenika ne odnosi na cijeli sektor nego samo na subjekte više u poslovnom lancu (npr. proizvođači opreme i dobavljači polisilicija) te da se zasniva na njihovim odgovorima na upitnik.
- (783) S obzirom na prethodno navedeno zaključuje se da učinak kompenzacijskih mjera na proizvođače strojeva ne bi bio značajan, dok bi učinak na dobavljača sirovina mogao biti negativan u kratkoročnom razdoblju zbog mogućeg smanjenje njegove prodaje NRK-u.

6.5. Interes subjekata niže u poslovnom lancu

- (784) Subjekti niže u poslovnom lancu uglavnom posluju u području razvoja projekata, marketinga, komunikacija te fotonaponskih instalacija. Primljeno je trinaest odgovora na upitnike poslane subjektima koji se nalaze niže u poslovnom lancu, odnosno sedam od subjekata čije je poslovanje izravno povezano s istovjetnim proizvodom (nositelji projekata i montažeri) i šest od pružatelja usluga u fotonaponskom sektoru (logistika, prijevoz, odnosi s javnošću itd.), odnosno subjekata čije poslovanje nije izravno povezano s proizvodom koji se istražuje. Među tim se odgovorima na upitnike nalazio i odgovor jednog nepovezanog uvoznika za kojeg je utvrđeno da pripada subjektima niže u poslovnom lancu jer mu je glavna djelatnost montaža (vidi uvodnu izjavu (25)).
- (785) U uvodnoj izjavi (242) Privremene antidampinške uredbe ocijenjeno je da se ukupno gledano djelatnost subjekata niže u poslovnom lancu (montažeri i nositelji projekata) u odnosu na proizvod iz ispitnog postupka razlikovala ovisno o udjelu u njihovoj ukupnoj djelatnosti. U prosjeku je tijekom RIP-a iznosila 41 %. Profitabilnost subjekata koji surađuju, a poslovanje im je povezano s proizvodom iz ispitnog postupka, u prosjeku je tijekom RIP-a iznosila 11 %. Što se tiče radnih mjesta, sedam subjekata niže u poslovnom lancu koji surađuju zapošljavalo je tijekom RIP-a oko 550 osoba.
- (786) Nekoliko je strana osporilo reprezentativnost podataka o subjektima niže u poslovnom lancu (promet, profitabilnost i zapošljavanje) koje je Komisija prikupila iz odgovora na upitnike sedam subjekata niže u poslovnom lancu. AFASE je dostavio „istraživanje” koje je proveo među svojim članovima (montažeri) kako bi pokazao da je za većinu montažera poslovanje u fotonaponskom sektoru glavni izvor prihoda. AFASE je nadalje tvrdio da subjekti niže u poslovnom lancu, a posebice montažeri, u

suprotnosti s nalazima iz uvodne izjave (242) Privremene antidampinške uredbe, ostvaruju samo jednoznamenaste profitne marže, što ne omogućuje apsorpciju pristojbi.

- (787) Što se tiče reprezentativnosti podataka korištenih u Privremenoj antidampinškoj uredbi Komisija je upotrijebila sve podatke primljene od subjekata niže u poslovnom lancu koji su ispunili posebni upitnik i podneske koje je dostavio AFASE, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi (737).
- (788) Što se tiče tvrdnje da je za montažere poslovanje u fotonaponskom sektoru glavni izvor prihoda, daljnjom analizom odgovora na upitnike primljenih od sedam subjekata niže u poslovnom lancu (montažeri i nositelji projekata) potvrđeno je da su djelatnosti izravno povezane s istovjetnim proizvodom činile u prosjeku oko 42 % ukupnog poslovanja tih subjekata, a profitabilnost u prosjeku 11 %. Međutim, kada se u obzir uzmu i djelatnosti koje nisu izravno povezane s proizvodom koji se istražuje, njihova općenita važnost znatno se povećava za tri od sedam subjekata. Zbog toga je odgovarajući raspon tijekom RIP-a iznosio od 45 % do 100 %. Uz to, za sedam subjekata (montažeri i nositelji projekata) profitabilnost djelatnosti u fotonaponskom sektoru, uključujući djelatnosti koje nisu izravno povezane s proizvodom koji se istražuje, iznosila je u prosjeku 9 %. Što se tiče zapošljavanja, djelatnost sedmorice subjekata u fotonaponskom sektoru, uključujući djelatnosti koje nisu izravno povezane s proizvodom koji se istražuje, omogućila je otvaranje otprilike 600 radnih mjesta s punim radnim vremenom tijekom RIP-a. Uz fotonaponske projekte i instalacije ti su se subjekti bavili i drugim djelatnostima (instalacije koje koriste energiju vjetra i proizvodnja električne opreme).
- (789) Smatra se da se učinak mjera na subjekte niže u poslovnom lancu treba procijeniti prvenstveno na osnovi njihove djelatnosti koja je izravno povezana s proizvodom koji se istražuje čija je profitabilnost tijekom RIP-a iznosila u prosjeku 11 %. Međutim, i ako se procjena bude zasnivala na ukupnoj djelatnosti u fotonaponskom sektoru koja nije izravno povezana s proizvodom koji se istražuje, zaključci neće biti znatno drugačiji jer se, općenito gledajući, različiti čimbenici koji su uzeti u obzir, primjerice profitabilnost i mogućnost apsorpcije dijela pristojbi, znatno ne razlikuju (profitabilnost se smanjuje s prosječno 11 % na prosječno 9 %). Odgovarajući na završnu objavu jedna je strana u čijim je prostorima Komisija provela provjeru na licu mjesta osporila reprezentativnost zaključaka o profitabilnosti montažera i nositelja projekata koji su se navodno zasnivali na samo jednoj transakciji. Taj je argument odbačen jer je Komisija izračunala profitabilnost subjekata niže u poslovnom lancu na osnovi svih podataka koje su u odgovorima na upitnike dostavili subjekti niže u prodajnom lancu.
- (790) Što se tiče istraživanja koje je AFASE proveo među svojim članovima, prvo treba napomenuti da su svi subjekti imali priliku javiti se na početku ispitnog postupka i odgovoriti na posebni upitnik za subjekte niže u poslovnom lancu čiji je cilj bio prikupljanje potrebnih informacija za ocjenu učinka pristojbi na te subjekte. Drugo, identitet montažera koji su sudjelovali u istraživanju nije poznat što ne omogućuje provjeru, primjerice, relevantnosti i pouzdanosti dostavljenih podataka. Treće, iako su se brojna pitanja u ovom istraživanju odnosila na kapacitet montažera da apsorbiraju moguće pristojbe, u istraživanju se ne osvrće na dobit tih montažera u RIP-u, zbog čega nedostaje važan element za procjenu učinka mjera. Stoga se iz dostavljenog istraživanja nisu mogli izvesti smisleni zaključci.

- (791) Dostavljen je argument prema kojem te mjere nisu u interesu Unije jer će povećati cijene modula i tako odvratiti krajnje korisnike/kupce od postavljanja instalacija. Slijedom toga, subjekti niže u poslovnom lancu imali bi puno manje narudžbi te bi morali smanjiti svoje poslovanje. Navedena se procjena temelji na studiji društva Prognos o mogućem gubitku radnih mjesta koja je dostavljena tijekom ispitnog postupka. U studiji se predviđa da će velika većina radnih mjesta na tržištu fotonaponskih proizvoda u Uniji biti u opasnosti ako se pristojbe uvedu. U studiji se koristi procjena EPIA-e prema kojoj ukupan broj izravnih radnih mjesta u 2011. na svim razinama fotonaponskog tržišta Unije, uključujući proizvođače iz Unije, uvoznike te subjekte više i niže u poslovnom lancu, iznosi 265 000. Uzimajući kao početnu točku procjenu za 2011. o ukupnom broju izravnih radnih mjesta, u studiji društva Prognos zaključuje se da će se u sljedeće tri godine izgubiti 242 000 od 265 000 radnih mjesta, ovisno o razini pristojbi. Navodi se da će se većina radnih mjesta izgubiti na silaznom tržištu koje je prema društvu Prognos 2011. zapošljavalo oko 220 000 osoba.
- (792) U ispitnom postupku nije potvrđen prethodni scenarij i utvrđeno je da je na tržištu fotonaponskih proizvoda Unije 2011. (tijekom RIP-a) i 2012. postojalo puno manje izravnih radnih mjesta.
- (793) Prvo je tijekom ispitnog postupka izražena sumnja o točnosti ukupnog broja izravnih radnih mjesta prema procjeni EPIA-e. Posebno se tijekom posjeta radi provjere EPIA-i pokazalo da su temeljni podaci koji su doveli do zaključka od 265 000 radnih mjesta neprecizni i ne omogućuju takav zaključak. Informacije dobivene tijekom posjeta radi provjere upućuju na moguću dopuštenu pogrešku do 20 % u broju izravnih radnih mjesta izračunanih za 2011. Osim toga, procjena obuhvaća zaposlenost u drugim europskim zemljama izvan Unije te zaposlenost povezanu s tankoslojnim fotonaponskim proizvodom, što izlazi iz opsega ispitnog postupka.
- (794) Pojašnjava se da je dopuštena pogreška od 20 % u ukupnom broju izravnih radnih mjesta prema Europskom udruženju fotonaponske industrije, koju je moguće primjenjivati u oba smjera, uočena tijekom posjeta EPIA-i. To upućuje na teškoće pri preciznoj procjeni broja zaposlenih u silaznom sektoru na koje se nailazi zbog malog broja izvora za prikupljanje podataka koji su često nedosljedni.
- (795) Unatoč tim sumnjama, čak i ako je za analizu učinka na mjere upotrijebljena prvobitna procjena radnih mjesta, potrebno je iznijeti sljedeće napomene. Procjena obuhvaća europska radna mjesta u fotonaponskom sektoru 2011., što je bilo u korelaciji s velikim brojem fotonaponskih instalacija u Uniji te godine (oko 20 GW). Razumno je pretpostaviti da se, s obzirom na smanjenje opsega instalacija koje su dosezale oko 17,5 GW tijekom RIP-a i 15 GW 2012., osobito smanjio broj radnih mjesta na silaznom tržištu koja su izravno povezana s opsegom instalacija. U tom su pogledu javno dostupni specijalizirani tiskani mediji navodili da se u Njemačkoj, najvećem nacionalnom tržištu, između 2011. i 2012. zaposlenost u fotonaponskom sektoru smanjila sa 128 000 na 100 000 radnih mjesta, uključujući radna mjesta na strani proizvođača. Nadalje, ispitni je postupak potaknuo ozbiljnu sumnju o tome uključuje li brojka samo radna mjesta s punim radnim vremenom namijenjena isključivo fotonaponskoj industriji. U tom je pogledu ispitni postupak pokazao da je, posebno na silaznom tržištu (instalacije), fotonaponska djelatnost općenito samo dio puno šireg poslovanja, pri čemu su primarna djelatnost instalacije centralnoga grijanja ili električne instalacije, vodoinstalacije itd.

- (796) S obzirom na prethodno navedeno, vjerojatno je da bi uvođenje mjera moglo dovesti do povećanja cijena proizvoda iz ispitnog postupka u Uniji i tako možda uzrokovati manji broj novih fotonaponskih instalacija u kratkoročnom razdoblju. Usprkos tome, negativan utjecaj na radna mjesta u ovom dijelu tržišta mogao bi biti samo ograničen s obzirom na činjenice koje se navode u nastavku. Prvo, djelatnost povezana s fotonaponskim proizvodima barem je za neke montažere samo dio njihovog poslovanja te je sezonska. Stoga bi montažeri trebali moći obavljati svoje djelatnosti u situaciji smanjene potražnje za fotonaponskim instalacijama. Budući da su ciljevi obnovljive energije i energetske učinkovitosti, koji su dogovoreni na razini Unije, pravno obvezujući za države članice, može se očekivati da će se smanjena potražnja za solarnim instalacijama pretvoriti u povećanu potražnju za drugim oblicima obnovljive električne energije i energetske učinkovitosti. Mnogi zaposlenici niže u poslovnom lancu vjerojatno imaju vještine potrebne za iskorištavanje povećane potražnje u tim bliskim sektorima. Drugo, s obzirom na postojeću dobit na silaznom tržištu (vidi uvodnu izjavu 782.), montažeri bi trebali moći apsorbirati dio povećanja cijena i tako ograničiti učinak na konačne cijene i potražnju za fotonaponskim instalacijama.
- (797) Neovisno o uvođenju pristojbi, javno dostupne prognoze o potražnji za fotonaponskim instalacijama upućuju na vjerojatno smanjenje potražnje 2013., s godišnjim instalacijama između 9,8 GW i 16, 5 GW 2013., što će vjerojatno imati negativan učinak na broj radnih mjesta na silaznom tržištu.
- (798) Na kraju se napominje da bi do povećanja cijena fotonaponskih proizvoda vjerojatno svakako došlo, jer se čini da proizvodnja iz NRK-a kojom se opskrbljuje tržište Unije uglavnom bilježi gubitke, što je neodrživo.
- (799) Što se tiče gubitka radnih mjesta informacije prikupljene tijekom ispitnog postupka potvrđuju da je u silaznom sektoru do gubitka radnih mjesta došlo zbog smanjenja potražnje za fotonaponskim instalacijama u Uniji od otprilike 5 GW između 2011. i 2012. Taj se gubitak radnih mjesta ne može povezati s mjerama jer odražava razvoj tržišta. Nadalje, u 2013. i 2014. predviđeno je daljnje smanjenje potražnje koje će najvjerojatnije uzrokovati daljnji gubitak radnih mjesta u fotonaponskom sektoru. Prije početka ispitnog postupka takav su razvoj potražnje predvidjeli veliki istraživački centri te se stoga navedeni gubitak radnih mjesta ne može pripisati uvođenju mjera.
- (800) Industrija Unije dostavila je istraživanje koje je o mogućem učinku mjera na radna mjesta povezana s fotonaponskim sektorom proveo konzultant PriceWaterHouseCoopers (PWC). To se istraživanje odnosi na Prognosovo istraživanje u kojem se predviđa znatan broj izgubljenih radnih mjesta na fotonaponskom tržištu uzrokovan uvođenjem mjera, koje je dostavila AFASE prije uvođenja privremenih antidampinških pristojbi i koje se spominje u uvodnoj izjavi (791). U istraživanju PWC-a kritizira se Prognosovo istraživanje navodeći činjenicu da ukupan broj izgubljenih radnih mjesta koje procjenjuje Prognos premašuje ukupan broj postojećih radnih mjesta u fotonaponskom sektoru u Uniji. Što se tiče učinka pristojbi na tržište Unije, PWC donosi zaključke koji su u suprotnosti s Prognosovim te predviđa neto pozitivan učinak na zaposlenost u Uniji i da će koristiti od pristojbi pretegnuti nad njihovim mogućim negativnim učincima (primjerice na potražnju).
- (801) AFASE je tvrdio da Komisija nije otkrila izvor dopuštene pogreške od 20 % za izravna radna mjesta koje je za 2011. izračunala EPIA.
- (802) Dopuštena pogreška od 20 %, koju je moguće primjenjivati u oba smjera, postala je očita tijekom posjeta radi provjere EPIA-i. To upućuje na teškoće pri

preciznoj procjeni broja zaposlenih u silaznom sektoru na koje se nailazi zbog malog broja izvora za prikupljanje podataka koji su često nedosljedni.

- (803) Odgovarajući na završnu objavu neke su strane tvrdile da je u Komisijinoj analizi prešućena činjenica da će pristojbe samo pogoršati gubitak zaposlenja uzrokovan manjim brojem fotonaponskih instalacija nakon 2011. Tvrdilo se da je takav gubitak radnih mjesta, posebice u silaznom sektoru, tijesno povezan s činjenicom da su montažeri u fotonaponskom sektoru ovisni o solarnim instalacijama. Uz to, AFASE je kritizirao Komisiju jer nije propisno razmotrila istraživanje koje je udruženje provelo među svojim članovima i slično istraživanje koje je provelo Udruženje za solarnu trgovinu iz Velike Britanije i koje je navodno uputilo na tu ovisnost.
- (804) Što se tiče navodnog Komisijinog prešućivanja učinka pristojbi na radna mjesta, upućuje se na uvodne izjave (799) i (800) u kojima se razmatraju tvrdnje o učinku mjera na radna mjesta u fotonaponskom sektoru i priznaje da bi radna mjesta u silaznom sektoru mogla biti kratkoročno pogođena uvođenjem mjera.
- (805) Što se tiče istraživanja koje su proveli AFASE i Udruženje za solarnu trgovinu iz Velike Britanije, u odgovoru na konačnu objavu objavljen je identitet društava koja su sudjelovala u intervjuu. Međutim, to nije ispravilo manjkavost istraživanja jer su, primjerice, neki odgovori nepotpuni. Analizom istraživanja doneseni su zaključci koji se navode u nastavku. Što se tiče istraživanja AFASE-a, prvo se napominje da je većina od 50 montažera koji su intervjuirani izjavila da posluju isključivo na fotonaponskom tržištu. Od 50 montažera njih je 15 izjavilo da imaju i druge djelatnosti nepovezane s fotonaponskim sektorom primjerice grijanje, električne instalacije i u određenoj mjeri vjetar. U okviru istraživanja provedenog u Velikoj Britaniji 21 od 31 intervjuiranih društava imalo je i druge djelatnosti nepovezane s fotonaponskim sektorom. Taj rezultat upućuje na to da su za gotovo polovicu nositelja projekata i montažera točni nalazi iz uvodne izjave (247) Privremene antidampinške uredbe o sposobnosti obavljanja drugih djelatnosti, primjerice djelatnosti povezanih s električnim instalacijama i instalacijama centralnoga grijanja, vodoinstalacijama i ostalim instalacijama koje proizvode obnovljivu energiju. Međutim, priznaje se da je ta sposobnost možda manje izražena nego što se u Privremenoj antidampinškoj uredbi pretpostavlja te će stoga možda gubitak radnih mjesta ublažiti u manjoj mjeri nego što se prvobitno pretpostavilo. Drugo, neki su subjekti koji su sudjelovali u istraživanju AFASE-a i Udruženja za solarnu trgovinu iz Velike Britanije upotrebljavali proizvode podrijetlom iz Unije, a neki nakon uvođenja mjera predviđaju kupovinu proizvoda koji nisu proizvedeni u Kini kako bi izbjegli povećanje cijena. Dakle, budući da imaju pristup proizvodima podrijetlom iz Unije, očekuje se smanjenje njihove ovisnosti o kineskom uvozu i učinka mjera. Treće, procjena učinka mjera na poslovanje svih subjekata iz istraživanja ne omogućuje stvaranje čvrstih zaključaka jer je njihova ocjena bila vrlo različita. Neka trgovačka društva taj učinak nisu čak uspjela ni ocijeniti. Četvrto, u istraživanju provedenom u Velikoj Britaniji odgovori na pitanje o broju fotonaponskih projekata za koje u slučaju uvođenja pristojbi postoji rizik od otkazivanja kretali od „ne mnogo” do „svi”. Neki subjekti to nisu mogli procijeniti. Na kraju, u oba istraživanja nedostaje pitanje o profitabilnosti intervjuiranih gospodarskih subjekata, što je važno za ocjenu moguće apsorpcije povećanja cijena do kojeg bi zbog pristojbi moglo doći.
- (806) Nekoliko je strana tvrdilo da montažeri ne mogu jednostavno promijeniti svoje djelatnosti ili ih preusmjeriti na ostale instalacije koje proizvode obnovljivu energiju zbog vrlo različitih potrebnih tehnologija i znanja. Stoga bi za njih uvođenje pristojbi značilo stečaj. Nakon konačne objave jedna je zainteresirana strana ponovila tu tvrdnju

navodeći da su montažeri uložili znatna sredstva u usavršavanje u fotonaponskom području (primjerice posebna izobrazba), što upućuje na njihovu usmjerenost na fotonaponski sektor i da se ne bi lako preusmjerili na druge djelatnosti.

- (807) Taj argument nije bio dovoljno potkrijepljen jer nije pokazano koje bi točno znanje montažer trebao steći i koliko je to teško i skupo. Neovisno o tome, institucije priznaju da su montažeri stekli posebno znanje i iskustvo povezano s montažom fotonaponskih modula. Međutim, to je znanje i iskustvo stečeno relativno nedavno i nadovezuje se na osnovno znanje montažera u području električnih instalacija i instalacija centralnog grijanja, vodoinstalacija itd., a predstavlja odgovor na nepoštenu praksu, posebice na ogroman priljev subvencioniranog uvoza iz NRK-a. Neovisno o posebnim vještinama zaposlenika u društvima za montažu, argument je potrebno razmotriti i usporedno s analizom provedenom u uvodnim izjavama (789) do (797) o stanju zaposlenosti u silaznom sektoru koje bi kratkoročno moglo doživjeti negativne učinke, ali bi zahvaljujući održivoj trgovini srednjoročno i dugoročno došlo do porasta zapošljavanja montažera. Stoga je zahtjev odbačen.
- (808) Nekoliko je strana osporilo sposobnost subjekata niže u poslovnom lancu da makar djelomično apsorbiraju moguće povećanje cijena. Taj argument nije dovoljno potkrijepljen te se stoga nije moglo ocijeniti u kojoj je mjeri taj navod točan. Ocijenjeno je da profitabilnost subjekata koji surađuju i koji se nalaze niže u poslovnom lancu izravno povezanih s dotičnim proizvodom iznosi oko 11 %, što dotičnim subjektima omogućuje da barem djelomično apsorbiraju moguće povećanje cijena. U tom se kontekstu podsjeća na opći trend smanjenja cijena.
- (809) U odgovoru na konačnu objavu neke su strane ponovile tvrdnju da postoji ozbiljan rizik smanjenja potražnje za solarnim proizvodima u Uniji kao posljedica uvođenja mjera, što je prema jednoj od strana argument protiv mjera. Jedna je strana tvrdila da su trenutačno cijene potražnje solarne energije vrlo prilagodljive te da bi čak i ograničen porast cijena solarnih proizvoda uzrokovao ozbiljno smanjenje potražnje. Ta je strana procijenila da bi kompenzacijska pristojba od 30 % dodatno smanjila potražnju za 8 GW, a pristojba od 50 % za 10 GW. Jednako tako AFASE upućuje na istraživanje jednog analitičara tržišta koji također predviđa smanjenje potražnje do 2 GW u 2013. uzrokovano pristojbom od 50 %, ali je tu riječ o puno manjem smanjenju.
- (810) Iako su strane tijekom ispitnog postupka, uz već spomenute, dostavile i različite druge scenarije smanjenja potražnje, oni nisu sadržavali usporedive rezultate. Premda se ne može isključiti mogućnost da će pristojbe uzrokovati smanjenje potražnje za fotonaponskim instalacijama, takve je učinke teško brojčano izraziti u svjetlu različitih elemenata koji utječu na privlačnost fotonaponskih instalacija u Uniji. Uz to, ako kratkoročno do tog smanjenja i dođe, očekuje se da će srednjoročna i dugoročna korist od poštene trgovine pretegnuti nad kratkoročnim negativnim učinkom. Na kraju, AFASE je i sam priznao da će procjena izravne povezanosti između potražnje i pristojbi biti moguća tek kada se pristojbe uvedu. Stoga je taj argument odbačen.
- (811) Kako je spomenuto u uvodnoj izjavi (784), šest odgovora na upitnike primljeno je od pružatelja usluga u fotonaponskom sektoru (logistika, prijevoz, odnosi s javnošću itd.) čija djelatnost nije izravno povezana s proizvodom iz ispitnog postupka. Utvrđeno je da ti odgovori upućuju na relativnu važnost djelatnosti povezane s fotonaponskim proizvodima u usporedbi s ukupnim poslovanjem dotičnih subjekata koji surađuju. Usprkos nekim manjkavim odgovorima, na osnovi podataka iz upitnika procijenjeno je da je djelatnost tih subjekata povezana s fotonaponskim proizvodima zanemariva u

usporedbi s njihovom ukupnom djelatnošću. Djelatnost povezana s fotonaponskim proizvodima iznosi u prosjeku samo otprilike 5 % njihovog ukupnog prometa i otprilike 8 % ukupnih radnih mjesta. Što se tiče profitabilnosti, ona je u prosjeku bila oko 7 %. Međutim, uočeno je da su podaci o profitabilnosti nepotpuni jer ih nisu dostavili svi subjekti. Stoga je zaključeno da mogući učinak mjera na gospodarski položaj pružatelja usluga u fotonaponskom sektoru vjerojatno neće biti velik.

- (812) U svjetlu prethodno navedenog zaključuje se da će učinak mjera na subjekte niže u poslovnom lancu biti u ograničenoj mjeri negativan u kratkoročnom razdoblju, s obzirom na veće smanjenje instalacija od onog što su u suprotnom scenariju (bez prognoziranih pristojbi) naveli veliki istraživački centri i u mjeri u kojoj ih ti subjekti neće moći apsorbirati. Unatoč mogućem smanjenju potražnje za fotonaponskim instalacijama, montažeri bi trebali moći obavljati druge djelatnosti, bez obzira jesu li povezane s drugim izvorima obnovljive energije ili s glavnom djelatnošću montažerâ, kako je prethodno navedeno. U svjetlu dostavljenih podataka zaključeno je da učinak koji bi mjere mogle imati na gospodarski položaj pružatelja usluga u fotonaponskom sektoru vjerojatno neće biti velik.

6.6. Interesi krajnjih korisnika (potrošača)

- (813) Nijedna strana koja izravno zastupa interese krajnjih korisnika (poput udruženja potrošača) nije podnijela nikakav prigovor. U ovom se slučaju upućuje na dvije vrste krajnjih korisnika, odnosno na potrošače (kućanstva) i druge krajnje korisnike (npr. institucije, druge ulagače). U ispitnom se postupku pokazalo da su potrošači naručili samo otprilike jednu četvrtinu postojećih fotonaponskih instalacija u Uniji (takozvane krovne, manje instalacije). Ostale instalacije (postavljene na tlu, industrijske i komercijalne koje su puno veće) naručili su drugi krajnji korisnici.
- (814) Nekoliko je strana tvrdilo da će se u slučaju uvođenja mjera povećanje cijena fotonaponskih modula odraziti na potrošače. Iako se može očekivati da će se cijene fotonaponskih modula na tržištu Unije nešto povećati zbog uvođenja pristojbi, vjerojatno će to samo u ograničenoj mjeri utjecati na potrošače i druge krajnje korisnike jer se u ispitnom postupku pokazalo da cijena modula iznosi najviše 50 % ukupnih troškova fotonaponske instalacije. S obzirom na profitne marže nositelja projekata i montažera, može se razumno pretpostaviti da će oni moguće povećanje cijena modula za potrošače barem djelomično apsorbirati i tako ih ublažiti. Na temelju dostupnih dokaza zaključuje se da će se opskrbeni lanac barem djelomično prilagoditi mjerama na predloženoj razini pristojbe te da stoga neće nužno doći do povećanja cijena za potrošače na maloprodajnoj razini.
- (815) Nadalje se napominje da bi u slučaju neuvođenja pristojbi vjerojatni nestanak industrije Unije mogao ostaviti potrošače samo s jednim izvorom opskrbe modula u budućnosti. U tom bi slučaju kineski proizvođači izvoznici mogli dodatno povećati svoj vrlo jak položaj na tržištu, a to bi moglo dovesti i do povećanja cijena u kratkoročnom do srednjoročnom razdoblju na štetu potrošača/krajnjih korisnika. U svakom slučaju, kako je prethodno navedeno, povećanje cijena bi se svakako dogodilo s obzirom na činjenicu da proizvodnja NRK-a ostvaruje gubitke.
- (816) Neke su strane tvrdile da bi pristojbe povećale cijenu proizvoda iz ispitnog postupka. To bi uzrokovalo pad potražnje za fotonaponskim instalacijama jer bi potrošačima bile preskupe, a ostalim ulagačima ne bi bile dovoljno privlačne.
- (817) Kako je već navedeno u uvodnoj izjavi (752), čak i ako zbog uvođenja mjera dođe do privremenog povećanja cijena, cijene općenito gledajući padaju i to je potvrdilo više

javnih izvora informacija. Stoga se taj argument odbacuje. Iako je teško točno brojčano izraziti mogući porast cijena uzrokovan uvođenjem mjera i posljedično moguće smanjenje potražnje, potrebno je podsjetiti na nekoliko elemenata. Prvo, proizvod iz ispitnog postupka čini 50 % ukupnih troškova fotonaponske instalacije te bi stoga pristojba barem djelomično mogla biti apsorbirana. Drugo, natjecanje industrije Unije s proizvođačima iz trećih zemalja koji su već prisutni na tržištu Unije vjerojatno će spriječiti povećanje cijena. Istodobno bi industrija Unije trebala moći postići bolje financijske rezultate zahvaljujući ekonomijama razmjera koje su posljedica bolje iskorištenosti proizvodnih postrojenja i smanjenja troška proizvodnje. Treće, potražnja za fotonaponskim instalacijama povezana je s razinama cijena proizvoda iz ispitnog postupka, ali i s razinom poticajnih cijena. Zbog trenutanih niskih razina potražnje u usporedbi s onima iz 2011. i RIP-a, očekuje se sporiji pad poticajnih cijena nego u razmatranom razdoblju, a to omogućuje stalno ulaganje u fotonaponske projekte. Stoga je ta tvrdnja odbačena.

- (818) U odgovoru na konačnu objavu jedna je strana osporila prethodno navedene tvrdnje. Tvrdila je da se opći trend smanjenja cijena nakon uvođenja mjera ne može nastaviti. Ta je strana podsjetila na to da mjere znatno povećavaju trošak koji nije moguće u potpunosti nadoknaditi smanjenjem troškova ili uvozom iz trećih zemalja. Uz to, ponovila je da industrija Unije neće biti sposobna za nova ulaganja u postrojenja i strojeve te da subjekti niže u poslovnom lancu mogu apsorbirati malo ako im je dobit 11 %. Na kraju, nema dokaza za to da će poticajne cijene moći nadoknaditi porast cijena.
- (819) Potrebno je podsjetiti da se, u suprotnosti s navedenom tvrdnjom, ne očekuje da bi se porast cijena uzrokovan mjerama mogao u potpunosti nadoknaditi nego se očekuje moguće privremeno povećanje cijena nakon uvođenja mjera (vidi uvodnu izjavu (247) Privremene antidampinške uredbe). To povećanje cijena može biti posljedica razlike u razinama cijena između kineskih subvencioniranih cijena i proizvoda koji nisu proizvedeni u Kini. Međutim, informacije prikupljene tijekom ispitnog postupka navode na tvrdnju da će moguće povećanje cijena biti djelomično apsorbirano na osnovi brojnih čimbenika povezanih s dobiti koja u silaznom sektoru iznosi u prosjeku 11 %. Na kraju, što se tiče tvrdnje da ne postoje dokazi koji potvrđuju da bi se poticajnim cijenama mogao nadoknaditi porast cijena, razumno je pretpostaviti da će se s vremenom poticajne cijene prilagoditi u skladu s razvojem cijena projekata.
- (820) Jedna je strana tvrdila da su se od ožujka 2013. cijene u Uniji povećale za 20 % i da od 2013. postoji ozbiljan manjak zaliha. Argument nije potkrijepljen dokazima, a javni izvori informacija potvrđuju relativnu stabilnost cijena u drugoj polovici 2013. Čak i da je ta informacija točna, odražavala bi samo činjenicu da je nakon evidentiranja uvoza u cijenu uračunan rizik od mogućih kompenzacijskih pristojbi. Argument je stoga odbačen.
- (821) Druga je strana tvrdila da fotonaponski projekti neće ulagačima donijeti povrat ulaganja ako pad poticajnih cijena ne bude povezan sa smanjenjem troškova projekata, uključujući cijenu modula, jer na njih otpada znatan dio troškova u projektu. Stoga je iznesena tvrdnja da bi pristojbe ugrozile održivost mnogih fotonaponskih projekata jer bi uzrokovale porast cijena.
- (822) Kako je spomenuto u uvodnoj izjavi (752), čini se da cijene proizvoda iz ispitnog postupka općenito gledajući padaju. Nadalje, smanjuje se važnost poticajnih cijena u odnosu na tržište jer je paritet mreže izgleda postignut u nekoliko regija. Na osnovi

toga odbačen je argument da bi cijena fotonaponskih modula mogla imati negativan učinak na fotonaponske projekte, uključujući njihovu održivost.

- (823) Jedna je zainteresirana strana dostavila svoj unutarnji model kako bi dokazala da bi u slučaju uvođenja pristojbi održivost mnogih fotonaponskih projekata bila ugrožena.
- (824) Na osnovi tog modela nije bilo moguće točno utvrditi koliko bi se privlačnost ulaganja u fotonaponske projekte (primjerice povrat ulaganja) mogla smanjiti u slučaju povećanja cijena proizvoda iz ispitnog postupka. Usprkos tome, pretpostavka korištena u modelu da bi se sve pristojbe u potpunosti prenijele na krajnje korisnike ili potrošače nije vjerojatna u svjetlu postojećih profitnih marži subjekata niže u poslovnom lancu. Štoviše, odluka o ulaganju ne zasniva se samo na cijeni modula nego ovisi o mnogim drugim čimbenicima, uključujući među ostalim postojanje općeg povoljnog okvira za fotonaponske instalacije u određenoj zemlji, razinu potpore i cijenu električne energije (za paritet mreže). Stoga se taj argument morao odbaciti.
- (825) Na osnovi toga zaključuje se da bi uvođenje mjera, ukupno gledano, imalo ograničen učinak na potrošače i druge krajnje korisnike. Taj učinak ne ovisi o ulozi nacionalnih programa potpore u poticanju potražnje za fotonaponskim instalacijama. Ako se nacionalni programi potpore prilagode višim cijenama solarnih ploča (putem više poticajne cijene), učinak na potrošače mogao bi izostati.

6.7. Ostali argumenti

- (826) Neke su strane tvrdile da industrija Unije ne može opskrbljivati tržište Unije u potrebnim količinama te da stoga u slučaju uvođenja kompenzacijskih pristojbi postoji ozbiljan rizik od nestašice u Uniji koja bi mogla dovesti do daljnjeg povećanja cijena dotičnog proizvoda.
- (827) U ispitnom je postupku utvrđeno da je taj argument neopravdan. Iskorištenost proizvodnih kapaciteta industrije Unije ispod je njezinih mogućnosti od 2009. Tijekom RIP-a stopa iskorištenosti proizvodnog kapaciteta Unije za module iznosila je 41 % s dodatnim rezervnim kapacitetom od oko 5,7 GW, a stopa iskorištenosti proizvodnog kapaciteta Unije za ćelije iznosila je 63 % s dodatnim rezervnim kapacitetom od oko 1,2 GW. Stoga bi zahvaljujući rezervnom kapacitetu industrija Unije mogla konkurirati za dodatni dio tržišta u kratkoročnom razdoblju. Osim toga, razumno je pretpostaviti da će industrija Unije u srednjoročnom razdoblju proširiti svoj proizvodni kapacitet kako bi ostvarila bolju ekonomiju razmjera i omogućila daljnje smanjenje cijena. Nadalje, postoje i drugi izvori opskrbe na svijetu koji su prisutni na tržištu Unije i koji će se moći natjecati na tržištu Unije u slučaju smanjenja uvoza kineskih proizvoda. U ispitnom se postupku pokazalo da je postojeći rezervni kapacitet nekineske proizvodnje izvan Unije tijekom RIP-a iznosio 5,6 GW za module, 6 GW za ćelije i 6 GW za pločice. Stoga se zaključuje da je ukupni rezervni kapacitet Unije i trećih proizvođača izvan Unije dovoljan za nadomještanje mogućeg pada kineskog uvoza u kratkoročnom razdoblju u kontekstu potražnje za fotonaponskim instalacijama u EU-u koju su za 2013. (između 9,8 GW i 16,5 GW) i 2014. (9 GW i 17,1 GW) prognozirali veliki istraživački centri kao što je EPIA.
- (828) Čak i uz suzdržaniju pretpostavku o proizvodnom kapacitetu Unije (vidi uvodnu izjavu (545)), ukupni rezervni kapacitet Unije i trećih proizvođača bio bi dostatan za nadomještanje mogućeg smanjenja kineskog uvoza u kratkoročnom razdoblju. Osim toga, u srednjoročnom razdoblju razumno je pretpostaviti da će industrija Unije proširiti svoj proizvodni kapacitet kako bi ostvarila bolju ekonomiju razmjera i omogućila daljnje smanjenje cijena. Stoga je taj argument odbačen.

- (829) Neke su strane također tvrdile da će uvođenje pristojbi za dotični proizvod ugroziti razvoj tržišta fotonaponskih proizvoda u Europi i da se tako ciljevi Programa EU-a za 2020. u vezi s obnovljivim izvorima energije i smanjenom emisijom stakleničkih plinova u EU-u neće ostvariti.
- (830) Prvo je potrebno reći da ciljevi za 2020. ne ovise isključivo o solarnoj energiji. Jednako su važne i druge vrste obnovljive energije poput vjetra, biomase, vode, itd. Budući da nikakav konkretan postotak nije pripisan solarnoj energiji u ciljevima za 2020., ne očekuje se da će manji broj fotonaponskih instalacija povećati ukupne troškove Programa za 2020. Nadalje, cijena solarnih ploča jedna je od mnogih čimbenika koji su važni za razvoj fotonaponske industrije u Uniji. Jednako važan je i povoljan pravni i financijski okvir na nacionalnoj razini i razini Unije, bolji pristup financiranju projekata obnovljivih energija i ulaganje u istraživanje i razvoj. U pogledu financiranja solarnih ulaganja, uvođenjem pristojbi poboljšat će se stanje industrije Unije i ukupnog fotonaponskog sektora. Zbog toga će industrija Unije i investitori u fotonaponski sektor vjerojatno imati i lakši pristup kapitalu. Na kraju, podsjeća se da cilj pristojbe nije ukloniti kineski uvoz, nego vratiti pošteno tržišno natjecanje. Ako se cijena dotičnog proizvoda poveća, na temelju dokaza o ostvarenoj dobiti na silaznom tržištu moguće je pretpostaviti da će povećanje cijena djelomično apsorbirati subjekti niže u prodajnom lancu. Stoga se cijena modula ne bi trebala značajno povećati za krajnje korisnike/potrošače i potražnja za solarnim instalacijama mogla bi se zadržati u predviđenom rasponu.
- (831) Na osnovi prethodno navedenog zaključuje se da uvođenje mjera općenito ne bi trebalo imati značajan nepovoljan učinak na druge politike EU-a.

6.8. Zaključak o interesu Unije

- (832) Ukupni pozitivni učinci za industriju Unije nadilaze vjerojatni negativan učinak na druge gospodarske subjekte na tržištu fotonaponskih proizvoda, uključujući krajnje korisnike (potrošače).
- (833) S obzirom na prethodno navedeno, na temelju raspoloživih podataka o interesu Unije zaključuje se da ne postoje utemeljeni razlozi protiv uvođenja privremenih mjera za uvoz dotičnog proizvoda podrijetlom iz NRK-a.

7. KONAČNE KOMPENZACIJSKE MJERE

- (834) S obzirom na donesene zaključke u pogledu subvencioniranja, štete, uzročnosti i interesa Unije, trebalo bi uvesti konačne kompenzacijske mjere kako bi se spriječila daljnja šteta koju industriji Unije uzrokuje subvencionirani uvoz.

7.1. Razina uklanjanja štete

- (835) Za potrebe utvrđivanja razine navedenih mjera u obzir su uzete utvrđene subvencijske marže i iznos pristojbe potreban za uklanjanje štete koju su pretrpjeli proizvođači iz Unije, bez prekoračenja utvrđenih subvencijski marži.
- (836) Kod izračuna iznosa pristojbe potrebnog za uklanjanje učinaka štetnog subvencioniranja, smatralo se da bi sve mjere trebale omogućiti industriji Unije da pokrije troškove proizvodnje i da ostvari dobit prije oporezivanja koju ova industrija može razumno ostvariti u uobičajenim uvjetima tržišnog natjecanja, odnosno u odsutnosti subvencioniranog uvoza, od prodaje istovjetnog proizvoda u Uniji. U skladu sa sudskom praksom Općeg suda takva je dobit dobit ostvarena na početku razmatranog razdoblja, odnosno prije povećanja subvencioniranog uvoza. Stoga je

ciljna dobit utvrđena u iznosu od 8 % na osnovi ponderirane prosječne dobiti koju je industrija EU-a ostvarila 2009. i 2010. za module i ćelije.

- (837) Nakon konačne objave industrija Unije tvrdila je da bi kao razinu profitabilnosti koju bi industrija Unije mogla objektivno ostvariti u odsutnosti subvencioniranog uvoza trebalo uzeti profitabilnost iz 2010., a ne prosječnu profitnu maržu iz 2009. i 2010. U tom se pogledu tvrdilo da je profitabilnost u 2009. bila nedovoljna i da između dvije godine postoji jasna razlika u okolnostima, osobito uzevši u obzir razvoj potrošnje u 2010. koja je te godine ublažila učinke subvencioniranja. U tom bi pogledu trebalo napomenuti da prilikom određivanja razine uklanjanja štete nije važno je li prosječna profitna marža koju je ostvarila industrija Unije bila „dovoljna”. Razina uklanjanja štete trebala bi se zasnivati na dobiti koju je moguće objektivno ostvariti u odsutnosti subvencioniranog uvoza. Praksa je istražnog tijela da smatra da je ta razina dosegnuta na početku razmatranog razdoblja. Kako je u ovom slučaju industrija Unije ostvarila gubitke u području prodaje ćelija početkom dotičnog razdoblja u 2009., ta metodologija nije bila prikladna i smatralo se da je pouzdanije utvrđivanje razine uklanjanja štete zasnovati na prosječnoj profitnoj marži prve i druge godine razmatranog razdoblja. U tom se pogledu činjenica da su okolnosti u te dvije godine bile različite smatrala nevažnom.
- (838) Druga je strana naglasila da je potrebno ustvrditi različite ciljne dobiti za module i ćelije jer su se trendovi profitabilnosti ta dva proizvoda razlikovali tijekom razmatranog razdoblja. Iako su postojali odvojeni pokazatelji za svaku vrstu proizvoda, zaključci doneseni za svaki pokazatelj odnose se na proizvod iz ispitnog postupka u cjelini. Također je navedeno da su moduli i ćelije jedinstveni proizvod i da su stoga subvencijske marže i razina uklanjanja štete utvrđene na toj osnovi.
- (839) Na toj je osnovi izračunana neštetna cijena za industriju Unije za istovjetni proizvod. Neštetna cijena dobivena je dodavanjem prethodno navedene profitne marže od 8 % troškovima proizvodnje proizvođača iz Unije u uzorku tijekom RIP-a.
- (840) Potrebno je povećanje cijene zatim određeno na temelju usporedbe ponderirane prosječne uvozne cijene proizvođača izvoznika koji su surađivali iz NRK-a, kako je utvrđena za izračune sniženja cijena, valjano prilagođene za troškove uvoza i carina s ponderiranom prosječnom neštetnom cijenom istovjetnog proizvoda koji su proizvođači iz Unije u uzorku prodali na tržištu Unije tijekom RIP-a. Sve razlike koje su posljedica navedene usporedbe izražene su kao postotak ponderirane prosječne uvozne vrijednosti CIF.
- (841) Jedna je strana tvrdila da je prodaja proizvođača iz Unije u uzorku bila usmjerena na tržište visokog cjenovnog razreda kao što je stambeni sektor/sektor male trgovine, što za sobom povlači više poticajne cijene, te je predložila da se zbog toga prodajne cijene industrije Unije na odgovarajući način prilagode. Potrebno je napomenut da ta tvrdnja ne bi trebala biti odlučujuća pri izračunu marže štete jer ispitni postupak upućuje na to da proizvođači iz Unije nisu bili profitabilni.

7.2. Konačne mjere

- (842) S obzirom na prethodno navedeno smatra se da bi, u skladu s člankom 15. Osnovne uredbe, trebalo uvesti konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz NRK-a na razini nižoj od utvrđenih marža dampainga i štete, u skladu s pravilom niže pristojbe. U tom bi slučaju stope pristojbe trebalo na odgovarajući način utvrditi na razini utvrđenih subvencijski marži.

- (843) S obzirom na visoku stopu suradnje kineskih proizvođača izvoznika, utvrđena pristojba za „sva ostala poduzeća” jednaka je najvišoj pristojbi propisanoj društvima koja sudjeluju u uzorku ili surađuju u ispitnom postupku. Pristojbe za „sva ostala društava” primjenjivat će se na ona društava koja nisu surađivala u ispitnom postupku.
- (844) Za kineska trgovačka društva koja surađuju, a nisu u uzorku i navedena su u Prilogu stopa privremene pristojbe određuje se na razini ponderiranog prosjeka stope trgovačkih društava u uzorku.
- (845) Na osnovi prethodnog navedenog stope u skladu s kojima će se uvesti pristojbe utvrđene su kako slijedi:

Ime trgovačkog društva	Marža subvencije	Marža štete	Kompenzacijska pristojba
Wuxi Suntech Power Co. Ltd. Suntech Power Co. Ltd. Wuxi Sun-Shine Power Co. Ltd. Luoyang Suntech Power Co. Ltd. Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd. Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd.	4,9 %	46,3 %	4,9 %
Yingli Energy (China) Co. Ltd; Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd; Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	6,3 %	41,8 %	6,3 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd; Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd; Changzhou Youze Technology Co. Ltd; Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd; Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	3,5 %	48,2 %	3,5 %
JingAo Solar Co. Ltd. Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd, JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd; Hefei JA Solar Technology Co. Ltd, Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd;	5,0 %	56,5 %	5,0 %
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd;	11,5 %	58,2 %	11,5 %

LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd; LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd,			
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd.	11,5 %	58,2 %	11,5 %
Delsolar (Wujiang) Co. Ltd.	<i>de minimis</i>	64,9 %	0,0 %
Renesola Jiangsu Ltd. Renesola Zhejiang Ltd	4,6 %	80,1 %	4,6 %
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	6,5 %	60,1 %	6,5 %
Trgovačka društva navedena u Prilogu	6,4 %	51,1 %	6,4 %
Sva ostala trgovačka društva	11,5 %	80,1 %	11,5 %

- (846) Prethodno navedene kompenzacijske pristojbe privremeno se utvrđuju u obliku pristojbi *ad valorem*.
- (847) Pojedinačne stope kompenzacijske pristojbe za svako trgovačko društvo određene u ovoj Uredbi utvrđene su na temelju nalaza ovog ispitnog postupka. Stoga one odražavaju stanje utvrđeno tijekom tog ispitnog postupka u pogledu tih trgovačkih društava. Navedene stope pristojbi (za razliku od pristojbe koja se primjenjuje na području cijele zemlje na „sva ostala trgovačka društva“) primjenjuju se stoga isključivo na uvoz proizvoda podrijetlom iz dotične zemlje i koje proizvode ta trgovačka društva, odnosno navedeni specifični pravni subjekti. Uvezeni proizvodi koje proizvodi neko drugo trgovačko društvo čiji se naziv i adresa ne spominju posebno u čanku 1., uključujući subjekte povezane s onima koji se posebno spominju, ne mogu koristiti te stope i podložni su stopi pristojbe koja se primjenjuje na „sva ostala trgovačka društva“.
- (848) Svaki zahtjev kojim se traži primjena stope kompenzacijske pristojbe za pojedinačno trgovačko društvo (npr. nakon promjene naziva subjekta ili nakon osnivanja novog proizvodnog ili prodajnog subjekta) treba bez odgađanja uputiti Komisiji¹⁰² sa svim relevantnim podacima, posebno o promjeni djelatnosti trgovačkog društva u vezi s proizvodnjom, domaćom i izvoznom prodajom povezanom s, primjerice, takvom promjenom naziva ili takvom promjenom proizvodnog ili prodajnog tijela. Prema potrebi Uredba će se na odgovarajući način izmijeniti tako što će se ažurirati popis trgovačkih društava za koje vrijede pojedinačne stope pristojbi.
- (849) Kako bi se osigurala ispravna provedba kompenzacijske pristojbe, visina pristojbe za sva ostala trgovačka društva ne bi se trebala primjenjivati samo na proizvođače izvoznike koji ne surađuju nego i na one proizvođače koji tijekom RIP-a uopće nisu izvezili u Uniju.
- (850) Mjere se uvode kako bi se proizvođačima iz Unije omogućio oporavak od štetnih učinaka subvencioniranja. Ako dođe do početne neravnoteže između moguće koristi za proizvođače iz Unije i troška za ostale gospodarske subjekte u Uniji, ta bi se neravnoteža mogla ispraviti povećanjem i/ili ponovnim početkom proizvodnje u Uniji. Međutim, predviđeni scenarij povećanje proizvodnje u Uniji možda nije u skladu s tržišnih kretanjima na tom nepostojanom tržištu. Potrošnja modula u Uniji povećala se

¹⁰² Europska komisija, Glavna uprava za trgovinu, Odjel H, 1049 Bruxelles, Belgija

za 264 % između 2009. i 2011., a zatim pala za 43 postotna boda tijekom šestomjesečnog razdoblja između 2011. i RIP-a. Nepostojanost je još izraženija kada se promatra razdoblje 2006. do 2011. kada se potrošnja modula u Uniji povećala s manje od 1 GW na gotovo 20 GW, odnosno za otprilike 2 000 % u samo pet godina. Očekuje se da će se ta nepostojanost nastaviti, a prognoze koje su objavila poslovna udruženja upućuju na razliku od 100 % i više između različitih scenarija čak i za kratkoročno razdoblje 2014. do 2015.

- (851) Zato se smatra prikladnim da se u takvim iznimnim okolnostima trajanje mjera ograniči na razdoblje od samo dvije godine.
- (852) To bi razdoblje proizvođačima iz Unije trebalo biti dostatno za povećanje i/ili ponovni početak proizvodnje, a istodobno se ne bi znatno ugrozio položaj ostalih gospodarskih subjekata u Uniji. Smatra se da će razdoblje od dvije godine biti najprikladnije za analizu koja će odgovoriti na pitanje je li uvođenje mjera uistinu dovelo do povećanja proizvodnje Unije i tako ublažilo negativne učinke na druge gospodarske subjekte u Uniji.
- (853) Nakon konačne objave jedan je proizvođač iz Unije tvrdio da je ograničeno trajanje od dvije godine prekratko za oporavak od pretrpljene štete. Uz to se tvrdilo da razdoblje od dvije godine ne bi omogućilo proizvođačima iz Unije izradu poslovnih planova za trenutačnu i narednu poslovnu godinu. U tom se pogledu naglašava da će mjere biti na snazi do prosinca 2015. što bi proizvođačima iz Unije trebalo biti dovoljno za izradu poslovnih planova do 2015.
- (854) Nadalje, proizvođač iz Unije nije osporio razloge zbog kojih je trajanje ograničeno na dvije godine, naročito nepostojanost tržišta. Proizvođač je čak izričito naglasio da podržava reviziju u slučaju da mjere zbog situacije na tržištu treba izmijeniti. Budući da na tom nepostojanom tržištu postoji velika vjerojatnost promjene tržišnih okolnosti tijekom dvije godine, smatra se prikladnim ograničiti trajanje mjera na dvije godine od njihova uvođenja.
- (855) Nakon konačne objave podnositelj pritužbe tvrdio je da su dvije godine nedovoljne za ulaganje u proizvodnju pozivajući se na uvodnu izjavu (852). Međutim, zbog znatnog rezervnog kapaciteta industrije Unije povećanje proizvodnje moguće je ostvariti boljim korištenjem postojećih proizvodnih kapaciteta, što bi trebalo biti ostvarivo bez znatnih dodatnih ulaganja.
- (856) Podnositelj pritužbe nadalje je tvrdio da uvođenje konačnih kompenzacijskih pristojbi na razdoblje od dvije godine nije dovoljno za oporavak industrije Unije od štetnih učinaka prethodnog subvencioniranja. Međutim, uvođenjem kompenzacijskih pristojbi ne može se voditi računa samo o interesima industrije Unije, nego je potrebno dovesti u ravnotežu potencijalnu korist za proizvođače iz Unije i troškove ostalih gospodarskih subjekata u Uniji. Zbog toga se odluka da se mjere ograniče na dvije godine ne mijenja.
- (857) Sve zainteresirane strane obaviještene su o bitnim činjenicama i okolnostima na temelju kojih se namjeravalo preporučiti uvođenje konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula ili ploča i ćelija vrste koja se koristi u silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (konačna objava). Svim je stranama odobreno razdoblje unutar kojeg su mogle podnijeti primjedbe na konačnu objavu.
- (858) Usmene i pisane primjedbe zainteresiranih strana razmatrane su i prema potrebi uzete u obzir.

7.3. Evidentiranje i retroaktivnost

- (859) Kako je spomenuto u uvodnoj izjavi (7) Komisija je 1. ožujka 2013. donijela Uredbu br. 182/2013 kojom od 6. ožujka 2013. uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i pločica) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine podliježe evidentiranju.
- (860) Počevši od 6. lipnja 2013. evidentiranje uvoza s ciljem zaštite od dampinškog uvoza ukinuto je Privremenom antidampinškom uredbom. U pogledu tekućeg antisubvencijskog ispitnog postupka i s obzirom na prethodne nalaze, trebalo bi prekinuti i evidentiranje uvoza za potrebe antisubvencijskog ispitnog postupka u skladu s člankom 24. stavkom 5. Osnovne uredbe.
- (861) Što se tiče moguće retroaktivne primjene kompenzacijskih mjera, potrebno je razmotriti kriterije iz članka 16. stavka 4. Osnovne uredbe. U skladu s tim člankom konačna kompenzacijska pristojba može se uvesti za proizvode koji su ušli u potrošnju najviše 90 dana prije datuma primjene privremenih mjera, ali ne prije početka ispitnog postupka.
- (862) U tom se slučaju nisu primjenjivale privremene kompenzacijske pristojbe. Zbog toga je odlučeno da se konačna kompenzacijska pristojba ne primjenjuje retroaktivno.

8. OBLIK MJERA

- (863) Nakon donošenja privremenih antidampinških mjera u usporednom antidampinškom ispitnom postupku¹⁰³ skupina proizvođača izvoznika koji surađuju, uključujući njihova povezana društva u NRK-u i EU-u, podnijela je zajedno s Kineskom gospodarskom komorom za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda (CCME) ponudu za preuzimanje zajedničke cjenovne obveze u skladu s člankom 8. stavkom 1. Osnovne antidampinške uredbe¹⁰⁴. Ponudu za preuzimanje obveze poduprle su i kineske vlasti. Komisija je razmotrila i prihvatila tu ponudu Odlukom 2013/423/EU¹⁰⁵.
- (864) Nakon donošenja Odluke 2013/423/EU proizvođači izvoznici zajedno s CCME-om podnijeli su obavijest o izmjeni prvobitne ponude za preuzimanje obveze. Zatražili su da se obveza izmijeni kako bi se u obzir uzelo isključenje pločica iz opsega proizvoda, kako je opisano u uvodnim izjavama (46) i (99). Uz to, nekoliko je dodatnih izvoznika zatražilo da ih se uključi u ponudu u roku navedenom u članku 8. stavku 2. Osnovne antidampinške uredbe.
- (865) Ista skupina proizvođača izvoznika zatražila je zajedno s CCME-om i u roku navedenom u članku 13. stavku 2. Osnovne uredbe¹⁰⁶ da Komisija donese uvjete ponude za preuzimanje obveze radi uklanjanja štetnih učinaka i subvencioniranog uvoza. Komisija je tu ponudu prihvatila Odlukom **2013/XXX/EU** u pogledu konačnih pristojbi,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Ovime se uvodi konačna kompenzacijska pristojba na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula ili ploča i ćelija vrste koja se koristi u silicijskim fotonaponskim modulima ili pločama (debljina ćelija ne premašuje 400 mikrometara)

¹⁰³ Uredba (EU) br. 513/2013, SL L 152, 5. 6.2013., str. 5.

¹⁰⁴ SL L343, 22.12.2009., str. 51.

¹⁰⁵ SL L 209, 3.8.2013., str. 26.

¹⁰⁶ Uredba Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009.; SL L188, 18.7.2009., str. 93.

koji trenutačno potpadaju pod oznake KN 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 i ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine, osim ako nisu u provozu u smislu članka V. GATT-a.

Sljedeće vrste proizvoda isključene su iz definicije dotičnog proizvoda:

- solarni punjači koji se sastoje od manje od šest ćelija, prijenosni su i opskrbljuju uređaje energijom ili pune baterije,
- tankoslojni fotonaponski proizvodi,
- kristalni silicijski fotonaponski proizvodi koji su trajno integrirani u električnu robu kada funkcija električne robe nije proizvodnja energije i kada navedena električna roba koristi električnu energiju proizvedenu pomoću integriranih kristalnih silicijskih fotonaponskih ćelija,
- moduli ili ploče s izlaznim naponom koji ne prelazi 50 V istosmjerno i izlaznom snagom koja ne prelazi 50 W samo za izravnu uporabu kao punjači baterija u sustavima s istim svojstvima u pogledu napona i snage.

2. Stopa konačne kompenzacijske pristojbe koja se primjenjuje na neto cijenu franko granica Unije, neocarinjenu, za proizvode opisane u stavku 1. koje proizvode trgovačka društva navedena u nastavku, je sljedeća:

Trgovačko društvo	Stopa carine	Dodatna oznaka TARIC
Wuxi Suntech Power Co. Ltd; Suntech Power Co. Ltd; Wuxi Sunshine Power Co. Ltd; Luoyang Suntech Power Co. Ltd; Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd; Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd,	4,9 %	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd; Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd; Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd; Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	6,3 %	B797
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd; Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd; Changzhou Youze Technology Co. Ltd;	3,5 %	B791

Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd; Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd		
JingAo Solar Co. Ltd; Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd, JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd; Hefei JA Solar Technology Co. Ltd, Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd.	5,0 %	B794
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd; LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd; LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd,	11,5 %	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	11,5 %	B927
Delsolar (Wujiang) Ltd	0 %	B792
Renesola Jiangsu Ltd Renesola Zhejiang Ltd	4,6 %	B921
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	6,5 %	B845
Trgovačka društva navedena u Prilogu	6,4 %	
Sva ostala trgovačka društva	11,5 %	B999 ¹⁰⁷

3. Osim ako je drukčije određeno, primjenjuju se važeće odredbe o carinama.

Članak 2.

4. Uvoz proizvoda prijavljenih za puštanje u slobodan promet koji su obuhvaćeni oznakom KN 8541 40 90 (oznake TARIC 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39) za koje su račune izdala trgovačka društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Odluci **2013/XXX/EU**,¹⁰⁸ izuzet je od antisubvencijske pristojbe uvedene člankom 1., pod sljedećim uvjetima:

- (a) trgovačko društvo navedeno u Prilogu Odluci **2013/XXX/EU** proizvelo je i otpremilo prethodno navedene proizvode i za njih izdalo račun izravno ili preko povezanog trgovačkog društva koje je također navedeno u Prilogu Odluci **2013/XXX/EU** svojim povezanim trgovačkim društvima u Uniji koja djeluju kao uvoznici i carine robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji ili

¹⁰⁷ Dodatna oznaka TARIC trgovačkih društava spomenutih u Prilogu II. paralelne antidampinške Provedbene uredbe (EU) br. XXX/2013 navodi se u tom Prilogu II.

¹⁰⁸ Vidi stranicu **XX** ovog Službenog lista.

- prvom neovisnom kupcu koji djeluje kao izvoznik i carini robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji; i
- (b) uvoz je popraćen računom na temelju obveze, odnosno trgovačkim računom koji sadržava barem podatke i prijavu propisane u Prilogu 2. ovoj Uredbi; i
 - (c) uvozu je priložena potvrda o izveznoj obvezi u skladu s Prilogom 3. ovoj Uredbi; i
 - (d) roba koja je prijavljena i predočena carinskim tijelima točno odgovara opisu na računu na temelju obveze.
5. Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet:
- (e) kada se utvrdi, u pogledu uvoza opisanog u stavku 1., da jedan ili više uvjeta navedenih u tom stavku nije ispunjeno; ili
 - (f) kada se Komisija prema članku 13. stavku 9. Uredbe (EZ) br. 597/2009 povuče iz prihvaćene preuzete obveze uredbom ili odlukom koja se odnosi na konkretne poslove i izjavi da su odgovarajući računi na temelju preuzete obveze nevaljani.

Članak 3.

Trgovačka društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Odluci **2013/XXX/EU** i na koja se primjenjuju određeni uvjeti iz tog Priloga također izdaju račun za transakcije koje nisu izuzete od antisubvencijskih pristojbi. Taj je račun trgovački račun koji sadržava barem podatke utvrđene u Prilogu 4. ovoj Uredbi.

Članak 4.

Obustavlja se evidentiranje uvoza na temelju Uredbe Komisije br. 182/2013 kojom uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i poluvodičkih pločica) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine podliježe evidentiranju.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*. Valjana je dvije godine

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

PRILOG 1.

Naziv trgovačkog društva	TARIC Dodatna oznaka TARIC
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd. China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd. China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd. China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd.	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co., Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD. CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD. HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD.	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd	B817

SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	
Era Solar Co. Ltd	B818
ET Energy Co.,Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd.	B822
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co., Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co., Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B929
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd.	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO.,LTD.	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836

Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co, Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	B795
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849

GCL SOLAR POWER (SUZHOU) LIMITED GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL Solar System (Suzhou) Limited GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd	B850
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD NICE SUN PV CO. LTD	B854
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd.	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868

SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY SCIENCE & TECHNOLOGY CO. LTD	B870
BYD(Shangluo)Industrial Co.Ltd Shanghai BYD Co. Ltd	B871
Shanghai Chaori International Trading Co., Ltd Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd. NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD. SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD.	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884

Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
Wuxi Machinery & Equipment Import & Export Co., Ltd. Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co., Ltd.	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896
Wuxi LONGi Silicon Materials Co., Ltd. Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
Years Solar Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907

Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectric Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922
ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

PRILOG 2.

Trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe preuzetoj obvezi sadržava sljedeće podatke:

1. Naslov „TRGOVAČKI RAČUN UZ ROBU KOJA PODLIJEŽE PREUZETOJ OBVEZI”.
2. Naziv trgovačkog društva koje izdaje trgovački račun.
3. Broj trgovačkog računa.
4. Datum izdavanja trgovačkog računa.
5. Dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije.

6. Točan i jednostavan opis robe i:
- brojčanu oznaku proizvoda (PCN),
 - tehničke specifikacije PCN-a,
 - brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC),
 - oznaku KN,
 - količinu (u jedinicama, izraženima u vatima).
7. Opis uvjeta prodaje, uključujući sljedeće:
- jediničnu cijenu (po vatu),
 - primjenjive uvjete plaćanja,
 - primjenjive uvjete isporuke,
 - ukupne popuste i rabate.
8. Naziv trgovačkog društva koje djeluje kao uvoznik kojem je trgovačko društvo izravno izdalo račun.
9. Ime službenika trgovačkog društva koji je izdao trgovački račun i sljedeću potpisanu izjavu:

„Ja, niže potpisani, potvrđujem da se prodaja robe koja je obuhvaćena ovim računom za izravni izvoz u Europsku uniju obavlja u okviru i pod uvjetima obveze koju je ponudilo trgovačko društvo [TRGOVAČKO DRUŠTVO] i koju je Europska komisija prihvatila Odlukom Komisije 2013/XX/EU. Izjavljujem da su podaci na ovom računu potpuni i točni.”

PRILOG 3.

POTVRDA O IZVOZNOJ OBVEZI

Potvrda o izvoznjoj obvezi koju CCCME izdaje za svaki trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe preuzetoj obvezi sadržava sljedeće podatke:

1. Naziv, adresu, broj telefaksa i telefona Kineske gospodarske komore za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda (CCCME).
2. Naziv trgovačkog društva navedenog u Prilogu Odluci Komisije 2013/XX/EU koje izdaje trgovački račun.
3. Broj trgovačkog računa.
4. Datum izdavanja trgovačkog računa.
5. Dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije.
6. Točan opis robe, uključujući sljedeće:
 - brojčanu oznaku proizvoda (PCN),
 - tehničku specifikaciju robe, brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC) (ako je primjenjivo),
 - oznaku KN,
7. Točnu količinu u izvezenim jedinicama izraženima u vatima.
8. Broj i datum isteka (tri mjeseca nakon izdavanja) potvrde.

9. Ime službenika CCCME-a koji je izdao potvrdu i sljedeću potpisanu izjavu:

„Ja, niže potpisani, potvrđujem da se ova potvrda izdaje za izravni izvoz u Europsku uniju robe koja podliježe preuzetoj obvezi obuhvaćene trgovačkim računom priloženim prodaji i da se potvrda izdaje u okviru i pod uvjetima obveze koju je ponudio [trgovačko društvo] i koju je Europska komisija prihvatila Odlukom Komisije 2013/XX/EU. Izjavljujem da su podaci u ovoj potvrdi točni i da količina obuhvaćena ovom potvrdom ne premašuje prag preuzete obveze.”

10. Datum.

11. Potpis i pečat CCCME-a.

PRILOG 4.

Trgovački račun za prodaju u Europskoj uniji robe koja podliježe antisubvencijskoj pristojbi sadržava sljedeće podatke:

1. Naslov „TRGOVAČKI RAČUN UZ ROBU KOJA PODLIJEŽE ANTIDAMPINŠKIM I KOMPENZACIJSKIM PRISTOJBAMA”.
2. Naziv trgovačkog društva koje izdaje trgovački račun.
3. Broj trgovačkog računa.
4. Datum izdavanja trgovačkog računa.
5. Dodatnu oznaku TARIC pod kojom se roba na računu carini na granici Europske unije.
6. Točan i jednostavan opis robe i:
 - brojčanu oznaku proizvoda (PCN),
 - tehničke specifikacije PCN-a,
 - brojčanu oznaku proizvoda trgovačkog društva (CPC),
 - oznaku KN,
 - količinu (u jedinicama, izraženima u vatima).
7. Opis uvjeta prodaje, uključujući sljedeće:
 - jediničnu cijenu (po vatu),
 - primjenjive uvjete plaćanja,
 - primjenjive uvjete isporuke,
 - ukupne popuste i rabate.
8. Ime i potpis službenika trgovačkog društva koji je izdao trgovački račun.